Casa R
Gab. —
Est.
Tab. 37
N.º 5

R
37
5

Est. 8 D N.º 3

Boętius de Conſolatione Philoſophica, & de diſciplina Scholarium.

Est. 22 n.º 4

BIBLIOTHECA DA UNIVERSIDADE 38196 COIMBRA

Livr.ª da Pedreira
Est. D. 3
Grad. 4.ª 6.ª

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

Tabula

¶ Incipit tabula ſup libris Boetij de cõſolatiõe philoſophie ſm ordinem alphabeti.

Accidioſi tardi ⁊ vicioſi arguũtur.li.4.metro.7.
Accuſatio crudelis.libro.i.proſa.4.
Accuſatio Boetij erga regem habuit tria vicia.li.p̄mo.proſa.4.
Actus quilibʒ requirit ordinē temporis ⁊ loci.lib.p̄mo.metro.6. In vere flores ⁊ autũno vue colliguntur li.2 me.vt ſupra.
Actus ſeqtur cõditionē potentie cuius eſt actus.lib.5.proſa.4.
Admirationis exemplũ de ſeptēʒ ſtellis ⁊ eclipſi lune.li.4.metro.5.
Admirantur homines de illo quod raro fit.ibidem.
Admirari fecit ſenes phari.ibidem.
Aduerſa fortuna plus prodeſt ꝙ̄ ꝓſpera.lib.2.proſa.8.
Aduerſa bonis:ꝓſpera malis q̄re contingant.li.4.proſa.6.
Aduerſa ⁊ proſpera adueniũt bonis et malis.li.4.proſa.7.
Aduerſitas veros amicos oſtēdit.lib.2.proſa.8.
Aduerſitati fortune dolēdum non eſt ꝓpter quinqꝫ.libro.2.proſa.i.
Aduerſitate nõ debʒ ſapiēs moleſtari nec fortis multitudine hoīum terreri.lib.4.proſa.7.
Aduerſitate ⁊ i ꝓſperitate vt ſe homo equaliter habeat hortat̄ exemplis.libro.4.metro ſeptimo.
Affectiões q̄tuor.gaudiuʒ.ſpes.timor.dolor impediunt cognitionem veri.libro.i.metro.7.
Affect⁹ q̄tuor ſunt.reqre ĩfra.cathene.
Ager mētē hoīs deſignat.li.3.me.i.
Aliena ꝓbitas ⁊ pulchritudo hoīeʒ nõ decorāt.libro.2.proſa.5.
Amātib⁹ qs dat legē.li.3.metro.i2.
Amicitiā diſſilitudo diſſoluit.li.i.ꝓſ.3.
Amicoꝝ triplex gen⁹.li.2.proſa.3.
Amicus ver⁹.reqre aduerſitas ſupra.
Amicos fortuna.infortuniũ inimicos facit.li.3.proſa.5.
Amor diuin⁹ tria facit in hominibus.libro.2.metro.8.
Anaxagoras phs ſtulticiā hoīum ſolē ꝓ deo colētiũ rephēdit.li.i.ꝓſa.3.
Anni ſũt q̄tuor ptes.li.i.metro.5.
Anni ptes q̄tuor.reqre regimē dei.
Anni transformatio peior eſt ꝙ̄ corporis.lib.4.metro.4.
Antiquoꝝ etas fuit ſine cupiditate.li.2.metro.5.
Appetũt oīa ꝑmanere.reqre bonũ eſt.
Appetitus.require ꝑmanētia.
Appetitus eſt duplex.li.3.ꝓſa.ii.
[illegible]us.reqre deſiderium.
[illegible]ortune q̄re mũd⁹ dr̄.li.2.ꝓſa.i.
[illegible]ia phie.libro.i.proſa.2.
Artes liberales dicunt̄ lac.ibidem.
Aſinus ad lyrā ē homo ſine attētione verba ſacra audiēs.li.i.proſa.4.
Aſin⁹ dicit̄ piger ſeu tardus.li.4.ꝓſ.3.
Auari dicunt̄ canes.li.i.ꝓſa.4.⁊ idem habetur.libro.2.metro.2.
Auari inſatiabiles.li.3.metro.3.
Aues tenebraꝝ.require tenebre.
Auriga.require currus.
Auarus.require lupus.
Autũnus.require tp̄s autumnale.
Auxiliũ diuinũ in minimis debet inuocari.libro.3.proſa.9.
Auxilij diuini inuocatio a Boetio.lib.quarto.metro.9.
Barbitonſor. require in ſecuritas.
Beate tunc reſpublice ſunt ſi per ſapiētes ⁊ ſtudioſos regantur.libro p̄mo.proſa quarta.
Beatitudo ſiue felicitas eſt duplex.libro.2.proſa.4.
Beatitudo nõ ē ĩ dignitatib⁹.li.2.p.6.
Beatitudo ſiue felicitas nõ ꝯſiſtit ĩ bonis fortuitis.li.2.ꝓſa.4.⁊ probatur trib⁹ rationibus.ibidem.
Beatitudinis deſcriptio.li.3.ꝓſa.2.
Beatitudinē ad verā oēs vocāt̄.libro tertio.metro.i0.
Beatitudinem attingere.require ambulare.
Beat⁹ oīs de⁹ eſt.libro.3.proſa.i0.
Beatitudo.reqre patria. Iteʒ oēs. Itē in verbo voluptas.
Bellũ iuſtũ licet.libro.4.metro.4.
Beſtie nõ beatificant̄.li.3.ꝓſa.7.
Bibliotheca vnde dicit̄.li.i.ꝓſa.4.
Boetio multa noīa annectunt̄.in prohemio.
Boeti⁹ ordinauit act⁹ ſuos ad cõmunē pacē ſeptē exēplis.li.i.ꝓſa.4.
Boeti⁹ q̄re ĩfirm⁹ iudicabat̄.li.i.ꝓſ.6.
Bona corporis ſunt vilia.li.3.ꝓſa.8.
Bona hoīs ſũt ratio ⁊ ĩtellect⁹ nõ temporalia.libro p̄mo.ꝓſa.6.
Bona temporalia ſomniant̄ eſſe felicitas.libro.4.proſa prima.
Bona temporalia querēs in varia incidit.libro.3.proſa.8.
Bona tēporalia nec ſufficientiam nec potētiā preſtāt.li.3.proſa.9.
Boni ſemper ſunt potentes:mali vero impotentes.libro.4.proſa.2.
Bonũ eſt duplex.li.2.ꝓſa.6.
Bonoꝝ premia.require premia.
Boni p̄mio hic ꝓuant̄.reqre iuſti.
Boni veri imagines vbi inueniuntur.libro tertio.proſa.9.
Bonũ ⁊ vnũ idē ſunt.require vnum.
Bonũ eſt qd̄ oīa appetũt.li.3.ꝓſa.ii.
Bonum ſummuʒ cuilibet videt̄ id qd̄ appetit.lib.3.proſa.2.
Boreas ventus ſignificat phiam.lib.primo.metro.3.
Breuitas vite hũane.lib.4.proſa.4.
Brutũ.require Ulyſſes.
Calamitas vnde dicatur.lib.2.ꝓſa prima.
Canis dicit̄ rixoſus ⁊ lupus auarus.li.quarto.proſa.3.
Caro nihil aliud eſt niſi ſanguis coagulatus.li.p̄mo.me.primo.
Caſus nõ eſt euēt⁹ ꝓuiſus.li.5.ꝓſa.i.
Caſus diffinitur.ibidem.
Cathene rõnis ſunt quatuor affectus.libro.i.metro.2.
Cauſa mali.require nihil.
Celũ q̄re dicit̄ ſtabile.li.i.metro.2.
Celũ mouet̄ duplici motore.ibidem.
Celũ quare dicitur ſtare eiuſdē ſtelle.libro p̄mo.metro.3.
Circulo ꝯparat̄ vita hoīs.li.3.metro.2.
Circe dea.require.Ulyſſes.
Claritas ſolis.reqre ꝓuidentia dei.
Cognitio ſummi bōi fit per creaturas gradatiʒ trāſcēdēdo.li.4.metro.i.
Cognitio ſequit̄ naturam cognoſcētis.libro.5.proſa.5.
Cognitiõis veritatis impedimēta.reqre.Turbationes.
Cognitio veri repellit cecitatem ignorantie.lib.4.proſa.4.
Cognitiua virtus aliter in nobis ĩtellectiua ⁊ aliter ſenſitiua.li.4.proſa.3.
Cognoſcit̄ rotundũ aliter viſu ⁊ aliter tactu.libro.5.proſa.4.
Cognoſcit homineʒ aliter ſenſus aliter imaginatio.aliter rõ.aliter intelligētia diuina.ibidem.
Color phie.li.i.proſa prima.
Comedere parētes in certis ꝑtib⁹ laudabile eſt.libro.2.proſa.7.
Cõcordare nõ pñt mali cuʒ bonis.nec etiā inter ſe.li.4.proſa.6.
Concordia elementorum.require regimen dei.
Cõcupiſcentia terrena ſuperata homo fit diuinus.li.4.metro.7.
Confitere nõ abſcõdas.ſi medicantis opus expectas:opʒ vt vulnus detegas.libro.i.proſa.4.
Conſciētie libertas ⁊ ꝯſcientia libera.libro p̄mo.proſa.4.
Cõſciētia praua punit malũ intrinſece ſi exteri⁹ nõ punit̄.li.4.ꝓſa.4.
Cõſolatio philoſophie.li.i.proſa.3.
Conſules electi ducti in pretorium ſm conſuetudinem romanorum.libro ſc̄do.proſa.3.
Cõtēplatio ſupernoꝝ eſt noſtrũ ꝯ ſtultos ꝓpugnaculũ.li.i.proſa.3.
Cõtingens.require neceſſariuʒ.
Conuictus.require damnari.
Crapula hoīem debilitat.li.2.ꝓſa.5.
Cupiditas multoꝝ maloꝝ cauſa eſt.libro.2.metro.5.
Cupiditas veri boni nāliter eſt inſerta hominibus.libro.3.proſa.2.
Currus per aurigam neceſſario nõ vehitur.libro.5.proſa.4.
Damnari nullus debʒ niſi cõuictus.lib.i.ꝓſa.4.

Damnatorum pena.require pena.
Deſiderium ſiue appetitū eorum īplere ſoli ſapiētes poſſunt.li.4.p.2.
Deſiderij ⁊ libidinis differētia. ibidē.
Deus intuet̄ omnia.li.5.proſa.6.
Deo ſunt preces offerēde.ibidem.
Deus preſidet vt conditor mundi.lib. primo.proſa.6.
Deus cōmendat̄ de gubernatiōe celeſtiū ⁊ terreſtriū.libro.1.metro.5.
Deus ſiue ſummū bonū non inuenitur in terrenis ſicut nec aurū in arboribus.libro.3.metro.8.
Deus regit omnia.lib.3.metro.9.
Deus a nullo compulſus ſed ſua bonitate fecit oīa. ⁊ commēdatur ex parte ſapientie ſue.ibidem.
Deus oīa gubernat.li.3.pſa.12.
Deo oīa recta fiunt.libro.4.proſa.1.
Deus rotat orbem dicit parmenides. libro.3.proſa.12.
Deus tonans.require tonitru.
Deus veriſſime eſt.require eſſe.
Deus fons omnis bonitatis per omnipotētiā:iudex equitatis per iuſtitiā. libro.4.metro.6.
Deum eternum omnes ſapiētes dixerunt.libro.5.proſa.6.
Deus oīa videt.libro.5.proſa.6.
Dignitas ſiue poteſtas eſt duplex. lib. 2.proſa.6.
Dignitas reddit malos peiores vt patet de romanis.li.2.proſa.6.
Dignitas malos reddit peiores. patet de Nerone: cui⁹ ponit quatuor malitias.libro.2.metro.6.
Dignitas ſi eſſet bōa nō adueniret peſſimis.libro.2.metro.6.
Dignitas collata improbis non efficit dignos:ſed oſtendit indignos. libro ſcđo.proſa.6.
Dignitas nō reddit hoīem honorabilē ſi nō eſt virtuoſus.lib.3. pſa.4.⁊ pbat quadruplici via.
Dignitas prefecture dignitas ſenatoria.ibidem.
Diſplicere malis laudabile eſt. lib.primo.proſa.3.
Diuitie in qnqꝫ ↄſiſtūt.li.2.proſa.5.
Diuitie diſperſe minuūtur. ſcientia vero diſperſa augmentat̄.li.2. pſa.5.
Diuitie nō ſunt appetende trib⁹ rationibus.probatur ibidē.⁊ propter diuitias multi perierunt.ibidem.
Diuites ſoli reputantur honore digni. ibidem.
Diuitie non auferunt indigentiam.libro.3.proſa.3.
Diuinatio quid ſit.lib.5.pſa.4.
Diuina ꝓuidētia.regre ingenium.
Diuino amore tria regūtur.ſ.aſtra.elementa ⁊ tēpora.lib.2.metro.8.
Diuinus amor tria facit in hominib⁹. ibidem.
Dolendū nō eſſe.regre aduerſitati.
Dolere faciūt tria. Boetiū.li.1.pſa.4.
Dolor ira meror.lib.1.proſa.5.
Dolia duo vini ī limite iouis. li.2.p.2.
Duo principia rerum bonum ⁊ malū. require pitagorici.
Durare malū.require miſerior.
Ebetatur ⁊ ingroſſatur mens humana temporalibus.li.1.me.2.
Ebrius volens ire domū ſic errans a felicitate.li.3.proſa.2.
Eclipſis lune.require admirationis.
Eget oīs eo qđ deſiderat.li.3.pſa.3.
Elemētoꝝ cōcordia.regre regimē dei.
Eloquētia ſine ſapientia. ⁊ eloquentia cū ſapiētia.libro.2.proſa.pma.
Epicuri ſtoici.li.1.proſa.3.
Eq̄liter ſe hēre.regre aduerſitate.
Error ſapientis eſt duplici de cā peior q̄ inſipientis.libro.1.pſa pma.
Eſſe malos ſimplr nō cōcedit̄ ſed eſſe hoīes malos ſicut cadauer eē hominē.libro.4.proſa.2.
Eſſe veriſſime habet pmum ens. quāto ergo aliquis magis per vicia recedit a primo eſſe:tanto magis deſinit eſſe.libro.4.pſa.2.
Etas phie.libro.1.proſa.1.
Etates quatuor per poetas diſtinguūtur.lib.2.metro.5.
Eternitas deo attribuitur: ppetuitas mundo.libro.5.proſa.6.
Eternitatis diffinitio.lib.5.proſa.6.
Eternitatis cognitio habetur ex cognitione temporis.ibidem.
Eternitatis vocabulo multi ſunt abuſi.ibidem.
Eternū triplex.libro.5.proſa.6.
Euenire.regre liberum arbitriū.
Euentus.regre caſus. Itē fortuiti.
Eufrates ⁊ tigris duplex origo.libro.5. metro primo.
Exilium.require miſeria.
Facies ſiue vultus phie. libro.1. proſa.3.
Falli nō pōt deus. require prouidētia diuina.
Falſa felicitas dicit̄ mēdax. lib.3.p.9.
Fama popularis non puenit ex recto iudicio rōnis.lib.3.proſa.6.
Familiaris inimicus efficaciſſima peſtis.libro.3.proſa.5.
Familiares regū.require potens.
Fatalis ordo.lib.4.proſa.6.
Fatum duplex notificatur.ibidem.
Fatum ad prouidentiam habet differentiam.ibidem.
Fatum depēdet a diuina prouidentia exemplum.ibidem.
Fati diuerſe opiniones.ibidem.
Fato oīa que ſubſunt etiam diuine puidentie ſubſunt.ibidem.
Fatū ſe habet ad prouidentiam ſicut ratiocinatio ad itellectū.ibidem.
Fatū incipit vbi motus. ⁊ quicquid ſupra motū eſt fatum eſt.ibidem.
Felicitas eſt duplex.ſcilꝫ politica ⁊ ſpeculatiua.lib.1.metro.1.
Felicitas tēporalis in tribus conſiſtit. libro.2.proſa.4.
Felicitas nemini totalr aduēit. ibidē.
Felicitas falſa.li.3.metro.1.
Felicitatē a vero bono errantes in gnqꝫ poſuerūt ↄſiſtere.li.3.pſa.2.
Felix quātūcūqꝫ quis ſit tū alteri⁹ ſtatus apparet felicior.li.2.pſa.6.
Figura ſiue forma hominis ⁊ etiā brutorum.lib.5.metro.5.
Finis cum ſit cauſa cauſarū ideo nihil poteſt pfecte ſciri niſi fine cognito. lib.pmo.proſa.6.
Finis ⁊ pncipiū in vnū coīcidūt.patꝫ ī circulo.ꝗ cognito pncipio cognoſcit̄ finis oīuꝫ rex.ſcilꝫ de⁹.li.1.pſa.6.
Fletus duplex.ver⁹ ⁊ fict⁹ ſiue adulatorius.libro pmo.metro.1.
Fons bonitatis.require deus.
Fortis.require aduerſitate.
Fortitudo ſiue potentia vera require refrenare.
Fortune bona trāſitoria ⁊ deceptoria nulli ſeruāt fidem.li.1.metro.1.
Fortuna caduca pp duo. duplicē hꝫ faciem:ante albā ⁊ retro nigrā. ibidē.
Fortuna ceca depingit̄ duplici fronte capillata ⁊ calua.li.2. pſa.1.
Fortuna non eſt in poteſtate hominis. ibidem.
Fortuna depingit̄ cum rota.ibidem.
Fortuna non aſſueſcit in oppoſitū nec natura.ibidem.
Fortuna quelibet dupliciter conſideratur.lib.4.pſa.6.
Fortunā eſſe bonā vel malā ſtat in voluntate homis.lib.4.pſa.7.
Fortuna ſuperba: quia nulla veret̄.li. ſcđo.metro pmo.
Fortuna iuehit̄ ↄ auaritiā.li.2.me.2.
Fortune bona non efficiunt quod promittunt.lib.3.proſa.3.
Fortuna omnis aut iucunda aut aſpera.libro.4.proſa.7.
Fortuiti euētus declarātur per flumina paradiſi. ſcilꝫ tigris ⁊ eufratē: qrum duplex eſt origo.lib.5. metro.1.
Fuga paſſionum ſiue affectionum.li. quarto.metro.7.
Futura ex neceſſitate eueniunt require.ſpes.
Gloria mūdana nō dicit̄ beatitudo.li.3.pſa.6.
Gloriandum non eſt in veſtibus. libro ſecundo. pſa.5.
Gloriādū non eſt in multitudie ſeruorum.libro.2. pſa.5.
Gloria ſiue fama nō ſpectat ad virtuoſos.lib.2.proſa.7.
Gloria humana non eſt appetenda ppter quatuor.lib.2.proſa.7.
Gloria vana ex nobilitate ſanguinis. lib.tertio. pſa.6.
Gubernatio celi ⁊ terre.regre deus.
Gubernaculū q̄ de⁹ regit mundum eſt

bonitas dei.libro.i.proſa.6.
Gubernare omnia.require deus.
Herculis labores duodecim.li.4.metro.7.
Homo diuin⁹.regre cōcupiſcētia.
Hoīs bona ſunt ratio ⁊ itellect⁹ nō tēporalia.libro.i.pſa.6.
Homini ꝓpriū.regre ratiocinatio.
Hoīes mali nā; amittūt humanā ⁊ in bruta cōuertuntur.li.4.pſa.3.
Hoīs forma eſt ſurſum ad celos creata brutoꝝ vero deorſum ad terraꝫ. lib.quinto.metro.5.
Hō nō vil'ſ; nobil' ꝑs mūdi.li.i.me.5.
Hō vere ſcit ꝗ ſeipſu; ſcit. ⁊ ignorat ꝗ ſeipſum ignorat.li.i.pſa.6.
Hō nō eſt bō niſi rōnalis.li.4.pſa.3.
Humani act⁹ regunt̄ a deo.li.i.pſa.5.
Ignorantia eſt duplex.interna ſiue nālis et hec ē iuuenū.externa ſiue extra nā; ⁊ hec eſt ſenū ⁊ negligētiū.li.i.me.z.
Ignorātia ſuiipſius.regre homo.
Ignorantia.regre cognitio veri.
Imagines veri boni.regre boniveri.
Infeliciſſimi.regre miſerrimi.
Inclinatio capitis ſignū eſt profunde imaginationis.libro.3.pſa.z.
Ingeniū humanū nō valet ordinē diuine ꝓuidentie ꝯphēdere.li.4.p.6.
Impedimēta cognitionis veritatis.require turbationes.
Impunitas.require pena.
Impuniti mali.require veritas.
Inſecuritas regie poteſtatis ꝑ; in Dionyſio.libro.3.proſa.5.
Intellectus.require ſol.
Inuenire deū.require deus.
Judex equitatis.require deus.
Inuidus comparat̄ veſeuo monti ardenti.libro pmo.metro.4.
Ira quid ſit.libro pmo.pſa.5.
Judices mouent̄ ad miſericordia; du plici de cauſa.lib.i.pſa.4.
Judicium vulgarium dicit infortunatum miſerum:fortunatum felicem. libro pmo.proſa.4.
Judicium naturale ⁊ rationale differunt.libro quīto.proſa.z.
Juſtitia quid ſit.libro ſcđo.proſa pma.
Juſti ſiue boni nō ſolu; hic pmijs puātur:ſed a malis calcant̄.li.4.pſa.i.
Juuentus viridis ⁊ felix differunt.lib. pmo.metro.i.
Labores duodecim require herculis.
Lac.regre artes liberales.
Laberintus dom⁹ multis circulis cōſtructa.libro.3.proſa.iz.
Laudare preſentem dupliciter cōtingit.libro.z.proſa.3.
Lecto ſiue thoro ſtudiu; aſſimilatur. libro.i.proſa.i.
Letargia ꝗlis infirmitas.lib.i.pſa.z.
Leuia documēta precedere debēt difficilia.libro pmo.proſa.z.
Liberum arbitrium eſt in rōnali creatura.libro.5.pſa.z.
Liberum arbitrium aliter eſt in angelis aliter in hoībus bonis ⁊ aliter in prauis.ibidem.
Liberū arbitrium non neceſſitatur:ſ; deus oīa proſpicit.ibidem.
Liberū arbitriū ſequunt̄ premia ⁊ pene.lib.5.pſa.3.
Liberi arbitrij ⁊ ꝓuidentie diuine non eſt diſcordia ſicut aliqualiter apparet.libro.5.metro tertio.
Libero arbitrio poſſūt res ſic ⁊ aliter euenire.libro.5.proſa.6.
Libidinis ⁊ deſiderij differentia.lib. quarto.proſa tertia.
Ligat⁹ cathenis.regre pnceps malus.
Lumen.require tenebre.
Lupus dicit̄ auar⁹.libro.4.pſa.3.
Luxurioſi comparātur rabiei maris. libro.i.metro.4.
Luxurioſus.require porcus.
Magiſtratum quare aſſūpſit boeti⁹. libro pmo.pſa.4.
Mala ſunt in mundo.li.4.pſa.i.
Mali ⁊ ſtulti nō ſunt timēdi.li.i.pſ.3.
Malos eſſe non ſimpliciter concedit̄. require eſſe.
Malū poſſe ſiue velle.regre poſſe.
Malitia eternaliter duraret.libro.4. proſa.4.
Malum nuſꝗ̄ eſt.libro.4.pſa.6.
Manus phie.libro.i.pſa.i.
Malu; nihil eſt.libro.3.pſa.iz.
Medicus qualiter inueſtigat morbū. libro.i.proſa.z.
Medica dicit̄ phia.lib.i.pſa.3.
Medicus nō ſolū per ſigna vrine querit morbū.ſed etiā per interrogationes.libro.i.proſa.6.
Memorari.require recordari.
Mendaciū eſt triplex.lib.i.pſa.4.
Mendax.require felicitas falſa.
Meror.require dolor.
Meretrici aſſimilantur muſe poetice. libro pmo.proſa.i.
Metro ⁊ proſa vtitur Boetius ꝓpter duo.li.i.metro.i.
Miſeria ⁊ exiliū.li.i.pſa.5.
Miſericordia.require iudices.
Miſer eſt oīs malus.lib.4.pſa.4.
Miſerior tanto ꝗs quāto ſupplicio dignior.ibidem.
Miſeriores eſſent mali.ſi nō punirentur.ibidem.
Miſerrimi ſunt ifeliciſſimi.ſi malitia eternaliter duraret.lib.4.pſa.4.
Mors.require periodi.
Mons ethna ſemꝑ ardet.li.z.pſa.5.
Mors.libro.z.metro.7.
Mors felix ⁊ infelix ſm vulgares.lib. primo.metro.i.
Mundus.regre area fortune.
Mundus cōparat̄ mari.li.i.pſa.3.
Mundus.require deus.
Mundum poſuit Plato incepiſſe.lib. quīto.proſa.5.
Murē velle muribus dominari ridiculoſum eſt.li.z.pſa ſexta.
Mutabilitas reꝝ ꝓbat̄ trib⁹ exēplis. ſcil; ſole.florib⁹ ⁊ mari.li.3.pſa.8.
Mutabilia oīa pter deū.li.4.pſa.6.
Natura non aſſueſcit in oppoſitum nec fortuna.lib.z. proſa pma.
Natura eſt triplex.li.3.me.z.
Natura hūana paucis minimiſꝗ̄ contenta eſt.libro.z.proſa.5.
Natura ſi interdu; violentat̄:tñ qñꝗ̄ ad id redit qđ nāliter ſibi ꝯuenit vt patet de leone vegetabilibus ⁊ volatilibus.libro.3.metro.z.
Naturale iudiciū differt a rationali.libro.5.proſa.z.
Neceſſitare.require preſentia.Ite; require ſignum.
Neceſſitates ſūt due.li.5.pſa.6.
Neceſſariū idē pōt eſſe ⁊ cōtingens ad diuerſa relatum.libro.5.pſa.6.
Nerōis ꝗtuor malitie.regre dignitas.
Neronis luxuria.libro.i.metro.4.
Neſcire.require homo vere.
Nihil eſt cauſa mali.li.4.pſa.6.
Ex nihilo nihil fieri quō intelligitur libro.5.proſa prima.
Nigromāticū pſumpſerunt Boetium propter duo.libro.i.proſa.4.
Nobilis quinis preter illū qui ōditus vitijs.libro.3.metro.6.
Nomē ſignificat ſubſtātia; cum qualitate.libro.4.metro.4.
Non ens eſt duplex.libro.5.pſa.6.
Nouum antiquū.require pati.
Nox eſt duplex accidentalis ⁊ naturalis.libro.i.metro tertio.
Obediunt deo cuncta naturaliter exiſtentia.lib. quarto metro.6.
Ocium dicit̄ ſtudiū ſm vulgares.lib. primo.proſa quarta.
Oculi phie ratio ⁊ itellectus ⁊ triplici rōne dicunt̄ ardētes.lib.i.pſa pma.
Odium non h; locum apud ſapientes. libro quarto.proſa quarta.
Oēs laborāt licet diuerſo calle ad vnū btitudinis finē ꝑuenire.li.3.pſa.z.
Oēs tēdūt ad btitudinē vi naturali cōpulſi ſed varie.libro.3.proſa.z.
Opinio vulgariū.require veritas.
Opus qđ facere vis requirit̄ volūtas ⁊ poteſtas.lib.3.proſa quarta.
Oro ſiue depcatio ꝗd ſit.li.5.pſa.3.
Orationes ſiue preces ſunt deo porrigende.libro quīto.proſa ſexta.
Oratores ꝗ ſint.li.4.proſa quarta.
Ordo debit⁹ tpis ⁊ loci d; eſſe in quolibet ope ſiue actu.li.pmo.metro.6.
Ordine debito ꝑuāt̄ res ī ſuo eē.ibidē.
Ornamētis ornari ē error.lib.z.pſa.5.
Orphe⁹ citbariſtā.libro.3.metro.iz.
Orphei fabule moralitas.ibidem.

Parentes. reqre comedere. Peripatetici. lib. i.proſa.3.
Paſſio eſt quidam motus cellule appe titiue.libro.i.pſa ſexta.
Paſſiones animi ipediunt rectū rōnis iudiciū.li.i.pro.6. Et ibidē.metro.7.
Pati ſapientes nō eſt nouum ſed anti quum.libro.i.proſa tertia.
Patria eſt beatitudo: via ad eam ſunt virtutes.libro.5.proſa prima.
Pauptas.duplex.libro.z.metro.4.
Paulin⁹ ſenator romanoꝝ.li.z. pſa.z.
Pax ſeu trāquillitas mētis.li.i.pſa.5.
Peccata.require vitia.
Pellende ſunt affectiones.li.i. me.7.
Pena malorum bona ipunitas mala. lib.4.proſa.4.
Pene dānatoꝝ ſiue purgādorum non ſunt ediſſerende.li.4.proſa.4.
Pene maloꝝ q̄re fieri pmittunt̄ bonis ⁊ mal'iocūda q̄ ōbēt̄ bōis.li.4.p.5.
Pene.require liberū arbitrium.
Pene mētis ſpeculatio rōnis. li.4.p.i.
Periclitari.li.i.metro.7.
Periodi mortis ſiue mete vite. lib. 4. metro quarto.
Permanētia eſt appetit⁹ naturalis nō voluntarius.li.3.proſa.ii.
Piger.require aſinus.
Pitagorici poſuerunt duo pncipia reꝝ bonum ⁊ malū.li.3.proſa.ii.
Philoſophari.require admirari.
Phia dr̄ mulier pꝑter tria.li.i. pſa.i.
Phie ſtatura.ibidem.
Philoſophie ptes tres mathematica: naturalis:⁊ metaphyſica.ibidem.
Phie veſtes artes liberales.ibidem.
Philoſophie veſtes erant filis tenuiſſi mis.ibidem.
Phia māib⁹ ſuis texuerat veſtē.ibidē.
Phie veſtes obſcurāt̄:q2 nō vſitata vt gladi⁹ i qete rubiginoſus erit. ibidē.
Phie veſtis ſinditur vario mō.ibidē.
Phia diuidit̄ur in practicam ⁊ ſpecula tiuam.ibidem.
Phia practica habet̄ in ethica yconomica et politica. ſed ſpeculatiua ſeu theorica triplex eſt.ſ.phyſica.mathematica ⁊ metaphyſica ⁊ in talib⁹ eſt ordo per modū ſcale.ibidem.
Philoſophie ornamenta.ibidem.
Philoſophie ira.ibidem.
Phia magiſtra oīum virtutum ⁊ eſt a deo li.pmo.proſa.3.
Phia eſt via ad cognoſcendum veruȝ lumen.libro.4.proſa prima.
Phus fuiſſes ſi tacuiſſes.li.z.pſa.7.
Plato.reqre ſcire. Itē reqre mūdus.
Poeta.require meretrici.
Poetica ars a phia fugat̄.li.i.pſa.i.
Popularis.require fama.
Porcus dr̄ luxurioſus.li.4.proſa.3.
Poſſe malū peius eſt q̄ velle.li. 4.proſa.4.qualiter intelligitur.
Poſſe malū nō eſt poſſe.li.4.proſa.z.
Poſſe iplere.require deſiderium.
Potentia non poteſt in liberuȝ arbitriū.libro.z.pſa.6. vt patet de illo qui momordit linguam.
Potentia vera.require refrenare.
Potētia:ſufficientia:reuerentia claritudo iocunditas ſunt vnum in re. libro.3.proſa.9.
Potētia ligata. reqre pnceps malus.
Potētia plus.require actus.
Potentium familiaritate Seneca ⁊ plures mortui ſunt.li.3.proſa.5.
Potentes hui⁹ mundi non ſunt timē di.lib.primo.metro.4.
Potēs econtra patitur potētiā exemplū ō buſiride īterfecto ab Hercle Itē de regulo romano.li.z.pſa.6.
Poteſtas regia non eſt vera poteſtas. lib.3.proſa.5.
Poteſtas gladio ſuper caput pendenti comparatur.ibidem.
Ptātis inſecuritas.reqre iſecuritas.
Poteſtates ꝯcedunt̄ malis.li.4.p.6.
Poteſtas plus.require dignitas.
Preces.require orationes.
Premia nunq̄ deſunt bonis nec malis ſupplicia.li.4.proſa.3.
Premia.reqre liberum arbitriuȝ.
Premiū extriſecū n̄ curat bon⁹ cū habeat in aīo itrinſecū.li.4. proſa.4.
Preſcientia dei.libro.5.proſa.3.
Preſcientia dei nullā neceſſitatē dei iponit futuris.libro.5.proſa.4.
Preſcientia dei non mutat proprietatem rei.libro.5.proſa.6.
Preſential'r oīa ſūt i deo.li.5. pſa.6.
Pretorio inducebantur conſules romani.require conſules.
Principia duo.require pitagorici.
Principiū malorum potentia ligata eſt multis cathenis.li.4.metro.4.
Prodigium quid ſit.lib.z.proſa.i.
Promittere.require ſapiens.
Propoſitionū veritas eſt ſuper naturam rerum.lib.4.proſa.z.
Proprium bonum hominum. require non recta.
Proſopopeia eſt fictio noue perſone. li.primo.proſa prima.
Proſpera.require aduerſa.
Prouidentia dei ſolis claritatem excellit.li.5.metro.z.
Prouidentia diuina quo ad diuerſos act⁹ hoīs nō fallitur.li.5.proſa.6.
Proſa ⁊ metro vtit̄ boeti⁹ duabus de cauſis.lib.primo.metro primo.
Prudēs tria reſpicit tpa.li.z.pſa.i.
Pulchritudo quadruplex.li.z.pſa.5.
Pulchritudo corporis velociter rapitur lib.3.proſa.8.
Pulchꝝ videri n̄ reddit nā. ſȝ oc'orū ōbilitas.ibidē.Exēplū ō Alcibiade.
Puniuntur alibi grauius mali hic im puniti.lib.4.proſa.4.
Puniri itrinſece.require ꝯſcia pura.
Puniri non.require miſereor.
Quies mentis.require pax.
Quinq3 vnū in re.require potentia.
Quid nominis ⁊ quid rei differunt.libro quinto.proſa prima.
Ratio recta eſt hoī ꝓpriū bonuȝ. libro pmo.pſa quinta.
Rationalis.reqre homo.
Recordari qd ſit.libro.4..pſa.z.
Refrenare animū eſt potentia vera. libro tertio.metro quinto.
Regenduȝ tria reqrunt̄.lib.z.pſa.7.
Regere.require deus.
Regimē dei in cōcordia elemētoruȝ appet ⁊ in tēporib⁹ āni.li.4. me.6.
Reſpublica.require beate.
Rixoſus.require canis.
Rotare orbē.reqre deus rotat.
Ruge fiūt q̄re in ſenib⁹ nō in iuuenibus.libro pmo.metro pmo.
Sacrilegium. libro primo. proſa.4.
Sanitas corporis triduane febri ſoluitur.libro.3.proſa.8.
Sapiens hȝ ſe vniformiter ad vtrāq3 fortunā.libro.z.proſa pma.
Sapiens.require tetragonum.
Sapientis non eſt pmittere que non pōt iplere.libro.4.proſa.z.
Sapiēs reqre deſideriū. Itē reqre aduerſitate. Itē require odium.
Sapiēs nō odit ſtultū.li.4..pſa.4.
Sapientis eſt declarare difficilia.lib. quarto.proſa ſexta.
Sapiētū eſt ſimplicib⁹ arridere cum ſapiētiaȝ acquirant.ibidem.
Sciētia diſperſa augmētat̄. oppoſitū de diuitijs.require diuitie.
Scia dīna q̄lis ſit noianda.li.5. pſ.6.
Scire.require finis.
Scire ſeipſuȝ.reqre homo vere ſcit.
Scire ſm platonē. libro.5.metro.3.
Senes q̄re ſunt rugoſi.li.i.metro.i.
Seniuȝ generat̄ tripliciter.li.i. me.z.
Senum multa incōmoda.ibideȝ.
Senſualitas ꝯtrariat̄ rōni.li.i. me.z.
Sermones accipiēdi ſūt ſm materiā ſubiectaȝ.li.3.metro.iz.
Serenitas veſpertina.li.5.proſa. 4.
Sex doloroſa.require dolore.
Signū oſtēdit ſignatū nō neceſſitat. libro quinto.proſa.4.
Socrates phus in noīe vni⁹ dei bibit venenū:⁊ nihil ſibi nocuit.li.i.pſ.3.
Socrates docet ſemper pandere veritatem.libro pmo.proſa q̄rta.
Sol quandoq3 ſignificat intellectuȝ. libro pmo:metro tertio.
Solis calor.libro pmo.metro.z.
Solis claritas.reqre puidētia dei.
Spes ⁊ deprecatio ceſſarēt: ſi futura de necītate euenirēt.li.5.proſa.z.
Status nō placēs.reqre felicitas.
Stelle ſeptē.reqre admiratiōis.
Stoici vnde dicantur.lib.5.metro.4.
Item plus.require epicuri.

Tabula

Studium duplex florens ⁊ aridum. libro primo.metro primo. Ité plus require lecto. Itez plus:regre ociuz.
Stupor quid ſit.libro.i.proſa prima.
Stupor Boety.ibidem.
Stupor ⁊ pudor differũt.li.i.pſa.z.
Superbus comparatur fulmini. libro primo.metro quarto.
Contra ſuperbos vanam gloriaz querẽtes.libro.7.metro.7.
Supplicia.require premia.
Taciturnitas dupl'r prouenit.li.p̊.pſ.z.
Taciturnitas triplex.libro ſecundo.pꝛoſa prima.
Tactus.require cognoſcitur.
Tardus.require aſinus.
Temporalia bebetant ⁊ ingroſſant mẽtem humanã.libro.i.metro.z.
Tempus vernale conuenit vite humane.ibidem.
Tempus autũnale dat vuas ibidem.
Tenebris aſſueti non queunt lumen intueri vt ſunt certe aues.li.4.pſa.4.
Terra habitabilis ſolum ad tres ptes.libro.z.proſa ſeptima.
Terrena bona excecãt vulgares. libro quarto.proſa quarta.
Teſtis ꝯditiões.libro.i.pſa.4.
Tetragonuz corpus comparatur ſapiẽti.libro quarto.proſa ſeptima.
Tigris flumen.regre eufratis.
Tireſia vaticinauit.regre vaticinatio.
Tonitru dicitur deus tonare vt ſic diuina ꝓuidẽtia recogitet.li.4.me.6.
Transformatio.require animi.
Transformatus.require Ulyſſis.
Turbationes animi ĩpediunt cognitionez veritatis.lib.p̊mo.metro.7.
Vaticinatio Tireſie.qd dicã hoc erit vel non erit.libro.5.proſa tertia.
Ubi nunc Fabritius:vbi Catho libro ſecundo.metro ſeptimo.
Uelle maluz.require poſſe.
Uenenũ bibere.regre Socrates.
Uenti quatuor p̊ncipales a quatuor partibus mundi.quilibet duos habet collaterales:⁊ ſic ſunt duodeci.libro primo.metro tertio.
Uentoꝝ generatio.libro.i.metro.z.
Ueritas.require Socrates.
Ueritas.qualiter latet in principio in nr̃o intellectu.libro.3.metro.ii.
Ueritatẽ nõ oẽs eodẽ modo capiunt.nã qdã demõſtratiue:qdã auctoritatiue:quidam per moduz fabule.libro tertio. metro.iz.
Ueritas ꝓpoſitionũ.require ꝓpõ.
Ueritas ꝯtrariat opinioni vulgariuz qui putant malos ĩpunitos felices.libro quarto.proſa quarta.
Uertex capitis tres hz ptes : fãtaſia ĩ anteriori.cogitatia ĩ medio: memoratiua in occipite.lib.i.proſa p̊ma.
Ueſpertina.require ſerenitas.
Ueſtib⁹ nõ ẽ gl'iandũ.lib.z.pſa.5.
Uia ad beatitudinẽ.require patria.
Uicia ſunt ſpernẽda.libro.5.proſa.6.
Uicia nõ ſunt ſine penis. lib.4.pſa.i.
Uicioſus.require accidioſus.
Uidere omnia.require deus.
Uini duo dolia in limite Iouis. libro ſecundo.proſa ſecunda.
Uirtutes ſunt colende.li.5.proſa.6.
Uirtus interpretat.li.4.proſa.7.
Uirtutes ſunt via ad beatitudinez.require patria.
Uiſus.require cognoſcitur.
Uita hũana. regre tempus vernale.
Uita virtuoſa eſt ſtat⁹ mediocris. ꝓpter ſimilitudinez edificy. libro ſecundo.metro quarto.
Uita hominis.require circulo.
Uita hominis.require periodi.
Ulyſſis ſocy per potũ Circis in bruta ſunt trãſformati.li.4.metro.3.
Ulyſſes plus.regre aduerſitas.
Unum ⁊ bonuz idẽ ſunt.li.3. pſa.ii.
Unum manet interiz qd ẽvnũ ibidẽ.
Uolituz nihil niſi cognitũ.li.5.me.3.
Uoluntas.require opus.
Uoluntas ⁊ poteſtas requiruntur ad omnẽ actũ.libro.4.proſa ſecũda.
Uoluntas duplex.li.3.proſa.7.
In voluntate nõ eſt btitudo.ibidẽ.
Uoluptas cõiugalis hz anxietatẽ annexam.vide exempluz notabile.libro tertio.proſa ſeptima.
Uoluptas eſt ſicut ſtimulus apum.libro tertio.metro ſeptimo.
Uoluptatẽ qd mali ſequit.ibidem.
Uulnus detegere:regre confiteri.
Uultus.require facies.
Uult⁹ reuerendi d'r phia: qr ſic vult⁹ honeſt⁹ fac hoiez reuereri: ſic phia amatores.ſuos.li.p̊mo. pſa p̊ma.

FINIS.

¶ Eximy preclariꝗ doctoris Thome ſuper libris Boety de cõſola tu philoſophico cõmentuꝫ feliciter incipit.

Philoſophie ſeruias opꝫ vt tibi ꝯtingat vᷓa libꝫtas. Hec ſũt vᷓba Senece. 8ª. epl'a ad lucillum: qꝛ vocari phiam ſciaꝫ vitatis recte ſe hꝫ. ex 2° metaphiſice. ⁊ phia affert ꝺlectatões mirabiles firmitate ⁊ puritate. ex. io. ethicoꝝ. Et mlt'l viſa ē phia res mirabil' ⁊ diuina. ex ꝺ celo ⁊ mũdo. Ariſt. Jtē ꝙ nll'a ſcia ſil'is ē phie q̄ clarificat aiaꝫ ⁊ fac̄ delectari eã in hoc ſeculo in perfectiõe ⁊ rectitudine. ex libro de pomo ⁊ morte. Et phia trahit hominez ab obſcuritate ignorantie ad ſciam: a tenebris ſtultitie ad lucē ſapiētie. ⁊ ad claritatē intellectus. ex eodeꝫ libro Ariſtotelis. Jtem qꝛ phia a ſuperſtitione liberat: metu mortis nõ cõturbat ſm Tullium in lib. de finibus bonoꝝ ⁊ maloꝝ. Jdeo Seneca has ⁊ cõſimiles cõditiones ⁊ effectus laudabiles phie aduertens: hortat̄ nos ad ſeruitium phie in ꝓpoſitione ꝓpoſita ſic dicens: Phie ſeruias opꝫ. Que quidem ꝓpoſitio põt ꝓbari multis rõnibus. Primo ſic. Jlli opꝫ ſeruire per cuiꝰ ſeruitutē homini ꝯtingit vᷓa libertas. ſed phia eſt hꝫ. igit̄. Maior nota. qꝛ libertas eſt nobiliſſima cõditio quã nã humana deſiderat ⁊ affectat. Minor patet per eundē Senecã: q poſtꝗ̄ ꝑmiſit ꝓpoſitionē iſtã. phie ſeruias opꝫ. ſubiungit. vt tibi cõtingat vera libertas. ⁊ paucis iterpoſitis dic̄. hec. n. ſcilꝫ ipm ſeruire phie libertas eſt. Probat̄ ſcðo ſic. Jlli oꝫ ſeruire qð animũ perficit. vitã diſponit. actiões regit. agēda ⁊ obmittēda ꝺmõſtrat. ⁊ ſine quo nemo eſt ſecurus. phia eſt hꝫ. igr̄ ⁊c̄. Maior nota. nã iſte ꝯditiões ſunt de ꝑfectiõe hoīs. Minor declaratur per Senecã. 16. epl'a ad lucillũ. qui loquēs de phia dic̄ ſic. Hec animũ format ⁊ fabricat. vitã diſponit. actiones regit ⁊ omittenda demonſtrat. ſedet ad gubernãdum errantia. fluctuãtiũ dirigit curſum: ſed ſine hac nemo eſt ſecurus. Probat̄ 3°. ſic. Jlli eſt ſeruiēdũ qð tradit cognitiõi vltimi finis magnũ incrementũ. phia eſt hꝫ. igit̄ ⁊c̄. Maior nota. qꝛ cognitio vltimi finis magnũ icremētuꝫ ꝯfert ad vitã. ex ꝑmo ethicoꝝ. Minor declarat̄. nã vltimus finis vite hũane eſt beatitudo cuiꝰ cognitionē phia tradit. dicit enĩ phia in 3° de cõſolatiõe. proſa ſcða. ꝙ beatitudo eſt ſtatus oium bonoꝝ aggregatiõe ꝑfectꝰ. ⁊ in eodeꝫ tertio oſtendit phia in quo ſit vera beatitudo ⁊ q̃uo ad eam ꝑueniat̄. Probat̄ q̄rto. Jlli opꝫ ſeruire qð facit hoīem pareꝫ deo. phia eſt hꝫ. igit̄ ⁊c̄. Maior nota de ſe. Minor pꝫ per ſenecã. 49. epl'a ad lucillum q dicit. Hoc. n. mihi phia ꝓmittit vt me pareꝫ deo reddat. Probat̄ 5°. Jlli eſt ſeruiendũ qð eſt magiſtra oiuꝫ ſciarũ: nutrix oium virtutuꝫ: ſũmũ ſolatiũ lapſoꝝ animoꝝ: qð eſt ꝓuium veri luminis: ⁊ cuiꝰ exhortatio eſt recta ſui auc̄tate digniſſima. phia eſt hꝫ. igit̄ ⁊c̄. Maior nõ. qꝛ rõnabil'r ꝑꝑ has cõditiones laudabiles alicui ſeruit̄. Minor ꝺclarat̄. nã phia ē magiſtra oium ſcierum. ex ꝑmo de ꝯſolatiõe. ꝓſa 3ª. Jpſa eſt nutrix oium vᷓtutũ. ſcðo de cõſolatiõe. proſa 4ª. Jpſa eſt ſũmũ ſolatiuꝫ lapſorũ animoꝝ. tertio de ꝯſolatiõe. ꝓſa pª. Jpſa ē ꝓuia veri lumis. 4° ꝺ ꝯſolatõe. ꝓſa pª. ⁊ eiꝰ exhortatio ē recta ſui auc̄te digniſſiª. 5° ꝺ ꝯſolatiõe. ꝓſa pª. Sic ḡ pꝫ ꝓpõ ꝺclarata q̄ dic̄. Phie ſ̄uias oꝫ. Sꝫ diceres. qd mihi ꝓdeſt phia ſi fatũ ē: qd mihi ꝓdeſt phia ſi deꝰ rector ē: qd mihi ꝓdeſt phia ſi caſus iperat: Ad h̄ rñdet Seneca. iz. epl'a ſua. Siue iexorabili lege fata nos ſtrigãt. ſiue deꝰ arbiter vniuerſis cuncta diſponit. ſiue caſus actões hũanas ſine ordine ꝑmiſcet. adhuc phie iſiſtendũ eſt. Phia. n. nos tueri hꝫ. hec. n. exhortat̄ vt libēter deo placeamꝰ vt ipm ſeq̄mur vt cõtinue fortune reſiſtamus: ⁊ vt caſum feramus. licet aũt oēs hoīes ſm Ari. ꝑmo metaphyſice nã ſcire deſiderent: tñ pauci: de quo dolor ē: phie vacãt. qð iõ ꝯtigit. quia plures omiſſis delectationibꝰ interioribꝰ ad delectationes refugiunt corporales. Non tamē opꝫ delectatiões corporales eſſe eligibiliores interioribꝰ. qꝛ delectationes corporales ipediunt a ſũmo bono. interiores aũt ad id ꝓmouent. Unde Boe. in tractatu de ſũmo bono dicit. Dolere debēt q delectationibus ſenſualibus detinent̄ bona interiora omittendo. Nã dediti bonis ſenſualibꝰ ſumma bona nõ attingunt. Quos hoīes ſenſuales Boe. 4°. de cõſolatiõe. proſa quarta. cõparat veſpertilionibꝰ. dicēs. Nequeũt. n. oculos ſuos tenebris aſſuetos ad lucē perſpicue veritatis attollere. ſimileſꝗ̄ ſunt auibꝰ quaꝝ intuitũ nox illuminat dies excecat. Et lꝫ hoīes ſenſuales ⁊ vulgares nõ magnificent nomē phie. ſed magis blaſphement. nihilominus tamē ipſa phia in ſua dignitate perſeuerat. teſte Seneca. 14. epl'a ad lucillũ. Nunꝗ̄ iualeſcet ad tãtũ malitia neꝗ̄ ad tantũ excedit̄ ꝯtra vᷓtutes: vt nõ nomē phie ſacrũ ⁊ venerabile permaneat. Sed diceres phari nõ valeo qꝛ pauper ſuꝫ: ſed ſi diuitias hũero. totum me phie dabo. ⁊ hoc vide t̄ rõnabile. qꝛ natura per ſe nõ eſt ſufficiens ad ſpeculandum: ſꝫ opꝫ cibũ ⁊ potum ⁊ reliquũ famulatũ preexiſtere. ⁊ pro tãto ſacerdotes in egypto habitis neceſſarys ꝓpter ãmirari ceperũt phari. vt dicit Ariſ. ꝑmo metaphyſice. Hec excuſatio rõne paupertatis nõ valet. audi Senecã. 17. epl'a ad lucillũ. qui dicit. Nõ eſt quo nos paupertas a phia reuocet. toleranda. n. eſt fames quã tolerauerunt qdam in obſidionibꝰ. ⁊ qd aliud erat ꝑmiũ patiētie illorum ꝗ̄ in arbitriuꝫ nõ cadere. ſ. inimicoꝝ: quanto magis eſt qð promittit̄. perpetua libertas. nullius hominis timor ⁊ qð animũ liberat a furoribus. multis eniꝫ ad phandũ obſtetere diuitie. Paupertas aũt expedita ſecura eſt. ſi vis animo vacari pauper ſis oꝫ. aut pauperi ſimilis. qꝛ non põt ſtudiũ ſalutare fieri ſine cura frugalitatis. frugalitas aũt eſt volũtaria paupertas. h̄ Seneca. veꝝ ē igit̄ ad phandum exigunt̄ neceſſaria: ſed ſufficiũt hoī pauca. nõ eni opꝫ futurũ felicem deum terre ⁊ maris eſſe: qꝛ natura paucis minimiſꝗ̄ cõtenta eſt. ex ſcðo de ꝯſolatõe: proſa 5ª. Proyce ergo oia a te. ⁊ ad phiaꝫ magno curſu totiſꝗ̄ viribus itende. hec Seneca. 17. epl'a ad lucillũ. Phie ergo ſeruias opꝫ vt tibi ꝯtingat vera libertas. vt tibi ꝯtingat vera ſecuritas. vt tibi innoteſcat felicitas. vt par deo fias. ⁊ ꝑcipue vt in aduerſitatibus ⁊ tribulatiõibus poſitꝰ per ipam veriſſime ꝯſoleris exemplo Boety. quē phia in exilium relegatũ. ab oibus bonis pulſum dignitatibꝰ exutum. multis miſerys afflictũ dulciſſime ꝯſolabat̄. de cuiꝰ phie ꝯſolatione agit̄ in h̄ libro Boety. q ititulat̄ liber de ꝯſolatiõe phie. de quo ad pñs nr̄a eſt itentio. hec ſufficiãt de itroductione hꝰ libri. ¶ Sꝫ anꝗ̄ ad lr̄am accedamus qnꝗ̄ ſunt ꝑmittēda. pᵐ de cã ſuſcepti operis. 2ᵐ de cãis hꝰ libri. 3ᵐ de titulo hꝰ libri ⁊ eiꝰ expõne. 4ᵐ de cã ititulationis pñtis libri. 5ᵐ de gnãli ſũma ⁊ ſnia huiꝰ libri.

¶ Circa pᵐ videlꝫ circa cãm ſuſcepti operis. q̄re Boetius hunc librũ cõſcripſit. eſt ſciēdũ. ꝙ Boetiꝰ vir eximiꝰ. conſul romanꝰ. fide catholicꝰ extitit. q diſputãs de fide catholica ꝯ duos hereticos. ſ. ꝯ Neſtoriũ ⁊ Euticē. cũ nullus eēt q eis reſiſteret Boetiꝰ ipſos in cõmuni cõcilio deuicit ſic̄ patet in lib. ſuo de duabꝰ naturis i xp̄o. Tp̄e vero theodorici regis gottoꝝ cũ idē Theodoricꝰ tyrãnidē ſuam ꝯ romanos vellet exercere: ⁊ quoſlibet bonos opꝑmere: Boetius vᷓtute dei armatꝰ pl's oibꝰ alys ſibi reſtitit. ⁊ quos tyrãnica rabies iuaſerat: Boetiꝰ amore iuſtitie exponēs ſe periculis ipſos liberauit. Uidēs aũt Theodoricꝰ rex gottoꝝ ſolum ipm Boetiũ ſibi reſiſtētē cogitabat q̄liter ipꝫ ꝑderet. ⁊ cũ iuſtã cãm ꝯ eum nõ iueniret duas falſas cauſas cõfinxit. dixit. n. Boetiũ ipediuiſſe quēdã delatorē ſibi lr̄aꝝ q̄ cõtinebãt accuſationē ſenatꝰ romanoꝝ vt ſic ſenatꝰ redderet̄ reus leſe maieſtatis. Hãc cãm tãgit Boe-

tius proſa q̄rta huiꝰ p̄mi dicēs. Delatorē ne documēta deferret quibꝰ ſenatū maieſtatis reū faceret: impediſſe criminamur. Sc̄do accuſabat̄ Boetiꝰ ꝙ quaſdaꝫ l̄ras direxiſſet ad imperatorē cōſtātinopolitanuꝫ: ꝑ quas reſtitueret libertatē priſtinam ipſis romanis. Hāc cauſaꝫ tangit Boetius eadem proſa ſic dicēs. Nā de cōpoſitis falſo litteris: quibus libertatē arguor ſperaſſe romanā: quid attinet dicere? His de cauſis Boetiꝰ per viles perſonas ⁊ infames accuſatus: indefenſus reus eſt iudicatus. ⁊ a rege Theodorico papie in exilium relegatus. Boetius aūt in exilio poſitus preteritam proſperitatem ſecuꝫ reputans ⁊ preſentem aduerſitateꝫ conſiderans: ne aliquis homo in ſimili ſtatu poſitus deſperaret: ſed vnde conſolaret̄ haberet: ph̄icam cōſolationē cōpoſuit cōtra mutabilitateꝫ fortune. Ex q̄bus dictis pꝫ ꝙ cauſa ſuſcepti operis eſt illa: q̄tenus Boetius ſe in exiliuꝫ relegatū: ab oībus bonis depulſum: dignitatibus exutū per ph̄iaꝫ ſe tueret̄. volēs cōſolari quēlibꝫ hominēꝫ in ſimili ſtatu poſitū: ne deſperet: ſimiliter eſſe cōtuēdū. ¶ Secūdo vidēdū ē de cauſis huius libri: cuiꝰ cā efficiens fuit Boetius qui deſcribēs materiaꝫ huiꝰ libri vtit̄ tam proſa q̄ꝫ metro: imitatꝰ Martianum feliceꝫ capellā: qui in deſcribēdo nuptias Mercurij ⁊ philologie hoc ſtilo vſus eſt. de quo fit mētio in theodolo: vbi dicit̄. Egregiā ſobolem cui per ſtilbōtis amorē Uiſuperū magna ſociaſti teſte capella. licet ille liber Boetij multū excellat librū Martiani taꝫ nobilitate materie q̄ꝫ priuilegio eloquentie. Boetius enim nec Tullio in proſa nec Uirgilio in metro minor reputat̄. Utitur aūt Boetiꝰ in hoc libro proſa in qua ponit rōnes ad ꝯſolādū Boetiū: ꝓbando ꝙ nō ſit dolēdum de amiſſione rerū tēporaliuꝫ. vtit̄ aūt metro delectabili vt dum audiat̄ meror obliuioni tradat̄. Cauſa materialis huiꝰ libri eſt ph̄ica cōſolatio ordinata ad cōtemptū mūdanoꝝ ⁊ ad appetituꝫ ſumme felicitatis. Uel ph̄ica cōſolatio ꝑſuadens neminē extolli in ꝓſperis: nec dep̄mi in aduerſis. Uel alr̄. cā materialis ſiue ſubiectū huiꝰ libri eſt ſtatus miſerabilis Boetij ph̄ica cōſolatiōe ſuperinducta. Cā formalis tractatus huiꝰ libri cōſiſtit in eiꝰ diuiſiōe. de qua videbit̄ poſt. Cā aūt formalis tractādi eſt modus agēdi Boetij. ⁊ eſt dyalogus. i. ſermo duoꝝ. Introducit enī Boetiꝰ ī hoc libro duas ꝑſonas. ſcilicet ſeip̄m ſuā miſeriā deplāgentē. ⁊ ph̄iaꝫ ſibi cōdolentē: ⁊ ip̄m ſuꝑ ſua miſeria cōſolantē. ⁊ hoc eſt rōnabile. Naꝫ ſm̄ beatū Greg. Uerus ordo cōſolatiōis eſt. vt cū volumus aliquē a merore ſuſpēdere: p̄mo ſtudeamus luctui eius cōcordare. Uel ideo cā formalis ē dyalogus: qꝛ in quadā p̄te huiꝰ p̄mi libri ph̄ia introducit fortunā ip̄m Boetiū alloquentē. vbi incidit quedaꝫ figura tropi q̄ vocatur ethopeia. de qua dicit greciſmus: ac introducit aliquos de ethopeia loquētes. vt cum fortuna loquit̄ Boetius ipſa. Uel poteſt dici ſm̄ cōmuniter loquentes ꝙ cā formalis tractandi eſt quintuplex. diffinitiua. diuiſiua. ꝓbatiua. īprobatiua. exēploruꝫ poſitiua. ſicut videbit̄ in libro. Cauſa finalis huius libri eſt. vt ipſo cognito noſipſos ⁊ quoſlibet alios in aduerſitatibus ⁊ tribulatione poſitos ph̄ica cōſolatiōe tueamur. Et ne extollamur in proſperis ⁊ deprimamur in aduerſis. Tertio videndum eſt de titulo huius libri. ⁊ de eius expoſitiōe. Unde ſciendū ꝙ titulus ſm̄ Remigium ſuper donato eſt clauis ſiue īgreſſus operis ſequentis. Et dicitur titulus a titan qd̄ eſt ſol. ſicut enim ſol illuminat mundum ſic titulus librum. Et preponitur titulus libro ad cōſūmationeꝫ operis: ⁊ ad laudem auctoris. Eſt ergo titulus preſentis libri talis. Auitij Mālij Torq̄ti Seuerini Excōſulis Patritij Ordinarij Boetij viri illuſtris incipit liber de conſolatione philoſophie. ¶ Sed queritur quare tot nomina propria ponuntur in titulo. Dicunt aliqui ꝙ forte conſuetudo fuit romanoruꝫ vt ſic nomina aſcriberent ſuorum attorum ⁊ predeceſſorum. Uel aliter poteſt dici ꝙ plura nomina ponuntur in titulo ꝓpter honorem ⁊ laudem ipſius Boetij. qꝛ ſm̄ Senecam in lib. de clementia ad Neronem. Multa cognomina honori data ſunt. Sicut enim vilis perſona nō vult nominari niſi vno nomine. quia quāto plus nominatur: tanto plus cognoſcitur: ⁊ tanto magis ſordeſcit. ſic honeſta perſona vult nominari pluribus nominibus vt ſic magis innoteſcat ⁊ clareſcat alijs ſua fama. Nam omne bonum in cōmune deductum magis eluceſcit. Exponitur autem iſte titulus ſic. Boetius dictus Auitius a quodaꝫ nobili romano ſic dicto de cuius genere ipſe fuit. Uel dictus auitiꝰ quaſi inuictꝰ ab a. qd̄ eſt ſine. ⁊ vicos victoria. Nunq̄ꝫ eniꝫ Boetiꝰ vinci potuit vt flecteret̄ a iure ad iniuſtitiā. ſicut ipſe teſtatur. 4. ꝓſa. huius libri p̄mi dicens. Nunq̄ꝫ a iure ad iniuriaꝫ me quiſq̄ꝫ detraxit. Sc̄do Boetius dictus fuit Manlius. qꝛ de genere Manlioruꝫ fuit: qui erant nobiles romani. Tertio Boetiꝰ dictus fuit Torquatus a quodam nobili romano ſic dicto. qui cum ſingulare bellum iniret cum quodam de gallia ipſum deuicit ⁊ torquem in collo pēdentem ſibi abſtulit: cuius ratione dictus fuit Torquatus. de cuiꝰ genere fuit Boetius. Quarto Boetius dictus fuit Seuerinus a ſeueritate: Seuerus enim fuit cum Theodorico regi gottorū ſe oppoſuit. Uel dictus fuit Seuerinus quaſi ſequens veritatē. nunquā enim in iudicijs vel amore vel odio flecti potuit a veritate. Quinto Boetius dictus fuit Exconſul quaſi vnus ex conſulibus romanorum. vel exconſul quaſi extra conſulatum poſitus: quem prius habuit. Exconſulares dicebantur qui iam depoſuerant conſulatum. ⁊ licet ab honore conſulatus ceſſarent: tamē poſtea plus alijs in magna reuerentia habebātur. Sexto dictus fuit Patritius a nobiliſſimo romano ſic dicto: de cuius genere fuit Boetius. Uel alio modo Patricij dicebantur nobiles romani qui prouidebant reipublice ſicut pater filio: quorum nomina ſcripta erant aureis litteris. ⁊ ideo dicebantur patres. de quorum numero fuit dictus Patricius. propter qd̄ Boetius fuit dictus Patricius. Septimo dicebatur Ordinarius. quia rempublicam ordinauit. Uel aliter ordinarij dicebantur qui tante dignitatis erant vt quolibet ordine digni eſſent. ⁊ ſic fuit Boetius. Octauo nomīe proprio dictus fuit Boetius: quod īterpretatur adiutor: quia in neceſſitate pauperibus ſubueniebat. ¶ Quarto videndum eſt de cauſa intitulationis huius libri. Intitulatur iſte liber de conſolatione ph̄ica. Ubi ſciendum ꝙ ph̄ica conſolatio dicitur rationabilis demonſtratio declarans de cuius amiſſione non eſt dolendum. ⁊ de cuius poſſeſſiōe nō ſit gaudendum. ⁊ quia hoc pertractatur in preſenti libro: ideo ſic intitulatur. ¶ Quinto vidēdum eſt de generali ſumma huius totius libri. Ubi ſciendum ꝙ Boetiꝰ in 5 libro oſtendit bona temporalia eſſe tranſitoria ⁊ non conſiſtere totaliter in eis totalem veram felicitatem. et per conſequens non eſt dolēdum de eorum abſentia nec gaudendum de eorum preſentia. ⁊ neminem debere extolli in proſperis. nec deprimi in aduerſis. Oſtendit̄ etiam in preſenti libro quid ſit ſummum bonum. vbi ſit ſitum. et quomodo ad ipſum perueniatur. Etiam oſtendit̄ ꝙ boni ſemꝑ ſunt potētes ⁊ mali ſemꝑ ſunt īpotentes: ⁊ ꝙ bonis nunq̄ꝫ deſunt ſua p̄mia. malis nūq̄ꝫ ſua ſupplicia. Poſt 5 oſtenditur quid ſit diuina ꝓuidentia. quid caſus. quid fatum. quid liberuꝫ arbitriuꝫ. Et ponit Boetius rōnes quibus probat liberū arbitrium non poſſe ſtare cum ꝓuidētia diuina. ⁊ ponit quorūdam falſam ſolutionē ⁊ eaꝫ īprobat. Poſtea oſtendit veram ſolutionem quā rationibus confirmat. Iſta ⁊ alia plura pulchra determinātur in hoc libro ſicut patebit in ſequentibus.

¶ Anitij Manlij Torquati Seuerini Boetij Ordinarij Patricij viri exconſulis de conſolatione philoſophie liber primus incipit.

¶ Metrum primum.

Carmina qui quondam ſtudio florente peregi.
Flebilis heu meſtos cogor inire modos.
Ecce mihi lacere dictant ſcribenda camene:
Et veris elegi fletibus ora rigant.

Carmina q quondã. Preſens liber Boetij prima ſui diuiſiõe diuiditur in q̄nq; ptes. ſm ꝙ ponit q̄nq; libros ptiales quos cõtinet. In pmo ꝯquerit̄ ſe miſerijs ſubiectũ. In 2°. ponit remedia ꝯſolatiua. In 3° determinat de vera felicitate ĩ quo ſit ſita: ⁊ q̃uo ad eã ꝑueniatur. In 4° mouet q̄ſdaz q̄ões ipſi phie. In 5°. determinat de caſu ⁊ ꝓuidẽtia diuina. Prim⁹ liber icipit h. (Carmina.) Secũd⁹ liber icipit ibi. (Poſt h paulisp.) Tertius ibi. (Jam cantũ illa finiuerat.) Quart⁹ ibi (Hec cũ phia.) Quint⁹ ibi (Dixerat orõniſq; curſuz.) Quid ⁊ de quo agat̄ i quolibet libro patebit loco ſuo. Primus liber diuidit̄ i. 13. ptes q: hui⁹ pmi libri ſũt ſeptẽ metra ⁊ ſex proſe. que ptes patebunt. que aũt ſit materia ⁊ itentio cuiuſlibet ptis ſimiliter patebit. ¶ Notandum autem ꝙ primuz metrũ huius primi libri vocatur elegiacum. Eſt autem metrum elegiacum: quod conſtat ex vno verſu exametro: ideſt ſex pedum: ⁊ alio penthametro: ideſt quinq; pedum. Et dicitur elegiacum ab eleys quod eſt miſeria: elegia eni eſt miſeria. Metrum enim elegiacum inuentuz fuit pro deſcribenda miſeria: quãuis eo hodie aliqui vtuntur ad alia deſcribenda. vnde Oratius. Verſibus impariter cunctis q̄rimoniaz primuz. Poſt hec incluſa eſt voci ſententia compos. Quis autez fuerit primus adinuentor talis metri elegiaci dubitatur. Unde oratius. Quis tam exiguos eleyos emiſerit auctor Grãmatici certant: ⁊ adhuc ſub iudice lis eſt. Et diuiditur hoc primum metrum in quatuor partes. Primo Boetius deplangit ſtatũ ſue miſerie ex parte permutationis ſtudij. ſecundo ex parte defectus corporalis. tertio ex parte prolongatiõis vite miſerabilis. quarto apoſtrophat contra ſuos amicos. ſecũda ibi. (Gloria felicis.) tertia ps ibi. (Mors hoĩuz felix.) Quarta ibi. (Quid me felicez.) Primo facit qđ dictuz eſt. ſecundo approbat dictũ ſuum ibi. (Ecce mihi lacere.) dicit primo. Ego Boetius. qui quondaz tẽpore proſperitatis. ſtudio meo florente peregi: ideſt compoſui. carmina. ſupple delectabilia ⁊ iucunda. nũc tempore aduerſitatis. flebilis: ideſt dignus vt defleam. Vel flebilis: ideſt triſtis. cogor inire: ideſt ichoare meſtos modos. i. triſtia metra ꝓ mea miſeria. ¶ Notãdum ſicut dictum fuit prius. Boetius vtitur in hoc libro tam proſa q̃ metro. metro: quia talis modus ſcribẽdi magis fuit conueniens ſue materie: ſicut eniz potio curatiua que amara eſt delectabilius ſumitur ſi fuerit aliqua dulcedine permixta. ſic rationes philoſophie in proſa tradite libentius a Boetio ſuſcipiuntur ſi fuerint iucunditate metri dulcorate. Et ideo Boetius nunc vtitur metro nũc pſa: quia alternatis vti delectabilius eſt. Unde auctor poetrie. Quod ſapit inſipidum vicioſa frequentia reddit. Item nota ꝙ Boetius potius incipit librum ſuuz a metro q̃ a proſa: quia modus ſcribendi metricus magis fuit vſitatus apud antiquos q̃ proſaicus. Vel ideo: quia metrũ ē delectabilius pſa. vt ergo magis alliciat audientes ad ſuũ librũ: iõ in pncipio libri ſui vtitur metro. Item nota circa lrãm ꝙ carmina vno modo dicuntur ſcripta metrica certis pedibus menſurata. Alio mõ dicuntur quecũq; dicta vel ſcripta etiaz proſaica que ſunt de re delectabili. Boetius autez florente ſtudio cõpoſuit vtplurimum carmina proſaica de re delectabili. Edidit enim quedam carmina phica. quedaz logicalia. q̄daz theologicalia ſicut patet reſpicienti eius diuerſos libros. Tempore autez aduerſitatis cogebatur Boetius ad cõponenduz carmina metrica triſtia. ¶ Itez nota ſtudiuz eſt vehemẽs applicatio aĩ ad aliqd agẽduz cũ bõa volũtate. Dico cũ bona volũtate: q: i maliuolã aĩaz nõ ĩtrabit ſapiẽtia. hec Salomon. Et pfectio diſcipuli ĩ trib⁹ conſiſtit. ex Boetio de diſciplina ſcolariũ. ĩ attentiõe. docilitate. ⁊ beniuolentia. homini enim nolenti ſcientiam: ⁊ vt oportet ſtudẽti impoſſibilis eſt poſſeſſio boni. Euſtratius. primo ethicorum. ¶ Item nota ꝙ duplex eſt ſtudium. florens: ⁊ aridum. ad ſtudium florẽs tria exigunt̄. Primo requiritur iuuentus: q: iuuenes perſpicaciores ſũt ſenibus. ſenes autem magis ſũt immemores. Secundo requiritur habitus neceſſariorũz: q: natura per ſe non eſt ſufficiens ad ſpeculanduz: ſed oportet neceſſaria exiſtere. ex quarto ethi. Tertio requiritur animi tranquillitas. que contingit per ſedationem paſſionuz: quia anima in quiete ⁊ reſidentia fit prudens. 7. phyſicoruz. Ubi eniz paſſiones dominantur: ibi intellectus obſcuratur. Ideo Boetius in fine huius primi hortãdo nos ad fugam paſſionum dicit. Gaudia pelle. pelle timorem. Spẽq; fugato: nec dolor adſit. Nubila mens eſt. vinctaq; frenis. Hec vbi regnant. Studium autez ariduz eſt ad qđ concurrunt oppoſite conditiones: ſcilicet ſenectus. neceſſariorum defectus: ⁊ animi perturbatio. ¶ Nota ꝙ verſus de miſeria dicuntur meſti modi: dicuntur enim modi a modulando: quia pedibus modulantur. ⁊ dicuntur meſti ratione materie: quia ſunt de triſti materia: ſcilicet aduerſitatis. ¶ Nota ꝙ ĩ primis duobus verſibus notatur antitheſis. ideſt contrapoſitio: dicitur enim in primo verſu quondam peregi. cui contrariatur in ſecundo verſu cogor inire. ideſt incohoare. Item dicitur in primo verſu florente ſtudio. cui contrariatur in ſecundo flebilis. Item dicitur in primo verſu. carmina ſupple iucunda. cui contrariatur in ſecundo meſtos modos. ¶ Item notandum ꝙ Boetius rationabiliter deplangit ſtatuz ſuũ ex parte permutationis ſtudij phyci: quod verſum fuit in ſtudium poeticum: quo nunc cogebatur vti. Propoſuit enim Boetius dolorem ſuum metrice conſcribere ⁊ non philoſophice conſolari. Nam ſtudiuz philoſophicuz eſt ſtudiuz veritatis. quia ſecundo methaphi. vocari philoſophiam ſcientiam veritatis recte ſe habet. ſtudium autem poeticuz eſt ſtudium falſitatis. Nam ex prohemio methaphiſice. ſm prouerbium mentiuntur multa poete. Item per ſtudium philoſophicum acquiritur beatitudo. ex. 10. ethicoꝝ. Per ſtudiũ poeticũ falſitatis certitudo. ex. 2. methaphiſice. ¶ Ecce mihi lacere dictant ſcriben. ⁊c.) ¶ Hic Boetius approbat dictum ſuum. dixit eniz ꝙ cogitur inire meſtos modos. hoc ipſe probat. Secundo reſpondet queſtioni ibi (Hos ſaltẽ.) ¶ Prio dicit. Bene dixi ꝙ cogor inire meſtos modos. Ecce demonſtratio huius ad ſenſum. Nam camene: ideſt muſe poetice. lacere: ideſt lacerantes mentes hominum. ille dictant mihi dicta ſcribẽda. ſupple carmina metrica. ⁊ elegi. ideſt verſus miſerie quos muſe mihi dictant. illi inq̃ elegi rigant: ideſt humectant ora: ideſt faciem meam veris fletibus. ¶ Notandum ꝙ ſm poe

tas.9.finguntur fuiſſe muſe in monte Elicone iuxta fontem caballinum. de quo fonte loquitur Perſius in principio libri ſui dicens. Fonte caballino ⁊c. que muſe finguntur poetis miniſtraſſe ſcientiam componēdi carmina metrica. ⁊ iſte muſe poetice vocabantur camene: quaſi canentes amene: eo ꝙ multum delectant homines ratione metri. ¶ Nō ꝙ ille muſe poetice dicuntur lacere actiue quia lacerant: ideſt diſtrahunt mentes hominum ſubyciētes ipſas diuerſis paſſionibꝰ nunc paſſioni amoris. nunc doloris: ſicut patet per Ouidium de amore tractantem: ⁊ per alios poetas. Uel dicuntur lacere paſſiue ratione poematuʒ ſuoruʒ que poemata dicuntur lacera: quia non ſunt firmitate ⁊ ratiōe ſtabilita. Ubi notandum ꝙ quedam carmina dicuntur integra: quedaʒ lacera. Integra ſunt carmina philoſophica nulla falſitate permixta: ſed firmitate rationum ſtabilita ⁊ animum firmant. Lacera ſunt carmina poetica que non inſtruunt hominem nec conſolantur: ſed lacerant: ideſt diſtrahunt mentes hominum nunc reducendo homini ad memoriā voluptates: nunc dolorem: nunc alias paſſiones. ¶ Item notandum. verſus elegi principaliter inuenti fuerunt propter miſeriaʒ deſcribendaʒ: ⁊ quia hos verſus muſe dictabant Boetio. per quos Boetius magis ſuaʒ miſeriam reduxit ad memoriaʒ q̄ per eos conſolaret̄: ideo elegi erant cauſa ipſi Boetio veri fletus. ¶ Iteʒ notandum. duplex eſt fletus: adulatorius ⁊ verus. Adulatorius qui eſt fictus qualis eſt fletus amaſie. Si eniʒ dixerit amaſius ad amaſiaʒ non diligis me: ipſa incipit flere. quare: vt per fletum firmius ipſum poſſit tenere. cum autem nummos non poterit extorquere ab ipſo dicit. vade gartio te non noui vere. Alius eſt fletus verus qui ex vero cordis dolore ⁊ ex vera pietate procedit. ⁊ ad talem fletum Boetius prouocatus fuit per muſas dictantes ſibi carmina. ¶ Notandum ꝙ hec dictio elegi poteſt exponi dupliciter. vno modo ꝙ teneatur nominatiue: ⁊ tūc eſt ſenſus. elegi: ideſt verſus miſerie rigant ora mea fletibus. Alio modo ꝙ teneatur genitiue: ⁊ tunc eſt ſenſus: camene rigāt veris fletibus ora elegi: ideſt miſeri hominis: quia elegus. a. um. ideſt miſer ra. rum. ſm Huguitionem.

¶ Has saltē nullus ⁊c.) ¶ Hic Boetius reſpondet tacite queſtioni. Quereret aliquis quomodo muſe dictant tibi carmina ſcribenda cum ſis in exilium relegatus: quia intraſti ſine omni comitiua. Ad hoc reſpondet Boetius. lʒ omnes amici mei dereliquerunt me in exilio propter timorem imperialem: tamen has muſas nullus terror imperialis potuit vincere quin ſequerentur noſtrū iter: ideſt me vſqʒ in exilium dictantes nobis carmina. ¶ Notandum: licet bona exteriora poſſunt auferri ab homine per violentiam ſicut per furtum. per rapinam. per incendiuʒ. tamen ſcientia non poteſt auferri ab homine. non enim ſcientia violentia aufertur. nec vetuſtate conſumitur nec triſticia minuitur. vnde Seneca. 9. epiſtola ad Lucillum recitat. ꝙ cum Stilbon capta patria: amiſſis liberis: amiſſa vxore ſua ⁊ alijs bonis ſolus ab incendio exierit: requiſitus fuerit a Deometrico nunquid oīa perdidiſſet. reſpōdit nihil perdidi: ſed oīa bona mea mecū ſunt. iuſticia. virtus. ⁊ prudētia. ⁊ hoc innuit Boetius dicēs. Muſas ſe non reliquiſſe. Unde etiam Alanus de planctu nature de ſciētia dicit. Super oēm poſſeſſionem generoſa emanat poſſeſſio: que ſparſa colligitur: erogata reuertitur: publicata ſuſcipit incrementum. per quam nobilis theſaurus ſecre

Has ſaltim nullus potuit peruincere terror:
Ne noſtrum comites proſequerentur iter.
Gloria felicis olim viridiſqʒ iuuente:
Solantur meſti nunc mea fata ſenis.
Venit enim properata malis iopina ſenectus:
Et dolor etatem iuſſit ineſſe ſuam.

tis penetralibus naſcitur: effectus eterne delectatiōis acquiritur. Hec eſt ſol per quem mens dieſcit a tenebris: cordis oculus: delicioſa animi paradiſus. Hec immortalem ex mortali facit. ⁊ caducum hominem in deuʒ deifice mutationis auctoritate conuertit. ¶ Nota circa hāc dictionem ſaltim. ꝙ tres dictiones proferri poſſunt per tim que deberent proferri per tem. vnde proferimus ſaltim pro ſaltem timpus pro tempus. extimplo pro extēplo. quod eſt cōtra Huguitionem. qui dicit. Tim tria deteſtor extimplo timpora ſaltim.

¶ Gloria felicis.) Hic Boetius deplangit ſtatum ſuuʒ ex parte defectus corporalis. Et primo proponit eum in generali. ſecundo in ſpeciali. ſecunda ibi. (Uenit enim.) Dicit primo quondam conſolabantur me gloria felicis: ideſt proſpere iuuentutis. ⁊ gloria viridis iuuēte: ideſt delectabilis iuuentutis: ſed nunc fata: ideſt euentus. meſti ſenis: ideſt triſtis ſenectutis. ſolantur: ideſt conſolantur mea: ideſt meam partem. quaſi diceret. prius conſolabar dulci iuuentute. nunc autem conſolor triſti ſenectute. ſm illaʒ ſententiaʒ ſic exponitur littera. Gloria felicis iuuente: ideſt proſpere iuuentutis. viridis: ideſt delectabilis iuuentutis. olim ideſt quondam ſupple conſolabatur me. nunc fata: ideſt euētus. meſti ſenis: ideſt triſtis ſenectutis ſolantur mea: ideſt meam partem. ¶ Notandū ꝙ cōiter illa littera aliter exponitur referendo eaʒ ad muſas poeticas ſic. Camene q̄ quōdaʒ tpe iuuētut̄: erāt gloria felicis ⁊ viridis iuuētutis: qd̄ dr̄ ꝓ tāto: qꝛ iuuenes oliʒ ſolebant informari ī arte poetica in q̄ ꝓficiētes gloriabāt̄ in vſu metroruʒ ⁊ rithmoruʒ. nunc autē camene ſolant̄ mea fata inquā meſti ſenis. ¶ Notanduʒ ꝙ felix iuuētus eſt que bonis exterioribus eſt adornata. de quibus bonis loquitur Ariſtoteles. circa principiuʒ libri de bona fortuna dicens. Sine rebus exterioribus quoruʒ fortuna eſt domina nō contingit eſſe feliceʒ. Sed viridis: ideſt delectabilis iuuētus eſt illa que eſt bōis nature decorata: ſcilicet fortitudine. pulchritudine. ⁊ agilitate. Unde Ariſtoteles ī ethicis. Non omnino felix eſt qui ſpecie turpis aut ſolitarius: aut carens prole. ¶ Nota ꝙ Boetius repreſentat in ſe ſtatū miſerie cū dicit fata meſti ſenis ſe cōſolari: cū minime hominem conſolentur: ſed magis perturbant. etiam cum dicit muſas poeticas ſe conſolari ſimiliter repreſentat ſtatū miſerie: quia muſe poetice non cedent alicui in ſolatium: ſed potius in alimentum doloris. Item de ſignificationibus fati ponit Huguitio duos verſiculos dicens. Conſtellatio mors parce reſponſa deorum. Euentus rerum ſignātur nomine fati.

¶ Uenit eniʒ properata malis.) Hic Boetius declarat in ſpeciali defectum corporalem. dicens. Bene dico ꝙ fata meſte ſenectutis nunc conſolantur me. eniʒ pro quia ſenectus inopina: ideſt inopinata per apocopā. properata: ideſt feſtinata venit in malis: ideſt cum ſuis malis ⁊ incommodis. ⁊ dolor ſupple quē patior iuſſit ineſſe: ideſt induxit mihi ſuam etatem. per quod innuitur ꝙ non ſolum etas inducit dolorem: ſed econuerſo dolor inducit ⁊ cauſat etatem ⁊ ſenium. Et tunc Boetius ponit duo ſigna ſue ſenectutis dicens. cani ſupple capilli intempeſtiui: ideſt ante debitū tempus. funduntur in vertice: ideſt in capite meo. Aliud ſignum ſenectutis ibi. (ꝙ cutis mea laxa) ideſt ſoluta tremit corpore ⁊ effecto: ideſt carne conſumpta ⁊ euacuata. ¶ Nota ꝙ hominem ſenem multa mala ⁊ incōmoda circūueniunt. Nam pellis eius contrahitur. cor eius concuti.

Intempeſtiui funduntur vertice cani:
Et tremit effeto corpore laxa cutis.
Mors hoĩum felix:que ſe nec dulcibus annis
Inſerit: ⁊ meſtis ſepe vocata venit.
Heu heu q̃ ſurda miſeros auertitur aure:
Et flentes oculos claudere ſeua negat.
Dũ leuibus malefida bonis fortuna faueret:
Pene caput triſtis merſerat hora meum.
Nunc quia fallacem mutauit nubila vultum:
Protrahit ingratas impia vita moras.
Quid me felicem totiens iactaſtis amici:
Qui cecidit:ſtabili non erat ille gradu.

tur.pulmo eius debilitatur.lũbi eius indurantur.dorſum incuruatur.mẽbra tremunt.Unde poeta dixit.Optamus ſeniuz cum venerit eſt male ventũ.Hoc eſt gibboſuz ſurdum cecũqꝫ moroſum.propter hoc dicit Boetius ꝙ ſenectus venit mihi cum ſuis malis.Notandum circa illã partem.⁊ dolor etatem.ꝙ triplex eſt cauſa ſenectutis: ſcilicet etas.infirmitas.⁊ aduerſitas.Senectus que inducitur per etatem naturalis ẽ. que autem inducitur per infirmitatem vel aduerſitatem accidẽtalis eſt.,qualis ſenectus fuit ĩ Boetio.qui ſenuerat propter multitudinem doloris ⁊ triſticie. ¶Notandum ꝙ canicies Boetij fuit intempeſtiua. Huguitio dicit. intempeſtiuum eſt quod eſt incongruum. inconueniens inutile, vel ſine tempore.Unde intempeſtiuum dicitur illud quod non habet idoneum tempus, vel quod non eſt conueniens pro tempore:⁊ quia Boetius iuuenis erat etate ⁊ conſenuerat ex aduerſitate:iam canicies eius fuit intempeſtiua.¶Notandum ꝙ in iuuenibus cutis eſt denſa propter multitudinem ſanguinis ex quo ſanguine generatur caro: ſed quia ſanguis diminuitur in ſenibus:diminuitur etiam caro in eis.Ideo cutis ſenum eſt laxa.¶Notandum circa hoc vocabuluz effeto. ꝙ ipſum tractum eſt a mulieribus pregnantibus. que cum pepererint dicuntur effete: ideſt fetu euacuate. Unde dicit Huguitio ꝙ fetus eſt natus mulieris adhuc in vtero exiſtens.⁊ dicitur a foueo:eo ꝙ ibi foueatur.inde fetus ta.tum:ideſt plenus na.num.Inde effetus: ideſt debilis:quaſi ſine fortitudine viriuz vel viribus euacuatus Inde fetoſus ſa.ſuz.ideſt plenus fetu.Unde in pſal.Oues eorum fetoſe: ideſt plene fetu. ⁊ ſenes poſſunt dici effeti: quaſi extra fetum poſiti:quia ſenectus non eſt apta ad generandum fetum.

¶Mors hominum felix.) Hic Boetius deplangit ſtatuz ſuuz ex parte durationis vite miſerabilis.⁊ primo premittit que mors hominum ſit felix ⁊ que non.⁊ dicit ſic. Illa mors hominum eſt felix:que nec inſerit:ideſt non immittit ſe dulcibus annis:ideſt temporibus proſperis cum delectat hominem viuere.Similiter illa mors eſt felix que ſepe vocata venit meſtis ſupple annis:ideſt triſtibꝰ annis. quia in annis aduerſitatis miſeri ↄſueuerunt vocare mortem.Tunc oſtendit que mors hominum ſit crudelis. dicẽs.Heu q̃ ſurda aure:ideſt recluſa aure.ſeua mors:ideſt crudelis auertitur:ideſt ſpernit miſeros homines ⁊ negat ideſt non vult claudere flentes oculos eorum.quaſi dicat crudelis mors eſt que non permittit miſeros mori:⁊ dicit claudere flentes oculos.per hoc innuens ꝙ in morte oculi hominum clauduntur.Et tunc Boetius deplangit prolongationem ſue vite dicens.Duz fortuna malefida:ideſt perfida mihi faueret:ideſt arrideret.leuibus:ideſt tranſitorijs bõis.triſtis hora ſupple mortis.pene merſerat:ideſt oppreſſerat meum caput.quaſi dicat tempore proſperitatis ſemper accelerauit mors opprimere me. nunc autem quia fortuna nubila:ideſt aduerſa mutauit fallacem vultum impia:ideſt miſera vita.protrahit.i.prolõgat. moras ſupple viuendi.ingratas:ideſt odioſas mihi : quia propter miſeriaz tedebat ipſuz Boetium viuere. ¶Notandum ꝙ licet ſm vulgares ⁊ ſm apparentiam. hec ſententia de morte felici ⁊ crudeli videatur vera:tamen ſm rei veritatem eſt falſa:quia mors etiam tẽpore proſperitatis poteſt eſſe bona. Nam ſm Senecaz.optimuz eſt mori cum delectat viuere.⁊ tempore aduerſitatis poteſt mors eẽ mala: quia aduerſitas ſepe inducit deſperationẽ. Boetius autẽ repreſentando ſtatum miſeri hominis:hanc ſententiã ponit tanq̃ veram.¶Notandum ꝙ mors vel comparatur ad vitam preſentez vel futuraz.Primo modo illa mors dicitur felix. que fugit partẽ proſperitatis ⁊ accelerat tempore aduerſitatis.Si autem comparatur mors ad vitam futuram: tunc ipſa poteſt dici bona ⁊ mala tẽpore proſperitatis ⁊ etiaz aduerſitatis:quia ſi mors ducit ad gloriaz dicitur bona.ſi ad penaz dicitͣ mala.¶Notandũ ſꝫ Remigiuz ſuper donatuz heu aliquando eſt monoſyllabum.aliquando diſſylabũ ſicut metri neceſſitas reqrit.Unde in propoſito eſt diſſylabum dicendo. heu q̃ ſurda miſeros auertitur aure.¶Notanduz ꝙ hoc verbum auertor quandoqꝫ eſt paſſiuuz conſtructuz cum ablatiuo mediante prepoſitiõe:vt dicendo auertor a te: ⁊ eſt idem quod remoueor.Aliquando eſt verbũ deponens conſtructum cum accuſatiuo vt dicendo auertor te. ⁊ tunc idẽ eſt quod ſperno te.⁊ ſic accipitur in propoſito cum mors auertitur:ideſt ſpernit miſeros.Unde verſus. In vi paſſiui notat auertor remoueri.Si ſit deponens auertor ſpernere ſignat.¶Notanduz.Boetius appellat fortunaz malefidã quia eſt deceptiua.Unde Seneca.Neminez aduerſa fortuna comminuit niſi quez ſecunda decipit. ⁊ alibi Seneca.Fortuna nemini fidem ſeruat. nulli ſimul obeſſe contenta eſt:quem nimium fouet hunc ſtultum facit.¶Nota fortune bona dicuntur leuia:quia tranſitoria. Nõ eniz perdurant circa hominem ſm Senecam.Illud nõ eſt tuum quod fortuna fecit eſſe tuum. donum enim quod dare potuit:potuit ⁊ auferre.¶Notandum ꝙ Boetius appellat fortunam nubilam:ideſt obſcuram ſiue cecam.depingebatur enim antiquitus fortuna ceca:quia ex improuiſo accedit ⁊ recedit. Uel quia cecum reddit hominem extollendo eum in proſperis ⁊ deprimendo in aduerſis. ¶Notandum ꝙ Boetius dicit fortunã olim circa ſe mutaſſe fallacem vultuz.quia fortuna oliz depingebatur duplici facie.anteriori alba.poſteriori autez parte nigra.per albam deſignabatur proſperitas.per nigram aduerſitas. mutauit ergo fortuna circa Boetium fallacem vultũ proſperitatis.poſtea oſtendit ei vultum aduerſitatis.

¶Quid me felicẽ.) Hic Boetius deplangit ſtatũ miſerie ſue apoſtrophando cõtra amicos dicens.O amici mei qd ideſt propter quid iactaſtis : ideſt iactando dixiſtis me totiens felicem.fruſtra eniz hoc dixiſtis:qꝛ felicitas mea nõ erat ſtabilis.qd patet ex hoc:quia ego cecidi.⁊ ille qui cecidit de proſperitate in aduerſitatem non erat in ſtabili gradu proſperitatis.¶Notandum.duplex eſt felicitas.politica que conſiſtit in bonis exterioribus.⁊ talis non eſt ſtabilis ſicuti nec bona exteriora.Alia eſt felicitas ſpeculatiua.que conſiſtit in actu ſapientie: ſcilicet in ſpeculatione ſubſtantiarum ſeparatarum.⁊ talis felicitas eſt ſtabilis ⁊ immutabilis cum ſit bonum optimum. pulcherrimũ.delectabiliſſimum.ex primo ethicorum.

¶ Proſa prima primi libri.

HEc dū mecū tacitꝰ ipē.) Hic icipit pſa pma huius pmi libri ī q̄ Boetiꝰ itroducit phiaꝫ ſup ſuā miſeriā ꝯſolātē. ¶ Ubi nō ꝙ Boetius dolēs ⁊ ipſa phia ipꝫ ꝯſolans nō ſūt aliud niſi aius dolēs ex oppſiōe ſenſualitatꝭ: ⁊ rō ꝯſolās ex vigo

¶ Proſa prima.

HEc dū mecuꝫ tacitꝰ ipē reputarē: q̄rimoniāqꝫ lachrymabilē ſtili offō deſignarē: aſtitiſſe mihi ſupra verticē viſa ē mulier reuerēdi admodū vultus: oculis ardentibus: ⁊ vltra cōeꝫ hoīuꝫ valētiā pſpicacibꝰ: colorē viuido: atqꝫ īexhauſti vigoris: q̄uis ita eui plena foret: vt nullo mō nr̄e crederetur etatis. ſtatura diſcretionis ambigue: Nā nūc quidē ad cōeꝫ ſeſe hoīuꝫ menſurā cohibebat. Nūc vero pulſare celū ſūmi verticis cacumīe videbatur. que cū caput altius extuliſſet: ipſuꝫ etiā celuꝫ penetrabat:

re ſapie. Et diuiditur. Prio oſtēdit Boetiꝰ quō phia ſibi appuit. ſcđo qđ circa ipm egerit. ſcđa ibi(Que vbi poeticas muſas.) Prio deſcribit appitionē phie quo ad tps ⁊ ad locū. ⁊ deſcribit eiꝰ diſpoſitionē quo ad vultuꝫ: quo ad aſpectū: quo ad coloreꝫ: ⁊ vigoreꝫ: ⁊ quo ad etatē. Scđo deſcribit phiaꝫ q̄tū ad habitū exteriorē. Tertio q̄ ad ornamēta ⁊ īſignia que māibꝰ geſtabat ſcđa ibi(veſtes erant)Tertia ibi.(Et dextra quideꝫ.)Dicit primo. Dum ego Boetius. hec que ſupra in metro dixi. tacitus mecum reputarē. i. cogitareꝫ. ⁊ querimoniaꝫ lachrymabilē. i. puocanteꝫ ad lachrymas deſignareꝫ. i. deſcriberē officio ſtili. viſa eſt mihi mulier aſtitiſſe ſupra verticem. i. ſupra caput admoduꝫ. i. valde reuerendi vultus. oculis ardentibus et perſpicacibus. i. claris. vltra cōmuneꝫ valentiaꝫ hoīum. i. vltra homines. q̄ apparuit in colore viuido. i. delectabili. ⁊ apparuit mihi tanq̄ inexhauſti. i. inconſumpti vigoris. quāuis ipſa foret ita plena eui. i. durationis vt nullo modo crederetur eē noſtre etatis. ſtatura eius ambigue. i. dubie diſcretionis. i. cognitionis. Nā nūc. i. aliqñ cohibebat. i. extendebat. ſeſe ad cōem menſurā hoīuꝫ. i. lōgitudinē. nūc. i. aliqñ videbat̄ pulſare. i. attingere celuꝫ cacumine ſummi verticis. i. altitudine capitis. que cū caput altius extuliſſet ipſum etiā celum ſua longitudine penetrabat. ¶ Notanduꝫ ꝙ Boetius deſcribit phiam ſibi apparuiſſe ſub ſpecie mulieris: quia phia apud grecos: ⁊ ſapia apud latinos ē generis feminini. vel iō qꝛ ſicut mulier infantes lacte nutrit ſic phia minus pfectos nutrit facilibꝰ doctrinis. Uel iō qꝛ Boetiꝰ erat eger. Mulier āt magis eſt cōpaſſiua ⁊ magis habilis ad ꝯſolādū egrū q̄ vir. Nā ſꝫ Salomonē vbi nō eſt mulier ibi ingemiſcit eger. ¶ Notandū. ſtare ē erecto mō ſe hēre: ⁊ qꝛ phia erigit hoīem ad delectatiōes intellectuales faciens cadere ſenſuales: iō ipſa deſcribit̄ ſtetiſſe ⁊ dr̄ ſtetiſſe ſupra verticē: qꝛ phia ē ī aīa itellectiua que nō hꝫ organū in v̄tice. Nā aīa itellectiua nulliꝰ organi corpalis ē actꝰ. Uel dr̄ iō ſtare. ſ. v̄ticeꝫ: qꝛ de ſupo cardie elapſa venit. vt dicit Boetiꝰ tertia pſa hꝰ pmi. ¶ Notāduꝫ phia dr̄ reuerēdi vultꝰ qꝛ ſuos poſſeſſores reuerēdos facit. Nā ſm Tulliū ſola ſapia ē q̄ meret̄ honores. Itē ſꝫ Tulliuꝫ reuerētia ē q̄daꝫ decens ac matura grauitas: q̄ hētur per phiam. ergo dr̄ reuerēdi vultꝰ. ¶ Notandū. illud qđ ē ardens eſt penetratiuū. ⁊ qꝛ p rōnē ⁊ itellectum q̄ ſunt oculi phie penetramus intima reꝝ ⁊ q̄ditates earū: iō phia dicitur appuiſſe ardētibus oculis. Et qꝛ p phiam ſpeculamur ea q̄ vulgares ⁊ cōes non ſpeculant̄. iō dr̄ habuiſſe oculos pſpicaces vltra cōeꝫ hoīuꝫ valentiaꝫ. ¶ Notādum color viuidus ē color naturalis pulcher ⁊ dlectabilis. ⁊ qꝛ phia in ſe pulcherrima ē: cū ſit res mirabilis ⁊ diña. ⁊ delectabilis: qꝛ mirabiles affert delectationes. iō deſcribit̄ appuiſ-

ſeſe reſpiciētiūqꝫ hoīuꝫ fruſtrabatur intuitus. Ueſtes erāt tenuiſſimis filis: ſubtili artificio: īdiſſolubiliqꝫ materia perfecte: quas vti poſt eadeꝫ pdente cognoui: ſuis manibus texuerat. Quaruꝫ ſpecieꝫ: veluti fumoſas imagines ſolet caligo quedaꝫ neglecte vetuſtatis obduxerat. Haruꝫ in extremo margine. P. grecuꝫ: in ſupremo vero. T. legebatur intextuꝫ: atq̄ īter vtraſqꝫ lr̄as ī ſcalaꝝ modū gradus q̄daꝫ inſigniti videbantur: quibus ab īferiore ad ſuperius elementuꝫ eſſet aſcenſus. Eandem tamen veſteꝫ violētorum quorūdam ſciderant manus: ⁊

ſe viuido colore. Item philoſophia apparuit inexhauſti vigoris: quia phia cū ſit perpetua exhauriri ñ poteſt. Ul' iō ē īexhauſti vigorꝭ: qꝛ quantūcūqꝫ hō cog̃ſcat de phia adhuc tñ reſtāt plura cognoſcēda: qđ pꝫ ex diuerſitate opinionū ī phia: q̄ruꝫ vna dſtruxit aliam. Itē qꝛ phia ē eterna ⁊ pceſſerat ipm Boetium: ideo dicit eam non fuiſſe etatꝭ. ¶ Notādū tres ſūt partes philoſophie eſſentiales. ex. 6. methaphiſice: naturalis: mathematica: ⁊ diuina. ſm naturalem philoſophiam dicitur philoſophia ſe cohibere ad cōmuneꝫ menſuraꝫ hoīum inquātum tractat de naturalibus que cōmuniter via ſenſus cognoſcuntur: inter que natura hoīs eſt ſūmuꝫ ad qđ peruenitur. Dicitur auteꝫ philoſophia pulſare celuꝫ quo ad mathematicam. i. quo ad aſtronomiaꝫ: inquātum tractat de motibus ⁊ figuris aſtroruꝫ. Dicitur aūt penetrare celū quo ad methaphiſicaꝫ inquātuꝫ dirigit in cognitioneꝫ dei ⁊ ſubſtantiaruꝫ ſepataꝝ. Et dicit̄ phia fruſtrare intuitū hominum reſpiciētium: qꝛ perfectaꝫ cognitioneꝫ ſubſtātiarū ſeparatarum in hac vita habere nō poſſumus. Nam ſicut ſe habet oculus nocticoracis ad lumen ſolis: ſic intellectus noſter ad manifeſtiſſima in natura. ex ſcđo metaphiſice.

¶ Ueſtes erant tenuiſſimis filis.) Hic Boetius deſcribit phiam q̄tum ad habitū exterioreꝫ. Primo q̄tū ad materiam veſtiuꝫ. ſcđo quātuꝫ ad picturā veſtiū. tertio quātuꝫ ad violentiam veſtibus illatā: ⁊ legant̄ partes ſimul. dicit primo. Ueſtes phie erant perfecte tenuiſſimis. i. ſubtiliſſimis filis. ⁊ erant ex ſubtili artificio. ⁊ ex materia indiſſolubili. quas veſtes ipa texuerat ſuis: ideſt proprys manibus vti pro ſicut. ego cognoui eadem phia pdente. i. reuelante mihi. in tertia proſa huius primi. quarū ſupple veſtiū. ſpeciem. i. pulchritudineꝫ. q̄dam caligo. i. obſcura ignorantia. neglecte vetuſtatis. i. negligentie veteꝝ. obduxerat. i. obſcurauerat. veluti ſolet ſupple obducere. caligo fumoſas imagines: ideſt ſtantes in fumo. Nūc oſtendit quid fuerit depictum in veſtibus eius dicens. In extremo margine. i. in inferiori parte harum veſtium. legebatur intextum P. i. pratica. in ſupremo ſupple margine. i. in ſuperiori parte veſtium. erat intextum. T. i. theorica. qđ iterpretatur ſpeculatiua. ⁊ inter vtraſq̄ litteras inter. T. ⁊. P. erant q̄dam gradus inſigniti. i. impreſſi. in modum ſcalarum. quibus gradibus aſcēdebatur ab inferiori littera ad ſuperiorem. Nunc tangit violentiam veſtibus illatam dicens.

Eandē veſtē ſciderāt.i.lacerauerāt.man⁹quorūdā hoīuꝫ violētorū ſupple faciētiū violentiā.ꝛ quiſq̄s.i.vnuſquiſqꝫ abſtulerat ꝑticulas a veſte q̄s poterat auferre. ¶ Notādum ꝙ ꝑ veſtes pħie intelligūtur ꝑtes eſſentiales ꝛ artes liberales.Sicut.n.corpus veſtib⁹ ornatˀ:ſic pħia ſuis ꝑtibus decoratˀ.Per fila aūt ſubtiliſſima itelligūtur ꝑcepta

particulas quas q̄ſqꝫ potuit abſtulerant. Et dextra q̄dē ei⁹ libellos:ſceptꝝ vero ſiniſtra gerebat. Que vbi poeticas muſas vidit nr̄o aſſiſtētes thoro:fletibuſqꝫ meis v̄ba dictātes:cōmota pauliſꝑ ac toruis iflāmata luminib⁹: Ph. Quis inq̄t has ſcenicas meretriculas ad hūc egrū ꝑmiſit accedere:q̄ dolores eius nō modo nullis fouerent remedijs:verꝫ dulcib⁹ iſuꝑ alerēt venenis: He ſūt eni que infructuoſis affectuū ſpinis vberē fructib⁹ rōnis ſegetē necāt. Hoīumqꝫ

phyſicalia ſiue ꝑpoſitões phyſicales. ſicut eni vnū filū i veſtib⁹ ordinatˀ circa aliō: ſic vna ꝑpoſitio iuxta aliā:que ꝑpoſitiones dicūtur ſubtiliſſime:qꝛ per eas hō ſubtilia inueſtigat Dicuntur ꝛ hꝰ ꝑcepta ſubtilia artificia ꝯtexta rōne ornat⁹ verboꝝ ꝛ ſn̄iaꝝ q̄ i eis īueniuntˀ.ꝛ ſūt ex materia īdiſſolubili: q̄a lꝫ a q̄buſdā male exp̄mantur: tamē in ſeipſis habent veritatē indiſſolubilē. ¶ Notandū:per manus pħie:per quas ſuas veſtes texuerat:intelliguntur pħi qui precepta phycalia cōſcripſerūt.ꝛ dicuntur rōnabiliter manus pħie:qꝛ niſi fuiſſent inſtructi preceptis pħicis:ea exprimere minime valuiſſent. ¶ Notanduꝫ ꝙ veſtes pħie dicuntur fuiſſe obducte quadaꝫ caligine:quia tēpore Boetij artes ad tantā negligentiaꝫ deuenerant ꝙ pauci eas curabant.Sed Boetius eas trāſtulit ꝛ expoſuit ſiue cōmentatus eſt.Uel ideo veſtes pħie fuerūt fumoſe:quia ab antiquis obſcure fuit tradita pħia.ab Empedocle poetice.a Platone enigmatice.ab Ariſtotele ſub verboꝝ obſcuritate. ¶ Notanduꝫ:qꝛ due ſunt partes principales pħie : ſcꝫ practica ꝛ theorica: Jō i veſte pħie erant due lr̄e intexte.ſcꝫ.P.ꝛ.T.P.autem erat in inferiori parte veſtis.ꝛ.T.in ſuperiori:per qō innuitur ꝙ pħia practica eſt inferior ſpeculatiua ordine dignitatis.Per gradus autem medios qui erant inter vtraſqꝫ litteras intelligūtur ſcientie eloquētie que ſunt grammatica.logica.rhetorica. ¶ Notanduꝫ ꝙ dicitur aſcenſum fuiſſe per gradus a practica ad ſpeculatiuaꝫ.per hoc innuitˀ ꝙ hō primo oꝫ eē ſufficienter inſtructus i practicis vt poſt aſcēdere valeat cōtemplatiuis. ¶ Notanduꝫ quid ſit ſcindere veſtes pħie. illi tantū dicuntur veſtes ſcindere pħie qui putant habentes vnam ſcientiaꝫ ſe eſſe perfectos pħos ſine alijs. Si āt aliqui ſciant vnaꝫ arteꝫ ſine alia:dūmodo ſe cognoſcāt nō eſſe perfectos pħos: tales non ſcindūt veſtes pħie.vel illi ſcindūt veſtes pħie:q̄ per extortas expōnes trahūt veras propoſitiones ad ſuas falſas opiniones.

¶ Et dextra quidē ei⁹.) Hic Boeti⁹ deſcribit pħiaꝫ q̄ꝫtum ad inſignia ꝛ ornamēta q̄ manibus geſtabat dicēs.Et dextera manus pħie geſtabat libellos.ſiniſtra vero geſtabat .i.portabat ſceptꝝ.i.v̄gā regalē. ¶ Notādū ꝙ oīs cura ꝛ itētio viri ſapiētis verſatˀ vel circa ꝯtēplationē ſapie q̄ deſignatˀ ꝑ libellos:vel circa regimē reipublice qō deſignatˀ ꝑ ſceptꝝ:ꝛ qꝛ ꝯtēplatio ſapie potior ē q̄ꝫ regimen reipubli. iō pħia dr̄ i dextra hēre libellos.Jn ſiniſtra vero ſceptrū.

¶ Que vbi poeticas muſas.) Poſtq̄ꝫ Boetius oñdit q̄uo pħia ſibi appuit: Hic oñdit q̄d circa ipꝫ egerit,ꝛ ꝑmo oſtēdit q̄uo muſas poeticas fugauit. ſcðo oñdit q̄uo ipſe de h̄ obſtupuit.tertio q̄uo pħia ſibi appropinquās ſtatum eius deplāxit.ſcða ibi.(At ego.)tertia ibi.(Dū illa.)Dicit ꝑ q̄ ſupple pħia.vbi ꝑ poſtq̄ꝫ.vidit poeticas muſas aſſiſtētes noſtro thoro.i.lecto:qꝛ Boeti⁹ tanq̄ꝫ eger i lecto decubuit ꝛ cū vidit muſas dictātes verba.i.carmina.meis fletibus

mētes aſſueſaciūt morbo:nō liberāt. At ſi quē ꝑphanū vti vulgo ſolitū nobis blādicie v̄re detraherēt:min⁹ moleſte ferendū putarē. Nihil q̄ppe i eo nr̄e opeꝛ lederentur. Hūc v̄o eleaticis atqꝫ achademicis ſtudijs enutritum allexiſtis. Sed abite potius ſyrenes vſqꝫ i exitiū dulces: meiſqꝫ eum muſis curandum ſanandumqꝫ relinquite. Boetius. His ille chorus icrepitus deiecit humi meſtior vultum: confeſſuſque rubore verecundiam limen triſtis exceſſit.

iſpa pħia pauliſper.i.aliquātulū.ꝯmota ꝛ iflāmata. i. icenſa. toruis lūinib⁹. .i.crudelib⁹ vel terribilib⁹ oculˀ inq̄t q̄s ꝑmiſit has meretriculas ſcenicas. i. vmbroſas accederˀ ad hūc egꝝ q̄ dolores ei⁹ ñ mō.i.nō tm̄.fouerēt.i.ſanarēt nullˀ remedijs .i.medicamētl. verꝫ ꝑ ſꝫ.alerēt ſupple dolores ei⁹ dulcibus venenis. He ſunt .n.muſe q̄ ifructuoſis ſpinis affectuum.i.paſſionū.necant.i.ſuffocāt.vberē.i.fertilē fructuꝫ ratiōis fructibus.i.in fructibus ſuis. ꝛ mentes hoīum aſſueſaciunt morbo: nō liberant. Nunc alloquitˀ muſas dicens.O muſe ſi veſtre blandicie detraxiſſent nobis quem.i.aliquē viruꝫ prophanuꝫ.i.illiteratū vti ꝑ tanq̄ꝫ.ſolituꝫ.i.ſimileꝫ. vulgo ego putareꝫ id ferēdū .i.patienduꝫ.minus moleſte quippe in h̄ nihil lederentur nr̄e opere.i.nr̄e ſedulitates.ſed vos allexiſtis nobis hoīeꝫ hūc enutritum ſtudijs.i.ſcientijs. eleaticis.i.ariſtotelicis. atqꝫ achademicis.i.platonicis. Nunc fugat eas dicēs.Sꝫ abite potius.i.recedite.vos ſyrenes.dulces vſqꝫ in exitiū .i.in mortē.ꝛ relinquite eum curādū meis muſis.i.doctrinis ſalutiferis. Tunc iſte chorus.i.turba muſarum increpitus.i.redargutus.meſtior.i.triſtior exiſtēs. vultū ſuum deiecit.i.inclinauit.humi.i.terre.ꝛ rubore ꝯfeſſus verecūdiam triſtis exceſſit.i.exiuit.limē.i.domū:in quo decubuit Boetius. ¶ Notanduꝫ ꝙ iō muſe poetice dicebantur aſſiſtere thoro Boetij:quia.B.ſtuduit metrice dolorē ſuum ꝯſcribere. Jtem pħia dr̄ pauliſꝑ cōmota:ꝑ qō innuitˀ ꝙ ira īmoderata non oꝫ cadere in viruꝫ ſapientē:qꝛ virt⁹ ꝯſiſtit in moderatiōe paſſionū. Unde lꝫ iraſci ſit hoī i nāle:tamē iraſci quādo oꝫ:ꝛ vt oꝫ: ꝛ quātum oꝫ eſt hoīs virtuoſi ꝛ ſapientis. Unde Seneca.q̄d crudelius ira. Similiter in de virtutibus cardinalibus. Eſto tardus ad irā. Jtē interrogatio q̄nq̄ꝫ fit cā ignorātie alicui⁹.aliq̄n vt ex riſſione fcā aliq̄d ꝑheatˀ.q̄nq̄ꝫ fit ꝑꝑ icrepatiōeꝫ faciēdū. ꝛ h̄ vltimo mō pħia iterrogat.d.q̄s has ſcenicas meretriculas ꝛc̄. ¶ Notādū ꝙ muſe poetice dicūtˀ meretricłe.ſīc.n.meretrix allicit hoīeꝫ delectādo nihil vtilitatis ſibi ꝯferēdo: ꝛ ꝯmiſcet ſe cuilibꝫ ñ ex amore:ſꝫ ſpe lucri:ita poete ñ ſcribūt amore ſcie:ſꝫ vt aliq̄d laudis vł ꝑmij cōſeq̄ntˀ.ꝛ delectāt rōne metri modicū vtilitatis ꝯferēdo:ſꝫ diuerſas paſſiōes iducēdo. Appellat āt pħia muſas meretricłas ſcenicas:qꝛ carmina poetica i ſcena ꝯſueuerūt ꝑnunciari. Ubi nota ꝙ ſcena dicebatˀ loc⁹ vmbroſus in theatro vbi abſcōdebantˀ perſone pronūciātes carmina tragica vel comica: vnde ſcena interpretatur vmbratio vel vmbra. Uel ideo muſe poetice dicuntur ſcenice:ideſt vmbratiles:quia ſunt

vmbra ſcientie nō vera ſcientia cū obumbrēt mentes hominū. Itē metrica deſcriptio doloris nō ſanat dolorē: ſed magis auget. qꝛ ꝯſideratio miſerie eſt ꝓuocatiua triſticie. Unuſquiſqꝫ autez cū diligētia cōſiderat qd̄ ſcribere vult. Itez metrica deſcriptio dicit̄ eſſe dulce venenū: qꝛ placet ⁊ nocet. ratione metri placet. ſed propter recordatiōez doloris nocet. Itē affectꝰ eſt vehemēs animi paſſio animuz torquēs. ⁊ verꝫ iudiciū rōnis impediēs. Et ſunt q̄tuor affectus animi. gaudiū: dolor: ſpes ⁊ timor: q dicūtur infructuoſe ſpine. qꝛ ſuffocant ſegetē rōnis. q̄ eſt ſciētia ⁊ virtus. Item licet de omni errore dolēduz ſit. potius tamē de errore ſapiētis q̄ꝫ iſipiētis. nam error ſapientis alios exemplo corripit. error autē iſipiētis nō. quia ab iſipiēte nō trahitur exemplū propter qd̄ dixit ſaluſtius. Omnia mala exempla a rebus bonis orta ſunt. Ergo dicit phīa. magis eſſe dolēdum de errore Boetij q̄ꝫ alteriꝰ prophani. ¶ Item ſm̄ Huguitionem phanuz idē eſt qd̄ tēpluz. Inde ꝓphanus. i. ſacrilegus quaſi procul a phano. i. a templo. Prophanuz etiā dicitur quicquid nō eſt ſacrum. vnde oēs laici ⁊ illiterati dicūtur prophani quaſi procul a phano ſapiētie. ¶ Item ſm̄ Huguitionez opera opere eſt ſedulitas in rebus agēdis. Opera autē phīe eſt intentio vel labor ad aliquid phīcuz adiſcēduz. Itez eleys eſt ciuitas grecie in qua ſtuduit Ariſtotelis. vnde ſtudia ſua dicūtur eleatica. Achademia autem fuit ciuitas vel villa in qua ſtuduit plato. vnde ſtudia ſua dicūtur achademica. vtriſqꝫ autez ſtudijs Boetiꝰ fuit enutritus. ¶ Item phīa muſas appellat ſyrenes. ſicut eni ſyrenes dulcedine cantus attrahūt naues piclitādo eas. ſic muſe delectatiōe metri alliciūt hoīes vel mētes hoīuz et rationē aliquo affectu ſubmergūt ⁊ obſcurāt. ¶ Item ꝙ vna phīa ꝯuentū muſarꝫ expulit ſignat̄ ꝙ vnus ſapiēs ſua virtute ⁊ ſpina iſinitos errores ſtultorum extinguit.

¶ At ego cuius acies lachrymis merſa caligarat: vt nec dinoſcere poſſem: quenaz hec eſſet mulier tam imperioſe auctoritatis: obſtupui: viſuqꝫ in terram defixo quidnā deinceps eſſet actura: expectare tacitꝰ cepi. ¶ Tuz illa propius accedens: in extrema lectuli mei parte conſedit: meumqꝫ intuens vultum luctu grauem atqꝫ in humum merore delectum: his verſibus de noſtre mentis perturbatione conqueſta eſt;

¶ At ego cuius acies.) Hic Boetiꝰ oſtendit qūo obſtupuit de actu phīe dicens. At ego Boetiꝰ cuiꝰ acies. i. viſio merſa lachrymis caligarat. i. obſcura fuerat. vt nec poſſē dinoſcere. i. iueſtigare. quenaz. i. que eēt hec mulier tā impioſe auctoritatis. i. potētie. ego obſtupui. i. miratus fui ⁊ defixo. i. inclinato viſu i terrā. tacitꝰ cepi expectare. quidnā deinceps. i. ꝯſr̄ eēt actura circa me. ¶ Notāduz: qꝛ Boetiꝰ doluit de amiſſiōe rerꝫ tp̄aliū. eius acies. i. rō ⁊ itellectus caligarat. ita ꝙ nō potuit cognoſcere phīaz. ¶ Nota ꝙ lꝫ Boetiꝰ de actu phīe obſtupuit. tn̄ tacitꝰ expectauit qd deiceps facere vellet: p h innuēs ſe eſſe talē q ꝯſolationē accipet. q eni refutant alios audire: nec audita rōne acquieſcunt tales ſibi ipſe obſtaculum cōſolatiōis faciunt.

¶ Tū illa ⁊c̄.) Hic Boetiꝰ oſtēdit qūo phīa ſibi appropinquās ſtatū eius deplanxit dicēs. Tū illa phīa accedēs ꝓpius cōſedit in extrema parte lectuli. i. cordis mei. ⁊ intuēs meum vultū grauez. i. grauatuz luctu. atqꝫ deiectum. i. iclinatuz. in humuz. i. in terraz. merore. i. triſticia. conqueſta ē his verſibus ſequētibus de ꝑturbatiōe nr̄e mētis. ¶ Nota ꝙ phīa dr̄ ſediſſe i extrema parte lectuli. i. cordis Boetij. Nā cū eēt i triſticia ⁊ doleret ꝓꝑ amiſſionē rerꝫ tp̄aliū parꝫ vel nihil ſapie hēbat. ⁊ qꝛ tota cura eiꝰ erat circa terrena amiſſa. idō dr̄ hūiſſe vultū merore deiectū in humū.

¶ Metrū ſcd̄m primi libri.

Heu q̄ꝫ ꝑcipiti merſa ꝓfundo.) Hic icipit metrū ſcd̄m huiꝰ ꝑmi. qd̄ vocat̄ metrū dactilicū a pede ꝑdn̄ante. ⁊ dr̄ thetrametrꝫ a nūero pedū. a thetra qd̄ eſt q̄tuor. qꝛ q̄tuor pedes ꝯtinet: ⁊ dr̄ hypcatalecticum ꝓpter ſyllabaz abūdantē poſt duos pedes in medio verſus. Uerbi gratia. Primus pes ē. Heu q̄ꝫ. ſecundus precipi. ſꝫ ſyllaba. ti. huiꝰ nominis precipiti ſuperabundat. tertiꝰ pes ē merſa p. q̄rtus fūdo. ſimiliter eſt in alijs. In hoc ergo metro. philoſophia deplangit ſtatum Boetij dolendo de perturbatione ſue mentis. ⁊ facit duo. primo vniuerſaliter philoſophia deplangit perturbationem mentis hominum: ſecundo ſpecialiter conuertit planctum ſuum ſuper Boetium ibi. (Hic quondam.) Primo dicit. Heu q̄ꝫ: ideſt quantum. mens hominum hebet. ideſt obſcurat̄. merſa precipitiꝰ profundo: ideſt cura rerum temporalium que precipitat hominem. ⁊ talis mens relicta propria luce ideſt contemplatione: tēdit: ideſt laborat. ire in tenebras externas: ideſt in ignorantias exteriores. hoc autem contingit homini. quotiens ſupple mens acta: ideſt agitata. terrenis flatibus: ideſt proſperitatibus vel euentibus. cura: ideſt ſollicitudo rerum temporalium. noxia: ideſt nociua. creſcit in immenſum: ideſt ſupra modum. ¶ Nota ꝙ in nobis eſt duplex virtus: rationalis ⁊ ſenſualis ſenſus autem ſemper aduerſatur rationi: quia caro concupiſcit aduerſus ſpiritum: et ſpiritus aduerſus carnem. cū autem ſenſualitas vincit rationem: tunc homo eſt in malo ſtatu regiminis: ⁊ efficitur beſtialis. Unde Albertus ſuper tertio de anima dicit. Turpe eſt nobis abijcere regimen ſuperioris ⁊ induere regimen inferioris virtutis: quod nobis commune eſt cum beſtijs. Ideo ſcribitur tertio ethicorum: in antiqua tranſlatione. valde conandum ⁊ laborandum eſt nobis: vt virtus noſtra concupiſcibilis ſubiecta ſit rationi. quemadmodum enim pueri peruerſe viuunt ſi non a ſuis pedagogis fuerint coacti ad recte viuendum: ſic appetitus ſenſualis ducit nos ad inſolentiam: niſi regula rationis fuerit coartatus: plures autem homines ſequuntur ſenſualitatem q̄ꝫ rationem. inſudantes bonis exterioribus ⁊ delectationibus ſenſualibus per que impediuntur in ſpeculatiōe ⁊ cognitiōe ſummi boni. ¶ Ideo philoſophia hoc deplangēs dicit in metro. Heu q̄ꝫ precipiti. ¶ Item cum anima ingerit ſe curis rerum temporalium profunde precipitatur ⁊ hebet: quia a cognitione rerum ⁊ ſui creatoris deſtituitur et deſtituta cadit in tenebras externas: ideſt ignorantias exteriores. Ubi nota ꝙ duplex eſt ignorantia quedam naturalis que eſt i iuuenibus ⁊ decrepitis: ⁊ vocatur ignorantia interna: quia ex naturali defectu contingit. Alia eſt ignorantia que cauſatur ex negligentia hominis quādo ſollicitatur circa exteriora: ⁊ talis dicitur externa: quia eſt extra naturam. de qua dicit̄ ꝙ oēs hoīes nāliter ſcire deſiderant. Prima ignorātia cū ſit naturalis nō eſt vicioſa: quia turpes a natura nemo icrepat neqꝫ bonos laudat.

¶ Metrū ſcd̄m primi libri.

Heu q̄ꝫ precipiti merſa profundo.
Mens hebet: ⁊ ꝓpria luce relicta
Tendit i externas ire tenebras:
Terrenis quotiens flatibꝰ acta:
Creſcit i imenſuz noxia cura;

Secūda eſt viſcoſa cū ſit ꝑ hoīs negligētiā de quo loquiť
Boetius ſecūdo huius. pſa quinta. Ceteris aiantibus ſeſe
ignorare natura eſt. hoībus vero vicio venit. Itē dicit no-
xia cura. Unde Seneca in prouerbys. Magnam partem
perturbationis ſibi dedit qui exteriorib⁹ ſe iniecit. Item
ratio ⁊ itellectus dicunť lux hominis: q̄ȝ illuminat hoīeȝ
ad cognitioneȝ creature ⁊ creatoris. dicūť aūt ꝓpria lux hoīs quia ſolum genus hominum viuit arte ⁊ ratione. ex prohemio metaphiſice.

¶ Hic ꝗndā celo ⁊c.) Hic philoſophia ſpecialiter cōuertit ſe ad deplangendum Boetium.

¶ Hic quondaȝ celo liber aperto
Suetus in ethereos ire meat⁹:
Cernebat roſei lumina ſolis.
Uiſebat gelide ſydera lune.
Et ꝗcꝗ̄ vagos ſtella recurſus
Exercet: varios flexa per orbes:
Cōprenſa nūeris victor hēbat;
¶ Quinetiā cauſas; vnde ſonora
Flamia ſollicitēt equora pōti;

⁊ primo oſtendit quanta
contemplatione Boetius quondaȝ viguit. ſecundo oſten
dit quomodo deſtitutus a tali contemplatione ſolum de
terrenis cogitabat ibi. (Nunc iacet effeto.) Primo philo
ſophia cōmendat Boetiuȝ ab aſtronomia. ſecūdo a natu-
rali philoſophia. tertio a metaphiſica. ſecunda ibi. (Quin
etiā cauſas.) tertia ibi. (Quis voluat ſtabilē.) Primo di-
cit. Boetius quondam liber. i. ſolutus a cura reruȝ tempo
ralium. celo ſibi aperto. per cognitionem. ſuetus fuit ire. ꝑ
rationē. in ethereos meatus. i. in motus corporuȝ celeſtiū:
⁊ ipſe cernebat. i. ſpeculabatur. lumia. i. radios roſei ſolis.
viſebat. i. cum deſiderio videbat. ſydera. i. conſtellatiōes.
gelide. i. frigide lune. ⁊ ipſe Boetius victor ignorantie. ha
bebat omnem ſtellaȝ comprehenſaȝ numeris. i. certis cō-
putationibus. quecunꝗ̄ ſtella. erratica. exercet. i. operať.
vagos. i. varios recurſus. nunc progrediendo: nunc regre-
diendo. ſtella inquā flexa. i. mota. per varios orbes. i. circu
los. ¶ Nota ꝙ animo liberato a curis exterioribus cōceſ
ſum eſt phari. ideo quedam artes dicuntur liberales: quia
fily liberorum. i. nobilium qui erant liberati a curis tem-
poralibus talibus artibus vacabāt. Jō dicit phia ꝙ Boe-
tius quondam liber ⁊c. ¶ Nota ꝙ dicit celo aperto. licet
homo planetas celi corporaliter non attingat: tamē ſpecu
latione comprehendit. Hoc pulchre tangit. Triſmegiſtus
dicens. Magnuȝ miraculuȝ eſt homo ⁊ animal honoran-
dum. hic anima intellectiua in naturam dei tranſit quaſi
ipſe deus ſit. Hic per naturam aīe dys eſt coniunctus. hic
demonū genus nouit. terram colit. elemētis ꝯmiſceť acu-
mine mētis. ī maris ꝓfunda deſcēdit. celuȝ qđ videtur al-
tiſſimuȝ animi ſagacitate metitur. intētiōeȝ animi ei⁹ nul
la aeris caligo cōfundit: nec terre dēſitas eius operatiōeȝ
impedit. nō aque ꝓfunditas aſpectuȝ ei⁹ obtrūdit. ¶ No-
ta ꝙ ſol in ortu ſuo apparet roſeus propter vapores inter-
poſitos īter viſum noſtrum ⁊ ſolē. Nā albū viſuȝ ꝑ fumū
apparet rubeū. Etiaȝ licet ī meridie vapores ſint interpo
ſiti nō tamē apparet tūc roſeus: eo ꝙ illi vapores nō ſunt
groſſi: ſed ſubtiliati calore ſolis. ¶ Nota phia dicit lunaȝ
eſſe gelidā: qđ nō ē ītelligēdū formaliter: q̄ȝ prime qualita
tes que ſūt calidum. frigidū. humidū. ſiccū. nō habēt locū
ī corporibus celeſtibus: cū nō recipiāt peregrinas impſſio
nes: ſed dicitur luna gelida virtualiter vel effectiue: quia fri
gus ⁊ etiaȝ humores efficit ī īferioribus; ꝓpter qđ noctes
quib⁹ luna preeſt ſūt gelidiores ⁊ humidiores magis die-
bus. ¶ Nota ꝙ planete dicūtur habere vagos recurſus
quia mouētur duplici motu: ſcȝ primi mobilis ab oriēte ī
occidētem. ⁊ proprio motu ab occidēte ī oriētem. vel ideo
q̄ȝ quandoꝗ̄ apparent nobis ſtationary. qn̄ꝗ̄ retrogradi.
qn̄ꝗ̄ propinqui. qn̄ꝗ̄ aliqualiter remoti. ¶ Nota ꝙ ſtella
erratica dicitur flexa. i. mota per varios orbes circuloruȝ
ſcȝ deferentis ⁊ epicycli: rōne quoꝝ circuloꝝ nūc dicūtur
progreſſiui. nūc retrogradi. nūc ſtationary vt dictū ē. ⁊ hȝ
videri in theorica planetarum vel aſtronomia.

¶ Quis voluat ſtabilē ſpūs orbē.
Uel cur heſperias ſyd⁹ ī vndas
Caſurū rutilo ſurgat ab ortu.
Quis vis placidas tēpet horas:
Ut terras roſeis florib⁹ ornet.
Quis dedit vt pleno fertil' āno
Autūn⁹ grauidis influat vuis:
Rimari ſolitus: atꝗ̄ latentis
Nature varias reddere cauſas;

¶ Quinetiā cauſas.) Hic commēdat eum ex ꝑte nālis philoſophie dicens. Quinetiaȝ pro certo. Boetius ſolit⁹ fuit rimari: idest ingrere cauſas vnde. i. ꝓpter quas cauſas. ſonora flamina. i. ſonoroſi venti. ſollici-
tent. i. perturbēt. equora: idest planicieȝ. pōti: idest maris.
quaſi diceret. Boetius ſciuit cauſas generatiōis vētorum
qui commouēt ipſum mare. ¶ Nota ꝙ ex libro metheo-
rorum patet ꝙ vētus generatur ex vapore calido ⁊ ſicco
eleuato per calorem ſolis qui perueniēs ad locuȝ nubiuȝ
frigiditate nubis repercutitur. ⁊ repercuſſus fertur ī latus
⁊ facit ſonum impellēdo aereȝ. ⁊ quia aqua faciliter eſt di
uiſibilis de facili cedit ⁊ reuerberatur per vētos. Uel ali-
ter poteſt itelligi. Antiqui enim dixerūt ꝙ ideo venti tur-
bant mare. quia in ipſo mari generantur venti qui nō exe-
unt: ſed faciunt fluxum maris. licet hec opinio non ſit ve-
ra: quia mare fluit ⁊ refluit tempore determiato ſicut bis
ī die nāli. venti autem generātur tēpore īdeterminato.
¶ Quis voluat ſtabilem.) Hic philoſophia commendat
Boetium a metaphiſica ⁊ iterato a naturali philoſophia
dicens. Boetius etiam ſolitus fuit rimari quis ſpiritus. i.
intelligētia. voluat motu diurno ſtabilem orbem firma-
mēti. vel etiam cur ſydus ſolis vel aliud habēs ortū: ⁊ oc-
caſum. caſurum in heſperias vndas: idest in aquas maris
occidētalis ſurgat: idest iteruȝ oriatur ab ortu rutilo: idest
ab oriēte ſplēdido: quaſi di. Boeti⁹ ſolit⁹ erat ingrere cur
ſtelle que ī occidēte vidētur occidere iterū reſurgāt ī oriē
te. etiā erat ſolitus rimari quis tempet placidas horas ve
ris. i. temporis vernalis. vt ornet terram roſeis floribus.
Quis dedit. i. ordinauit. vt autūnus fertilis anno pleno. i.
ſecūdo īfluat. i. īfluētiaȝ faciat grauidis vuis. idest botris
repletis. etiaȝ erat ſolitus reddere. i. aſſignare. varias cau
ſas latētis nature. i. reruȝ naturalium. ¶ Nota omne qđ
mouetur ab alio moueť. ex ſeptimo phiſicorū. ergo celum
ab alio mouetur. Moueť aūt celū a duplici motore ꝑ cō-
mentatoreȝ. iz. metaphiſice. ab vno ꝯiuncto ⁊ appropria-
to: qui vocať ītelligētia. a quo moueť effectiue. ab alio mo
tore ſeparato. qui eſt deus. a quo mouetur in ratione finis
Item dicit orbem celeſteȝ eſſe ſtabilē. licȝ eniȝ moueať ⁊
mutet locum ſm̄ partes: nō tn̄ ſm̄ totū: ⁊ quātū ad hoc dť
eſſe ſtabilis. i. immobilis. Item cauſa quare ſtelle que oc-
cidunt iterum oriātur non eſt alia ... ſi mot⁹ circularis pri-
mi mobilis. qui ſecū rapit oēs ſtellas tam fixas ꝗ̄ȝ errati-
cas. Item heſperus eſt ſtella que de veſpere ſequiť ſolem
occidētem a qua ſtella mare occidētale diciť heſpericum
mare. eo ꝙ ſol ⁊ heſperus ibi ſe mergant: non ꝙ ita ſit: ſed
q̄ȝ vulgares ſic opinātur. cū eniȝ ſtelle occidūt ꝓpter iter-
poſitioneȝ maris inter viſuȝ ⁊ ſtellas videnť ſtelle mergi
in mare. ¶ Itē tp̄s vernale diciť placiduȝ: q̄ȝ ē cōueniēs
vite hominis. Eſt eniȝ tempus veris calidū ⁊ humidū ī q̄
bus ꝯſiſtit vita. ex li. de morte ⁊ vita. Et ideo illo tempore

¶ Nunc iacet effeto lumine mētis:
Et pſſus grauidis cola cathēis:
Decliuēqꝫ gerēs pōdere vultum:
Cogiť heu ſtolidā cernere terrā.

¶ Pꝛoſa ſcđa pꝛimi libꝛi.

SEd medicine iquit potius tēpꝰ eſt q̄ querele. B. Tū vero totis ī me intēta luminibus. P. Tu es ne ille ait: q nr̃o quondā lacte nutritus: noſtris educatus alimētis: in virilis animi robur euaſeras? Atq talia ꝯtuleramꝰ arma: que niſi pꝛiꝰ abieciſſes: inuicta te firmitate tuerēť. Agnoſcis ne me? Quid taces? pudoꝛe an ſtupoꝛe ſiluiſti? mallē pudoꝛe: ſꝫ te (vt video) ſtupoꝛ oppꝛeſſit. B. Cūqꝫ non modo tacitum ſed elinguē pꝛoꝛſus me mutūqꝫ vidiſſet: admouit pectoꝛi meo leniť manū. P. Et nihil inquit periculi ē. letargū patiť: ꝯmunē illuſarū mentiū moꝛbū. Sui pauliſper oblitꝰ ē. Recoꝛdabiť facile ſui: ſiqdē nos ante cognouerit. Qꝛ vt poſſit agnoſcere: pauliſper lumīa eiꝰ moꝛtaliū rerū nube caligantia tergamus. B. Hec dixit: oculoſqꝫ meos fletibus undātes cōtracta in rugā veſte ſiccauit.

pꝛoducunť floꝛes. Nā materia floꝝ ē humidū aqueū ſubtile bene coctū a calido aereo: qꝛ igiť in vere dñať calidū aereū ⁊ humidū aqueū ſubtile qđ parua indiget digeſtione: ideo in vere cuius calor temperatus eſt: floꝛes ꝓducuntur. ¶ Itē vitis multū abūdat de humido aqueo ⁊ groſſo: cuius ſignum eſt: qꝛ tēpoꝛe putatiōis diſtillat ab eis quaſi humidū lachrymabile. tale autē humidū groſſum multū reſiſtit digeſtiōi. iō vue ad maturitatem tarde pꝛoueniunt: ſcꝫ tempoꝛe autūni. ¶ Itē Boetius cōſueuit reddere cauſas latentes rerū naturaliū: qđ fuit indiciū felicitatis. Nam ſm Uirgilium Felix qui potuit rerū cognoſcere cauſas. ¶ Nunc iacet effeto. Hic oñdit phia quomō Boetiꝰ deſtitutus erat ꝑdicta ſpeculatiōe cū de terrenis cogitabat: dicens. Nūc. i. tpe doloꝛis. Boetius iacet. i. pſtratus ē. effeto. i. euacuato. lumīe. i. ſpeculatione mētis. ⁊ ipſe preſſus colla. i. ſm colla. grauidis cathenis. paſſionū que mentē grauant. gerenſqꝫ decliuū vultū. i. inclinatū pondere amiſſionis rerum tēpoꝛaliū. Heu cogitur cernere ſtolidam terram. i. bona terrena: que hoīes ſtolidos efficiunt. ¶ Nota cathena eſt ferreū inſtrumētū: quo aliqđ ꝯ ſuā naturā detineť. Quatuoꝛ aūt affectus que ſūt gaudium: ſpes: timoꝛ: doloꝛ: ſimilitudinarie dicūť cathene: quia animū hoīs detinent: ⁊ ꝯ ſuā naturā ⁊ rationē ad illicita trahunt. nā rō ſemꝑ depꝛecať ad optima. ex pꝛimo ethicorū. Et pꝛopterea Boetiꝰ ī fine huiꝰ ꝑmi hoꝛtať fugā paſſionū. ibi. (Tu quoqꝫ ſi vis.) Itē nō nō ē eſtimādū ꝙ Boetiꝰ eſſet ita euacuatus lumine mentis ſicut littera ſonat: quia alias fuiſſet inſufficiēs pꝛo cōpoſitione huius libꝛi: ſꝫ phia loquitur hoc cōpaſſiue. Ille eniꝫ ē merus ſtultus q īclinat ſe ad terrena diligendo ipſa: ⁊ nō eleuando intellectū ſuū ad ſpectabilia: qualis nō fuit Boetius. Unde dicit Auguſtinus. Tales ſunt hoīes qualia ſunt ea que diligunt: qꝛ dilectio tranſmutat diligentē in ſimilitudinē rei quā diligit. Hec Marquardus. ¶ Pꝛoſa ſcđa ꝑmi libꝛi.

SEd medicine inqꝫ potius.) Hic incipit ſcđa pſa huiꝰ ꝑmi. in q̄ phia iueſtigat moꝛbū Boetij ex q̄buſdā ſignis. ſcđo cōſolabať ipſū ne deſperet. 2ª ibi. (Cūqꝫ me nō.) Pꝛio dicit phia. O Boeti ego poſſē multa ꝯqueri de ꝑturbatione mētis tue. ſꝫ nūc potiꝰ medicīe tps ē q̄ q̄rele. vero ꝑ ſed. tū. i. tūc. mulier illa intēta ī me totis luminibꝰ. i. oculis. ait. es tu ne ille q quōdā. tpe iuuētutꝭ. nutritꝰ nr̃o lacte. i. facilibꝰ documētis. in etate aūt ꝑfecta educatus. i. nutritus. noſtris alimētis. i. doctrinis difficilioꝛibus. tu euaſeras. i. ꝑueneras ī robur. i. in foꝛtitudinē. virilis animi. atqꝫ ꝓ certo. nos ꝯtuleramus tibi arma talia. i. documēta que niſi pꝛius abieciſſes ꝑ obliuionē. ipſa tuerentur te. inuicta firmitate. dicit phia. Agnoſcis ne me: qđ taces: ſiluiſti ne pudoꝛe. i. verecundia. an ſtupoꝛe. i. mentis alienatiōe. ego mallē. i. magis vellem. te ſiluiſſe pudoꝛe. ſꝫ vt ego video ſtupoꝛ oppꝛeſſit te. ¶ Nota ꝙ phia in deplāgēdo Boetiū nō facit lōgam morā ne Boetiꝰ deſperet ſuper īfirmitate ſua. ergo dicit phia magis eſſe tps medicine q̄ q̄rele. ¶ Item boni medici ē totis oculis diligēter reſpicere faciē īfirmi eo ꝙ in facie magis apparēt ſigna ꝓnoſticatiōis īfirmitatis. ideo phia dr̃ eē ītuita Boetiū totꝭ luminibus. ¶ Item ꝑ arma phie ītelligunť pꝛecepta phicalia. q̄ perſuadēt minime extolli ī ꝓſperis. nec depmi ī aduerſis. Hoꝛtať. n. nos phia ad magnanimitatē. Magnanimus aūt eſt. q cōtra difformes īſultꝰ foꝛtune vnanimi mētis cōſtantia militat. De his ⁊ ſilibꝰ ꝑceptis phicis Boetius oblitus fuit ꝓpter doloꝛem. ¶ Nota taciturnitas qñqꝫ ꝓuenit ex pudoꝛe. qñqꝫ eſt ex ſtupoꝛe. qñ enim manifeſtať alicui aliquid qđ vellet celari ipſe efficiť verecūdus. ⁊ oculi eius depꝛimuntur. facies eius rubet ⁊ auertiť. ⁊ lingua eius in loquendo ligatur. ¶ Nota ꝙ ſtupoꝛ vno mō eſt abundās āmiratio mētis. vt ibi. Papa ſtupoꝛ mūdi. Alio mō ē mētis alienatio. ⁊ ſic accipiť in ꝓpoſito. ⁊ īducit taciturnitatē. ex q̄ eniꝫ motꝰ lingue eſt ſꝫ ꝯfoꝛmitatē ad fantaſiā: turbata fātaſia ſicut cōtingit in alienatiōe mētis. ꝑpediť lingua in loquēdo. ꝙ dič phia pudoꝛe an ſtupoꝛe ſiluiſti. ⁊ qꝛ taciturnitas ꝓueniens ex ſtupoꝛe deterioꝛ eſt q̄ q̄ cauſatur ex pudoꝛe: cū ipſa cauſeť ex aliq̄ defectu īterioꝛi. iō dicit phia mallē pudoꝛe ſiluiſſes. ¶ Nota ſꝫ Huguitionē pudoꝛ ē coꝛpoꝛis. ſed pudicitia ē mētis. Eſt aūt pudoꝛ verecūdia ex aliq̄ caſu īnata nō auferēs memoriā ſꝫ īpediēs linguam. Stupoꝛ aūt eſt caſus memoꝛiā auferēs ⁊ linguā īpediēs. ⁊ peiꝰ eſt tacere ſtupoꝛe q̄ pudoꝛe. qꝛ meliꝰ ē memoꝛiā retinēdo nō loq̄ q̄ loqui ⁊ memoꝛia carere. ¶ Nota phia dič Boetium fuiſſe nutritū ſuo lacte. ꝑ nutrimentū lactis intelligitur triuiū. ſ. gramatica. loyca. ⁊ rhetoꝛica. quibus iuuenes ſunt ſeriati īfoꝛmādi tāq̄ facilibꝰ documētis: ſič puer lacte nutrimento molli ⁊ facilis digeſtionis nutriť. Sꝫ ꝑ h̄ ꝙ dicit virilis animi robur euaſeras. ſ. ad ſciā mathematicā ⁊c̄. qua tāq̄ ꝑ ſciā magis ſubtilē hō ꝑfecte etatis efficiť. ¶ Nota. phia cōtulit Boetio arma nō coꝛꝑalia. ſed ſpūalia: ſič ſunt ꝟtutes ītellectuales q̄s enumerat Ariſto. 6. ethi. ⁊ ſunt illa. ītellectꝰ. ſapiētia. ſcīa. ars. ⁊ pꝛudētia. Et ſilr ꝟtutes cardinales q̄ ſunt q̄tuoꝛ. Pꝛudētia. iuſtitia. foꝛtitudo. tꝑantia. ⁊ dicunť cardinales. qꝛ quādā ꝑncipalitatē ſibi vēdicat circa mām circa quā hn̄t fieri. Illa eniꝫ arma abiecit Boetiꝰ qñ tꝑalibꝰ adheſit: appetitui ſenſitiuo ānuēs ⁊ ab attētiōe celeſtiū ſeq̄ſtratꝰ. ⁊ de iſtis armis dič apoſtolus. Abijcite ergo opera tenebꝛaꝝ ⁊ induimini arma lucis ſic vt in die honeſte ambulemus.

¶ Cūqꝫ me nō modo tacitū.) Hic phia cōſolať Boetium ne deſperet dicēs. cū phia vidiſſꝫ me nō mō. i. nō tm̄ tacitū: ſed pꝛoꝛſus. i. totalr̃ elinguē. qꝫ. pꝛo. ⁊ mutū. ipſa admo

¶ Metrum tertium primi libri.

Tunc me diſcuſſa liquerunt nocte tenebre:
Luminibuſqȝ prior rediit vigor.
Ut quum precipiti glomerantur ſydera choro:
Nimboſiſqȝ polus ſtetit imbribus:
Sol latet:ac nondū celo venientibus aſtris:
Deſuper in terram nox funditur.
Hanc ſi traicio boreas emiſſus ab antro
Verberet: ⁊ clauſum reſeret diem:
Emicat: ⁊ ſubito vibratus lumine phebus
Mirantes oculos radiis ferit;

nit.i.appoſuit.pectori meo leuiter manum.⁊ inquit.i.dixit nihil periculi ē circa hūc hoīeȝ. ipſe patiť letargum.i. morbum obliuionis.morbum īquā ꝯmunē mentium illuſarū .i.deceptaꝝ.⁊ ipſe pauliſper.i.modicum eſt oblitus ſui.ſȝ facile ſui recordabiť.ſiqdem ꝓ certo.cognouerit nos. phiaȝ. ante.i.prius.qᷘ vt ipē poſſit facere.tergamus lumina.ideſt oculos eiꝰ.caligantia nube .i.obſcuritate.reꝝ mortaliuȝ.i.tēporalium . hec dixit phia.⁊ veſte ſua ꝯtracta .i. ꝯuoluta in rugam ſiccauit oculos meos fletibꝰ vndātes.i. humectātes. ¶ Nota ꝙ tacitꝰ ē ille q nō loqť: lȝ hēat poteſtatē lingue ad loquendū.ſed elinguis vel mutus diciť ille q nō ſoluȝ nō loquiť:ſed iō habet poteſtatē lingue ad loquēdū ⁊ talis fuit Boetiꝰ propter ſtuporē.i.mentis alienationē. ¶ Nota ꝙ phia inuēs ſe eē bonā medicā cōſolať Boetiū dicēs. Nihil periculi eſt ī homine iſto . quia ſm Senecam in lib.de clementia ad neronē. Mali medici eſt deſperare ne curetur eger. ¶ Nota ꝙ letargia eſt infirmitas cauſata ex oppreſſiōe cerebri cū obliuione ⁊ iungitur continuo ſomno.⁊ ſic letargus eſt morbus inducens obliuionem ⁊ ſomnum. Inde letargicus:⁊ eſt homo qui patitur talem morbum.⁊ dicitur a letes qᷘ iterpretatur obliuio.etiam letes eſt fluuius infernalis. Boetius ergo patiebatur letarguȝ ideſt morbuȝ obliuionis:qꝛ ſi precepta philoſophie in memoria habuiſſet nunq̄ȝ de amiſſione rerum temporalium doluiſſet. Item dicit letargum eſſe morbum illuſarum mentium.quia mens illuſa eſt vbi ratio eſt ligata propter defectum fantaſie:ſicut in freneticis:vel ꝓpter defectum memorie ſicut in letargicis. ¶ Notandum.homo componitur ex anima īmortali ⁊ corpore mortali.ſed quia Boetius oblitus fuit bonorū anime:ideo dicitur fuiſſe ſui oblitus nō totaliter ſed pauliſper.quia adhuc curam habuit de bonis terrenis que reſpiciunt corpus. ¶ Item homo per philoſophiam habet ſuiipſius perfectam cognitionem.ad cognoſcendum autem illud qᷘ per philoſophiā cognoſcitur:oportet primo philoſophiam cognoſcere.ideo dicit phia.recordabitur ſui facile ſi nos prius cognouerit. ¶ Item per veſtes phie in rugam contractas intelliguntur precepta phiſicalia in vnum volumē congregata:ſicut in illo libro quibus ipſa phia Boetium conſolatur. ¶ Nota ꝙ ad medicum infirmum curare volentem plures requiruntur conditiones. Primo vt qualitates ⁊ conditiōes reſpiciat:vt humores nocentes cognoſcat. Secundo ad loquendum eum moueat. Tertio ſi pre valida egritudīe obmuteſcat vt manum corpori infirmi adhibeat. Quarto vt eum verbis cōſolatoriis reficiat.ſic philoſophia videns dolores Boetii.primo eum inſpexit. ſecundo ad loquendum mouit.tertio manum ſuam corpori appoſuit.⁊ quarto verbis conſolatoriis refecit.

¶ Metrum tertium primi libri.

Tunc me diſcuſſa liquerunt.) Hic incipit tertium metrum huius primi libri cuius primus verſus vocatur metrum dactilicuȝ exametrum.ſecundus dicitur metrum alemanicū ab inuentore.tetrametrum a numero pedum. dactilicum a pede predominante. ⁊ catalecticum : quia nulla ſyllaba abundat nec deficit in hoc metro. Boetius declarat per quoddam ſimile quomodo remotis impedimentis vigorem cognitionis recuperauit.⁊ eſt talis ſimilitudo. Sicut choro flante nubes generantur:⁊ ꝑ interpoſitionem nubium ſol ⁊ alia aſtra nobis occultantur:ſic aduerſitate iminente homo afficitur diuerſis paſſionibus obſcurantibus itellectuȝ.⁊ ſicut auſtro flāte diſſoluūtur:⁊ radii ſolares reuertūť ſic aduerſitate adueniente cōſolatione phica paſſiones ſedanť:⁊ itellectus illuminatur.dicit ergo in lr̃a. Tunc cuȝ phia terſit oculos meos.tenebre liquerūt me diſcuſſa nocte.i. obſcuritate:⁊ prior vigor.cognitionis.rediit luminibꝰ meis.i.oculiſ vt pro ſicut .ſol latet.i. occultať.quuȝ.i.qñ.ſydera.i. ſtelle glomeranť.i.iuoluūtur.ꝑcipiti choro.i.tali vento.⁊ polus.i.celum ſtetit .i. ſtare videť.nimboſis ibribus.i.pluuiis nubiloſis. ac pro etiaȝ.nox.i.obſcuritas. funditur deſuper ideſt de nubibus in terram.nondum.i.adhuc aſtris.i.ſtellis venientibus.i.apparentibus in celo. Si boreas emiſſus ab traicio antro ideſt tracie regionis. verberet ideſt depellat hāc noctem ideſt obſcuritatem.⁊ reſeret clauſum diem.tunc phebus.i.ſol emicat ideſt lucet.⁊ vibratus ideſt fortificatus lumine ſuo ferit.ideſt percutit.oculos hominum .mirātes ſubito lumīe ſolis poſt tenebras. ¶ Nota phia trahit hominem ab obſcuritate ignorantie ad lucem ſapientie.ex libro de pomo Ariſtotelis.⁊ etiam per metriſtam. Ars homineȝ format.nec ſinit eſſe malū. Et ergo cuȝ philoſophia ſiccaſſet oculos Boetii.fugatis tenebris ignorantie rediit vigor intelligentie. ¶ Nota quatuor ſunt venti principales . qui flant a quatuor partibus mundi.ſ.ab oriente.occidente.ſeptentrione.⁊ meridie.quorum quilibet habet duos collaterales.⁊ ſic ſunt duodecim venti qui his verſibus continentur. Flant ſubſolanus vulturnus ⁊ eurus ab ortu. Atqȝ die medio notus heret affricus auſtro. Circinus occaſum ȝephiruſqȝ fauoniꝰ afflant. Sed veniunt aquilo boreas et choros ab arcto . Choros ergo eſt ventus quo flante generantur nubes ⁊ conglomerantur ſydera ſic ꝙ per nubes occultantur. ¶ Nota ꝙ polus eſt ſtella que ſemper in eodem loco videtur.ſed hᷝ polus ponitur pro firmamento:tāq̄ȝ pars pro toto per ſynodocheȝ. ¶ Nota ꝙ polus.i.celuȝ dicitur ſtare quando eſt obductum nimboſis ibribus:non ꝙ ſtet:ſed quia motus eius tunc nobis non apparet.motū enī celi ꝑcipimus niſi per motuȝ alicuius ſtelle.cum auteȝ celū ē coopertū obſcuris nubibꝰ:nulla ſtella videri poteſt. ¶ Nota ſm Huguitionē. Nimbꝰ ē nubiū dēſitas ex tēpeſtate orta.⁊ ſic dicit Boetiꝰ hic nimboſis ibribꝰ.i.dēſis pluuiis.⁊ eſt rō.qꝛ tenuis imber nō īpedit aſpectum aſtrorum ¶ Nota ꝙ boreas diciť flare ab antro traicio.qꝛ forte regio tracie eſt cauernoſa:ᷘ cuiꝰ cauernis exit vētus generatus ex vaporibus ſiccis in terra. ¶ Nota poſtq̄ȝ phia terſit oculos Boetii ⁊ eoſdem a fletu lachrimaꝝ cōpeſcuit:reſtitutus fuit ꝑſtino vigori. Unde oculi ipſius Boetii vt ratio ⁊ itellectus obfuſcati erant tenebris ignorantie cū iſtis temporalibus adheſit ꝓpter amiſſionem rerum temporalium:diuerſis fuit ſubiectus paſſiōibus. Sed philoſophia oculorum caliginem abiecit cum ipſius intellectuȝ illuminauit:tenebras ignorantie fugando ⁊ lumine ſpirituali vt ſcientia illuminando.

¶ Proſa tertia primi libri.

Aud aliter triſtitie nebulis) Hic icipit tertia proſa primi libri. in q̄ Boetius oſtendit quomodo phiam cognouerit ⁊ diuidit̄. q2 p̄mo oſtendit quō phiam cognouit ⁊ qualiter de preſentia ei⁹ admirari cepit. ⁊ quō phia ſibi reſpōdit. ſecundo ꝓbat phia pſecutionē ſapiētū a vulgarib⁹ nō eē nouaȝ. ſcōa ibi(Nōne apud veteres) Dicit p̄mo. Haud ꝑ nō aliter nebulis triſtitie mee. diſſolutis. i. fugatis ꝑ conſolationem phie. qm̄ ſicut nubes diſſoluunt̄ ꝑ flatum boree. Sic ego Boeti⁹ hauſi. i. reſpexi. celū. i. ſurſuȝ. ⁊ recepi menteȝ. i. vigorem rōnis. ad cognoſcēdaȝ faciem medicātis. i. medici. Itaqȝ. ꝑ ḡ. vbi. i. poſtq̄. ego deduxi. i. cōuerti oculos. que ꝑ ⁊ d̄fixi. i. ſtabiliui. iſtitutū i eā reſpexi nutricē meā phiam i cuius laribus. i. ſcolis fuerā obuerſatus ab adoleſcētia. i. a iuuentute mea: ⁊ inquaȝ. i. dixi. O magiſtra oīuȝ v̄tutū. qd. i. ꝑꝑ qd. tu veniſti lapſa. i. ꝑgreſſa. ſuperno cardine. i. de celeſti porta. i has ſolitudīes. i. loca deſerta nr̄i exilij. i. nr̄e relegationis. i. an nunqd ꝑꝑ h̄ veniſti. vt exiſtens rea. i. tanq̄ culpabilis mecū agiteris. i. manifeſteris falſis criminationibus. Illa phia iquit. i. dixit. o alūne. i. per me nutrite. an. i. vtꝝ te deſereręȝ. qua. di. non. nec partirer. i. diuiderem tecuȝ cōicato labore ideſt diuiſo labore ſarcinam. i. pondus. quaȝ tu ſuſtuliſti ob iuidiā mei noīs. i. rōne ſapīe. Atqui ꝑ certo. non erat fas. i. honeſtum phie relinquere iter inocentis icomitatum. i. ſine comite ſupple ſi ego te dereliquiſſem ego vererer. i. timerem. meam criminationem. i. meam damnationem. ⁊ valde perhorreſcerem quaſi aliquid nouum acciderit. ſupple circa te. enim pro q2. nū. i. nūquid. tu cenſes. i. iudicas. p̄mum ipſam ſapiam eſſe laceſſitaȝ. i. infeſtataȝ. periculis. i. perturbationibus. apud iprobos mores. i. male morigeratos hoīes. q̄ſi dicat hoc nō eſt nouū. ¶ Nō phia d̄r medica. ſicut enī medicus morbo fugato ſanitateȝ iducit. Sic phia ignorantia relegata vitaȝ vtriuſq3 ſeculi condonat. Nam habet̄ in li. de pomo Ariſtotelis. Qui phiam iuenerit vitā in vtroq3 ſeculo iuenit. ⁊ alibi. Qui me iuenerit vitā iueniet; ⁊ hauriet ſaluteȝ a dn̄o. Et ideo dicit Boetius faciem medicantis. ¶ Notandum ꝙ Boetius nō ſolum deduxit oculos in philoſophiaȝ. ſed defixit in eam intuitum: per qd̄ inuitur ꝙ q̄ vult philoſophari opȝ ſe totum tradere philoſophie per cōtinuuȝ ſtudiuȝ ⁊ laborē. Nam ſicut vna hirūdo adueniens nō facit verē: nec vna dies calida facit eſtatem. ſic nec vna ſpeculatio phica facit phm. ¶ Nota ꝙ tempus opportunum ad phandum eſt temp⁹ adoleſcētie qd̄ inuēs boeti⁹ dic. cui⁹ laribus ab adoleſcētia fuerā obuerſatus. Nam etas hoīs aſſimilat̄ cere que ſi nimis eſt mollis vel dura nimis: formā ſigilli nō recipit nec retinet. ſi autem eſt temperate mollis vel dura figuraȝ recipit ⁊ retinet. Sic ſimiliter etas nimis tenera ſicut infantia non recipit doctrinam phicam. nec etas nimium dura ſicut decrepitas. Sed etas tēperata qualis eſt adoloſcentia q̄ faciliter itelligit ⁊ intellecta memorie ꝯmēdat. ¶ Nota ꝑ lares phie itelliguntur diuerſe ſecte phorū ſicut Ariſtotelis. ⁊ Platōis quos Boetius ab adoleſcētia fuit obuerſatus. Et dicit Huguitio ꝙ obuerſari ideȝ eſt qd̄ ꝯuerſari. ¶ Notādū ꝙ phia dicitur magiſtra oīuȝ v̄tutū. q2 oēs v̄tutes morales docet vt pȝ ex ethicis ⁊ dico morales ꝑꝑ virtutes theologicales q̄ ſunt fides. ſpes. ⁊ charitas. Et dicitur phia delapſa a ſuperno cardine: q2 oīs ſapientia a dn̄o deo ē. Nā ſicut ſcribitur i ꝓlogo libri de regimīe pricipum. De⁹ ē ḡ diuitias ſue ſapiētie ifluit aīabus. i. ſtudētib⁹ tribuit ḡram cognoſcēdi: cui nihil ē difficile: ⁊ ſine quo nihil ē poſſibile poſſideri. ¶ Nota vt poſtea patebit ꝙ boetius falſe crimiabat̄ de lr̄is ꝯpoſitis ⁊ dō ipedimento delatoris. ⁊ illud qd̄ faciebat ſapiētia dicebatur facere arte magica ideo dicit ad phiam Nunqd veniſti vt tu mecuȝ rea falſis criminationibus agiteris: Nota phia tāgit tres rationes ꝑpter quas nō debuit dereliquere Boetiū. Pria q2 nutrix nō debet derelinquere ſuum alūnum. ſecunda q2 ḡ patitur ꝑpter alium non decet vt deſeratur ab illo. tertia q2 nō decet philoſophiam derelinquere inocentem Boetius autem fuit philoſophie alūnus ipſe patiebatur iiurias ꝑꝑ philoſophiā. ⁊ fuit inocēs ḡ ⁊c. ¶ Nota ſm̄ Huguitionem laceſſo. i. cum deſiderio lacero vel vexo. vel iniurijs affligo.

¶ Nōne apud veteres quoq3. Hic phia ꝓbat pſecutionem ſapientum a vulgaribus nō eſſe nouam. ⁊ hoc primo ꝓbat exēplis antiquis. ſcōo magis modernis. tertio oſtēdit quid ſit faciendum ꝯtra iſultus vulgarium. ſcōa ibi(Q2 ſi nec) tertia ibi(Qui ſi quando ꝯtra) Primo dicit. Bene dixi ꝙ perſecutio ſapientum a vulgaribus ⁊ a malis nō eſt noua. Nōne apud veteres ante etatē noſtri Platonis nos phia. ſepe certauimus magnum certamen cū temeritate ſtulticie. i. cū ſtultis ⁊ temerarijs hoībus: eodēq3 Platone viuēte magiſter eius Socrates iiuſte ꝓmeruit victoriam mortis me ſibi aſtante: cuius ſocratis. hereditatem. i. ſcientiam hereditarie relictam ſuis diſcipulis cuȝ epicureū vulgus ⁊ ſtoicū ⁊ ceteri molirentur. i. laborarent. ire raptū. i. rapere. vnuſq̄ſq3 ꝑ ſua parte ⁊ cuȝ ipſi traherēt me phiā i ptē ꝓde me reclamanteȝ. i. ꝯtradicētē q3 ꝑ ⁊. remanētē. ipſi diſciderunt veſteȝ meam quā texuerā meis manibus. q3 ꝑ ⁊ arre-

¶ Proſa tertia primi libri.

Aud aliter triſticie nebulis diſſolutis hauſi celuȝ: ⁊ ad cognoſcēdā medicātis faciē mentē recepi. Itaq3 vbi in eā deduxi oculos ituituq3 defixi: reſpicio nutricē meā: in cui⁹ ab adoleſcētia laribus obuerſatus fuerā phiam. Et quid iquaȝ tu in has exilij noſtri ſolitudines: O oīuȝ magiſtra virtutuȝ ſuperno cardie delapſa veniſti: an vt tu quoq3 mecum rea falſis criminationibus agiteris: P. An inquit illa te alūne deſererē: nec ſarcinam quam mei nominis ob iuidiam ſuſtuliſti: cōmunicato tecuȝ labore partirer: Atqui. phie fas nō erat incomitatuȝ relinquere iter inocentis. meaȝ criminationem vererer: ⁊ quaſi nouuȝ aliquid accideritꝑhorreſcerē: Nūc en. primuȝ cenſes apud iprobos mores laceſſitā ꝑiculis eē ſapientiā: Nōne apud veteres quoq3 ante nr̄i platonis etatem magnum ſepe certamen cum ſtulticie temeritate certauimus: Eodemq3 ſuperſtite preceptor eius Socrates iniuſte victoriaȝ mortis me aſtāte promeruit: Cuius hereditatem cuȝ deinceps epicureuȝ vulgus ac ſtoicuȝ ceteriq3 ꝑ ſua q̄ſq3 parte raptū molirent̄: meq3 reclamātē renitētēq3 velutin partē ꝓde traherēt: veſtē quā meis texueraȝ manibus diſciderūt: arreptiſq3 ab ea panniculis totaȝ me ſibi ceſſiſſe credentes: abire. In qbus qm̄ q̄dā nr̄i habitus veſtigia videbant̄: me

ptis.i.ablatis pāniculis abierunt credentes me totam ſibi ceſſiſſe.⁊ q̄ in iſtis videbanꝰ.i.apparuerunt quedam veſtigia nr̄i habitus.i.prudentie.ip̄rudentia vulgariuȝ.rata opinata.ipſos meos eſſe familiares.i.meos diſcipulos ratione ſapiētie.ꝑuertit nōnullos eoꝝ.i.aliquos errore.i.ꝑſecutiōe ꝓphane multitudinis.i. indocti vulgi. ſicut vulgares ſolēt ꝑuertere doctos.

os eſſe familiares imprudentia rata: nonnullos eoruȝ propbane multitudinis errore peruertit. Cȝ ſi nec anaxagore fugam: nec Socratis venenum: nec zenonis tormenta: quoniam ſunt peregrina nouiſti: ac canios: ac ſenecas: ac ſoranos: quorū nec peruetuſta nec icelebris memoria ē: ſcire potuiſti. Quos nihil aliud in cladem detraxit: niſi ꝙ noſtris moribus inſtituti: ſtudijs iprobōꝝ diſſimillimi videbantur. Ita ꝙ nihil eſt ꝙ admireris: ſi in hoc vite ſalo circunflātibus agitemur ꝓcellis: qbꝰ

¶ Nota ꝙ ante tempus Platonis multi ſapientes perſecuti fuerunt a vulgaribꝰ ⁊ tēpore Platōis ſocrates magr̄ eiꝰ interyt ꝓpter ſuam ſapientiā. Nā ipſe cognouit ſua ſapiētia eſſe vnuȝ deum: alios autē colentes ples deos r̄darguit qō ꝑcipiens dux athenienſiuȝ nomine Anetꝰ coegit ipm bibere venenū in nomine vnius dei ⁊ nihil ſibi nocuit Poſtea coegit ipȝ bibere venenum nomine pluriū deoꝝ ⁊ īteryt. ¶ Nota. mortuo Socrate diſcipuli ſui q̄ ſcientiā Socratis tanq̄ȝ hereditariaȝ ſibi vēdicabant inceperūt diſſentire in quo magiſter eorum Socrates poſuiſſet ſūmum bonum.quidam.n.eorum diſcipulorum dicti epicuri dicebant ipſum poſuiſſe ſūmum bonū in voluptatibus.Aly ſicut ſtoici dicebant ꝙ in virtutibus. ⁊ quilibet eorum ꝓ defenſione ſue opinionis rapuit auctoritates pħie.ipſas extorte exponēdo ꝓpter qō philoſophia dicit illud reclamaſſe.⁊ ſic male exponendo ſciderunt veſtes pħie ⁊ particulas abſtulerunt.⁊ q̄uis nō eēnt veri pħi quia tamen videbanꝰ eē multi eoꝝ a vulgaribꝰ occiſi ſunt.

¶ Cȝ ſi nec anaxagore fugam. Hic philoſophia probat perſecutionem Sapientum exemplis magis modernis dicēs O Boeti ſi nō nouiſti fugam Anaxagore.nec venenuȝ Socratis. Nec tormenta ꝫenonis quoniam iſta ſunt peregrina ideſt extranea ⁊ aliena.cum tu potuiſti ſcire cāios ideſt ꝑſecutionem canỹ.ac Senecas ac Soranos ideſt ſequaces ſorani:quorum memoria nō eſt peruetuſta ideſt valde antiqua:nec incelebris ideſt nō ſine gloria.quos viros.nihil aliud detraxit in cladem ideſt in mortem niſi ꝙ iſtituti ideſt informati noſtris moribꝰ ipſi videbātur diſſimillimi ſtudiis improborum.ita ꝙ nihil eſt ideſt nō eſt cā.ꝙ tu admirere ideſt debeas admirari ſi in hoc ſalo vite ideſt amaritudine.nos ſapientes agitemur.ideſt vexemur.ꝓcellis ideſt aduerſitatibus malorum circūſlantibus.quibus nobis ſapientibus maxime ꝓpoſitum eſt ideſt intentio diſplicere peſſimis.quorum maloruȝ ⁊ ſi ſit numeroſus exercitus tamen eſt ſpernendus quoniam nullo duce ſupple ratiōis regitur.ſed tantum rapitur errore limphante ideſt precipitāte eos ad moduȝ limphe.temere ideſt ſtulte ac paſſiȝ ideſt vbiq̄ȝ. ¶ Nō ꝙ Anaxagoras ſtulticiā hoīuȝ ſolē ꝓ deo colētiū rephēdit.dicēs ſolē nō eē deū ſȝ lāpadē ardētē.ꝑꝑ qō reꝰ iudicatꝰ ē ⁊ ī fugā ꝯpulſus.q̄ dicit pħia Anaxagore fugā. ¶ Nō dic̄ ſocratis venenū ō q̄ dcm̄ ē.ſ.q̄ veneno. Silr̄ ꝫeno mlta tormēta rōne ſue ſapie ſuſtinuit. Nō ꝙ caniꝰ Seneca ſoranꝰ fuer̄t nobiles romāi ⁊ moribꝰ pħie iſtructi ꝑꝑ qō iterierūt. Vn̄ Canỹ dicebanꝰ mutatores a magr̄o canio. Silr̄

Soranỹ dn̄r a Sorāo q̄ fuit poeta ⁊ eiꝰ ſeq̄ces ab eo ꝯdēnātur. ¶ Nota de Seneca dic̄ Boetiꝰ i de diſciplina ſcolariū ꝙ Nero familiarē ſuū preceptorēq̄ȝ Senecā ad eligende mortis arbitrium coegit. Nota ꝙ ſapientes diſſimiles ſunt ſtudys iproboꝝ.q̄ dicit Seneca in lib.de amicitia.diſpares res mores diſparia ſequūꝰ ſtudia.quoꝝ diſſilitudo diſ

ß maxie ꝓpoſitū ē peſſimis diſplicere. Quoꝝ q̄dē tameꝯſi innumeroſus exercitꝰ: ſpnēdꝰ tn̄ eſt: qm̄ nullo duce regiꝰ: ſed errore tm̄ temere ac paſſiȝ limphante rapiatur. Qui ſi quando contra nos aciem ſtruens valentior incubuerit: noſtra quidem dux copias ſuas in arcem contrahit. Illi vero circa diripiendas inutiles ſarcinulas occupātur. At nos deſuper irridemus viliſſima rerum queq̄ȝ rapientes: ſecuri totius furioſi tumultꝰ: eoq̄ȝ vallo muniti: quo graſſāti ſtulticie aſpirare pbas n̄ ſit.

ſoluit amicitiam nec vnq̄ȝ improbi ꝓbis nec ꝓbi improbis amici eſſe poſſunt nō ob aliam cauſaȝ niſi q̄ tanta ē inter ipos diſtantia quanta eſſe poteſt ſtudiorum malorumq̄ȝ moruȝ diſtantia. ¶ Nota ꝙ ꝓpoſitum ſapientum eſt diſplicere peſſimis.q̄ dicit Seneca in de remedys fortuitorum. Malis diſplicere laudabile eſt.⁊ alibi. vtꝰ ſeſe diligit aſpernaturq̄ȝ malum.Et poeta Opto placere bonis prauis odioſus hēri. ¶ Nota ꝙ dicit exercitū malorū eſſe inumeroſum.q̄ ſm̄ Salamonem. Stultoꝝ infinitus eſt numerus.⁊ peruerſi difficiliter corrigūtur. ¶ Nota ꝙ mali nō reguntur duce rōnis.q̄ rō deprecaꝰ ad optima:mali aūt opanꝰ peſſima. Ducunꝰ eni errore ſenſualitatis vitā beſtialem ꝓſequētes de qbꝰ dr̄ in lib.ethi. Quidaȝ ſunt homines vitaȝ pecudū eligentes ſil̄es ſardanapalo.Et q̄ dicit pħia ꝙ tales ſunt timēdi.q̄ ex quo regunꝰ ꝑ rōnē tūc eoꝝ fatuitas faciliter diſſipatur.

¶ Qui ſi quādo ꝯtra nos.) Hic pħia oſtēdit q̄d ſit faciendū īſultus maloꝝ dicens. Si exercitus maloꝝ īcubuerit ideſt īſtiterit ſtruens.i.faciens aciem ideſt bellum ꝯtra nos ſapientes.q̄dem ꝓ certo.nr̄a dux.i.rō ꝯtrahit.i.colligit.copias.i.ſciētias ⁊ virtutes copioſas.in arceȝ.i.in altitudinē ſpeculationis celeſtiuȝ.vero ꝓ ſed illi mali occupanꝰ circa diripiendas.i.auferendas inutiles ſarcinulas.i.diuitias corporales.que ſarcina.⁊ pōdus corporis ſunt iutile aīam ſubmergentes.at nos ſapientes in cōtemplatione celeſtiuȝ cōſtituti irridemus malos queq̄ȝ viliſſima rerum nos ſecuri exiſtētes totius furioſi tumultus.i.cōtra furioſum tumultum malorumq̄ȝ.q̄ȝ ꝓ et ſup.nos ſumus muniti:eo vallo.i.munimine quo non ſit fas aſpirare ideſt accedere ſtulticie graſſanti.i.impugnanti nos. ¶ Notandū. Boetius hic noſtram rōnē appellat ducem.vn̄ rō diffiniꝰ ſic.Eſt hitus dirigens oēm actionē hūanā ī vltimū ⁊ optimū finē. ¶ Iteȝ nota ꝑ arcem ipſe itelligit altitudinē ſpeculatiōis celeſtiū. ⁊ ad hāc ducit nos rō.Et hoc ē vltimū bonū hūane vite.qō nullus auferre pōt. ¶ Nota copie ī ß loco dicunꝰ appetitꝰ ſenſitiui.⁊ dicunꝰ copie q̄ſi cupie.q̄ cupiunꝰ res aliq̄n ꝯtra rōnem.⁊ tales copias dȝ regere rō.⁊ dȝ ſe munire vallo humilitatis ⁊ patiētie.⁊ tunc oēs īpugnationes aduerſitates ⁊ miſerias equanimiter ſuſtinebit.⁊ tentationes ⁊ delectatiōes noxias quas ſuggerit dyabolus.⁊ caro īpellit ⁊ mūdꝰ ꝯmouet nō timebit. Hec marquardus. ¶ Item nota ille merito ē deridēdus q̄ maiori ⁊ meliori bono dimiſſo eligit ⁊ occupaꝰ circa bona viliora.ſed ſapiētes eligunt bona aīe q̄ ſunt maxie bona.ꝑ ethi.Et vulgares eligunt bona ꝑalia

que dicunt̃ viliſſima reꝝ:qꝛ ipediũt hoīeȝ ī cognitōe ſũmi bōi.❡ Notã arx arcis ē altũ edificiũ ī quo hoſtes pugnãt. Hic aũt accipit̃ ꝓ ↄtēplatiōe celeſtiũ ⁊ ſpe futuroꝝ bonorũ.nã ꝑ hec duo ſapiētes oēȝ aduerſitateȝ maloꝝ ſuperãt ⁊ circa ↄtēplationem diuinoꝝ tota intētio ſapiētis verſat̃. Vñ Boetius in tractatu de ſũmo bono dicit.Phus maxime delectat̃ in ꝑmo ꝑncipio ⁊ ī ↄtēplatiōe ſũme bonitatis.⁊ hec ſola ē recta delectatio.hec enī ē vita phoꝝ ſine q̄ nemo viuit vita recta. ❡ Nota de h̾ noīe vallũ dicit greciſta.Eſt vallus palus circa caſtꝛ ꝑacutus. Nexio paloruȝ ſȝ murus ſit tibivallũ.❡ Nō aſpirare ſȝ Huguitionē ē anhelare conari vel deuenire.Itē ſm eum graſſor graſſaris ꝑ.g.i.iuadere vel crudeliter ipugnare.

❡ Metꝝ quartuȝ primi libri.

Quiſquis compoſito ſe
renus euo
Fatuȝ ſub pedib⁹ egit
ſuperbuȝ:
Fortunā̃q; tuens vtrā̃q; rectus
Inuictum potuit tenere vultuȝ:
Non illum rabies mineq; ponti
Verſuȝ funditus agitā̃tis eſtuȝ:
Nec ruptis quotiēs vagus caminis
Torq̄t fumificos veſeu⁹ ignes.
Haud celſas ſoliti ferire turres
Ardētis via fulminis mouebit.
Quid tātũ miſeri ſeuos tyrā̃nos
Mirantur ſine virib⁹ furentes:
Nec ſpes aliqd nec extimeſcas:
Exarmaueris impotentis iram.
At q̄ſquis trepid⁹ pauet vl' optat
Qꝛ non ſit ſtabilis:ſuiq; iuris:
Abiecit clypeum:locoq; motus
Nectit q̄ valeat trahi cathenam.

❡ Metrum quartum primi libri.

Quiſquis compoſito ſerenus euo. Hic incipit quartum metrum huius primi.qđ vocat̃ metꝝ valenticũ ab īuentore ⁊ ↄſtat ex ſpōdeo dactilo ⁊ tribus trocheis Vñ pōt dici metꝝ trochaicũ a pede ꝑdñante. In h̾ metro phia oñdit.q̄liter hō debeat ſe hēre.vt ꝑſecutiones iprob oꝝ nō ꝑualeāt ↄtra ipȝ.⁊ h̾ ꝑ̊ declarat q̄buſdā ſilib⁹.Scđo exclamat ↄ̄ timētes tyrā̃nos.zª ibi(Quid tm̃ miſeri)Dic ꝑ̊.Quicũq; hō ſeren⁹.i.clar⁹ v̾tute.ↄpoſito euo .i.ordinata vita egit.i.calcauit ſub pedib⁹ ſupbũ fatũ.i.euētum reꝝ tpaliũ.⁊ q̄cũq; tuēs.i.reſpiciēs.vtrā̃q; fortunaȝ.i. ꝓſperā ⁊ aduerſaȝ.rect⁹.i.nō flex⁹ potuit tenere vultum.i. aīuȝ īuictũ:ita ꝙ nō vincatur ꝓſperitate ſe extollendo:nec aduerſitate deꝑmēdo.illũ hoīeȝ nō mouebit.i.turbabit.rabies pōti.i.iundatio maris agitā̃tis.i.mouentis.funditus.i. a fũdo.eſtũ v̾ſuȝ.i.ebulitionē v̾ſaȝ.qꝛ ī ebulitiōe maris aq̄ v̾tit̃ ꝑ fluxũ ⁊ refluxuȝ.quaſi di.Impet⁹ maris faciēs ebulitionē nō nocebit illi hoī q nō extollit̃ ī ꝓſperis.nec deꝑmitur in aduerſis:nec tali homini nocebit ignis vexeui montis:quotiēs ille mons torquet.i.emittit.ignes fumificos ruptis caminis.i.cauernis ſuis.q̄ſi dicat.nec tali hoī nocebit vagus veſeus ſuis ignib⁹.nec illuȝ hominē mouebit via ardentis fulminis.ſoliti.ideſt conſueti.ferire celſas turres.
❡ Nota.phia tria tangit q̄ nō nocent hoī q cōſtās ē ī vtraq; fortuna.Primuȝ ē rabies maris ꝑ quā deſignant̃ luxurioſi.ſicut eniȝ mare ſole ⁊ motu ſuo īcaleſcit ⁊ fetet.ſic luxurioſi ↄcupiſcentia ſua īardeſcũt ⁊ pacta libidine fetent. de quibus dicit ſcriptura.Perierunt iumēta ī ſtercore ſuo. tales luxurioſi nō nocebunt hoī cōſtanti in vtraq; fortuna Scđm qđ tangit ē ignis vexeui mōtis ꝑ quē deſignant̃ auari ⁊ inuidi ſicut enim ignis vexeui montis ſemꝑ ardet.ita auari ardent in ↄcupiſcentiā bonoꝝ exterioꝝ.⁊ ſicut ignis eructuans q̄n̄q; ↄſumit loca vicina:ſic inuidi q̄n̄q; nocent verbis ſi nō poſſũt factis.⁊ tales iuidi nō nocebũt hoī ↄſtāti.Tertiũ qđ tāgit ē ictus fulminis per quē ītelligunt̃ ſupbi.ſicut eniȝ fulmē generatur in alto.ſic ſupbi alte ſe extollunt:⁊ mirabile videtur de ſuperbis ꝙ cuȝ alijs hoīb⁹ habitare nolunt:⁊ tm̃ ad celũ volare nō poſſunt.tales ſupbi nō nocebunt hoī ↄſtanti.Alij per rabiem maris ītelligũt īuidos. per ignem iratos.per fulmē ſupbos vt dictũ ē.Alij ꝑ mare qđ eſt ſonoroſum intelligunt auariciā.ꝑ ignē penā corpis. ꝑ fulmē reꝝ ablationē.❡ Nota veſeuus ē mons italie ītrīſecus ardens:qui quādoq; ruptis cauernis emittit ignem q loca vicina ↄſumit.❡ Nota circa h̾ ꝙ dicit ſerenus euo: Seneca dicit.Talis ē anim⁹ ſapiētis qualis eſt mũdus ſuperluminatus. talis aũt mũd⁹ ſemꝑ ē ſeren⁹. ⁊ ſic aīus ſapiētis ī vtraq; fortuna ſemꝑ ē ſeren⁹. Vñ Ariſ. in ethi.dic̃. Sapiens bene ſcit ferre fortunas. qꝛ ſe hȝ ſicut tetragonum ſine vituperio. ❡ Quid tm̃ miſeri ſeuos tyrā̃nos.) Hic phiłoſophia exclamat ↄtra timētes tyrā̃nos dicēs.Quid.i.quare.miſeri hoīes:mirantur timendo ſeuos tyrā̃nos furentes ſine viribus.qua.di.tyrā̃ni ſunt impotētes.qꝛ nō preualēt niſi īquantuȝ homo ſe ſubiecit eis.⁊ addit.Nec ſperes aliquid.de bonis tpalibus.nec timeas eos de aduerſitatibus.tunc tu exarmaueris.i.debilitaueris.irā īpotentis tyrā̃ni.ſed quicũq; homo trepidus pauet timore maloruȝ temporalium.vel optat bona temporalia talis nō eſt ſtabilis:⁊ ſui iuris:ideſt proprie libertatis:ipſe abiecit clypeum ſecuritatis.⁊ motus a loco ſtabilitatis ipſe nectit.i.ↄponit cathenam affectionũ.qua valeat trahi ad triſticiaȝ ⁊ dolorē mētis.❡ Nota.poteſtas terrena ad nihil ſe extendit niſi ad largienduȝ bona tpalia.vel ad auferēdum ea:⁊ iō nullus ſubiacet terrene poteſtati niſi q ſperat talia bona.vel timet eoꝝ ablationeȝ.q autē nec timet nec ſperat ipſe eſt oīno ſupra vel extra terrenā poteſtatem.⁊ per cōſequens terrena poteſtas ſibi nec proficere nec obeſſe poteſt.ꝓpter qđ phia exclamat cōtra illos tā̃q; miſeros:qui ſpe bonoꝝ tēporaliũ.vl' timore ablatiōis eoꝝ ſubijciunt ſe terrenis poteſtatibus.dicens.Quid tantũ miſeri.❡ Nota circa illud q̄ſquis trepidus ⁊c̃.Seneca dicit ī libro de virtutibus cardinalibus. Magnanimitas ſi inſit animo tuo cum magna fiducia viues intrepidus ⁊ alacer. magni animi eſt non vacillare.ſed cōſtare:⁊ finē vite ītrepide expectare.ſi magnanimus es nũq; iudicabis tibi contumeliam inferri ab inimico.ſed dices nihil mihi nocuit: ſed aīum nocendi habuit.❡ Nota tyrannus quōdaȝ dicebatur quidam rex fortis.⁊ dicebat̃ a tyro.i.fortitudine ſeu illud nomen eſt cauſa appropriata principantib⁹ peſſimis. ⁊ dicuntur a tyro.i.ab anguſtia:quā inferunt ſuis ſubditis. ❡ Nota clypeus ſumitur hic pro rōne hoīs.qꝛ ſicut clypeus defendit nos ne ledamur a telis ⁊ a ſimilib⁹:ita rō hoīs tuetur eum:⁊ ꝓuidet ſibi ne offendatur.

❡ Proſa q̄rta ꝑmi libri
Entis ne inquit hec: atq; aio illabuntur tuo:

❡ Proſa quarta primi libri.

Sentis ne inquit hec.) Hic īcipit proſa q̄rta in qua philoſophia primo inquirit Boetium ſuper attentionem predictorum ⁊ hortatur ipſum ad ſui morbi reuelationem. ſcđo Boeti⁹ reuelat morbũ ſuũ ibi(Tũ ego.) Primo dicit.O Boeti nũqd ſentis.i.ītelligis.ea q̄ dicta ſũt atq; illabunt̃.i.iprimunt̃ aīo tuo.⁊ ſubiungit grecũ qđ ī latino valet.Es ne aſinus ad lyrā.qd fles.quid manas ideſt fluis lachrymis.⁊ ſubiungit grecũ qđ tātũ valet.Cōfiteare

mihi ne abſcōdas ſi expectas operā.i.diligentiā medicātis
oꝛ vt detegas.i.manifeſtes vuln⁹tuum.¶ Nota ꝙ puer/
bium erat apud grecos cū aliqs audiuit verba alicui⁹ ꝛ nō
aduertit nec curauit itellectum verboꝝ.illi dicebaẗ.Es ne
aſinus ad lirā.facis.n.ſicut aſin⁹ poſitus circa lirā.audit ſo/
num lire.ſed nō ꝑcipit melodiā.nec ꝓportionē ſonoꝝ itelli
git nec delectatur
in ea.Sic aliquis
audiēs verba ꝛ nō
curans intellectuꝫ
eoꝛum dicitur eſſe
aſinus ad liram.
¶ Nota ſiquis vo
luerit ſanari opoꝛtꝫ
moꝛbum vel vul/
nus ſuum detege/
re ꝛ manifeſtare.
Unde Seneca.3.
dicit epiſtola.Ne/
mo per ſe ſatis vꝫ
vt emergat:ſed oꝫ
vt manuꝫ poꝛrigat
ꝛ alius ipſuꝫ extra/
hat.tunc enim moꝛ
bi ad ſanitatem in/
clinant cum ex ab/
dito erumpūt ꝛ viꝫ
ſuam pꝛoferunt.
¶ Tum ego colle/
cto i vires animo)
Hic Boetius reue
lat moꝛbum ꝛ do/
loꝛem ſuum ꝛ pmo
oſtendit ſe eſſe per/
turbatum ex his q̄
iniurioſe ageban/
tur circa ipſum.ſe/
cundo ex his que generaliter vidit in alijs ibi(Uidere au/
tem videoꝛ)Pꝛimo oſtendit ſe perturbatum ex ſui exilij
relegatione.Secundo ex meritoꝛum ſuoꝛum fruſtratione
Tertio ex iniuſta ſui condēnatione.Quarto ex fame ſue le
ſione.ſcđa ibi(Quotiens ego.)tertia ibi(Quibus autem)
quarta ibi.(At vero hic)Adhuc diuiditur.pꝛimo facit qđ
dictum eſt.ſecundo reſpondet obiectioni ibi(Atqui tu)di/
cit pꝛimo ſic.Tum ideſt tunc ego Boetius collecto animo
in vires ideſt reſumptis viribus animi ſupple dixi.an ſatis
eminet ideſt apparet.aſperitas foꝛtune ſeuientis in nos.i.
contra nos.nūquid adhuc eges admonitione ideſt decla/
ratione.nūquid facies.i.diſpoſitio hui⁹ loci.ſ.carceris mo/
uet te.¶ Heccine.i.nunqd hec eſt bibliotheca ideſt locus
ſtudij quem habui in patria.quam tu phia delegeras.ideſt
elegiſti tibi certiſſimam ſedem in noſtris laribus in qua bi
bliotheca.tunc mecum reſidens ideſt moꝛans vel ſedens
diſſerebas ideſt diſputabas.de ſcientia rerum diuinarum
ꝛ humanaꝝ.nūquid erat mihi tūc talis habitus.ſupple vi/
lis.ꝛ talis vultus triſtis.cum ego rimarer.ideſt inueſtiga/
rē.tecū ſecreta nāe.cū deſcriberes mihi vias ſydeꝝ.i.cur/
ſus ſtellaꝝ radio.i.virga geometrali.cuꝫ tu foꝛmares.i.foꝛ
mare docuiſti.moꝛes nr̄os.i.moꝛes hoiuꝫ.ꝛ rōnē.i.diſpoſi/
tionē totius vite ad exēplar.i ſilitudinē celeſtis oꝛdis.ſūt
ne iſta pmia q̄ referim⁹.i.repoꝛtam⁹ tibi obſequentes.i.ſer
uiētes.¶ Nota ꝙ bibliotheca ē locus vbi reponunẗ libꝛi.
ꝛ diciẗ a biblo.i.iūco in quo antiq ſcribebant libꝛos.talem
bibliothecā hūit Boetius rome.marmoꝛeis lapidib⁹ poli
tā.i q̄ ſtuduit de reb⁹ diuinis ꝛ humanis.¶ Nota Boeti⁹
dicit phiā ſibi elegiſſe certiſſimā ſedē in bibliotheca ħ diċ

expers es lire:alias.Es ne aſi/
nus ad liraꝫ:Quid fles:qd la
chꝛymis manas:Confiteare
mihi ꝛ ne occultes mala tua.
Si operā medicātis expectas
oꝫ vt vuln⁹ dtegas tuū.B.Tū
ego collecto i vires aio.An ne
adhuc eges admonitiōe:nec p
ſe ſatis eminet foꝛtune i nos ſe
uientis aſpitas:nihil ne te ipſa
facies loci mouet: Heccine
ē bibliotheca quā certiſſimā ti/
bi ſedē i nr̄is larib⁹ ipſa delege/
ras:in qua mecū ſepe reſidens
de hūanaꝝ diuinarūqꝫ reꝝ ſcie
tia diſſerebas.Talis hitus ta/
liſqꝫ vult⁹ erat:cū tecuꝫ nature
ſecreta rimarer:cū mihi ſyde/
ruꝫ vias radio deſcriberes:cū
moꝛes nr̄os totiuſqꝫ vite rōnē
ad celeſtis oꝛdinis exēplar foꝛ/
mares:Heccie pmia referim⁹
tibi obſequētes: Atq tu hanc
ſniaꝫ Platōis oꝛe ſāxiſti:btās
foꝛe reſpublicas ſi eas vel ſtu/
dioſi ſapie regerēt:vel earū re/
ctoꝛes ſtudere ſapie ꝯtigiſſet.
Tu eiuſdē viri oꝛe hāc ſapien/
tib⁹ capeſſunde reipublice ne/
ceſſariā cāꝫ eē monuiſti:ne im
pꝛobis flagitioſiſqꝫ ciuib⁹ vrbi
um relicta gubernacula:peſtē
bonis ac pniciē inferēt.Hanc
igiẗ auctoritateꝫ ſecut⁹:qđ a te
inter ſecreta ocia didicerā:trāſ
ferre in actū publice admiſtra
tiōis optaui.tu mihi ꝛ q te ſa
piētiū mētib⁹ inſeruit de⁹ cōſcij
eſtis:nullū me ad magiſtratuꝫ
niſi cōe bonoꝝ oiuꝫ ſtudiū dtu
liſſe.Inde cū ipꝛobis graues i
exoꝛabileſqꝫ diſcoꝛdie fuere:ꝛ
qđ ꝯſcie libtas hꝫ.ꝑ tuēdo iure
ſpreta potētū ſēꝑ fuit offenſio.

ꝑ tanto.qꝛ licꝫ Boeti⁹ eē diuerſis officijs ꝛ negocijs occu/
patus.tn̄ nulli eoꝝ tā certis tēpoꝛib⁹.tā certa itentiōe vaca
bat ſicut ſtudio in libꝛis phicis quos in certo loco repoſi/
tos hūit.¶ Nota phia tractat đ reb⁹ diuinis ꝛ hūanis.Un̄
Seneca.31.Nō pōt vt⁹ ꝑfecta eſſe nec eq̄lis tenoꝛ vite ſine
phia ꝑ quā diuina ꝛ humana cognoſcunẗ.q̄ ſi te occupas i/
cipis eē deoꝛum ſo/
cius.ꝛ alibi dicitur
O lucile ſcio nemi/
nē bene viuere poſ
ſe ꝛ tolerabiliter ſi/
ne ſtudio philoſo/
phie quia ſine ſtu/
dio philoſophie ani
mus eger ē.¶ No
ta Boetius ſtuduit
in naturali philoſo/
phia propter hoc di
cit.Cum tecum na/
ture ſecreta rima/
rer.Studuit etiaꝫ
in philoſophia mo/
rali ergo dicit.Cuꝫ
moꝛes nr̄os.Stu/
duit etiam in aſtro/
logia propter ħ di/
cit.Cum mihi ſyde/
rum vias radio de/
ſcriberes.¶ Ubi
nota radius eſt vir/
ga geometral' qua
geometri deſcribūt
figuras i pl'uere ſup
poſito.¶ Nota ꝙ
vita humana ꝛ mo
res hominum de/
bent foꝛmari ad ſi/
militudinem celeſtis oꝛdinis.ſicut eni ſpere inferioꝛes pla
netarum obediunt ſpere ſuperioꝛi.ꝛ regunẗ motu firmamē
ti.ſic virtus noſtra ſenſibilis debet obedire virtuti rationa
li ꝛ regi ab ipſa.turpe enim eſt abijcere regimen ſuperioꝛū
ꝛ induere regimen inferioꝛum.qđ nob̄ cōmune eſt cum be
ſtijs.ſicut dicit Albertus ſuper tertio de anima.¶ Nota
ex quo Boetius ratione ſue ſapientie in miſeriam fuit po/
ſitus.ideo dicit ad philoſophiam.ſunt ne hec pꝛemia q̄ nos
referimus obſequentes tibi.

¶ Atq tu hāc ſententiam.)Hic Boetius reſpōdet obiectio
ni.poſſet enim phia ſibi obijcere dicendo quale pꝛemium
debuiſti repoꝛtare cum tu nō ſtuduiſti ꝓpter cōmune bo/
num ſed ꝓpter vanam gloꝛiam ꝛ ꝓpter ꝓpꝛiam vtilitateꝫ
cui obiectioni reſpōdet Boetius.d.O phia tu ſanxiſti.i.cō
firmaſti hanc ſniam oꝛe Platonis.beatas reſpublicas fo/
re ſi eas ſapientes regerēt.vel ſi rectoꝛes earū ꝯtigiſſet ſtu
dere ſapie.ꝛ confirmaſti oꝛe eiuſdem platonis neceſſariuꝫ
eſſe reipublice ꝙ a ſapientibus regeretur.ne gubernacula
.i.regimina cōmiſſa impꝛobis.qꝫ.ideſt ꝛ flagitioſis ciuibus
vrbiū iferrent peſtem.ac.i.etiaꝫ pniciē.i.damnū bonis ho/
minibus.igiẗ ego ſecutus hāc auctoꝛitatē.i.ſniaꝫ.qđ ego di
dicerā a te phia iter ſecreta ocia ego optaui.i.curaui.tranſ/
ferre.i.deducere in actū.i.in opus.publice adminiſtratiōis
.i.cōis vtilitatis.tu phia ꝛ deus q iſeruit.i.ifudit te mētib⁹
ſapientū eſtis mihi ꝯſcij.i.teſtes.nullū ſtudium me detu/
liſſe ad magiſtratuꝫ niſi cōe ſtudium bonoꝝ.quaſi diceret
nihil mouit me ad magiſtratum gerendum niſi cōis vtili/
tas.inde.i.ꝓpter hoc erant mihi graues.i.difficiles.qꝫ.ideſt
ꝛ iexoꝛabiles.ideſt inexplicabiles diſcoꝛdie cum impꝛobis

⁊ ſemꝑ fuit mihi ſpreta offenſio potētū ꝓ tuendo iure.i.ꝓ iuſticia defendēda.qđ hꝫ libertas ꝯſciētie.i.libera ꝯſcientia.ſ.nullum timere ꝓ tuēdo iure.¶ Nota ſm Platonē beatā eſt reſpublica cuiꝰ dñs phūs eſt.⁊ veh genti cuius dñs puer ē.⁊ rōnabiliter.qꝛ phia ⁊ ſapiā vitā diſponit.actiões regit.agenda ⁊ omittenda demōſtrat.Vñ Seneca.16.epła dicit.Si vis omnia tibi ſubijcere ſubijce te rationi. Multos enim rexeris ſi ratio te rexeris.Et Ariſtoteles in prohemio metaphyſice.Sapiētis eſt regere ⁊ ordinare.ex quibus patet ꝙ regimen reipublice ſpectat ad ſapientes.pro tanto dicit Tullius in principio ſue rectorice. ad rempublicā plurima pertinent cōmoda: ſi moderatrix ⁊ regulatrix oīum rerum preſto ē ſapientia. ¶ Nota ꝙ ſtudioſi ſapientie dicuntur illi qui iam per ſtudium adepti ſunt ſapientiam. Illi autem dicuntur ſtudere ſapientie qui adhuc ſtudendo acquirunt ſapientiam.¶ Nota ꝙ Boetius ſtudiū vocat ſecretum ocium:qꝛ in ſtudio homo ociatur ab exteriori occupatione.de quo ocio ſiue quiete loquitur Seneca.57.epła dicens. Nulla placida eſt quies niſi quam ratio componit.⁊ illa vera ē tranquillitas in qua mens bona explicatur.¶ Nota ꝙ deus immittit ſapientiam mentibus ſapientum.hoc ſcribitur in prologo de regimine principium deus eſt qui diuitias ſue ſapientie influit in animas ſapientum.¶ Nota ꝙ libertas conſcientie habet nullum metuere.quia dicit Macrobius. Hoc habet libera cōſciētia proprium qđ ſi quis poſſideat nullum potentem metuat.Item Seneca li.4.Sapiens ex libero arbitrio nihil timet imbecilitatem hominis:qꝛ ſecuritatem dei habet.Et ſeneca de quatuor virtutibus cardinalibus dicit.vt iuſtus ſis nō ſufficit ꝙ innocens ſis:ſed vt innocentes ab iniuria ſerues.Et idem. Juſticia eſt vinculum diuine ⁊ humane ſocietatis.¶ Quotiēs ego cōigaſtum.) Hic Boe.oſtendit ſe perturbatū ex meritoꝝ fruſtratione ſuorum.⁊ primo tāgit merita ⁊ beneficia alijs exhibita.ſecūdo tangit fruſtrationem eorum ibi.(Sed eſſe) Prima in ſeptem partes ſꝫ ꝙ recitat ſeptem beneficia que patebūt. Primo dicit.Ego Boetius multotiens ipſum Conigaſtum qui fuit officialis regis Theodorici obuius ideſt contrarius excepi ideſt impediui.ipſum facientem impetum.i.inſultum contra fortunas.i.ꝯtra bona fortune.cuiuſcꝫ hoīs ibecillis.i.ipotētis reſiſtere. Tūc ponit 2m bñficiū dicēs. Quotiēs ego deieci.i.auerti.triguillā ſic dictū ꝑpoſitū regie domꝰ.i.regalis aule ego ipꝫ deieci ab icepta.cꝫ.i.⁊ ꝑpetrata iīuria ipſis pauperibus.Tūc ſubiūgit 3m bñficiū dicēs.Quotiēs ego ꝓtexi miſeros.i.paupes.quos auaricia barbaroꝝ.i.crudeliū hoīum ipunita.i.icaſtigata.vexabat ifinitis calūnijs.i.miſerijs.illos ego ꝓtexi auctoritate mea obiecta.i.expoſita.ꝑiculis.i.dānis. Nūcꝫ qſcꝫ.i.aliqs.detraxit me.i.deflexit.a iure ad iiuriā.¶ Nota ꝙ conigaſtꝰ fuit qdā nobilis familiaris regl Theodorici q ſuꝰ officialis fuit ⁊ totꝰ tyrānꝰ q plures hoīes iuaſit ipotētes.ſ.ſua ipſis auferendo quē Boetiꝰ ſibi ꝯriꝰ a

Quotiens ego Conigaſtū imbecillis cuiuſcꝫ fortunas ipetū faciētē obuiꝰ excepi. Quotiens Triguillā regie ꝑpoſitum domꝰ ab icepta ꝑpetrataqꝫ iā prorſus iniuria deieci. Quotiens miſeros quos ifinitis calūnijs ipunita barbaroꝝ ſemper auaricia vexabat:obiecta ꝑiculis auctē ꝓtexi. Nūcꝫ me a iure ad iniuriam quiſcꝫ detraxit. Prouincialium fortunas: tū priuatis rapinis: tū publicis vectigalibꝰ peſſūdari: nō aliter ꝙꝫ q patiebantur idolui. Cum acerbe famis tpe grauis atcꝫ iexplicabilis idicta coemptio ꝓfligatura iopia cāpaniā ꝓuinciā videret̃:certamē aduerſū ꝑfectū ꝑtorij cōis ꝯmodi ratiōe ſuſcepi:rege cognoſcente ꝯtēdi: ⁊ ne coemptio exigeret̃ euici. Paulinū cōſularē virū cꝰ opes palatini canes iā ſpe atcꝫ ambitōe deuoraſſent:ab ipſis hyātiū faucibꝰ traxi. Ne albinū cōſularē virꝝ ꝑiudicate accuſatōis pēa corriperet:odiis me cypriani delatoris ꝯpoſui. Satis ne i me magnas vi

ſuo ipetu iīurioſo auertit.talis ēt erat trigulla ꝑpoſitꝰ aule regie.¶ Nō ſꝫ Huguitōē ꝙ barbarus idē ē qđ crudelis icultus ⁊ ſtolidꝰ.⁊ ē nomē crudelitatis.Vñ oli oēs ac vniuerſe gētes dicte ſūt barbare ꝑter grecos ⁊ latinos.Et barbaria dr̃ qdam terra iuxta greciā ſita ꝓpter crudelitatis excellētiā.¶ Nota Boetius dicit. Nūcꝫ a iure ad iniuriā ⁊ hoc debet gloſari ſic.ego nec ſū retractꝰ a iure amore nec odio nec timore nec proprio ꝯmodo que omnia ſolent impedire verum iudiciū vnde dicit laborintus.Quem nūmus perſona ꝑces de tramite recto Nō ducunt: iudex ſydera laude ferit.¶ Prouincialiū fortūas.) Hic Boetiꝰ pōit qrtum beneficium dicens. Ego indolui ſicut illi q patiebātur fortunas.ideſt bona fortune.ꝓuincialiū.i.illorum hominum.qui tum.i.aliqñ peſſundari ideſt ſubijci.priuatis rapinis.i.occultis tum ideſt aliquando publicis vectigalibus ideſt tributis.q.di.cum prouinciales nunc ſpoliarentur.nunc tributis in bona ipſoꝝ auferendo ego dolui tantum ſicut q patiebantur.¶ Nota ꝙ omnem ciuitatem vel regionem quam romani expugnauerunt fecerunt tributariam vel coloniam vel ꝓuinciam.Tributariam faciebant quando relictis inhabitatoribus terre ad tributū ſoluēdum homies compellebant.Coloniam autem faciebant cum expulſis habitatoribus alienos iſtituerunt ad inhabitandum. Prouinciā autem faciebant quādo aliquem romanū ꝑficiebāt illi terre:q collectis redditibꝰ eos romā mitteret.⁊ inhitatores illius terre dicebant̃ ꝓuinciales.Iſti ꝓuinciales aliquādo moleſtabant̃ ꝑuatis.i.occultis rapinis.i.exactionibꝰ ſuorū ꝑfectoꝝ.aliquādo publicis vectigalibꝰ.i.tributis q̄ idebito modo ⁊ iiuſto exigebant̃ ab eis:de quo Boetius doluit ¶ Nota.vectigal ꝓprie dicit̃ tributū qđ dat̃ de vectura. ¶ Nota ſm Huguitionē ꝓuincia ē regio ſubiugata romanis ⁊ tributaria facta.Inde ꝓuincialis.i.tributarius. ¶ Cum acerbe famis tpe.) Hic ponit qntum bñficiū.d.Cū tpe acerbe.i.magne famis eēt idicta.i.inſtituta.grauis coemptio.i.angaria q̄ coemptio erat ꝓfligatura.i.ꝑuitura cāpaniam ꝓuinciā iopia.i.paupertate.Ego Boe.ſuſcepi certamē ꝯ prefectū ꝑtorij q idixerat iſtā coemptionē ⁊ rōne cōis cōmodi.i.boni.ego certaui rege cognoſcente ⁊ deuici ne exigeretur illa coemptio.¶ Nota ꝙ coemptio eſt iſtitutio ſuper aliqua portione danda de re emenda vł vēdēda.⁊ vocatur vulgariter vngelt.⁊ talis fuit inſtituta ſuper campaniam prouinciam deſtruendā:quā Boetiꝰ remouit. ¶ Paulinum cōſularem virum) Hic ponit ſextum beneficium.dicens.Ego traxi ideſt liberaui paulinum virum cōſularem cuius opes iam deuoraſſent ſpe ⁊ ambitione ideſt cupiditate canes palatie:ideſt familiares regis ſimiles canibus.illum traxi a faucibus hyātium ideſt appetentium opes paulini.¶ Nota ꝙ familiares regis qui preſidebāt palatijs vocabantur canes palatini.ſicut enim canes habent ora hyantia ad cupidas eſcas.ſic iſti hyabant ad diripendas facultates pauperū romanoꝝ.¶ Tunc pnoit ſe

ptimū bñficiū dicēs.Ego oppoſui me odijs Cypriani dela toris.i.accuſatoris:ne pena preiudicate accuſationis:corri peret.i.pūiret Albinū viꝝ ɔſularē. ❡ Nota ꝙ Cyprianꝰ q fuit de familia regis iniuſte accuſauit viꝝ albinū ɔſularē: q prius iudicatus fuit ad penaꝫ ꝙꝫ accuſatus:⁊ ne iſta pena cui adiudicatus fuerat ipſum albinū corriperet: Boetiꝰ ſe opponēs odijs.

Cipriani accuſatoris Albinum ſaluauit.

❡ Nota ex iſtis beneficijs enumeratis apparet ꝙ Boetius nō geſſit magiſtratum ꝓ vtilitate ꝓpria: ſꝫ ꝓ cōi bono:ſi eniꝫ ꝓpriaꝫ vtilitateꝫ intendiſſet: vtiqꝫ odiuꝫ ⁊ offenſaꝫ potētuꝫ euitaſſet ꝙ non fecit.Et priꝰ dixit:nunqꝫ me a iure ad iniuriā qſqꝫ ɔtraxit: ex q̄ ſimiliter apparet ipſum nō queſtuiſſe ꝓpriuꝫ cōmoduꝫ:tales

deoꝝ exacerbaſſe diſcordias? Sed eē apud ceteros tutior debui:qui mihi amore iuſticie nihil apud aulicos quo magis eēꝫ tutior obſeruaui.Quibꝰ aūt deferētibꝰ ꝑculſi ſumꝰ? quoꝝ vnꝰ Baſiliꝰ oliꝫ a regis ɔpulſus miniſterio:i delationē nr̄i nois alieni eris necītate ɔpulſus ē. Opilionē vo atqꝫ gaudētiū cū ob innūeras atqꝫ m̄ltiplices fraudes ire i exiliū regia cēſura decreuiſſet:cūqꝫ illi parere nolētes ſacrarū ſeſe ediū defenſiōe tuerenť:cōpertūqꝫ id regi foret:edixit vt niſi ifra p̄ſcriptū diē a Rauēna vrbe decederēt ꝑ notas iſigniti frōtibꝰ pellereť.Quid huic ſeueri

mi frequentius de iure deflectunť.Et ſubdit.nunqd videor in me.i.ɔ me:exacerbaſſe.i.irritaſſe.ſatis magnas diſcordias opponendo me potētibus.q.d.immo.❡ Sed eē apō ceteros tutior.Hic tangit fruſtrationē ſuoꝝ beneficioꝝ:dicens.Sed ego debui eſſe tutior apud ceteros.ſ.romanos qbus īpendi iſta beneficia:⁊ tamē nō ſum tutus:vt poſt videbiť:lꝫ ego nō meruerī ſecuritatem apud aulicos.i. familiares regis aulā inhabitantes:opponēdo me eis amore iuſticie.❡ Nota ꝙ vna cauſa perturbationis fuit fruſtratio ſuorum meritorum:qꝛ amicitia ⁊ gratia iſtorum fruſtabatur circa ipſum quibus multa beneficia impendit:⁊ ꝓpter quos in multa odia ⁊ indignationes incidit.

❡ Quibus aūt deferentibus ꝑculſi ſumus). Hic Boetiꝰ tāgit ſuā perturbationē ex iniuſta ſui ɔdēnatiōe:⁊ p̊ facit ħ. ſcd̄o expurgat ſe de qbuſdā ſibi obiectis:ſecūda ibi.(Quō vti).Primo oſtēdit iniuſtā ſui ɔdēnationē ex accuſatione pſonaꝝ viliū.Secūdo ex falſitate criminis ſibi impoſiti. Tertio ex ſeueritate iudicū ⁊ ꝑuerſitate:2ª ibi.(At cuius crimini).3ª ibi.(Et cuius vnqꝫ).Primo dicit:Nos ſumꝰ perculſi.i.percuſſi aulicis deferentibus.i.accuſantibus: q̊rūꝫ vnus erat Baſilius:q ꝓpter maliciā ſuā depulſus fuerat a miniſterio regis:ille compulſus pecunia ſuſceptus ē: in delationem.i.accuſationē noſtri nominis.Alij duo accuſatores noſtri fuerūt Opilio ⁊ Gaudētius:q̊s cū rex Theodoricus ꝑꝑ inumerabiles fraudes ipſoꝝ ordinaſſet ire in exiliū ⁊ ipſi nolentes parere.i.obedire:ſe tuereť.i.defenderēt ſe intrando eccl̄ias cū illud eēt ɔptuꝫ.i. reuelatuꝫ regi edixit.i.p̄cepit rex vt niſi ifra p̄ſcriptū.i. ſtatutū terminuꝫ decederēt ab vrbe Rauēna ɔberēt repelli:⁊ p̊ ſignari i frōtibus cauterio ſic ſolēt ſignari malefactores.Et dicit Boe. qd vr̄ poſſe aſtrui.i.ɔformari huic ſeueritati:ꝙ eodem die eiſdē deferentibꝰ.i.accuſantibus:nos ſupple:ſuſcepta fuit delatio.i.accuſatio nr̄i nois:qd igiť o pħia ē dicendū meruerūt ne hoc artes noſtre.q.d.nō.nunqd iſti iuſtificati ſūt ꝑꝑ noſtraꝫ accuſationem.qua.d.nō.nunquid nihil puduit

fortunā de tali accuſatione.q.d.imo debuit pudere fortunā:⁊ ſi nō puduit fortunā inocētia accuſati:tñ vilitas accuſantiū debuit eē pudori ipſi fortune.❡ Nota hoc vocabulū ꝑculſus:dicit Huguitio ꝑcello.is. ꝑculi i p̄terito:⁊ ꝑculſum i ſupino:eſt idē quod ꝑcutere vel potius terrefacere: ſꝫ ꝑcutere ꝑtinet ad corpus:ſꝫ ꝑcellere ad aiam. ❡ Nota

tati poſſe aſtrui vr̄? Atq eodem die deferētibꝰ eiſdē nois nr̄i delatio ſuſcepta ē.Quid igiť? Nr̄e ne artes ita meruerūt? An illos accuſatores iuſtos fecit p̄miſſa dānatio? Ita ne nihil fortunam puduit ſi minus accuſare inocētie:⁊ accuſantiū vilitas pudori debuiſſet? At cuius criminis cā arguimur:ſūmā q̄ris? Senatuꝫ dicimur ſaluū eē voluiſſe. Modū deſideras? delatorē ne documēta deferret:qbus ſenatū leſe maieſtatis reuꝫ faceret ipediſſe crimiamur.Quid igiť o magr̄a cenſes? Inficiabimur crimē ne tibi pudore ſimꝰ? At volui:nec vnquam velle deſiſtam: fatebi

circa hoc vocabulū deferenti hꝰ ꝙ defero tria ſignificat.Primo idē ē ꝙ deporto.Inde delator.i. deportator.Scd̄o ideꝫ eſt ꝙ honoro. Inde delator.i. honoris exhibitor.Tertio.i.accuſo.Inde delator.i. accuſator: q detegit qd̄ latebat:⁊ ſic vltio modo capiť ħ. Vñ verſus.Accuſat ɔfert dat honoreꝫ fertqꝫ deorſum.

❡ Nota ad teſtes idoneos ſepteꝫ requiruntť ɔditiones q̄ his verſibus ɔtinētur.Etas conditio ſexus diſcretio fama.Et fortuna fides in teſtibus illa regres.Primo regritur etas qꝛ pueri nō pn̄t eſſe teſtes.Secūdo regritur ɔditio libera: iō ſui nō poſſunt ꝑhibere teſtimoniū.Tertio regritur ſexꝰ maſculinus:iō mulieres nō poſſunt eſſe teſtes.Quarto regritur diſcretio:iō furioſi ⁊ ſtulti non pn̄t teſtificari.Quinto regriť fama:iō pſone infames nō poſſūt teſtificari. Sexto regriť fortuna:ꝑꝑ qd̄ pauperes n̄ pn̄t teſtificari. Septimo regriť fides:ꝑꝑ qd̄ infideles nō pn̄t ꝑhibere teſtimonium. Inter illas ɔditiōes due ſunt viliores.ſ.paupꝑtas ⁊ īfamia. Boe.ḡ volēs oñdere ſuā ɔdēnationē iniuſtā ex vilitate teſtiū accuſantiū:ꝑꝑ quā repellēdi erāt a teſtimonio dicit in vno fuiſſe defectū fortune.ſ.in baſilio.Sed in alijs duobꝰ .ſ.in opiliōe ⁊ gaudentio dicit fuiſſe viciū īfamie. ❡ Nota ꝙ nihil videť ſeuerius ⁊ nequs ꝙꝫ perſonas viles ⁊ dānandas admittere in teſtimoniū ɔ innocētes. Quia dicit Seneca in de remedijs fortuitoꝝ.Nō pōt habere vllā auctoritatē ſentētia:vbi qui damnandus eſt male de te loquitur.

❡ At cuius criminis cauſa arguimur ſummaꝫ queris: ſenatuꝫ ⁊c.) Hic Boetius oſtendit iniuſtam ſui condēnationē ex falſitate criminis ſibi impoſiti:ſecundo ex dictis infert quādā admirationē ibi.(Qua in re).Prima in duo ſm ꝙ duo iponebātur Boetio de quibus ſe excuſat.2ª ibi.(Nā de cōpoſitis).Primū quod ſibi imponebatur fuit ꝙ impediuiſſet quēdā nunciū deferentē regi accuſationē ſenatus: vt ſenatꝰ reddereť reus leſe maieſtatiſ.dicit ḡ i lr̄a.O pħia tu forte q̄ris ſummā.i.ſniam criminis cuius criminis cāe arguimur.Nos dicimur voluiſſe ſaluare ſenatū.forſā deſideras ſcire ꝑ quē moduꝫ:dico ꝙ nos criminamur.i.arguimur impediuiſſe delatorem ne deferret documenta.i.lr̄aſ regi qbus faceret ſenatū reū leſe maieſtatis:qd igiť o magiſtra cenſes.i.iudicas inficiabimur.i. negabimus crimen illud ne ſimus tibi pudori atqꝫ.i.ſed:ego volui ſaluare ſenatum:nec vnquā deſiſtā velle:ſed opera.i.diligentia impediendi delatoris iſta ceſſabit:ideſt ceſſare debet:quia non eſt

veꝝ ꝙ impediuerimus delatorẽ lraꝝ: nunqd eſt nephas
optare ſalutẽ illius ordinis.ſ.ſenatus.qua.di.nõ ẽ nephas.
Iſte vͦo ſenatus q ↄſenſit ĩ meã dãnationẽ effecerat h̃ ſuis
decretis.i.iudicijs:ac ſi eſſet nephas ſaluare ipſuꝫ:ſed ĩpru
dẽtia ſibiipſi mẽtiens.i.in dãnũ ſuũ mentiẽs.nõ põt imuta
re merita reꝝ ita ꝙ illud qđ prius fuit meritoriũ poſtea fi-
at demeritoriũ

mur:ſꝫ ĩpediendi delatoris opa
ceſſabit. An optaſſe illi⁹ ordis ſa
lutẽ nefas vocabo? Ille qdẽ ſuis
de me decretis vti h̃ nephas eſ-
ſet effecerat:ſꝫ ſibi ꝑ mẽtiens ĩ-
prudẽtia reꝝ merita nũ põt imu
tare. Nec mihi ſocratico decre-
to phas eẽ arbitror:vel occuluiſ
ſe veritatẽ:vel cõceſſiſſe menda
ciũ. Verũ id quõ ſit:tuo ſapiẽtũ-
qꝫ iudicio eſtimandũ relinquo.
Cui⁹ rei ſeriẽ atqꝫ ṽitatẽ ne late
re poſteros q̃at: ſtilo ẽt memo
rieqꝫ cõmẽdaui. Nã đ ↄpoſitis
falſo litteris qb⁹ libertatẽ argu-
or ſpaſſe romanã qđ attinet di-
cere? Quaꝝ fra⁹ apta patuiſſet
ſi nobis ipſoꝝ ↄfeſſiõe delatoꝝ
q̃ in oib⁹ negocijs maxĩas hꝫ vi

nec puto eẽ lici
tũ ẽ ꝓceptũ ſo
cratis occuluiſ-
ſe.i.occultaſſe
ṽitatẽ:vel cõceſ
ſiſſe mẽdaciũ:ſꝫ
quõ illđ fit ego
reliquo tuo ⁊ ſa
piẽtũ iudicio.ṽi
tatẽ ãt hui⁹ rei
ne lateat poſte-
ros.i.ſucceſſo-
res:ego cõmen-
daui ſtilo.i.ſcri
pto ⁊ memorie.
¶ Nota: accu-
ſatio Boetij fu
it deteſtabiẽ qꝛ
facta ꝑ ĩfames
ꝑſonas:fuit irrõ
nalis qꝛ đ bono
accuſabaẽ.ſ.de
ſaluatiõe ſena-
t⁹:qđ erat bonũ
etiam accuſatio
ei⁹ fuit iniuſta:
qꝛ falſa:accuſabaẽ eñi ĩpediuiſſe delatorẽ:quod falſuꝫ fuit
¶ Nota:ille dicitur eſſe reus leſe maieſtatis:q contra re-
gẽ vel aliũ principẽ aliquod malũ machinaẽ. ¶ Nota infi-
cior.aris.prime ↄiugatiõis deponẽtale.i.nego. Unde Hu-
gui.inficior.aris.ꝓprie eſt nõ fateri factũ qđ veꝝ ẽ:ſed con
tra veritatẽ vti mẽdacio:vel ẽ ꝓprie inficiari ſm eũ:rẽ de-
bitã denegare:cũ a creditore depoſciẽ:⁊ ẽt.i.ↄtẽdere vł ne
gare. ¶ Nota dicit ĩ textu. Nunqd optare ſaluteꝫ ſenatui
nefas vocabo:duplex ẽ ſalus:ſpũalis que ẽ aĩe:tpalis que ẽ
corporis. Salutẽ ſpũalem tenemur oibus velle:ẽt malis
rõne charitatis ꝑ quã ẽt mali diligẽdi ſunt:lꝫ nõ ĩ eo ꝙ ma
li. Salutẽ vͦo tpaleꝫ tenemur velle oibus bonis ⁊ precipue
amicis:amicoꝝ vero peccãtiũ tenemur ſalutẽ velle q̃diu
ſanabiles ſunt vt recuperent virtutẽ amiſſam:ſed ſi ꝓpter
magnitudinẽ malicie ſint inſanabiles diſſoluitur amicitia
nec eſt optãda ſalus:⁊ qꝛ malicia ſenatus romanoꝝ erat
ſanabilis:quia forte ſenat⁹ compulſus metu regio fuit cõ
ſentire in dãnationem boetij. Ideo optare ſibi ſalutem nõ
erat nephas:licet Boetio turbato hoc videretur. ¶ Nota
veritas nõ eſt conculcanda ſm ſocratẽ. Nam qui tacet ve
ritatẽ alijs neſcientibus mentitur:⁊ q mendacijs ↄſentit ſi
militer facit. ¶ Nota mendaciũ nõ eſt cõcedenduꝫ:qꝛ ſꝫ
Ariſ.in ethicis:mendaciũ per ſe prauũ ẽ ⁊ fugiendum:⁊ ꝓ
elencoꝝ.duo ſunt opera ſapientis:non mentiri de his qui-
bus nouit:⁊ mentientem poſſe manifeſtare.
¶ Naꝫ de cõpoſitis falſo lr̃is). Hic Boeti⁹ excuſat ſe de ſe
cũdo crimine ſibi impoſito. Imponebaẽ.n.ſibi ꝙ ſcripſiſ-
ſet lr̃as ad ĩperatorẽ ↄſtãtinopolitanũ ꝓ liberatiõe roma-
norũ de manu regis theodorici:vñ dic ĩ lr̃a. Nã de cõpoſi-
tis lr̃is falſo:qꝛ falſe h̃ mihi iponiẽ qbus lr̃is arguor ſpaſſe
romanã libertatẽ qđ attinet dicere:cũ ñ deẽ mihi loc⁹ de-
fenſionis:quaꝝ lraꝝ.fraus.i.fraudulẽtia:patuiſſet apta.i.
manifeſta:ſi nobis licuiſſet vti ↄfeſſiõe.i.allocutiõe ipſoꝝ

delatoꝝ.i.accuſatoꝝ:qđ.ſ.vti examinatiõe accuſatoꝝ ma-
ximas vires hꝫ ĩ oib⁹ negocijs.i.cãis iudiciarijs:nã q̃ reliq̃
libertas ſpari põt romanis.q.d.nulla.tñ.n.rex theodoric⁹
inualuerat ꝙ null⁹ potuit vł audebat ↄ ipm:vtinã poſſꝫ vl
la libtas ſpari vtiqꝫ ita prudẽter egiſſẽ đ negocio qđ regi ñ
ĩnotuiſſꝫ ⁊ rñdiſſeꝫ vͦbo Canij:q cũ accuſareẽ a Gayo Ceſa

res vti licuiſſet. Nã q̃ ſpari reliq̃
libtas põt. Atqꝫ vtinã poſſet vl
la. Rñdiſſeꝫ Canij vͦbo:q cuꝫ a
gayo ceſare germanici filio con
ſci⁹ ↄ ſe facte ↄiurationis fuiſſe
diceref:ſi ego inqt ſciſſeꝫ:tu ne-
ſciſſes. Qua i re nõ ita ſenſus no
ſtros meror hebetauit vt ĩpios
ſcelerata ↄ virtutẽ q̃rar eẽ moli
tos.ſꝫ ea q̃ ſperauerint effeciſſe
vehemẽter admiror. Naꝫ dete-
riora velle noſtri fuerit fortaſſe
defectus:poſſe aũt ↄtra innocen
tiã que ſceleratus quiſqꝫ conce
perit: inſpectante deo monſtro
ſimile ẽ:vnde haud iniuria tuo-
rum quidaꝫ familiariũ queſiuit.
Siquideꝫ deus inquit eſt vnde
mala:bona vero vnde:ſi non ẽ.

re filio germãi-
ci ꝙ eẽt re⁹ ↄiu-
ratõis facte ↄ ſe
reſpõdit cani⁹ ſi
ego ſciſſeꝫ tu ne
ſciſſes.q.d.ſi eẽꝫ
re⁹ ita prudẽter
celaſſẽ negociũ
ꝙ ad tuam noti
ciã nũqꝫ ꝑueniſ-
ſet. ¶ Nota ꝙ
ĩ cauſis iudicia-
rijs teſtiuꝫ ſiue
accuſatoꝝ exa-
miatio maxĩas
hꝫ vires:qꝛ ꝑ eã
ↄueniẽ ad rei ṽi
tatẽ ſicẽ pꝫ đ da-
niele qui exami
nãdo duos ꝑ̃ſbi
teros falſe accu
ſãtes Suſãnaꝫ
ipſos đ falſitate
accuſationis co
rã oĩ pplo cõui-
cit:ſilr bo.ſi da-
tus fuiſſꝫ ſibi lo
cus examinãdi ſuos accuſatores vtiqꝫ ipſos mẽdaces red-
didiſſet. ¶ Nõ. Cani⁹ fuit quidã romanus prudens ⁊ ſapi
ens:accidit vt qdã ex romanis ↄſpirarẽt ⁊ facerẽt ↄiuratio
nẽ ↄ Gayũ ceſarẽ ⁊ cũ ceſar ꝓponeret Canio ꝙ eẽt reus il-
lius ↄiurationis facte:rñdit:ſi ego ſciſſem tu neſciſſes. Sic
Boe. reſpondiſſet regi Theodorico ſi ſibi improperaſſet đ
litteris cõpoſitis ſuper reſtituẽda libertate ipſis romanis.
¶ Qua in re ⁊c̃). Hic Boe. ex dictis infert quãdã admira
tionẽ:ſcđo inuehiẽ ↄ ſenatores q ↄſenſerũt ĩ ſuã dãnationẽ
ibi:(ſꝫ ſi phas fuerit). Dic ꝑ. Ex q̃ a malis iniuſte accuſat⁹
ſum:qua ĩ re:ꝑꝑ qđ:nõ ita.i.nõ ĩtantũ:meror.i.triſticia.he-
betauit.i.oppſſit:ſenſus noſtros:vt ego q̃rar.i.cõq̃rar ĩpios
.i.malos. molitos.i. machinãtes ſcelerata.i.negtioſa:ↄ vir
tutẽ.i.virtuoſos hoĩes:ſꝫ ego admiror vehemẽter.i. forti-
ter:effeciſſe.i.ad effectũ ꝓduxiſſe:ſup.illa qua mali ſpaue-
runt.i.ↄceperũt. Nã velle deteriora.i.mala:fortaſſe fuerit
nr̃i defectus.i.ex nr̃o defectu:ſed poſſe ſupple ꝑficere ma-
lũ ↄ inocentiã.i.hoĩes inocẽtes que qſqꝫ ſcelerat⁹ ↄcepit.i.
cogitauerit.deo hoc ĩſpectãte ſupple hoc ẽ ſimile mõſtro.i.
admirabile.vñ.i.ꝓ tãto qdã tuoꝝ familiariũ.i.phoꝝ:q̃ſi-
uit haud iniuria.i.nõ iniuſte:ſiqdẽ ꝓ certo:deus ẽ vñ ma-
la ſupple ꝓueniũt:vͦo ꝓ ſed:vñ.i.a quo bõa ſi de⁹ nõ ẽ.q.d.
ex q̃ iniuſte a malis accuſat⁹ ſuꝫ ꝑꝑ h̃ nõ ĩtantũ ſuꝫ oppſſus
dolore ꝙ ↄquerar malos machinari mala bonis: ſꝫ admi-
ror ꝙ illi q mala ↄcipiũt ↄ bonos pñt ꝓducere ad effectũ:
nã velle malũ ẽ forte ex nr̃o defectu:ſꝫ ꝙ malus poſſit ꝑfi-
cere malũ ↄ bonos deo hoc ĩſpiciente ẽ ſimile mõſtro. Vñ
qdã phus. Nõ iniuſte q̃ſiuit. Si de⁹ ẽ vnđ ꝓueniũt mala.
Et ſi de⁹ nõ ẽ vnđ ꝓueniũt bõa. ¶ Nota ex q̃rto hui⁹ duo
reqrũẽ ad aliquẽ effectũ ꝓducendũ.ſ.volũtas ⁊ ptãs. Re
qriẽ voluntas qꝛ nullus aggrediẽ qđ nõ vult. Reqriẽ po-
teſtas:qꝛ ſine ptãte voluntas fruſtraẽ:ꝙ aũt mali hñt vo-
lũtatẽ offendendi bonos nõ eſt mirandũ:ſed ꝙ hñt ptãteꝫ

Sed ſi phas fuerit nefarios homines qui bonoꝝ oiuꝫ totiuſq̄ ſenatus ſanguinẽ petunt: nos ẽt quos ꝓpugnare bõis ſenatuiq̄ viderãt ꝑditũ ire voluiſſe. Sed nũ idẽ ᵭ pr̄ibꝰ quoq̄ merebamur. Meminiſti vt opinoꝛ qm̄ me dictu rũ qđ fcũꝝ pñs ipa ſꝑ dirigebas. Meminiſti iquã verone cũ rex auidus cõis exitij maieſtatis crim̄ i albinũ delatũ ad cũctũ ſenatꝰ ordinẽ trãſferre moliret̄: vniuerſi innocẽtiã ſenatꝰ quãta mei ꝑiculi ſecuritate defenderi. Scis me hec vera ꝓferre: ⁊ i nl'la vnq̄ mei laude iactaſſe. Minuit. n. quodãmõ ſe ꝓbãtis ꝯſcie ſecretum: quotiẽs oſtẽtãdo q̄s fcm̄ recipit fame ꝓciũ. Sed inocẽtiã noſtrã q̄s excepit euentus vides. Pro ꝟe ꝟtutis premijs falſi ſceleris penas ſubimꝰ. Et cꝰ vnq̄ facioris manifeſta ꝯfeſſio ita iudices hũit i ſeueritate ꝯcordes: vt ñ aliquos vl' ipe igenij erroꝛ hũani vl' fortũe ꝯditio cũctis moꝛtalibꝰ icerta ſubmitteret. Si infamare ſacras edes voluiſſeꝫ: ſi ſacerdotes ipio iugulare gladio: ſi bõis oibus necẽ ſtruxiſſe diceremur: pñtẽ tñ ſnia ꝯfeſſuꝫ ⁊ ꝯuictũ me pũiſſet. Nũc vero q̄ngẽtis fere paſſuũ milibꝰ ꝓcul moti atq̄ idefẽſi ob ſtudiũ ꝓpẽſiꝰ i ſenatũ morti ꝓſcriptiõiq̄ dãnamur. O meritos de ſili crimie neminẽ poſſe ꝯuici. Cuiꝰ dignitatẽ reatꝰ ipſi ẽt q̄ ᵭtulere viderũt. Quã vti alicꝰ ſcelrris admixtiõe fuſcarent: ob ambitũ dignitatis ſacrilegio me

ꝑducẽdi ad effc̄ꝫ ſuã volũtatẽ ᵭo reſpiciẽte ẽ ſil'e mõſtro. ¶ Nõ ſil'e mõſtro ẽ: qđ ꝯtigit ꝑter itẽtõeꝫ nãe. Sic ġ monſtra fiũt ꝑter itẽtioneꝫ nãe. Sic videbat̄ bo. ꝙ mala ꝑter ordinẽ diue prudẽtie ꝯtigerẽt: qđ nõ vr̄ rõale. cuꝫ deꝰ ſit ſũme bonꝰ ꝙ aliq̊ mõ ſit cã mali: fieri ġ mala i mũdo ᵭo iſpiciẽte vr̄ ſimile monſtro. ¶ Nõ ꝙ deus nõ ẽ cã effciua mali: cum ſit ſũme bonus: lꝫ ſit cã mali ꝑmiſſiua. q̄ ꝑmittit fieri malũ: ⁊ ſic exponit̄ auctoritas ꝓphie. Ego dñs faciens oĩa h̄: faciẽs bonũ ⁊ creans malũ: ſup. ꝑmiſſiue. Al'r dr̄ duplex ẽ maluꝫ .ſ. pene ⁊ maluꝫ culpe: deus ẽ cã mali peñ qđ punit: ſꝫ ñ ẽ cã mali culpe: q̄r h̄ ẽ q̄ pctm̄ non fecit. ¶ Sed ſi phas fue. ⁊c̄) h̄ bo. iuehit̄ ꝯ ſenatũ q̄ ꝯſẽſit i ſuã cõdẽnationẽ tãgẽdo ſuã beniuolẽtiã quã hũit ad eos ⁊ dicit. Si phas fue. i. ponamus phas eẽ nepha. hoies. i. malos hoies ꝯſulatus: q̄ oium bonoꝝ ⁊ totiꝰ ſenatus. i. romane ciuitatis: petũt. i. deſiderãt: ſanguinẽ. i. mortẽ: nos ẽt voluiſſe ire ꝑditũ. i. ad ꝑdẽdũ: quos viderãt ꝓpugnare bonis hoibꝰ. q̄ ꝑ ⁊ ſenatui. Sed nũ. i. nũqd: nos ideꝫ .ſ. ꝑdere merebamur de pr̄ibus. i. de ſenatoꝛibus. q. d. nõ ſꝫ o phĩa meminiſti vt opinoꝛ qm̄ me dictuꝝ. i. volẽtẽ dicere: qd. i. aliqd ve ꝓ vel factuꝝ ipſa ſemꝑ pñs ſup. exñs: dirigebas. i. regebas: ġ nec verbis nec factis offẽdi ſenatũ: meminiſti iquã phĩa verõe. i. apud veronã ciuitatẽ. cũ rex theodoꝛicus: auidus exñs cõis exitij. i. toꝛmẽti ſenatoꝝ cũ ipſe crimẽ leſe maieſtatis delatũ i albinũ ipſe res moliret̄. i. laboꝛaret: trãſferre illud crimẽ ad totũ ſenatũ q̄ta ſecuritate. i. tutela: mei ꝑicl'i defẽderi. i. liberaueri: inocẽtiã vniuerſi ſenatus. i. totiꝰ cõſulatus. O phĩa tu ſcis me ꝓferre. i. loq̄ vera ⁊ nunq̄ me iactaſſe i vlla mei laude. n. ꝓ q̄r minuit quodãmõ ſecretũ ꝯſcie: ꝓbãtis. i. laudãtis ſe: q̊tiẽs q̄s oñtãdo. i. manifeſtãdo factũ recipit: ꝓciũ fame. i. mercedeꝫ laudis ab hoibus. Sed tu. p. vides q̄s euẽtus excepit. i. libauerit: nr̄am inocẽtiã: nos ſubimus. i. ſuſtinemꝰ: penas falſi ſceleris. i. falſe nobis ipoſiti ꝓ ꝓmijs vere ꝟtutis. ¶ Nõ h̄ꝫ ſeñ. doloꝛ duplicat̄ cũ ab eo a q̊ bonũ meruceras malũ venit: cũ igit̄ bo. oẽm beniuolẽtiã exhibuerit ſenatoꝛibꝰ grauiꝰ doluit de ſua offenſiõe. ¶ Nõ i ciuitate verona cũ albinꝰ eẽt accuſatus de graui crimine: ita vt diceret̄ reus leſe maieſtatis: illud crimẽ rex theodoꝛicus voluit tranſferre ad totũ ſenatũ ⁊ ipꝫ dãnare. Sed. b. exponẽs ſe ꝑiculis ſenatũ liberauit. ¶ Jtẽ nõ ꝙ ſecretũ ꝯſcie ẽ ꝟtꝰ q̄ minuit̄ cũ aliq̄s ꝟtuoſe opat̄ iactãdo ſe vt ſequatur famã ⁊ laudẽ ꝓpl'i. Uñ ſeñ. ꝯſciam potiꝰ q̄ famã attẽde. Et dicit macro. Sapiens gloꝛiã ſuã in ꝯſcientia ponit: ſtultus aũt in laude humana. Unde dicit Jſido. q̄ aliqd donũ a deo largituꝫ in laudem ſuam conuertit proculdubio virtutẽ in viciũ trãſire facit.

¶ Et cuiꝰ vnq̄ facioꝛis. Hic bo. oñdit ſe ꝑturbatũ ex iudicũ ſeueritate ⁊ iflexibilitate dicẽs. Cuius vnq̄ facinoꝛis. i. peccati mãifeſta ꝯfeſſio. i. cuiꝰ vnq̄ hois pcm̄ mãifeſtũ habuit iudices: ita ꝯcoꝛdes i ſeueritate: vt ñ nõ aliquos eoꝛũ vel ipe erroꝛ hũani igenij: ſubmitteret. i. flecteret ad miaꝫ vel ꝯditio foꝛtũe. i. euẽtꝰ foꝛtuitꝰ exñs icerta cũctis moꝛtalibꝰ ſupple oibꝰ ſubmitteret aliq̊s eoꝝ. Si diceremur voluiſſe iſlãmare. i. icender̄. ſacras edes. i. eccleſias: et ſi nos diceremur ſtruxiſſe. i. ꝓcuraſſe necẽ. i. mõtẽ bonis oibꝰ: ⁊ ſi diceremur iugulare. i. punire ſacerdotes ipio gladio: tñ ꝑ ſed ſnia. i. iudiciuꝫ. dãnaſſet me pñtẽ ꝯuictũ ⁊ ꝯfeſſũ crimie: ſꝫ nos ꝓcl' moti. i. abñtes q̄ngẽtis milibꝰ paſſuũ ⁊ idefẽſi ob ꝓpẽſius ſtudiũ. i. ꝑꝑ ſtudiũ itenſiꝰ. nos dãnamur: ideſt adiudicamur i ſenatum morti. q̄ ꝑ ⁊ ꝓſcriptiõi. Et tũc exclamat dicẽs. O meritos. i. dignos vel btõs: iudicio neminẽ poſſe ꝯuinci de ſili crimine ſicut ego iuſte ꝯuictus ſuꝫ: cuiꝰ reatꝰ. i. criminis: dignitatẽ. i. inocẽtiã: ipſi ẽt viderũt. i. cognouerũt: q̄ detulere. i. accuſauer̄t me. ¶ Nõ ꝙ iudices qñq̄ mouent̄ ad miam duplici ᵭ cã. Primo mõ ꝑꝑ erroꝛẽ humani igenij: q̄r humanũ igeniũ ſepe fallitur in iudicio: q̄r ignoꝛat vtꝝ aliqñ iuſte ᵭ re ſentiat vel nõ ⁊ timens deũ ne iniuſte iudicet mouetur ad miſericoꝛdiã parcẽdo reo. Secũdo iudices mouẽt̄ ad miſericoꝛdiã ꝑꝑ euentũ foꝛtune. q̄ icertus ẽ hoibꝰ: qđ. n. iudex i alio dãnat ſibi facile ꝑ foꝛtunã euenit: ⁊ illud dꝫ recoꝛdari: ſed nulla illaꝝ cãꝝ mouit iudices ad miſerandũ bo. ſꝫ ꝯcoꝛditer ipm̄ dãnabant. ¶ Nota ꝙ nullus dꝫ dãnari ẽt pro crimine q̄tũcũq̄ enoꝛmi niſi ſit pñs ꝯuictus vel crimẽ i iudicio cõfeſſus. b. aũt cũ dãnaret̄ nõ erat ꝯuictus nec crimen ꝯfeſſus ⁊ erat abſens: q̄r i ſtudio atheñ. ſic ġ iniuſte erat dãnatus. ¶ Nota ꝙ bo. cũ dãnaretur diſtabat a loco iudicij quingentis milibus paſſuũ: ⁊ cuꝫ mille paſſus faciunt vnũ miliare: ideo bene diſtabat ad q̄ngenta miliaria. ¶ Nota Boetius dãnatus fuit ꝓſcriptioni. Hug. dicit ꝓſcriptio eſt iudicialis ſnia lata ꝯ aliquẽ cuius nomen ꝓ ſcelere de ſcriptura tabule enee delebatur: Conſuetudo. n. romana fuit ꝙ noĩa ſenatoꝛuꝫ quoꝝ ꝯſilio vrbs romana regebatur aureis litteris in tabula enea ſcriberentur: vnde ⁊ patres cõſcripti dicebant̄. Et dr̄ proſcriptus quaſi procul a ſcriptura poſitus. Et ſic Boetius erat proſcriptus: quia nomen ſuuꝫ deletuꝫ fuit de tabula enea. ¶ Quã vti ⁊c̄) Hic bo. expurgat ſe de quibuſdã obiectis. 2º. oſtendit vnde ſumpta fuit: ratio obiectiõis. 2ª ibi. (Sed o nephas). ¶ Nota bo. obijciebatur ꝙ ipſe vſus arte nigromãtica ſacrificaret demonibus pro dignitatibus acquirendis: de hoc bo. excuſat ſe dicens. Quam ſup. meam dignitatẽ: vti pro vt: fuſcarent. i.

denigrarēt:admixtōe alicuiꝰ ſceleris mētiti ſunt meā polluiſſe ɔſciam ſacrilegio.i.demonū obſeqo ob ambitū.i. pp cupiditatē dignitatis acqrende atq̄ ꝑ certe:tu inſita.i.iſerta:nobis pellebas de ſede.i.de loco oēm cupidinem.i.oēm cupiditatē reꝝ mortaliū:⁊ ſub tuis oculis nō erat pbas eē locū ſacrilegio.i.cultui demonū:ꝗ ꝑ ⁊:tu inſtillabas auribꝰ:ꝗ ꝑ ⁊ cogitationibꝰ meis illud pitagoricuȝ deo nō dys ſeruiendū:nec conueniebat me captare .i. optare: preſidia.i. auxilia viliſſimorū: ſpūum.i.demonū:quē tu cōponebas.ideſt locabas:in hāc excellentiā vt ɔſimilez deo faceres:pterea innocenȝ penetral.i. vxor domꝰ mee cetus.i.multitudo hōeſtiſſimorū amicorū. Et ſocer ſimachus ſanctus ⁊ eq̄ reuerendus ipſo actu defendūt nos ab omni ſuſpitiōe huiuſmodi criminis.

ɔſciam meā polluiſſe mētiti ſūt. Atq ⁊ tu inſita nobis oēm rerū mortaliū cupidinē de nři aī ſede pellebas: ⁊ ſub tuis oculis ſacrilegio pbas locū eſſe nō erat. Inſtillabas.n.auribꝰ cogitatiōibuſ q̄ȝ quotidie meis pitagoricū illud. Enyoy henō.i.deo nō dȳs ꝑuiēdū: nec ɔueniebat viliſſimorū me ſpūuȝ pſidia captare: quē tu i hāc excellētiā ɔponebas: vt ɔſilēȝ deo faceres. Preterea penetral inocēs domꝰ: hōeſtiſſiorū cetꝰ amicoꝝ:ſocer ſimachꝰ ēt ſcūs ⁊ eq̄ actu ipſo reuerēdꝰ ab oī nos crimis huiꝰ ſuſpitiōe ðfēdūt. Sȝ o nephas. Illi vo de te tāti criminis capiūt fidē: atq̄ȝ hoc ipo videbimur affines fuiſſe maleficio:q2 tuis iſtituti moribꝰ ibu

ℭ Nota ꝙ ɔſuetudo inuidoꝝ ē cū nō pñt alicui ſuā ꝓbitatē auferre nituntur ipſam ſaltē aliquo vicio denigrare. Et ſic fama bo.denigrata fuit vicio ſacrilegy. ℭ Nota ꝙ ſacrilegiuȝ eſt ſacre rei furtuȝ:⁊ ponit̄ ſacrilegus ꝑ hoīe ſcelerato:ēt ſacrilegiū eſt cultura demonū ſiue ydoloꝝ. Inde ſacrilegus.i.ydolatra:⁊ ſic capit̄ in ꝓpoſito. ℭ Nota ꝙ ambitus media ꝓducta ē cupiditas honoris. Sed ambitus media correpta ē circuitus:⁊ primo capitur h. ℭ Nota ꝙ phia repellit oēȝ cupiditatē bonoꝝ exteriorū qđ ſcribit̄ in.i.lib.de plātis:ꝙ phia tria iducit.ſ. mentis illuſtrationē:felicitatis appetitū ⁊ mollis affluētie contéptū. ℭ Nota phia facit hoīem ſimilē deo:nō ſimilitudine oīmoda:ſed participatiua:ita ꝙ hō participat̄ aliqđ ɔditionis diuine.ſ.intelligētie. Vñ ſen. Hoc mihi phia promittit ꝙ me parē deo reddit:⁊ alibi dicit. Uir ſpeculatiuus ē q̄ſi deus in humano corpore hoſpitatus. ℭ Nota ſacrilegiuȝ nō hȝ locū ſub oculis phie:q2 phia ꝑ ſe omnia agēda ⁊ facienda ordinatiſſime diſponit ⁊ nō permittit hoīeȝ ad vana declinare:q2 dicit Tullius in lib.de finibus bonoꝝ ⁊ malorū.phia a ſupſtitōe liberat:metu mortis nō ɔturbat:⁊ ē ſuperſtitio vana religio.ſ.ydoloꝝ cultura. ℭ Nota penetral ē ſecreta camera: vel locus ſecretus interior i domo vel i tēplo:vbi reponunt̄ clinodia vel aliqua talia:⁊ ponit̄ hic ꝑ vxore boety ꝑ metaphorā ponēdo ɔtinēs ꝑ ɔtento q2 ipſa conſueuit morari in penetrali. ℭ Nota ꝙ ſymachus fuit quidā nobilis romanus:⁊ ſocer boety cuius filiā bo.duxerat noīe elphe:qui ſymachus non fuit tm̄ ſcūs interius in affectu:ſed etiā reuerendus in exteriori actu ſicut dic̄ bo. ℭ Sȝ o nephas). Hic bo.oſtēdit vñ fuerit rō ſumpta obiecti criminis:q2 ex ipſa phia cui deditꝰ erat. Vñ dic̄ exclamādo. O nephas illi ſup.mali capiūt fidē tāti criminis de te o phia atq̄ h.i. ꝑpter h:videbimur fuiſſe affines maleficio ſacrilegy:quia nos ſumus ibuti.i.inſtructi: tuis diſciplinis

.i.doctrinis:⁊ ſumus inſtituti.i.iformati:tuis moribus: ita nō eſt ſatis tuā reuerētiā nibil mihi ꝓfuiſſe:niſi vltro.i.ſpōte:tu potiꝰ lacereris ab ilľ mea offenſiōe:hoc dicit bo.ꝑ tāto:q2 iniuriati ſūt ſibi pp phiam:ideo magis iniuriati ſunt phie q̄ ſibi. ℭ Nota q̄n bo.vacabat ſtudio: fugiebat conſortia ſtultoꝝ:⁊ querebat ſecreta loca pp ſtudiū:ideo putabant ipſum logcū demonibꝰ et eis ſacrificare. ℭ Itē q2.b. fere omnia que volebat facer̄ ſua ſapia faciebat: iō putabant eū demonē habere familiarē ſibi obſequētē ſicut apuleiꝰ opinatus eſt de ſocrate: ꝙ haberet familiarem deū de q̄ fecit librum quem intitulauit de deo ſocratis. ℭ At vo h etiā) Hic bo. oſtēdit ſe eſſe perturbatuȝ ex fame ſue leſione dicēs. h cumulus.i. augmentatio:accedit noſtris mal

ti diſciplinis ſumꝰ. Ita nō ē ſatis nibil mihi ꝓfuiſſe tuā reuerētiā: niſi vltro tu potiꝰ mea offenſiōe lacereris. At vo h ēt nřis malis cumulꝰ accedit:ꝙ eſtimatio plurimoꝝ ñ reꝝ merita ſȝ fortūe ſpectat euētū:eaq̄ȝ tm̄ iudicat eē ꝓuiſa:que felicitas cōmēdauerit. Quo fit:vt exiſtimatio bōa prima oīuȝ deſerat infelices. Qui nūc populi rumores: q̄ diſſone multiplicesq̄ȝ ſnie:piget remiſci h tm̄ dixerim ego vltimā eē aduerſe fortune ſarcinā:ꝙ dū miſeris aliqđ crimē affigit̄ q̄ pferunt meruiſſe credunt̄. Et ego ſi qdē bōis omnibꝰ pulſus: dignitatibꝰ exutꝰ: exiſtiatiōe fedatꝰ:ob bñficiū tuli ſuppliciuȝ. Videre autē videor nephariās ſceleratorum

ꝙ exiſtimatio.i.iudiciū:plurimoꝝ.i.vulgariū ñ ſpectat.i.ñ reſpicit:merita veꝝ ſicut hō meret̄:ſed ſpectat euentū fortune.i.iudicat hoīem ſm ꝙ fortuna ſe hȝ circa ipſum:⁊ ea tm̄ iudicat vulgus eē ꝓuiſa a deo: q̄ cōmēdauerit felicitas .i.pſpera fortuna:q̄ fit.i.ex quo ſeqtur:vt exiſtimatio bōa deſerat infelices:vñ me piget.i.tedet remiſci q nūc ſint rumores ppľi de me:⁊ q̄ multiplices:ꝗ ꝑ ⁊:diſſone.i. diſcordantes ſnie ſint de me:nā qdā dicunt me reū eſſe:quidam nō. Hoc tm̄ dixerim.i.volū dixiſſe vltimā eſſe ſarcinam.i. grauiſſimuȝ pondus:aduerſe fortune:ꝙ dū aliqđ crimē affigitur.i.iponit̄:miſeris.i.infelicibus:ipſi credunt̄ meruiſſe ſup.illa que ipſi miſeri perferūt.i.patiunt̄. Et ego bonis oībus pulſus:q2 in exiliū relegatus: ⁊ exutꝰ dignitatibꝰ:q2 dānatiōe ꝓſcriptus.⁊ fedatus.i.maculatus exiſtimatione: ego q pus v̄tute honeſtus reputabar:nūc ſcelere deformiȝ reputor:⁊ tuli.i.recepi ſuppliciū.i.penā ob bñficiū.i.pp bñficiū. ℭ Nota ꝙ vulgares nō iudicāt ſm merita reꝝ:vtꝝ hō mereat̄ aliqd vel nō:ſed iudicāt ſȝ euētū fortune. Vñ hoīeȝ bñ fortunatū iudicāt felicē: male fortunatū iudicāt miſeꝝ:ſed tale iudiciū falſum ē. Vñ dicit ſen.45.epľa. Nō felicē hūc eſtimes:quē vulgus appellat felicē.ad quē pecunia ɔfluxit:ſed illū cui oē bonū i aīo ē erectū ⁊ extēſuȝ. Itē bona exiſtimatio deſerit iſelices:q2 pmū malū qđ iſelices icurrunt ē ꝙ vulgus male de ipſis opinat̄.credit.n.vulgꝰ. ea que miſeri patiuntur ꝙ ex merito talia patiantur. ℭ Uidere āt vi.) h bo. oſdit ſe eē pturbatū ex his q̄ vidit ī mūdo gnāľr.ſ.bonos depmi ⁊ malos extolli.v. Ego videor videre.i.cogſcere nefarias officīas.i. malas ſocietates ſceleratoꝝ hoīum fluitātes gaudio:ꝗ ꝑ ⁊:leticia:⁊ quēq̄ pditiſſimū.i.peſſimū.imineteȝ.i.inſiſtentē nouis fraudibus ðlatōuȝ.i.accuſationū:⁊ video bonos iacere ꝓſtratos.i. ðꝑſſos terror̄ nři diſcriminis:⁊ ēt video quēq̄ flagitioſū.i. prauū hoīeȝ.icitari ad au.i.ad pſu facinꝰ.i.pcm. ipunitate.i.

ſine pena. vero ꝑ ſꝫ. icitari p̄mijs ad efficiẽdũ. i. ad ppetrã-dũ. facin⁹. i. pctm̄. aũt ꝑ ſꝫ. Ego video iſontes. i. inocentes nõ mõ. i. nõ tm̄. p̄uatos ſecuritate veꝝ ẽt defenſione. Jtaqꝫ ꝑ q̄. libet. i. placet mihi exclamare ad deũ celi. q̄re talia ꝑ-mittat in mũdo vt mali exaltent̄ ⁊ boni depmant̄. ¶ Nõ ꝙ bo. q erat turbate mẽtis ⁊ in ſtatu miſerie videbatur ꝙ mali in hoc mũdo eſſent potentes et viuerẽt ipuniti. boni aũt ipotentes et viuerẽt irremune-rati: ſꝫ phĩa in q̄rto h⁹ ipm̄ cõſolando ꝓbat malos ſemꝑ eẽ ipotentes ⁊ bo-nos eſſe potentes. ⁊ malis nunq̄ꝫ de-eſſe ſua ſupplicia: ⁊ bonis nunq̄ꝫ ſua p̄-mia. ¶ Nõ ꝙ offi-cine dñr dom⁹ offi-cialiũ vbi reponũ-tur ea que ad ipoꝝ ſpectant. ⁊ ad eoꝝ officia ſicut ſunt ce-laria ⁊ granaria et alia hꝫ. Hic autem accipiuntur officine ꝑ cõgregatiõe ma-loꝝ: ⁊ dñr ab offõ officis. qđ eſt noceo ces.

officinas: gaudio leticiaqꝫ flui-tãtes. pditiſſimũ quẽqꝫ nouis ɔ̄lationũ fraudib⁹ iminẽtẽ. iacẽ bonos nr̄i diſcriminis ẽroꝝ, pſtra-tos. flagitioſũ quẽqꝫ ad auden-dũ qđẽ facin⁹ ipunitẽ: ad effici-endũ xo p̄mijs icitari. iſontes ãt nõ mõ ſecuritate veꝝ ipſa ẽt ɔ̄fenſiõe priuatos. Jtaqꝫ libet exclamare ad deum celi.

¶ Metruꝫ q̄ntuꝫ primi libri.

O Stelliferi ɔditõ orbis
Qui ppetuo nex⁹ ſolio
Rapido celũ turbine verſas
Legẽqꝫ pati ſydera cogis.
Ut nunc pleno lucida cornu
Totis fratris obuia flãmis
Condat ſtellas luna minores.
Nunc obſcuro pallida cornu
Phebo ꝓpior lumina pdat.
Et q prime tp̄e noctis
Agit algentes heſper⁹ ortus
Solitas iterũ mutat habenas
Phebi pallens lucifer ortu.
Tu frondiflue frigore brume
Stringis lucẽ breuiore mora.
Tu cuꝫ feruida venerit eſtas
Agiles noctis diuidis horas.

¶ Metruꝫ quintũ p̄mi libri.

Stelliferi conditor orbis.) Hic icipit q̄ntuꝫ metrũ hui⁹ p̄mi: qđ dr̄ pidaricũ ab iuentore. anapeſticũ a pede p̄-dominãte. Eſt aũt anapeſtus pes ɔ̄rius dacti-lo cõſtans ex p̄mis duabus breuib⁹ ⁊ tertia lõ-ga ſyllaba. ⁊ eſt metrũ achathalecticũ. i. ſine defectu. Jn h̄ aũt metro Bo. exclamat ɔ̄ ꝓuidẽtiã diuã. admirãs ꝙ oĩa regantur a deo preter act⁹ humanos: lꝫ hoc falſum ſit. tñ Bo. ſic videbat̄ ſm̄ ſtatũ turbatũ. Et diuidit̄. Prio cõmẽ-dat diuam ꝓuidentiam ex gubernatione celeſtiũ ⁊ terre-ſtrium. 2° tangit act⁹ humanos non regi a deo. tertio rogat deum vt regat act⁹ hoĩuꝫ. ſcđa ibi. (Oĩa certo.) tertia ibi. (Quiſquis rerũ.) Prima diuidit̄. p̄mo cõmẽdat regimen diue ꝓuidentie circa celeſtia. 2° magis circa terreſtria ibi. (Tua vis variũ tẽpet.) Primo dic̄. O conditor. i. creator: orbis ſtelliferi. i. ferẽtis ſtellas. qui nex⁹. i. adiũct⁹. ppetuo ſolio. i. eterne ſedi. v̄ſas. i. frequẽter v̄tis celuꝫ. rapido turbi-ne. i. veloci motu. ⁊ cogis ſydera pati legẽ. i. debitũ ordinẽ. vt ipſa luna. nunc. i. aliq̄ñ lucida pleno cornu ſicut in pleni-lunio: obuia. i. oppoſita totis flãmis. i. luminibus. fr̄is. i. ſo-lis. ipſa luna condat. i. abſcondat. minores ſtellas. q̄ in ple-nilunio nõ vident̄ ꝓpter maius lumen. ⁊ tu cogis nunc. i. aliq̄ñ vt ipſa luna exñs pallida obſcuro cornu ipſa exñs ꝓ-pior phebo. i. ſoli perdat. i. amittat: lumina. i. lucẽ. q. d. tu fa-cis vt luna q̄ꝫto magis recedit a ſole tãto magis illumiat̄ ⁊ lumine ſuo obſcurat minores ſtellas: ⁊ q̄ꝫto magis appro-pinquat ſoli. tanto plus obſcuratur. ⁊ tu cogis vt heſperus . i. ſtella veſpertina. qui agit algentes. i. frigidos ortus tem-pore noctis. i. in crepuſculo quod eſt p̄ma ps noctis ſequẽ-do ſolẽ. iſte heſperus de mane lucifer dictus pallẽs in ortu phebi iteꝝ mutat ſolitas hẽnas. i. ſolitos curſus. nã cuꝫ de veſpere ſeq̄tur ſolem de mane p̄cedit ipm̄. ⁊ tu ſtrĩgis. i. co-artas. lucẽ. i. diẽ. breuiore mora tempore brume. i. hyemis. frondiflue. i. faciẽtis frondes fluere. cũ feruida eſtas vene-rit: tũc tu diuidis. i. diſtinguis. agiles horas. i. breues horas noctis. quaſi dicat. tu facis ꝙ tempore hyemali noctes ſũt prolixiores diebus: in tp̄e eſtiuali ɔ̄uerſo. ¶ Nõdum

ꝙ de⁹ dr̄ ɔditor ſtelliferi orbis: q2 ab ipſo depẽdet celuꝫ ⁊ tota nã. ex. 12. meta. ⁊ dr̄ reſidere in ppetuo ſolio: q2 in celo qđ eſt ppetuũ. nã celũ ẽ loc⁹ deoꝝ ⁊ ſpũuꝫ. ⁊ oẽs barbari ⁊ greci ⁊ q̄cũqꝫ putãt deos eẽ: eũ locũ q ſurſuꝫ ẽ deo attribu-unt tãq̄ꝫ imortale imortalitati coaptantes. p̄mo celi ⁊ mũ-di. ⁊ dr̄ v̄tere celũ rapido turbine. motus eni firmamenti dr̄ rapidus: q2 ſuo motu rapit ſecum alias ſpas. ¶ Uñ nota ꝙ v̄ſo ẽ v̄buꝫ frequẽtatiuũ ⁊ ſi-gnificat freq̄nter v̄tere: ⁊ in hoc inui-tur ꝙ celuꝫ ſemꝑ mouet̄ ⁊ nõ ceſſa-bit: q2 dic̄ cõmẽta-tor nõ eſt timẽduꝫ ꝙ celuꝫ ſtet. Et rõ q2 mouẽs mouet ſine fatigatiõe ⁊ ſi-ne pena. 12. meta. ¶ Jtẽ de⁹ ẽ nex⁹ ppetuo ſolio. i. con-iunctus ppetuo ce-lo. Uñ de⁹ tripl'r ẽ in vniuerſo. ſ. eẽn-tial'r ſeu pñtial'r. ſacr̄aliter ſeu myſterial'r. ⁊ miſericordial'r Eẽntial'r ſeu pñtial'r eſt in ſua v̄a claritate in q̄ ipm̄ hõ nũ-q̄ꝫ vidit. ſic dic̄ ꝓpha. deuꝫ nemo vidit vnq̄ꝫ ſic ipſe eſt in ppetuo ſolio. Sacramẽtal'r ſeu myſterial'r. de⁹ eſt in ſacr̄o euchariſtie qđ rata fide credimus. Sed miſericordial'r d̄s eſt vbiqꝫ. pꝫ ꝙ dic̄ ſcriptura. miſi̇cordia domini plena eſt terra: ⁊ inde ꝓuenit dcm̄ cõe ſm̄ ꝙ dicit ſcriptura. de⁹ eſt vbiqꝫ. ¶ Nõ ſm̄ hugui. ſoliũ eſt ſedes regalis ex ſolidis li-gnis fcã. dicta a ſoliditate. i. a firmitate. ¶ Nota ꝙ de⁹ co-git ſydera pati legẽ nõ violẽta nec coacta motione: q2 nul-lum violentum ppetuum: ſed cogit ea voluntaria ordina-tione obſeruare legẽ. i. determinatum motuꝫ vt tempore eis ſtatuto oriãtur ⁊ occidãt. ¶ Nota ꝙ luna de ſe eſt cor-pus opacũ recipiẽs lumẽ a ſole. ⁊ in ea pte q̄ eſt verſus ſolẽ illumiat̄. cũ aũt directe oppoſita ſit ſoli ſicut in plenilunio tũc lumine ſuo obſcurat miores ſtellas: eo ꝙ maius lumẽ obfuſcat min⁹: ſed cum luna eſt in iſta parte celi in qua eſt ſol ſicut cõtingit in ɔiunctione. tũc ſupior pars que eſt ver-ſus ſolem eſt illuminata. ⁊ iferior pars que eſt verſus nos eſt obſcurata: ⁊ tunc nihil videm⁹ de luna: ſed cũ icipit elõ-gari a ſole tunc pars elongata icipit modicũ apparere no-bis. ⁊ tunc dicim⁹ eſſe nouiluniũ. ⁊ q̄ꝫto plus elongatur. tã-to plus apparet nobis illuminata. ¶ Nõ Bo. dicit ſolem eſſe frẽm lune: q2 ſm̄ fabulas Juppiter cõcubẽs cũ latona genuit ex ea duos gemellos. ſ. phebuꝫ qui dr̄ ſol. ⁊ dianam q̄ dr̄ luna. ⁊ ſic ſm̄ fabulas ſol eſt frater lune. ¶ Nota ſtel-la q̄ de veſpere ſequit̄ ſolẽ ⁊ de mane p̄cedit. hꝫ diuerſa no-mina. pꝫ per verſum. Lucifer aurora ven⁹ veſper⁹ heſper⁹ idem. Quõ aũt ſit poſſibile ꝙ eadem ſtella de veſpere ſeq̄-tur ſolẽ: ⁊ de mane p̄cedat: dicũt aliq ꝙ hoc nõ cõtingit in vna ⁊ eadẽ pte ãni: ſꝫ in diuerſis. dicunt eni ꝙ in eſtate ſe-quitur ſolẽ ⁊ in hyeme precedit: ſed hoc eſt ɔ̄ oẽs auctores dicentes. hoc eſſe in codeꝫ tp̄e anni. Alij dicũt ꝙ mercuri⁹ ⁊ ven⁹ ſint ſtelle ſi'lis coloris ⁊ q̄ꝫtitat' quarũ vna q̄ñqꝫ ſe-quit̄ ſoleꝫ alia precedit. ⁊ ſic videt̄ eſſe vna ſtella que ſeq̄t̄ ⁊ precedit: ſed hoc nõ eſt. Hug. dicit ꝙ ven⁹ eſt altior ſole ⁊ loquit̄ ſꝫ antiq̄s aſtrologos. q locauerũt venerẽ ſupra ſo-lẽ. cũ igit̄ ɔtigit ꝙ ven⁹ ⁊ ſol ſil' veniunt ad occaſum: q2 ve-nus ẽ altior diuti⁹ videt̄ in ſero q̄ꝫ ſol: eadẽ rõne citi⁹ vr̄ in mane q̄ꝫuis eqꝫ cito diſcurrãt. nã citi⁹ vident̄ aſcẽdẽtia re

mota ꝙ ꝓpinqua ⁊ diuti⁹ videnť deſcēdētia remota ꝙ̄ ꝓpiqua: ſ; eq̄li motu icedāt. Sʒ moderni aſtrologi locāt venerē ſub ſole. Aliȷ dicūt ꝙ vna ē ſtella q̄ vno tpe ſeqtur ſolē alio tpe ꝑcedit. Et dicūt ſ; ptolomeū ꝙ illa ſtella hʒ epiciclū i cui⁹ circūferētia deferť corp⁹ eius. Eſt aūt epiciclus circulus puus c⁹ cētrū ē i circūferētia orbis deferētis: nūc aūt eſt ita ꝙ epiciclus veneris ſemper ē cū ſole. ita ꝙ ſi protrahať linea a centro terre per centrū epicicli veneris ad firmamētū eadē linea tranſibit per centrū ſolis. vel nō multuʒ diſtabit ab eo. cuʒ aūt venus feratur in circuitu epicicli aliqñ erit in eadē linea cū ſole. aliqñ ꝑcedit. aliqñ ſeqť. Itē mora ſolis ſuper oriçontē facit dieʒ. cū dies ſit latio ſolis ſuper terrā. mora aūt ſolis ſub oriçonte facit noctem. ⁊ q2 ſol lōgioreʒ facit morā tempore eſtiuali ſuper oriçontem. ⁊ breuiorem ſub oriçonte. ideo dies eſtiuales lōgiores ſunt noctibus. in hyeme autem fit econuerſo propter quod dies hyemales breuiores ſunt noctibus.

Tua vis variuʒ tēperat annū.
Ut quas boree ſpūs aufert:
Reuehat mitis zephir⁹ frōdes:
Queq; arcturus ſemina vidit
Sirius altas vrat ſegetes.
Nihil antiqua lege ſolutuʒ
Linqt ꝓprie ſtationis opus.
O ia certo fine gubernas.
Hoīuʒ ſolos reſpuis actus.
Merito rector cohibere mō.
Nā cur tātas lubrica verſat
Fortūa vices premit iſontes
Debita ſceleri noxia pena.
At perūſi reſident celſo
Mores ſolio: ſanctaq; calcāt
Iniuſta vice colla nocentes.
Latet obſcuris cōdita virtus

Tua vis varium ⁊c.) Hic Bo. cōmendat regimen diuine ꝓuidētie magis circa terreſtria. ſ. circa partes anni: dicēs. O deus tua vis. i. virtus temperat. i. ordiat variuʒ annū. i. diuerſas partes āni: vt mitis çephirus. i. ventus vernalis. reuehat. i. reducat frondes q̄s aufert. i. deſtruit ſpūs boree. i. flatus boree. ⁊ tua vis tēperat. vt q̄cq̄. i. q̄cūq; ſemina vidit arcturus illa ſtella illas altas ſegetes. i. longas ſegetes. vrat ſirius. i. ſtella canicľa tpe eſtiuali. ⁊ ſubdit. Nihil ſolutū. i. ſegregatū. antiq̄ lege. i. eterna lege diuine ꝓuidētie. ligt. i. derelingt. opus ꝓprie ſtatiōis. i. ad q̄d opandū ē ſtatutū. ¶ Nota ꝙ q̄ttuor ſunt ptes anni. ver. hyems. autūnus. et eſtas. In vere flat ventus q dr̄ çephirus q eſt collateralis fauonȷ. ⁊ q2 flatus eius eſt lenis: iō dr̄ mitis ⁊ ꝓducit viridia. In hyeme ⁊ maxime i ꝑncipio viget flatus boree. qui eſt ventus collateralis aqlonis cuius flatus eſt fortis ⁊ frigidus. ⁊ deſtruit viridia denudando arbores. ¶ Nota ꝙ arcturus eſt ſtella circa maiorē vrſa; q̄ dr̄ videre ſemina: q2 tpe ſui ortus. quo oritur cum ſole tunc ſeminať ſicut in autūno. ¶ Nota. ſirius eſt ſtella que alio noīe dr̄ canicula ⁊ dr̄ ſirius a ſirē q̄d eſt tractus ꝓpter lōgū tractū caloris. ⁊ apparet cuʒ ſol eſt in cācro. ⁊ dr̄ vrere ſegetes. i. maturare. ¶ Nō. de arcturo diċ Iſiō. i li. ethimoľ. arcturus eſt ſidus poſt caudā maioris vrſe poſitū. ⁊ oriť tpe autūnali: ſ; vegetius dicit arcturū oriri poſt idus ſeptēbris. 17. kľas octobr. Itē diċ Iſiō. canicula eſt ſtella ⁊ dr̄ ſirius que eſtiuis menſibus in medio centro celi eſt. ⁊ iuncta cuʒ ſole duplicatur calor eius. ⁊ diſſoluuntur corpora a qua ſtella dn̄r dies canìculares in quibus moleſte ſunt purgationes.

¶ Oia certo fine. ⁊c.) In iſta parte Bo. tangit act⁹ hoīum nō regi a ꝓuidētia diuina ſ; dērelictos regimini fortūe dicēs. O dēs tu gubernas oīa certo fine. i. certo ordie ad finē. ⁊ reſpuis. i. ſpnis regere ſolos act⁹ hoīum. g̃o rector de⁹ tu merito cohibere. i. coercearis. cur lubrica fortuna. i. inſtabilis fortuna verſat. i. vertiť. tātas vices. i. alternatiōes. q2 ipſa ꝑmit iſontes. i. inocētes. noxia pena debita ſceleri. i. hoī ſcelerato. ⁊ peruſi mores. i. hoīes peruſi in morib⁹. reſidēt in celſo ſolio. i. alto loco. ipſi nocētes. i. mali. calcant ſcā colla. i. colla ſcoꝝ hoīum iniuſta vice. i. iniuſta alternatiōe. q ſci poti⁹ deberent calcare colla nocētū q̄ econuerſo. ⁊ clara virtus. i. homo clare vtutis. latet condita. i. aſcondita. obſcuris tenebris. i. ab hoīb⁹ vicio obſcuritatis. ⁊ iuſtus homo tulit. i. ſuſtulit. crimen iniq̄ hoīs. ⁊ periuria nil nocent ipſis iniquis. ne fra⁹ cōpta. i. ornata. mendacȷ colore. i. falſa appentia nocet ipſis. ſ; cuʒ prauis libuit vti virib⁹. i. exercere vires. q̄s prauos metuūt innumeri ppl̄i. i. vulgares. tūc ipſi gaudēt ſubdere. i. ſuppl antare ſūmos reges. i. bonos ⁊ ſapiētes quoꝝ eſt regere ⁊ alios gubernare.

Clara tenebris. iuſtuſq; tulit
Crimen iniqui.
Nil piuria: nil nocet ipſis
Fraus mēdacȷ cōpta colore.
Sed cū libuit viribus vti:
Quos innumeri metuūt ppl̄i:
Sūmos gaudēt ſubdē reges
O iaʒ miſeras reſpice terras:
Quiſq; rex federa nectis.
O peris tanti pars nō vilis
Hoīes quatimur fortūe ſalo.
Rapidos rector ꝯprie fluct⁹.
Et quo celum regis imenſum
Firma ſtabiles federe terras.

¶ Proſa quinta primi libri.

Ecvbi ꝯtinuato dolorē d
b latraui. illa vultu placi-

¶ Itē deus oīa gubernat certo fine. q2 dicit cōmentator. io. metaph. Deus eſt menſura oīum ⁊ regula ⁊ infallibiliter verū metruʒ. ⁊ cōmentator dicit ꝑmo celi ⁊ mun. Entia diuina nos gubernāt ⁊ regūt: ⁊ nobis ſunt q̄ſi finis. Itē illud q̄d eſt ſapiētiſſimū regit certo fine cū ſapientis eſt regere: ſ; de⁹ eſt ſapiētiſſimus eo ꝙ ſapia a deo ꝓceſſit. Uñ ſcriptura. Ois ſapia a deo eſt. ¶ Nō Bo. vidit in mundo bonos deꝑmi ⁊ malos exaltari. cū tamē potius fieret ecōuerſo. Iō ſibi videbať ꝙ actus ⁊ opationes hoīum nō regerenť a deo: ſed magis a fortuna que hūc humiliat ⁊ hunc exaltat. Ideo Boetius deo cōqueritur.

¶ O iā miſeras ⁊c.) Hic Bo. rogat vt dēs regat act⁹ hoīum ⁊ hoīes ſic regit celū. d. O q̄ſqs de⁹ es tu q nectis. i. cōiūgis. federa. i. ꝯcordias rex. reſpice miſeras terras. i. hoīes i terris habitantes. Nos. n. hoīes nō ſumus vilis ps ſed valde nobilis tāti tui opis. i. mundi. nos quatimur. i. cōcutimur. ſalo. i. mari. ⁊ amaritudine fortune. ideo tu de⁹ cōprime. i. reſtringe. rapidos fluctus. i. magnos ipet⁹ fortune. ⁊ eo federe. i. regimie. quo regis immēſuʒ celū tu firma. i. robora. ſtabiles terras. i. hoīes ſtabiles in terra. ¶ Nō Boe. dicit hoīem nō eſſe vileʒ pteʒ mundi. q2 ſcribiť in ꝓlogo lib. de pomo ariſ. Hō eſt digniſſima creaturaꝝ ſilitudo oīum ad imaginē dei fact⁹. ⁊ 2° de aīa. quodāmō aīa ꝯuenit cū oīb⁹ creaturis: cū angelis in itelligēdo cū brutis in ſentiēdo. cū plātl i vegetādo. cū lapidib⁹ i eēndo. ¶ Nō Bo. ꝯpat fortunā ſalo. i. mari. Sic. n. nauis vndis marinis iactať i altū nūc ⁊ nūc i ꝓfundū. ſic hō p fortunā nūc i ꝓſpitate leuať. nūc i aduerſitate deyciť. ¶ Proſa 5ª ꝑmi libri.

Ec vbi continuato ⁊c.) Hic incipit quinta proſa hui⁹ ꝑmi. in qua Bo. oſtēdit quōphia ſe habuit ad ſuā querimoniā ⁊ q̄d ex ea coǵuerit. 2° phia q̄dā dcā Boetȷ irrōnabilia ꝑuipēdit. 3° ſub breuitate recolligit ea q̄ ipſ Boetiū pturbāt. 4° phia dat modū remedēdi ipſ Bo. 2ª ibi. ¶ Itaq; nō tā me loci huius.) tertia ibi. ¶ Et tu quidem

do:nihilq̃ meis queſtibꝰ mota. P. Cũ te iq̃t meſtũ lachrymãtẽq̃ vidiſſeʒ ilico miſerum exulẽqʒ cognoui. Sed quã lõginquũ eẽt exiliuʒ:niſi tua ꝓdidiſſet oõ neſciebaʒ. Sʒ tu q̃ꝫ procul a pr̃ia nõ q̃dẽ pulſus es ſʒ aberraſti. At ſi te pulſum exiſtimari mauis:te potiꝰ ipſe pepuliſti. Nã id q̃dẽ de te nunq̃ꝫ cuiq̃ꝫ phas fuiſſʒ. Si.n.cꝰ oriũdus ſis pr̃ie remiſcaris non vti athenienſiũ quondã multitudinis ĩpio regit̃:ſʒ eiꝰ vnꝰ dñs ẽ ⁊ vnꝰ rex:vnꝰ ⁊ princeps q regit eã. Qui freq̃ntia ciuiũ ñ depulſiõe letat̃. Cuiꝰ agi frenis atqʒ obtemperare iuſticie ſũma libtas eſt. An ignoras illaʒ tue ciuitatis antiquiſſimã legẽ q̃ ſancitũ ẽ ei ius exulare nõ eẽ qſq̃s in ea ſedem fundare maluerit? Nã qui vallo eiꝰ ac munimine cõtinet̃:nullus metꝰ eſt ne exul eẽ mereat̃. At qſq̃s ĩhitare eaʒ velle deſierit:pariter deſinit ẽt mereri. Itaq̃ꝫ non tam me loci huius:q̃ꝫ tua facies mouet. Nec bibliothece potius comptos ebore ac vitro parietes q̃ꝫ tue mentis ſedem requiro. In qua non libros ſed id quod libris p̃ciuʒ facit:librorũʒ quondam meorũʒ ſñias collocaui:

de tuis.) q̃rta ibi.(Sʒ q̃ñ pluribus.) Dicit p̃. Poſtq̃ꝫ ego Bo. delatraui.i.ↄ rõneʒ locutꝰ ſuʒ h̃.ſup.ꝑdcã ↄtinuato dolore.i.aſſidua turbatione.illa.ſup.phĩa placito vultu nihil mota.i.irata.meis q̃ſtibꝰ.de meis q̃rimonÿs. inq̃t.i. dixit. Cũ.i.q̃ñ ego vidiſſeʒ te Bo.meſtũ.i.triſtẽ.q̃ꝫ ꝑ ⁊.lachrymãtẽ.i.flentẽ. ilico.i. ſtati.cognoui te miſerũ.q̃ꝫ ꝑ ⁊.exulem.i. patientem exiliuʒ: ſed q̃ꝫ longinquuʒ .i.remotuʒ. eſſet illud exiliuʒ ego neſciebam.i. ignorabã:niſi tua oratio .i.ſermo.mihi ꝓdidiſſʒ.i. reuelaſſʒ ſed tu ſup. Bo. q̃õ ꝑ certe. nõ es pulſus q̃ꝫ procul.i. valde r̃mote.a pr̃ia.i. a iudicio rõnis:ſed aberraſti.i. deuiciſti.at ꝑ ſʒ.ſi te mauis.i.magl vis. exiſtimari pulſũ a patria potius ſup. tu ip̃e pepuliſti te bo. Nam ꝑ q̃ꝛ. q̃dem pro certe.id ſup.repellere te a patria nunq̃ꝫ fuiſſʒ phas .i.licitũ. cuiq̃ꝫ ſup. homini. Si.n.reminiſcaris.i.recorderis. cuius patrie.i.de qua patria ſis oriundus.i. natus.nõ vti pro ſicut.ſup.citas atheniẽſiũ quõdã regitur ĩperio.i. ex p̃cepto m̃ltitudinis .i.multoꝝ rectorum. ſequit̃ grecũ q̃õ tm̃ valet in latino:ſʒ vnus eſt dñs ⁊ vnus rex vnus ⁊ p̃nceps q letat̃.i.gaudet. de frequẽtia.i. frequenti ĩhabitatiõe. ciuiũ.i. ĩcolarum.et nõ depulſiõe.cuius regis agi.i.duci. frenis.i. p̃ceptis. atq̃ꝫ pro ⁊ obtemperare.i.obedire.iuſtitie ſumma eſt libertas. An ꝑ nunq̃d.ignoras illã antiquiſſimã legẽ.i. ſtatutũ. tue ciuitatis.i.recte rõnis. qua ſancitũ.i. cõfirmatũ eſt ius nõ eſſe.i.ad eam nõ pertinere. exulare.i. exilium pati quiſq̃s .i.quicũq̃ꝫ.maluerit.i. optauerit.fundare.i. locare in ea ciṫate ſedem.i.habitationẽ ſuã.nam pro q̃ꝛ.qui cõtinet̃.i.cõprehendit̃ vallo ac munime eiꝰ ſup. citatis. nullus metus .i.timor.eſt illi vt mereat̃ eſſe exul.at.pro ſed. q̃ſq̃s deſierit.i.ceſſauerit.velle inhabitare eã ciuitatẽ pariter . d̃ſinit ẽt mereri.i.meritũ cõſequi. ¶ Nota ꝙ delatrare ꝓprie ẽ canũ.in ꝓpoſito aũt delatrare eſt vrgente dolore contra rõnem loqui.⁊ ſic bo.q̃ꝛ dixit actꝰ hoĩum nõ regi a deo cõtra rõnem loquebat̃.ergo dixit ſe delatraſſe. ¶ Nota nõ eſt hoĩs ſapientis moueri ex his q̃ dicunt̃ ab ĩſipiẽte ↄtra rõnem; ſed magis debet ĩſipientẽ ĩſtruere ⁊ ip̃m cõſolari ergo phĩa nõ fuit mota ex queſtibꝰ boetÿ: ſed magis ipſuʒ cõſolabat̃. ¶ Nota phĩa cognouit boetiũ eẽ miſerũ ⁊ exulem.miſer eſt ille cuiꝰ animus ſeq̃t̃ mutationẽ rerũ tp̃aliũ: ita ꝙ extollit̃ in ꝓſperis. ⁊ deprimit̃ in aduerſis. Exul in ꝓpoſito eſt ille non qui mutat regionẽ:ſed qui agit contra rõneʒ. ¶ Nota ꝙ per lachrymas põt cognoſci ꝙ ratio hominis eſt turbata:ſed q̃ꝫtum turbata ſit non cognoſcit̃ niſi ſ̃mone dolẽtis.ĝ dicit phĩa lachrymis cognoui te eſſe exuleʒ:ſʒ q̃ꝫtum eẽt exiliũ neſciebã:niſi tua oõ mihi ꝓdidiſſʒ ¶ Nõ.ille pulſus eſt a pr̃ia q oĩno rõneʒ amittit:ſʒ ille aberrat qui ĩfra pr̃iam in aliquo rõneʒ retinet ⁊ in aliq̃ amittit. Bo.autem nõ erat pulſus ꝓcul a pr̃ia:q̃ꝛ nõ totã rõneʒ amiſerat.credebat eñi oĩa regi a deo:ſed in hoc aberrabat ꝙ actus hoĩum a deo regi nõ putabat. ¶ Nota.de patria hoĩs que eſt recta rõ loq̃tur Seneca ĩ de remedÿs fortuitoꝝ dicẽs. Pr̃ia ẽ vbicũq̃ꝫ hõ bene ẽ.illud aũt q̃õ hñ ĩ hoĩe ẽ nõ in loco eſt:ĩ hoĩs ĩquã ꝑtãte eſt. ſi ſapiẽs eſt nõ ꝑigrinatur.ſi ſtultus exulat. ¶ Nota a patria rõnis nullus boetium expulit niſi ipſe ſeipſum:q̃ꝛ Bo. non alieno ĩpetu ſʒ ꝓprio defectu terminos ⁊ limites rõnis exiuit. ¶ Nota ciuitas atheniẽſiũ regebat̃ ĩperio multitudinis. p̃mo.n. eam regebant reges. poſtea ſuccedẽte tempore p̃ncipes . tandeʒ pro regimine eius ſingulis annis eligebantur.38.ſapientes : ſed patria rõnis tãtum vno p̃ncipe regitur.ſ. do: qui ẽ regula recte ratiõis. ¶ Nota. homo dr̃ oriũdus a patria rõnis ĩq̃ꝫtum anima eius ĩtellectiua que vtitur recte ratiõe a deo oritur. ¶ Nota intantuʒ homo manet ĩ patria rationis inq̃ꝫtũ deo ſubÿcitur ⁊ legi diue. ⁊ q̃ꝛ deus in ſubiectiõe ſuoꝝ delectatur:ideo letatur in multitudine ciuium ⁊ non in expulſione eoꝝ. Repellitur aũt aliquis a patria rõnis a deo rebellãdo ⁊ a recta rõne recedendo. ¶ Nota. q obtemperat ſe deo eſt ſumme liber:q̃ꝛ ĩquantum aliquis agit ſ̃m rectam rõnem intantum eſt liber:ſed per obtemperare ſe deo homo maxime agit ſ̃m rationeʒ.ergo talis maxime liber eſt: Uñ Señ.52.epiſtola dic. Queris que ſit libertas:libertas vera eſt nulli rei preterq̃ꝫ deo ſeruire.equanimiter proſpera ⁊ aduerſa ferre ⁊ fortunam in equũ ducare. ¶ Nota ꝙ a ciuitate rationis nullus exulat niſi per affectionem temporaliuʒ.talis autem affectio eſt voluntaria.⁊ ideo ſola volũtate aliquis exulat a tali ciuitate:⁊ quia talis affectio nõ poteſt homiem occupare q̃ꝫdiu eſt ĩfra terminos recte rõnis:ideo dicit phĩa.nam q vallo eius ⁊c̃.

¶ Itaq̃ꝫ non tam me loci huius.) Hic philoſophia quedaʒ dicta irrationabilia Boetÿ paruipendit dicẽs. Ex quo aberraſti a patria rationis.itaq̃ꝫ pro ergo. non tam ideſt non tantũ.facies ideſt diſpoſitio.huius loci ideſt exilÿ.q̃ꝫ ideſt quantum.tua facies. ideſt interior diſpoſitio mentis tue. mouet.ideſt perturbat. me philoſophiam que deiecta eſt aduerſitate fortune:⁊ quia ſuperius conqueſtus fuit de carentia bibliothece librorum.iſtã carentiam paruipendẽs philoſophia dicit. Nec ego philoſophia requiro: ideſt inueſtigo.parietes bibliothece:comptos: ideſt ornatos ebore: ideſt oſſibus elephantum.ac pro etiam.vitro. ideſt gẽmis precioſis.q̃ꝫ:ideſt inquantum. ſupple:ego requiro ſedem. ideſt tranquillitatem tue mentis:in qua mente non collocaui:ideſt nõ poſui libros:ſed id:ideſt illud quod facit precium.ideſt precioſitatem:librorũʒ:ſcilicet ſententias meorũ librorum. ¶ Nota . ꝙ Boetius ſupra conquirendo de ſtatu ſuo ſolum deplanxit incommoda corporalia non curans deiectionem animi ſui. Unde philoſophia contra hoc ſolum deplangit ſui animi deiectionem et incommoda corporalia paruipendit . et quia ſuperius quarta proſa.dixit Boetius. Nunquid nõ mouet te facies huius loci.

Jō phia hic ſibi rñdens dicit.multo plus moueoꝛ propter animi tui deiectóēz ꝙ̄ ꝑpter locũ exilij i quo exiſtit: hō.n. foꝛtis aio oı̄:oı̄ loco vtit̃ ꝑ pr̄ia. Vñ Ouidius i li.de faſtis. Oē ſolũ foꝛti pr̄ia eſt vt piſcib⁹ equoꝛ.⁊ qꝛ ēt cōgſt⁹ fuit de bibliotheca rñdet phia ꝙ ipſa poti⁹ deplãgat ſnias libroꝛũ q̄s ꝑ obliuionē ꝑdidit ꝙ̄ carentiaꝫ bibliothece ⁊ libroꝝ.

¶Et tu gd̄ ō tuis.)

Et tu qdē ō tuis i cōe bonũ meritis vera qdē: ſʒ ꝑ multitudīe geſtoꝝ tibi pauca dixiſti. de obiectoꝛuꝫ qdē tibi vel boneſtate vel falſitate cũctis nota memoraſti. de ſcelerib⁹ fraudibuſqꝫ delatoꝝ recte tu quideꝫ ſtricti qꝫ attingēduꝫ putaſti: ꝙ ea melius vberiuſqꝫ recognoſcentis oı̄a vulgi oꝛe celebꝛent̃. Increpuiſti etiaꝫ vehementer iniuſti factũ ſenatus: de nr̄a ēt criminatione doluiſti. Leſe quoqꝫ opionis dãna fleuiſti. Poſtremo vero aduerſus foꝛtunã doloꝛ incãduit. ꝯq̄ſtuſqꝫ nō equa meritis pꝛemia ꝯpēſari: i extremo muſe ſeuiētis vt vtiqꝫ celũ terras quoqꝫ pax regeret vota poſuiſti. Sʒ qm̄ plurimus tibi affectuũ tumult⁹ icubuit. diuēſũqꝫ te doloꝛ ira meroꝛ diſtrabũt: vti nũc mētis es: nōduꝫ te

Hic phia ſub breuitate recolligit q̄ Boetiũ perturbauerũt: dicens. Tu boeti dixiſti v̄a de tuis meritis.i. fcis in cōe bonum ⁊ ꝑpter oīum boīum vtilitateꝫ: ſed ſup. dixiſti pauca ſupp. beneficia.tibi euenisse ꝑ multitudīe geſtoꝝ.i. factoꝛuꝫ tuoꝛũ.⁊ tu memoraſti.i.recitaſti. nota.i.manifeſta cunctis hoībus de honeſtate.i.de ſaluatione ſenatus. vel falſitate.i.compilatione falſarũ lr̄aꝝ obiectoꝝ.i. iputatoꝛũ tibi.quideꝫ ꝑ certe.tu ſtrictiꝫ putaſti.i. exiſtimaſti. attingendum ſup. eſſe.recte.i.rōnabiliter.de ſceleribus .i.de vitijs. ꝙ ꝑ ⁊. fraudibus.i. deceptionibus.delatoꝝ .i.accuſantiuꝫ.ꝙ ea.i.omnia iſta.celebꝛent̃.i. memoꝛentur melius.ꝙ pꝛo ⁊.vberius.i.copioſius.oꝛe.i. ſermone. vulgi recognoſcentis.i.memoꝛantis.Omnia etiaꝫ tu Bo.increpuiſti vehementer.i.foꝛtiter.factum.i.opus.iniuſti ſenat⁹ ſup.totius.⁊ tu etiã doluiſti de noſtra criminatione.i. vituperatiōe.⁊ ēt tu fleuiſti.i.defleuiſti.dãna.i.crimia.leſe opinionis.i.imaculate fame tue. Poſtremo.i. vltimo.doloꝛ incanduit aduerſus foꝛtunaꝫ.i.contra foꝛtunã. ꝙ pꝛo ⁊.ſup. tu boeti conqueſtus es nō cōpenſari.i.tribui.equa.i.digna pꝛemia.meritis.i. ꝑ meritis. In extremo.i.in fine.ſeuiētis muſe.i.furientis metri.tu poſuiſti.i.dediſti.vota.i. pꝛeces. ꝙ ea pax ſup.diue ꝓuidētie.regeret terras.i.homines terrenos.vtiqꝫ pꝛo ſicut regit celũ. ¶Nota ꝙ iſta omnia fuerunt cauſa perturbationis mentis Bo.⁊ pertractantur ea in quarta pꝛoſa.⁊ in fine metri.o ſtelliferi.

¶Sed quoniã.) Hic phia dat modum medendi ipſuꝫ bo. dicēs. Sʒ qm̄ plurimus tumlt⁹.i. valde magna mltitudo. affectuum.i.paſſionuꝫ:incubuit.i.inſtitit tibi.⁊ doloꝛ ira et meroꝛ.i.triſticia.diſtrabunt te diuerſum.i. ad diuerſa.ſup. ideo.vti pꝛo ſicut:nunc mentis es.nondum cōtingunt.i.reſpiciũt te. validioꝛa remedia.i.foꝛtioꝛa medicamenta. Ita ꝙ nos vtemur pauliſper.i.modicum.lenioꝛibus ſup.remedijs.vt ea que induruerunt.i.indurauerunt in tumoꝛeꝫ.i. inflaturaꝫ.perturbationibus.i.triſticijs animi. influētib⁹ .i.euenietibus ⁊ vt illa molleſcant.i.mollia fiant.blandioꝛe tactu.i.leuioꝛi medicina.ad recipiendaꝫ vim acrioꝛis.i. foꝛtioꝛis.medicaminis. ¶Nota ꝙ Boe. fuit diſtractus multitudine affectionum.ſ.ira meroꝛe ⁊ doloꝛe. Nam ira trabit hoīeꝫ ad vindictã.doloꝛ ad deſꝑationē.meroꝛ ad totius mētis aggrauatiōeꝫ.iō dic̃ phia ꝙ ſua ꝑturbatio iã nō poſſit ſuſtinere foꝛtioꝛa remedia:ſʒ velit ſibi adhibere lenia vt ꝑ talia ꝑpat⁹ ⁊ diſpoſitus ꝯñr poſſet ꝑcipe remedia acrioꝛa.

¶Metruꝫ ſextuꝫ p̄mi libꝛi.

c Um phebi radijs graue) Hic icipit ſextum Metruꝫ huius p̄mi:qđ dicitur metruꝫ gliconicum ab inuentoꝛe.coꝛiambicum a pede pꝛedominãte. Eſt aũt coꝛiambus pes cōſtans ex p̄ma ⁊ vltima longa ⁊ duab⁹ medijs breuib⁹. Unde primus pes huius metri eſt ſpondeus.ſecũdus coꝛiambus. tertius pirrichi⁹ q eſt pes conſtans ex duab⁹ breuibus:et loco eius aliquãdo ponit̃ iambus q cōſtat ex pꝛima breui ⁊ vltima longa. In ħ ergo metro phia ꝓbat dcm̄ ſuum ꝑ exempla. Dic̃ eniꝫ ꝙ Bo.ꝑ nunc non conuenirent remedia foꝛtia. ſed alio tempoꝛe.pꝛobat ergo ꝙ oı̄a requirãt tp̄s determinatuꝫ: ⁊ ſi fiant extra ſuũ temp⁹ nō ꝓſperantur. ⁊ hoc ꝓbat tribus exemplis.ſcđo tãgit tp̄a nō ꝑmiſceri q̄ deus diſtinxit. ibi.(Signat tp̄a.) Primũ exēplũ eſt de ſemīe ꝙ ſi ſemiat̃ nō debito tp̄e nō ꝓfert fructũ. Ut ſi qs ſemiaret i iulio vl̓ in auguſto. vñ dic̃ ſic i lr̄a. Cuꝫ ꝑ qñ.graue ſydus cãcri illi⁹ ſigni.ieſtuat.i.iardeſcit.radijs phebi.i.ſolis.tũ.i.in illo tp̄e q credidit.i.cōmiſit.larga ſemia.i.copioſa ſemina. ſulcis.i. cauernis.terre.negãtibus ſup.ſpē meſſis.talis eluſus.i.fruſtratus.fide.i.beneficio.cereris.i.dee frugũ:pergat.i.accedat.ad arboꝛes quernas.i.q̄rcuuꝫ.⁊ veſcat̃ fructibus eaꝝ. Tũc ponit ſcđm exēplũ de floꝛib⁹ quos hō fruſtra q̄rit tp̄e hyemali cũ tp̄s eoꝝ ſit in vere. Vñ dic̃ in lr̄a. Tu lecturus .i.collectur⁹.violas.tales floꝛes.nũqꝫ petas.i.accedas purpureũ nemus.i.floꝛidã ſiluã.cũ.i.qñ campus ſtridens.i.ſonans cãpus.inhoꝛruit.i.hoꝛribil̓r apparuit.ſeuis aqlonib⁹ .i.crudelib⁹ vētis hyemalib⁹. Tũc ponit tertiũ exemplũ ⁊ eſt de vuis q̄ mature ſunt in autũno.⁊ iō fruſtra q̄rant̃ tp̄e vernali. Vñ dic̃ in lr̄a.ſi libeat frui vuis non q̄ras auida.i. cupida manu ſtrigere vernos palmites.i. vnales vites: qꝛ bachus de⁹ vini.potius ꝯtulit ſua munera.i.vuas.autũno .i.tp̄e autũnali. ¶Nō ꝙ ſydus cãcri dr̃ graue: qꝛ ſole exñte i cãcro hoīes grauãt̃ nimio caloꝛe quo tp̄e nō ē ſeminãdũ: qꝛ ad ħ ꝙ ſemē cōualeſcat reqrit̃ humoꝛ q caloꝛe ſolis feruido tp̄e reſoluitur ⁊ euapoꝛat. ¶Nota ſ̄m fabulas cũ pluto rapuerat ꝓſerpinã mater eius ceres q̄rens ipſam in terris: ⁊ nō iueniēs denegauit hoībus bñficiũ frugũ. ⁊ tũc hoīes pergebant ad arboꝛes q̄rcuũ ⁊ comedebãt glãdes.⁊ ſic logt̃.p.in lr̄a. ¶Nō de ħ ꝙ dic̃ ſtridens cãp⁹: dic̃ hu.ꝙ ſtrideo.des.vl̓ ſtrido. dis.ē foꝛtiter ſonar̃ vl̓ dētes ꝯcuter̃

¶Metrũ ſextũ pꝛimi libꝛi.

CUꝫ phebi radijs graue
Cãcri ſydus ineſtuat:
Tũ q larga negantib⁹
Sulcis ſeia credidit:
Eluſus cereris fide
Quernas pergat ad arboꝛes.
Nunqꝫ purpureũ nemus
Lecturus violas petas:
Cum ſeuis aquilonibus
Stridēs cãpus inhoꝛruit.
Nec queras auida manu
Vernos ſtringere palmites:
Vuis ſi libeat frui.
Autũno potius ſua
Bacchus munera contulit:

ℂ Signat tpa pro.) Hic oñdit phīa tpa nō ꝑmiſceri q̄ de⁹ diſtinxit dicens. Deus ſignat. i. ornat. tpa aptans ea ꝓprijs officijs: nec ipſe deus patit̄ miſceri vices. i. alternatiōes tēpoꝝ ita ꝙ tempus vni officio deputatū cōueniat alteri: q̄s vices tēpoꝝ ipſe coercuit. i. diſtinxit. ⁊ addit ſic q̄rens aliq̄ tpe nō debito fruſtrat̄ in q̄rēdo. ſic illud qḋ deſerit certuz ordinem ꝑcipiti. i. feſtina via. illō nō habꝫ letos exitus. i. ꝓſperū euentū. ſic a ſimili ſi phīa relicto debito tpe miniſtraſſet Boetio fortem medicinaz: nō fuiſſet proſperata in medicādo ipꝫ. ℂ Nota ꝙ per debitū ordinē res conſeruant̄ in ſuo eſſe ⁊ in ſui nā. ⁊ qḋ defic̄ ab ordine: ēt deficit ab eē. Vñ Boe. q̄rto h⁹. ſcḋa ꝓſa. Eſt. n. qḋ retinet ordinē ſeruatq; nām. qḋ vo ab hoc defit: eē qḋ in ſua nā ſitum eſt dereliquit. ꝓpter qḋ ōbitus ordo in omnib⁹ eſt obſeruādus. Unde poeta. Eſt ordo ſūma limes ſapientis in arte. Ergo dicit philoſophia ꝙ precipit via. ℂ Nō omne agens in agendo debet preſtituere ſibi bonum finez: qꝛ ratione boni fini agens meretur. ⁊ rōne mali finis demeret̄. Unde poeta non datur extimplo bona poſt ꝑmordia merces Congrua: ſed rectus premia finis habet. Cuz igitur inordinatio impediat bonitatem finis: ideo vitanda eſt.

Signat tempora ꝓprijs
Aptans officijs deus.
Nec quas ipſe coercuit
Miſceri patitur vices.
Sic quod precipiti via
Certum deſerit ordinem:
Letos nō habet exitus:

ℂ Proſa ſexta primi libri.

PRimū igitur pateriſne me pauculis rogationibus ſtatum tue mētis attingere atq; tētare: vt qui modus ſit tue curōnis itelligam? B. tu vero arbitratu iquā tuo que voles vt reſponſurum rogato. P. Tū illa: hunccine inquit mundum temerarijs agi fortuitiſq; caſibus putas: An nullum credis ei ineſſe regimē rōnis? B. Atqui inquam nullo exiſtimauerim modo vt fortuita temeritate tam certa moueantur. Verum operi ſuo conditorez preſidere deuz ſcio. Nec vnq; fuerit dies q me ab hac ſnie veritate depellat. P. Ita eſt inquit. Nam id etiam pauloante ceciniſti: homineſq; tm̄ diuie exortes cure eſſe deploraſti. Nam de ceteris quin rōne regerent̄ nihil mouebar. Pape aūt vehementer admiror cur in tā ſalubri ſnia locat⁹ egrotes. Verū altius perſcrutemur. neſcio quid abeſſe coniecto: Sed dic mihi quoniaz a deo regi mundu non ambigis: quibus etiā gubernaculis regat̄ aduertis? B. Vix inquam rogatiōis tue

ℂ Proſa ſexta primi libri.

PRimum igitur pateres.) Hec ē ſexta ⁊ vltima ꝓſa h⁹ ꝑmi: in qua phīa ingrit cām radicalez īfirmitatis Boetij ex quibuſdā īterrogatiōibus. Et ꝑmo phīa captat beniuolentiā Boetij. ſcḋo ponit ſuas īterrogationes ibi. (Tuz illa.) Dicit ꝑmo: O Boeti anteq̄ adhibeaz tibi remedia. ne ꝑ nūqd. pateris. i. admittis. me phīaz. ꝑm pauculis rogationib⁹. i. īterrogationib⁹. attingere ſup. ꝑ cognitionē. atq; tētare. i. rimari. ſtatū. i. diſpōnē tue mētis vt ītelligā. i. cognoſcā. q ſit modus tue curatōis. ſ. ſanationis. Vo ꝑ ſz. Ego Boeti⁹ iquā. i. dixi. tu philoſophia rogato. i. interrogato. tuo arbitratu. i. ſm tuā volūtatez. q̄ voles. vt ꝑ ſicut. rñſurū. i. volētē rñdere. ℂ Nota ꝙ phīa more boni medici nō ſoluz ſcrutatur cauſas doloris per ſigna extrinſeca ſicut medici ꝑ vrinā ⁊ pulſuz: qꝛ h ſigna q̄nq; fallunt: ſz ēt ſcrutat̄ cās doloris Boetij ꝑ rñſionē ad q̄ōnes. ⁊ ꝑmo captat eius beniuolētiā reddēdo ipꝫ attentuz ꝑ hoc ꝙ dic̄ pauculis rogationibus. ℂ Nota ꝙ īfirmi hñt nālē īpotentiā aliqd patiēdi. g ex facili ꝯturbant̄: nō ſolū ꝑ multas īterrogatiōes: ſz ex vna ſola. Volēs g phīa mouere paucas q̄ōnes Boetio īfirmo: ꝑmo captat ei⁹ beniuolentiam.

ℂ Tuz illa.) Hic phīa facit īterrogationes. ſcḋo cauſas totius īfirmitatis ex rñſionibus Boetij recolligit. 3° oſtēdit ipm curabilē eē dādo modū ꝓcedēdi circa curatiōez eius 2ª ibi. (Qt pleniſſime.) 3ª ibi. (Sz ſoſpitatis actori.) Primo phīa q̄rit de mundi gubernatiōe. ſcḋo de circunſtātijs gubernatiōis. ibi. (Sz dic mihi.) Adhuc dividit̄. qꝛ phīa q̄rit. ſcḋo Boeti⁹ rñdet. tertio phīa eius rñſionē approbat. Dicit g. O boeti putas hunc mundū agi. i. regi temerarijs q; ꝑ ⁊. fortuitis caſibus. i. euentibus. an. i. nunquid. tu credis nulluz regimen rōnis. i. ꝓuidentie diue ineſſe ei mūdo

Ego Boeti⁹ iquaz. i. dixi atqui. i. certe. non exiſtimauerim. i. putauerī vllo modo. vt tā certa ſup. entia moueantur. i. regant̄ fortuita temeritate: ideſt iprouiſa ſtultitia: ſed ſcio deuz conditorez. i. creatorē. preſidere ſuo operi. i. ſue creationi: nec dies fuerit vnq;. i. ī aliquo tēpore. que dies. depellat. i. remoueat me Boetium: ab hac veritate ſentētie iaz dicte. Tūc phīa approbās ei⁹ rñſionez. d. Phīa īquit. i. dixit ita ē. nam tu ceciniſti. i. dixiſti. ēt illō pauloante. i. ī 5° metro huius ꝑmi. ꝙ ꝑ ⁊. tu deploraſti. i. plāxiſti. tm̄. i. ſolūmō. ipos hoīes eē exortes. i. carentes vel nō participes diue cure. i. diue ꝓuidentie. nāq; ꝑ qꝛ. tu nihil mouebare. i. dubitaſti. de ceteris. ſup. creaturis. qn regerētur rōne ſup. ꝓuidentie dei. aūt ꝑ ſed. pape eſt interiectio admirantis. ego admiror vehementer ꝙ tu locatus. i. poſitus. in tam ſalubri ſnia. egrotes. i. langues. verū ꝑ ſed nos ꝑſcrutemur altius. i. ꝓfundi⁹ ego neſcio qd. i. aliqd ſup. ſit illud. qḋ ego cōiecto. i. opior. abeſſe tibi Boetio. ℂ Nō ꝙ īfirmitas boetij partiz fuit ex ordinata affectione. inq̄ntuz. ſ. Boetius doluit de temporaliū reꝝ amiſſiōe. ⁊ partiz fuit ex falſa exiſtimatione: q̄tū ad duo. Eſtimabat. n. malos hoīes eſſe felices ⁊ potētes. 2° eſtimabat hoīes non regi a diua ꝓuidētia. g phīa ingrit cām radicalē ꝓpter quā Boetius īcidit in iſtas īcōmoditates. ⁊ qꝛ radix toti⁹ morbi fuit ignorātia diue gubernationis q̄tū ad hoīes. iō ꝑmo q̄rit de mūdi gubernatōe. ℂ Nota ꝙ Bo. inuit duas rōnes ꝙ mūdus regat̄ a deo. ꝑmā ibi. (Tā certa.) q̄ talis eſt. Ea q̄ ſunt certa ⁊ determinata nō regunt̄ a caſu ⁊ a fortūa. cum regimē taliū ſit icertū. Sed entia hec ſunt certa: qꝛ a certis cauſis ꝓducta. Scḋaz rōnē inuit ibi. (Verum opi ſuo.) Que talis eſt. Cātuz regit̄ a ſua cā: ſed deus eſt cā mundi: cū ab ipſo dependeat celū ⁊ tota nā. g ⁊c. ℂ Nota phīa rōnabilr miraf ꝙ Bo. credens mūdū regi a deo putabat hoīes nō regi ab ipſo: qꝛ poſſet phīa ſic arguere. deus regit mūdum ſm te Bo. ſz hoīes ſunt ꝑncipalis pars mūdi ſic ꝑus dixiſti in metro. opis tanti pars nō vilis. g hoīes regunt̄ a deo.

ℂ Sz dic mihi.) Hic phīa q̄rit de circunſtantijs gubernationis mūdi. 2° qꝛ res gubernate dirigunt̄ in ſuū finē. iō 2° q̄rit ō fine reꝝ. ⁊ qꝛ gubnatō di ſm rei vilitatē ēt ē circa hoīes iō 3° q̄rit ō cognitōe hoīs. 2ª ibi (Sz dic mihi.) 3ª ibi (Sz h q̄z.) ꝑ dic̄. ſz o bo. dic mihi phīe: q̄m ñ ābigī. i. dubitas mūm regi. i. gubnari a dō ēt nūqd aduertī. i. cogſcī. qb⁹ gubnacul̄

ſnīam noſco nedū ad īq̄ſita rn̄dere queā. P. Nū me igr̄ fefellit abeſſe aliqđ ꝑ qđ velut hiāte valli roboꝛe ī aīuʒ tuū ꝑturbationū moꝛbꝰ irrepſerit? Sʒ dic mihi: meminiſti ne q̄s ſit reꝝ finis: quo ve totiꝰ nature tēdat intentio? B. audierā inquā: ſʒ memoꝛiam meroꝛ hebetauit. P. At q̄ ſcis vn̄ cuncta ꝓceſſerint? B. Noui inquā: deūq̄ʒ eē rn̄di. P. Et qđ fieri pōt: vt pꝛincipio cognito: q̄s ſit reꝝ finis ignores? Verꝫ hi ꝑturbationū moꝛes ⁊ ea valētia eſt: vt mouere qđ loco hoīeʒ poſſint: euellere aūt ſibi q̄ʒ totū extirpare n̄ poſſint. Sʒ h̄ quoq̄ʒ rn̄deas velī hoīem ne

mundus regat̄. Ego Boetiꝰ inquā .i. dixi. vix noſco ſnīaʒ .i. ītellectum. tue rogatiōis .i. tue īterrogationis. neduʒ .i. adhuc nō. queam .i. poſſim. reſpondere ad inquiſita .i. ad interrogata. ſup. pħia iquit .i. dixit. nun fefellit .i. decipit me. ſup. pħiam. abeſſe .i. deficere tibi aliquid per quod velut hiante .i. patente. roboꝛe .i. firmitate. valli .i. munitionis. moꝛbꝰ perturbationuʒ irrepſerit .i. ſubintrauerit in tuum animuʒ. q.d. nunquid enim veruʒ fuerit quod p̄dixi tibi aliquid abeſſe per qđ abeſſe ſiue per quē defectuʒ doloꝛ intrauit te ſicut apertum oſtiuʒ. ¶ Nota ꝙ deus nō regit mundum aliquibꝰ gubernaculis extrinſecus. quia ſic non eſſet per ſe ſufficientiſſimus: ſed regit ipſuʒ ſua potentia que attribuitur patri. ſua ſapiētia que attribuit̄ filio. ſua pietate ⁊ clemētia que attribuitur ſpiritui ſancto. ⁊ de h̄ patebit in ſecūdo huius. ¶ Nota illud quod aliquis homo vix ītelligit aliq̄ modo ītelligit: lʒ cū difficultate. ex hoc ergo ꝙ Boetius dicit ſe vix intelligere interrogationeʒ pħie: innuit ſe aliquo modo ītelligere: tamen cum difficultate ꝓpter doloreʒ opprimentē rōnem: ⁊ iō rn̄dere nō potuit.

¶ Nota. qn̄ robur valli alicuius munitionis hiat ꝓpter aliquā rupturā in eo factā tūc hoſtes īgrediunt̄ munitioneʒ. Sic a ſili qn̄ munimē rōnis quo animus munit̄ tanq̄ vallo hiat ꝓpter defectū alicuius cognitionis. tunc neceſſario perturbationes affectuum ſubintrant aīum.

¶ Sʒ dic mihi ⁊c.) Hic pħia querit de cognitione finis rerum dicens. Dic mihi ne .i. an. meminiſti .i. recoꝛdaris quis ſit finis rerum ſup. oīum. ve. ꝓ vel. quo .i. ad quem fineʒ .i. intentio totius nature. tendat .i. laboꝛet. ego Boetius inquā .i. dixi audieraʒ ſup. olim: ſed meroꝛ .i. perturbatio hebetauit .i. obſcurauit. memoꝛiam .i. intellectum. Atqui ꝓ certo. ſcis vnde cuncta .i. oīa entia. ꝓceſſerint .i. p̄ncipiuʒ ſuuʒ habuerunt. Ego Boetius inquā .i. dixi noui. q̄ʒ ꝓ ⁊ rn̄di deuʒ eſſe ſup. p̄ncipiuʒ oīuʒ reruʒ. ⁊ dicit pħia. ⁊ quid .i. quomō. pōt fieri hoc vt cognito .i. noto p̄ncipio. ſ. oium reruʒ. ignores .i. neſcias. quis ſit finis rerū ſup. oīuʒ. verū ꝓ ſed. hi mores perturbationū ſunt. ⁊ ea valentia .i. vigoꝛ vel poteſtas perturbationū eſt. vt quideʒ .i. certe poſſint mouere hoīeʒ loco .i. a ſtabilitate perfecte cognitiōis. aūt ꝓ ſʒ nō poſſint euellere ſup. radicitus. q̄ʒ ꝓ ⁊ extirpare .i. eradicare ſibi totum. ¶ Nota pħia rōnabiliter querit Boetiuʒ an cognoſcat fineʒ oīuʒ rerū. qꝛ finis eſt cauſa cauſarū. ⁊ eſt optimū cuius gr̄a alia fiunt. ꝓpter quod ignoꝛato fine. nihil perfecte cognoſcitur eoꝝ que ſunt ad fineʒ. naʒ ſm̄ exigentiā finis certa moderantur. ¶ Nota quādo p̄ncipiū ⁊ finis coincidunt in vnū ſic̄ in circulo idem eſt p̄ncipiū ⁊ finis: tunc videt̄ mirabile ꝙ tūc p̄ncipiū cognoſcit̄ ⁊ finis ignoꝛet̄. cū ergo deus ſit p̄ncipiū ⁊ finis oīum reꝝ. cognito ipſo ſub ratione p̄ncipij videt̄ etiaʒ cognoſci ſub rōne finis. Qꝛ aūt deꝰ ſit p̄ncipiuʒ oīuʒ pʒ: qꝛ ab ipſo deriuatuʒ eſt ſingulis eſſe ⁊

te eē meminiſti? B. Quid ni inquā meminerī. P. Quid igit̄ hō ſit poteris ne pꝛoferre? B. hoccine interrogas an eſſe me ſciaʒ rōnale aīal atq̄ʒ moꝛtale: Scio ⁊ id me eſſe cōfiteoꝛ. ⁊ illa. P. Nihil ne te aliđ eē nouiſti? B. nihil. P. Iaʒ ſcio inquit moꝛbi tui aliā vel maximā cāʒ. qđ ipē ſis noſſe deſiſti. Quare pleniſſime vel egritudinis tue rōneʒ vel adituʒ reconciliande ſoſpitatis inueni. Naʒ quoniā tui obliuione ꝯfunderis: ⁊ exuleʒ te ⁊ expoliatuʒ pꝛoprijs bonis eſſe doluiſti. quoniaʒ vero quis ſit reruʒ finis ignoꝛas nequā hoīes atq̄ʒ nepharios: po

viuere. p̄mo celi ⁊ mundi. Qꝛ autem ſit finis oīum pʒ. quia gratia eius oīa fiunt ⁊ ad ipſum oꝛdinant̄. naʒ in rebꝰ ꝯſtātibus ex arte ⁊ natura ſemꝑ vilius eſt ꝓpter melius. Deus aūt ē optimū eoꝝ q̄ in nā ſunt. ex ꝓhemio metaphyſice. ¶ Nota. lʒ ꝑturbati aliq̄leʒ cognitionē rerū habeāt: tn̄ impediunt̄ ne ꝑfecte cognoſcant. Licet ergo Boetius aliq̄liter cognouerit deum eſſe principium rerum. tamen qꝛ turbatꝰ fuit ꝑfecte naturā huius principij non cognouit: ⁊ iō ignoꝛauit ipſuʒ eſſe finem rerum. ¶ Nō ꝙ paſſio ē motꝰ particule appetitiue ſub fantaſia boni ⁊ mali ſʒ Euſtratiū. ſecūdo ethi. ⁊ hi ſt̄ mores paſſionum ꝙ p̄nt hominē mouere a ſtabilitate ꝑfecte cognitionis: ſed totaliter ipſum non poſſūt euellere ab omni cognitione. ¶ Sʒ hoc quoq̄ʒ reſpondeas veliʒ. Hic pħia facit aliaʒ īterrogationeʒ de cognitione humane nature dicens. Sed ego etiā velim tu rn̄deas .i. reſponſum des hoc .i. ad hoc. ne pro nunquid. tu meminiſti .i. ſcis te eſſe hoīem. Ego Boetius inquaʒ .i. dixi quid .i. ꝓpter qđ ni .i. niſi. memineriʒ .i. ſciueriʒ. ⁊ querit vlterius pħia. Igitur ne .i. nunqđ. poteris ꝓferre .i. dicere. qđ ſit homo .i. diffinitionem hominis. reſpōdet Boetius. nunqđ pħia tu īterrogas me hoccine .i. hoc. an .i. vtruʒ. ſcio me eſſe rōnale. atq̄ʒ ꝓ ⁊ moꝛtale aīal. Ego Boetius ſcio ⁊ cōfiteoꝛ .i. fateoꝛ. me eē id ſup. aīal rōnale ⁊ moꝛtale. ⁊ illa ſup. pħia dixit. ne pro nunquid. nihil nouiſti te eſſe aliud q̄ʒ animal rōnale moꝛtale: dicit Boetius nihil. ſup. pħia inquit .i. dixit. iam ego ſcio aliaʒ cām ſup. quā ignoꝛantiaʒ diuine ꝓuidentie. vel maximā cām tui moꝛbi. tu deſiſti .i. ceſſaſti. noſſe .i. noſcere quid ſis. ¶ Nota. lʒ homo ſit moꝛtalis ſʒ coꝛpus. non tamen ſm̄ animaʒ ītellectiuā que eſt dignioꝛ pars hoīs. Et quia Boetius dixit ſe eē nihil aliud q̄ʒ rationale ⁊ moꝛtale: iō non queſiuit niſi bona moꝛtalia. de quorum bonoꝛum amiſſione doluit non curans partem īmoꝛtalem. ſ. animaʒ ratione cuius debuit appetere bona īmoꝛtalia. ideo pħia dicit ꝙ Boetius ſe nō nouerit. ¶ Nota ꝙ cauſa maxima moꝛbi hoīs eſt ſeipſuʒ ignoꝛare: qꝛ dic̄ Boetius ſecundo huius. pꝛoſa quinta. Qꝛ conditio humane nature eſt vt ſe cognoſcat ꝙ ceteras res excellat. Cum auteʒ noſſe ſe deſierit eadeʒ natura infra beſtias redigatur. nam ceteris aīantibus ſeſe ignoꝛare naturaliter eſt: hominibus vero vicio venit. Et dic̄ Temiſtius ſuper de anima. Quid turpius eſt anime cuʒ ſit alioꝛuʒ cognoſcitiua ꝙ ſuipſius eſt ignara. anima ſeipſam ignoꝛans quomodo de alijs fertilda putabitur cognoſcitiua. q.d. nullo modo.

¶ Quare plēiſſime.) Hic philoſophia ex dc̄is Boetij recolligit oēs cauſas totius īfirmitatis eius dicens. Quare pro igit̄. ego pħia inueni pleniſſime .i. ꝑfectiſſime. rōneʒ .i. cām tue egritudinis .i. īfirmitatis. vel inueni aditum .i. acceſſuʒ recōciliande ſoſpitatis .i. recuperande ſanitatis tue quod declarat. Nam pro qꝛ quoniā tu ꝯfunderis .i. ꝯfuſus es. ob

litione.i.ignorātia tuipſi⁹:tu doluiſti te eē exulē.ꝙꝫ ⁊ expoliatū.i.priuatū:ꝓprijs bonis.i.diuitijs:qm̄ pro q2:tu ignoras.i.neſcis.qs ſit finis rerū oīū:tu arbitrar̄.i.putas nequā.i.malos.atqꝫ ⁊.nepharios.i.iniq̄s hoīes eſſe potētes.ꝙꝫ ⁊.felices.Qm̄ pro q2:tu oblit⁹ es qbus gubernaculis.i.regiminib⁹:ipſe mūdus regat̄:tu eſtimas.i.opinaris:has vices.i.iſtas alternatōes fortunarū.i.rerū fortuitarū.fluitare.i.diuagare ſine rector̄.iſte ſt̄ magne cauſe nō mō.i.non ſolum ad morbū.verū ⁊ ſꝫ:ſūt ad iteritū.i.ad mortē vl' ad ꝑditōē aīe. ¶ Nota hō ſeipꝫ ignorās ex limites recte rōnis poſit⁹ ē:⁊ talis dr̄ eē exul vt ꝑus viſum eſt. ¶ Nō.hō ſeipſuꝫ ignorās tm̄ ſe eſtimando mortalē dolet de amiſſione bonorū mortaliū.ḡ dicit phīa.q2 tui obliuione ꝯfunderis:exulē te ⁊ expoliatum ꝓprijs bonis doluiſti. ¶ Nota ex aſſecutiōe vel ꝑditiōe vltimi finis hō dr̄ potēs vel īpotens:ex 4°huius:q2 ergo Boetius ignorauit vltimū finē rerū:ideo putabat malos eſſe potētes. ¶ Nota boetius ignorauit qb⁹ gubernacul' mūdus regeret̄:ideo ignorauit ꝙ deus ſua bonitate oīa diſponeret.ergo putabat vices fortunarū eē ſine rectore. ¶ Sed ſoſpitatis auctori grates. Hic phīa oñdit boetiū eſſe curabilē:dādo modū ꝓcedēdi circa curationē ei⁹ dicens. Tu des grates auctori ſoſpitatis.i.ſanitatis:ꝙ nōdum.i.non adhuc:nā.i.vigor nālis deſtituit.i.deſeruit:te totū.i.total'r.nos phīa habemus maximū fomitē.i.radicem tue ſalutis.i.ſanitatis.ſ.verā ſniaꝫ.i.itellectū.de mūdi gubernatione ꝙ tu credis eam ſup.gubernationē:non eſſe ſubditā.i.ſubiectā.temeritati caſuū ſup.fortuitorū:ſꝫ diuina rōne.igit̄ nihil ꝑtimeſcas iam tibi Boetio ex hac minima ſcintillula.i.parua veritate:illuxerit vitalis calor.i.ardor mere veritatis aīaꝫ viuificās. Tūc dat modū ꝓcedēdi circa curationē ei⁹ dicēs. Sed qm̄ q2.nondum.i.non adhuc.eſt tp̄s firmiorib⁹ remedijs vti:⁊ ꝯſtat.i.manifeſtū eſt eā eſſe nām mētiū vt quotiēs abiecerit veras opiniones.induant̄.i.inuoluant̄ falſis opinionib⁹:ex qbus opinionibus.caligo.i.obſcuritas ꝑturbationū.i.paſſionū orta.i.creata ꝯfundit illū verū intuitū.i.cognitionē mentis.ego ſup.phīa tentabo attenuare.i.remouere.pauliſꝑ.i.modicū.hāc caliginem lenibus.i.facilibus.ꝙꝫ ⁊.mediocrib⁹ fomētis.i.medicis.vt dimotis.i.remotis.tenebris fallaciū affectionum.i.falſarū opinionū vel paſſionū poſſis agnoſcere.i.intelligere.ſplēdorē.i.claritatem vere lucis.i.lucide veritatis. ¶ Nota ſicut in morbo corporali vigente ꝑncipali mēbro:puta corde pōt per medicinas introduci ſanitas alijs membris:ſed naturali calore deſtituente ipſum cor fruſtrat̄ ſpes ſanitatis.ſic in morbo ſpirituali manente in boetio cognitione illius ꝑncipij.ꝙ deus gubernet mūdū.pōt ꝓcurari ſalus quantū ad errorem in alijs.ḡ dicit phīa quaſi ꝯgratulādo boetio.debes reddere grates auctori ſoſpitatis. ¶ Nota qñ intellect⁹ abijcit verā opinionē:ſtati afficit̄ falſa opione:q2 intellectus nō abijcit verā opionē:niſi ꝓpter aliquā ꝑſuaſionē per ꝯriū.nihil aūt ꝯtrariat̄ vō niſi falſum.ideo intellect⁹ nō pōt abijcere verū niſi accipiēdo falſū. ¶ Nō tenebre affectionū īpediūt rectū iudiciū:q2 triſtitia ſtupefacit ⁊ corrūpit nāꝫ.ex ethicl. ſꝫ amor ⁊ odium ꝑuertunt iudiciū ſꝫ ptolomeū i cētilogio:⁊ ire ⁊ ꝯcupiſcētie venereorū maxīe trāſmutāt corpus.⁊ qbuſdā īſanias faciūt 7.ethi.⁊ impedit ira animū ne poſſit diſcernere verū ſm cathonē. ¶ Metrū ſeptimum ꝑmi libri.

tates feliceſqꝫ arbitraris. Qm̄ vo qb⁹ gubnacul' mūdus regat̄ oblit⁹ es: has fortūarū vices eſtimas ſine rectore fluitare: magne ñ ad morbū mō: verū ad iteritū quoqꝫ cauſe. Sꝫ ſoſpitatis auctori grates: ꝙ te nōdū totū nā ꝯſtituit. Hēm⁹ maximū tue fomitē ſalutis verā ꝯ mūdi gubnatiōe ſniaꝫ: ꝙ eā nō caſuū temeritati: ſꝫ diuie rōni ſubditā credis Nihil igit̄ ꝑtimeſcas: iaꝫ tibi ex hac mīma ſcītillula vital' calor illuxerit. Sꝫ qm̄ firmiorib⁹ remedijs nōdū tp̄s ē vti: ⁊ eā mētiū ꝯſtat eē nāꝫ: vt quotiēs abiecerint mentes veras falſis opinionib⁹ induantur: ex quibus orta perturbationum caligo verum illum confundit intuituꝫ: hanc pauliſper lenibus mediocribuſqꝫ fomentis atenuare tētabo: vt dimotis fallacium affectionum tenebris ſplendorē vere lucis poſſis agnoſcere.

¶ Metrū ſeptimū primi libri.

Nubibus atris
Cōdita: nullum
Fundere poſſunt
Sydera lumen.
Si mar̄ voluēs Turbid⁹ auſter
Miſceat eſtum: Vitrea dudū:
Parqꝫ ſerenis Vnda diebus:
Mox reſoluto Sordida ceno

Nubib⁹ atris Cōdita nullū) Hic īcipit 7m̄ ⁊ vltimū metrū hui⁹ ꝑmi:qd̄ vocat̄ metrū adonicū ab iuētore.dimetrū a nūero pedū.dactilicum a pede ꝑdominātē. In q̊ metro phīa ꝓbat ꝑ exēpla qd̄ dixit.dixit.n.phīa ꝙ caligo ꝑturbationū īpedit ītuitū vitatis.hoc ꝑ̊ ꝓbat phīa trib⁹ exēplis.2°.hortat̄ nos ad fugā ꝑturbationū ibi (Tu q̊qꝫ ſi vis) ꝑ̄ma in tres ſm tria exēpla que patebūt.dic ꝑ̊. Sydera ꝯdita.i.abſcōdita.atris nubib⁹.i.obſcuris nubibus nullū lum̄ pñt īfundere ad illuminādū terrā. Tūc ponit 2m̄ exēplū. Si turbidus auſter.i.obſcur⁹ vētus.voluēs.i.mouēs mare.miſceat.i.cōmiſceat cū ceno qd̄ eſt ī fundo eſtū maris.i.feruorē.tūc vnda dudū.i.ꝑus.vitrea.i.trāſparēs ad modū vitri.par.i.ſil'is.ſerenis.i.claris diebus.mox.i.ſtati ſup.illa aq̄ facta ſordida ꝑ flatū vēti reſoluto ceno.i.eleuato luto.obſtat.i.reſiſtit.viſib⁹.i.ocul' nō potētib⁹ penetrare vndā maris. Tūc pōit 3m̄ exēplū. Amnis.i.fluuius qui de altis montib⁹ vagat̄.i.diſcurrit.ille ſepe reſiſtit.i.reflectit̄ obice.i.obiectiōe.ſoluti ſaxi.i.rupti lapidis.rupe.i.de monte. ¶ Nota ſimilitudo quā phīa ꝑ̄tendit eſt iſta. Sicut ſydera ꝯſueta nobis lucere ⁊ terraꝫ illuminare ceſſant hoc facere ꝓpter iterpōnē nubiuꝫ obſcurarū.ſic intellect⁹ ⁊ rō:que lucēt ⁊ illumināt hoīem in cognitione veritatis īpediunt̄ caligine ꝑturbationum. ¶ Nota ꝙ ſil'itudo ſecūdi exēpli in hoc cōſiſtit. Sic aq̄ maris manēte clara ad modū vitri.viſus pōt eā penetrare ⁊ videre que ſunt ſub aq̄:ſed ſi turbat̄ illa ꝑ vētuꝫ:tūc obſtat viſui:ſic anim⁹ hoīs q̄et⁹ nō īpedit iudiciū rōnis.ſꝫ ſi moueat̄ ⁊ turbat̄ affectione ꝑ̄paliū.ſtatim obſiſtit rōni īpediēs eius iudiciū. ¶ Nota ꝙ ſil'itudo tertij exēpli talis eſt.ſic aq̄ currēs de altis montib⁹ libere recto tramite ꝓcedit.⁊ per obſtaculū lapidis qui reſoluit̄ de mōte īpedit̄ ne recte ꝓcedat.ſic rō libera nō īpedita recte iudicat.ſi aūt rō afficit̄ motib⁹ affectuū īpedit̄ in iudicio ⁊ vitatis cognitōe. ¶ Nota ꝙ rupes ē moles lapidea ſiue mons lapideus.ſed ſaxum eſt pars reſoluta a rupe.i.a monte.

Tu q̄z ſi vis) Hic pħia hortat̄ ad fugā ꝑturbationū:ſiue affectionū animi dicēs. Si tu vis cernere.i.videre vel iudicare:veꝝ.i.veritatē.claro lumīe.i.vā cognitiōe:⁊ ſi vis ēt carpe.i.attigere.calē.i.viā veritatis.recto tramite.i.ꝓceſſu rōnis.tūc tu pelle.i.repelle.gaudia.ſ.q̄ ſūt de bonis p̄ntibꝰ.⁊ pelle.i.remoue a te timorē ſup.de futuro malo.

Viſibꝰ obſtat Quicqꝫ vagatur
Montibꝰ altis Defluēs amnis
Sepe reſiſtit Rupe ſoluti
Obice ſaxi. Tu quoqꝫ ſi vis
Lumīe claro Cernere verum:
Tramite recto Carpe calem:
Gaudia pelle Pelle timorem
Spēqꝫ fugato Nec dolor aſſit
Nubila mēs ē Vinctaqꝫ frenis
Hec vbi regnant.

❡ Incipit ꝓſa prima ſcd̄i libri.

Poſt hec paulisper obticuit atqꝫ vbi attētionē meā mode

qꝫ ꝑ ⁊.tu fugato ſpem ſup.q̄ ē de bona fortuna:nec etiā aſſit dolō ſup. q̄ eſt de pſenti amiſſione bonoꝝ.ſup.quia mēs ē nubila. .i.obſcura vel apta.qꝫ ꝑ ⁊.ē victa.i. ligata frenis.i.ligaminibꝰ. vbi.i. in q̄ mēte.hec ſup.p̄dicta regnāt.i.dominēt̄.ſ.gaudiū de p̄ntibꝰ bonis. timor de futuro malo. ſpes d' futuro bono.dolor de p̄nti malo. ❡ Nota ſic p̄us tactū eſt.affectio ē motus ꝑticule ſenſitiue ſub fantaſia boni vl' mali. aīuz afficiēs ⁊ rectū rōis iudiciū īpediēs. Et ſūt q̄tuor affectōes tales p̄ncipales ad q̄s oēs alie reducūt̄.ſ.gaudiū ſpes.timor.⁊ dolor.q̄ꝝ ſufficientia ſic accipit̄. Oīs paſſio vl' eſt reſpectu boni vl' mali. Si reſpectu boni hoc dupliciter.vel reſpectu boni p̄ntis ſic eſt gaudiū:qđ eſt de p̄nti bono. Si eſt reſpectu boni abſentis.ſic eſt ſpes:que ē de futuro bono. Si aūt paſſio eſt reſpectu mali.hoc dupl'r vel reſpectu mali p̄ntis ſic eſt dolor.qui eſt de p̄nti malo. Si eſt reſpectu mali abſentis:ſic eſt timor qui eſt de futuro malo. ❡ Nota ꝙ iſte paſſiones nō ſunt pellēde:vt nō ſint in aīo hoīs:q2 vix īuenit̄ hō ſine ipſis:ſed ſic ſunt pellende vt nō dominent̄ in hoīe:vn̄ ſedare hꝰ paſſiones vt nō dominent̄ ē hoīs v̄tuoſi:q2 v̄tꝰ cōſiſtit in moderatione paſſionū. Si aūt regnāt ⁊ dn̄ant̄ in hoīe:tūc īpediūt iudicium rōnis.ꝓpter qđ dixit Euſtratius ſup li.ethi.oꝫ relu ctari ꝯ paſſiōes ſenſitiuas que ſi ꝑualuerit īpediūt vires aīe. ❡ Nota iſte paſſiones ⁊ affectiōes ſi ordinant̄ ad terrena.tūc ſunt nociue:attamē p̄nt eſſe meritorie ⁊ v̄tuoſe ſi fuerit ad debitas fines ordinate. Vn̄ richardus in lib. iz.patriarchaꝝ dicit. Ordinatū ⁊ veꝝ gaudiū tūc hēmꝰ qn̄ de veris ⁊ eternis bonis gaudemꝰ. Etiā timor ē v̄tuoſus ſi fuerit ad deū ordinatꝰ.q2 ſcriptū eſt. Initiū ſapie timor dn̄i. Et idē Richar.dicit. Prima v̄tutū ꝑles ſine q̄ ceteras hr̄e nō pōt.eſt timor dei. Itē ſpes vt dicit idē richar.efficit̄ ordinata.ſi de indulgentia venie generatur. Unde dic̄.vere ⁊ abſqꝫ dubio quāto q̄s frequētius.quātoqꝫ vehemētius de ſuo reatu iterno dolore afficit̄.tāto certior tātoqꝫ ſecurior per ſpem de indulgētia venie efficit̄. Sil'r dolor eſt v̄tuoſus qn̄ fit ad deplangēdum culpā Vn̄ richar. Quāto q̄s vehemētius metuit penā quā meruit tāto acerbiꝰ plāgit culpā quā fecit.

❡ Explicit liber p̄mus.

❡ Incipit ſcd̄s. Proſa p̄ma.

Poſt hec paulisp). Hic eſt ſcd̄s lib boetij de ꝯſolatōe pħie.q̄ ꝯtinuat̄ ad libꝝ p̄cedentē ī hūc modū. Poſtq̄ pħia ī p̄ liᵒ iueſtigauit cās radicales īfirmitatis. B.i h̄ 2ᵒ ꝓcedit ad eiꝰ curationē.p̄ adhibēdo ſibi remedia leuia. 2ᵒ remedia validiora ī libris ꝯ̄ntibꝰ. Hūc.n.modū medicādi pħia ꝑmiſit boetio. Et diuidit̄ iſte lib in.16.ꝑtes:q2 ſunt octo ꝓſe ⁊ octo metra huiꝰ ſcd̄i.q̄ ꝑtes patebūt.q̄d aūt ī q̄lꝫ ꝑte agat̄ ſil'r videbit̄. Pria ꝓſa diuidit̄. p̄ oñdit boetiꝰ q̄d pħia egerit poſt p̄dicta ⁊ reſumit vnā cāz dolorꝭ boetij.ſcd̄o pħia ponit quēdaz effectū fortune.tertio excuſat ſe de q̄daz. q̄rto tāgit oportunitatem medēdi boetium.q̄nto ꝓcedit ad leuia medicamēta eius.ſcd̄a ibi.(Intelligo). 3ᵃ ibi (Sed vt arbitror).4ᵃ ibi (Sꝫ tps ē) 5ᵃ ibi.(Quid ē igit̄ o homo). Primo dicit.

ſta taciturnitate collegit:ſic exorſa ē. P. Si penitus egritudinis tue cās hituſqꝫ cognoui:fortune prioris affectu d'ſiderioqꝫ tabeſcis ea tm̄ aī tui ſtatū ſicuti tibi fingis mutata ꝑuertit. Intelligo m'tifōmes illiꝰ ꝓdigij fucos ⁊ eouſqꝫ cū his quos eludere nitit̄ blādiſſimā familiaritatē exercet: Duꝫ itolerabili dolore ꝯfundat eos quos iſeꝑata reliq̄rit. Cuiꝰ ſi nām mores ac meritū remiſcare:nec habuiſſe te in ea pulchrū aliq̄đ:ne amiſiſſe cognoſces. ſed vt arbitror haud

Poſt hec q̄ dcā ſūt pħia obticuit.i.tacuit.paulisp.i.modicū.atqꝫ ꝑ ⁊.vbi.i.poſtq̄.collegit.i.intellexit.meā attētionē.i.diligētiā.modeſta taciturnitate.i.tēꝑato ſilētio. exorſa eſt.i.incipit loq.ſic.i.total'r.ſi ꝑ q2.ego cognoui cās.i. rōnes radicales.qꝫ ꝑ ⁊.habitū.i.diſpōnē egritudīs.i.īfirmitatis tu boeti tabeſcis.i.triſtaris affectu.qꝫ ꝑ ⁊.deſiderio p̄oris fortune que fuit tibi ꝓſpa.ea fortuna mutata .i.variata apud te ꝑuertit.i.mutauit.ſtatū.i.diſpōnez tui animi.i.tue mētis:ſicut tu tibi fingis. ❡ Notādū ꝙ pħia poſt predicta obticuit.vt boetius magis aīo deliberato v̄ba pħie colligere poſſet:⁊ ſibi rn̄dere:q2 ſꝫ Sen̄.ī ꝓuerbijs. Deliberare vtilia mora tutiſſima eſt. Deliberādum eſt diu q̄cq̄d faciēdū eſt.ſemel diſcute q̄d audias ꝓba q̄d credas. Et ideo pħia obticuit tanq̄ laſſata ex q̄ōnibꝰ p̄us motis. Vn̄ ſen̄.in lib.de v̄tutibꝰ cardi.nō ſemꝑ in actu ſis ſed īterdū aīo tuo regem dato ⁊ reges illa plena ſit ſapia. ❡ Nota de hoc qđ dicit modeſta taciturnitate.duplex eſt taciturnitas:quedā moderata:alia ſuꝑflua. Moderata taciturnitas eſt qn̄ tacet̄ qn̄ tacendū eſt.de qua loq̄t̄ ſen̄.in ꝓuerb.dicēs. Tene ſemꝑ vocis ⁊ ſilētij tꝑamētū. tm̄ in hoc libētius incūbe vt libētius audias q̄ loquaris. qui enī neſcit tacere neſcit loq. Suꝑflua taciturnitas eſt qn̄ tacet̄ cū loquēdū eſt.de qua dicit poeta. Nam nimiū tacuiſſe nocet. ❡ Nota ꝙ boetius ī ſtatu miſerie nō erat magnanimꝰ:q2 habuit animū ꝑuerſuz fortuna. Magnanimꝰ enī eſt.q̄ ꝯ̄ difformes īſultꝰ fortune vnanimi mētis ꝯſtātia militat ſ̄m albertū ſuꝑ p̄ lib.ethi.⁊ ſen̄.in ep'la ad lucillū dicit. Primū argꝰ cōpoſite mētis exiſtimo poſſe ꝯſiſtere ⁊ ſecū morari. ❡ Nota ꝙ pħia dicit fortunā eſſe mutatam circa boetiū:ſicut ipſe fingit.hoc dicit pro tāto quia ſ̄m rei veritatē fortuna non erat circa ipſum mutata:ſicut pħia.infra probabit.

❡ Intelligo multiformes) Hic pħia ponit quēdā effectū fortune dicēs.ego itelligo.i.cognoſco.m'tiformes fucos .i.deceptiones.illius ꝓdigij.i.fortune.⁊ eouſqꝫ.i.tādiu.ſ. ipſa fortuna exercet blādiſſimā familiaritatē cuz his q̄s nitit̄.i.laborat.eludere.i.decipe.dū.i.donec.cōfundat.i. ꝓtrahat.itolerabili dolore eos q̄s fortuna iſeꝑata.i.ſine

ſpe.reliqͦrit.i.dimiſerit.cuiꝰ.ſ.foꝛtune.ſi tu boeti remini‐
ſcare.i.recoꝛderis.naturā moꝛes.ac ꝑ ēt.meritū.i.digni‐
tatē:nec et cogͥces te boetiū in ea foꝛtuna habuiſſe aliqd
pulchꝝ nec amiſiſſe:ꝛ ꝑ ꝯñs de amiſſione eiꝰ nihil eē do‐
lēdū.℄ Nota ꝙ ꝓdigiū eſt miraculū ꝑter ſolitū curſum
nature ꝓueniens.ꝛ dr̄ ꝓdigiū q̄ſi poꝛro ducens hoīes in
admiratione.

mꝉcū tibi hec ī memoꝛiā reuo‐
care laboꝛaueriꝫ. Solebas eni
p̄ñtē quoq3 blādiētē virilibꝰ īceſ
ſere v̄bis eāq3 de nr̄o aditu ꝓla
tis īſectabare ſentētijs. Uerum
oīs ſubita mutatio reꝝ nō ſine
quodam cōflictu cōtingit aīoꝝ
Sic factū ē vt tu quoq3 pauliſꝑ
a tua tranquillitate diſceſſeris.

Uel ſm hug. ꝓdigiū ē monſtrū ad vaſtā‐duꝫ paratū dictuꝫ a ꝓdigo.gis.qͦd ē vaſto ſtas. Foꝛtuna aūt pōt dici ꝓdigium.ꝑmo qꝛ ducit hoīeſ ī admiratione eo ꝙ bōis mala ꝛ malis bo‐na tribuit.vl̄ dr̄ ꝓdigiū ſcd̄o mō:qꝛ vaſtat aīuꝫ hoīs.ꝓſpa
eni foꝛtuna vaſtat aīuꝫ hoīs ꝑ nimiā ſollicitudinē.aduer
ſa ꝑ nimiā deſolationē.℄ Nota fucus ī vna ſignificatōe
dr̄ coloꝛ ſupꝛapoſitꝰ nāli coloꝛi.ꝛ ponit̄ pro deceptiōe:qꝛ
talis coloꝛ decipit viſum cū facit mulierē defoꝛmē appa
rere pulchꝛā.℄ Nota ꝙ foꝛtuna ſua familiaritate deci‐
pit hoīeꝫ ꝛ ꝯfundit:qꝛ dicit ſeñ.in li.de conſola.filij elye.
Neminē aduerſa foꝛtuna cōminuit:niſi quē ſecūda dece
pit.Et dicit in ꝓuerbijs.Foꝛtūa quē nimiū fouet hūc ſtul
tū facit.Foꝛtuna nulli ſemel obeſſe ꝯtēta eſt.Foꝛtuna vi
trea ē:dū ſplēdet frāgit̄.Et ſeneca.3.ep̄la dicit.Neminē
eo foꝛtuna ꝓuexit;vt nō tatū illi minaret̄ q̄tū ꝓmiſerat
noli huiꝰ trāq̄llitati cōfidere:memēto ꝙ mare euertit̄:ꝛ
eodem die vbi luſerunt nauigia abſoꝛbentur.

℄ Sed vt arbitroꝛ haud) Hic ph̄ia excuſat ſe de quodaꝫ
dicēs.Sed vt ego ph̄ia arbitroꝛ.i.opinoꝛ.haud multū.i.
nō multū.laboꝛaueriꝫ reuocare.i.reducere.tibi hec ſup.
ꝑdicta de moꝛibꝰ foꝛtune:ī memoꝛiā.n.pro qꝛ.tu ſolebas
.i.cōſuetꝰ fuiſti.p̄ñtē.i.aſtantē foꝛtunā.quoq3.i.ēt blādiē‐
tem inceſſere.i.arguere virilibꝰ.i.aſperis v̄bis.q3 pro ꝛ.ī‐
ſectabare ꝑſeq̄baris.eā foꝛtunā de nr̄o aditu.i.nr̄a infoꝛ‐
matiōe.ꝓlatis.i.nūciatis ſentētijs.veꝝ ꝑ ſ3.oīs ſubita.i.
feſtina mutatio.non contingit.i.aduenit.ſine quodā con
flictu.i.turbatione animoꝝ.ſic.i.taliter.factuꝫ eſt.ſ.de te
vt tu diſceſſeris pauliſper.i.modicum.a tua trāquillitate
.i.a tua mētis quiete.℄ Nota ꝙ ſapiētis ꝛ magnanimi ē
cōtra foꝛtunā cōſtāter militare:ꝛ nō puſillo aīo ſuccūbe‐
re.Unde ſeneca in libꝛo de clemētia dicit.O magnos vi‐
ros qui maligne foꝛtune ſuccumbere neſciūt ꝛ aduerſas
res ſue v̄tutis exꝑimenta faciūt.Nā ſm Ar.ꝑͦ ethi. Sa‐
piens ſcit bn̄ ferre foꝛtunā:quia habet ſe ſine vituperio:
ſicut tetragonum.Coꝛpus.n.tetragonū quocūq3 ꝓijcitur
firmiter ſtat:ſic animꝰ ſapiētis ꝯſtās ꝑmanet q̄cūq3 foꝛtu
na īminēte.℄ Nota ꝙ q̄es animi fit ꝑ ſedationē paſſio‐
nū que cauſat̄ ex oꝛdinatōe rōnis:cū deliberatōe:ſ3 ſubi‐
te mutatōes ꝑueniūt deliberationē rōnis.iō mutāt ꝛ tur
bant animū.ꝑꝑ qͦd dicit ph̄ia.Oīs ſubita mutatio reꝝ nō
ꝯtingit ſine conflictu animoꝛuꝫ.

℄ S3 tp̄s eſt haurire te aliqd) Hic ph̄ia tāgit oppoꝛtuni‐
tatē medēdi ip̄m boetiū dicēs.S3 tp̄s ē.i.iſtat te boetiū
haurire.i.recipe.ac pro ēt.deguſtare aliqd molle.i.facile
atq3 ꝑ ꝛ.iocūdū.i.delectabile.qͦd ſup.leue vel delectabi‐
le.trāſmiſſuꝫ ad īterioꝛa.ſ.tui animi.fecerit viā validioꝛi
bus hauſtibus.i.foꝛtioꝛibus remedijs.igit̄ pro ğ.ſuadela
.i.ꝑſuaſio rhetoꝛice dulcedinis.i.rhetoꝛici oꝛnatus.aſſit.
.i.p̄ſens ſit.q̄ rhetoꝛica ꝓcedit tm̄.i.ſolūmodo:tunc recto
cale.i.recta via.cū nō ꝺſerit.i.ꝺreliq̄t.nr̄a īſtituta.i.docu
mēta.Cūq3 hac.ſ.rhetoꝛica.muſica.i.ariſmetrica. v̄nacla
.i.famula nr̄i laris.i.nr̄e domus.ſ.aſſit ꝛ ſuccinat.i.decan
tet.nūc.i.aliq̄ñ leuioꝛes modos.i.facilioꝛes v̄ſus.ꝛ nūc.i.
aliquando grauioꝛes.i.difficilioꝛes.℄ Nota qui ph̄ia īui
tat duas ſcias ad curationē boetij.ſ.rhetoꝛicā ꝛ muſicaꝫ.

S3 tp̄s ē haurire te aliqd ac de
guſtare molle atq3 iucūduꝫ:qͦd
ad īterioꝛa trāſmiſſum validio‐
ribꝰ hauſtibus viā fecerit. Aſſit
igr̄ rhetoꝛice ſuadela dulcedis:
que tūc tm̄ cale recto ꝓcedit cuꝫ
noſtra īſtituta non ꝺſerit: Cūq3
hac muſica laris nr̄i vernacula
nūc leuioꝛes:nūc grauioꝛes mo

Rhetoꝛicā inuitat rōne ꝑſe ī q̄ vtit̄ rōnibꝰ ꝑſuaſiuis rhe‐toꝛicis coloꝛi‐bus adoꝛnatis Muſicā inuitat ꝓpter me‐tꝝ.nā ſic̄ ī muſica vtimur arſi ꝛ theſi.i.ꝯcō di eleuatione ꝛ deꝑſſiōe vo‐cis.ſic ſimilr̄ ī
metro vtimur eleuatione.q̄ñ ꝓducte ſillabe eleuantur
ꝛ vtimur deꝑſſione.q̄ñ breues ſillabe deꝑmunt̄ q̄dā con
coꝛdia ꝓpoꝛtionali.℄ Nota dicit Tulliꝰ ī ꝓhemio rheto
rice ſue ꝙ eloquētia ſine ſapia plerūq3 obeſſe pōt:nunq̄3
aūt ꝓdeſſe.cuꝫ igr̄ rhetoꝛica ſit ſcia loq̄ndi oꝛnate:ip̄a nō
ꝓdeſt ſine ſapia.iō dic̄ ph̄ia ꝙ rhetoꝛica tūc ꝓcedit recto
cale q̄ñ ñ ꝺſit nr̄a īſtituta q̄ ſūt īſtituta ꝛ documēta ſapie.
℄ Quid ē igr̄ o hō) Hic ph̄ia adhibet boetio leuia medi‐
camēta.℄ Ubi nota ꝙ leuia medicamēta ſiue remedia di
cunt̄ rōnes ſūpte ſm cōeꝫ vſuꝫ hoīuꝫ.ꝑſuadētes nō eſſe
dolēdū de aduerſitate foꝛtune. Remedia aūt validioꝛa
ſunt rōnes que ſunt ꝯ cōem opiōnē hoīuꝫ:oſtēdētes quid
ſit ſūmū bonū:ꝛ in quo ꝯſiſtat:ꝛ quō ad ip̄ꝫ ꝑueniat̄:ꝛ ꝙ
mali ſunt īpotētes ꝛ boni potētes ꝛ ſil̄ia. Primo ğ oñdit
ph̄ia nō eſſe dolēdū de foꝛtuna:qꝛ ſuat ꝓꝑꝛiā nāturā circa
ip̄m:ꝛ hoc oñdit q̄nq3 rōnibꝰ ꝑſuaſiuis.Scd̄aꝫ ponit ibi.
(Si ꝓbas) 3am ibi (An vo) 4am ibi (Et ſi nec) 5am ibi (Po
ſtremo equo ꝛc̄). Prima rō talis eſt. Nullus in meſticiā
ꝛ luctū deijcit̄:niſi ꝓpter aliqd nouū vel īuſitatū ꝯtingēs
circa ip̄m:ſed mutatio foꝛtune non eſt aliqd nouū:vl̄ īuſi
tatū.ğ eiꝰ mutatio nullū d3 deijcere in doloꝛeꝫ.Dicit ğ in
lr̄a.Igit̄ o hō.i.tu boeti qd eſt illud qͦd deiecit.i.ꝓſtrauit
te in meſticiā.q3 ꝑ ꝛ.luctū ego ph̄ia credo ꝙ tu boeti vidi
ſti aliqd nouum.q3 pro ꝛ.īuſitatū.i.īcōſuetū ſup.ꝯtingere
circa te:tu boeti putas.i.eſtimas.ip̄ſaꝫ foꝛtunam eſſe mu‐
tatam.i.peruerſam a ſua natura.erga.i.circa te.erras.i.
falſe eſtimas:quia hi ſemꝑ ſunt eius moꝛes.iſta eſt natu‐
ra eius.ꝙ nūc ſit aduerſa nūc ꝓſpera:ip̄ſa foꝛtuna ſerua‐
uit circa te potius ꝓꝑꝛiam cōſtantiā in ip̄ſa ſui mutabili‐
tate:quia mutatio foꝛtune eſt ſua cōſtātia.talis.n.erat.ſ.
mutabilis.cum tibi blandiebat̄.i.adulabat̄.cum tibi al‐
luderet illecebꝛis.i.delectationibus.falſe felicitatis.i.ꝓ‐
ſperitatis.tu deꝑhendiſti.i.cognouiſti.ambiguos vultꝰ.i.
dubias facies:ceci numinis.i.cece dee foꝛtune:que.ſ.foꝛ‐
tuna adhuc velat.i.occultat.ſeſe.i.ſeip̄ſam.alijs ſup.hoī‐
bus.tm̄ applaudēdo eis ꝓſperitate:ip̄ſa tibi tota īnotuit.i.
manifeſta eſt.ꝑꝛſus.i.oīno.ſ.ꝓſperitate ꝛ aduerſitate.
℄ Nota ꝙ illecebꝛa.bꝛe.eſt delectatio carnalis illicita
hominē alliciēs:l3 īueniat̄ pro quacūq3 alia delectatiōe.
℄ Nota ſic̄ beſtia vel auicula vel piſcis delectatōis ſpe
decipit̄:ſic hō delectatiōe ꝓſperitatis foꝛtune fallaciter
irretit̄.Uñ Señ.8.ep̄la.Clamo vitate quecūq3 caſus tri
buit:ad omne foꝛtuitum bonum ſuſpicioſi pauidiq3 ſub‐
ſiſtite.Nam fera ꝛ piſcis ſpe aliqua oblectante decipitur
℄ Nota delectationes foꝛtune ſunt falſe.Naꝫ ſm btm̄
Aug. Pꝛoſpera huius mūdi aſꝑitatē habēt veram:iocun‐

dos ſuccinat. Quid ē igiť o hō ꝙ te ī meſticiā luctūq; deiecit. Nouū credo aliqđ inuſitatūq; vidiſti. Tu ſi fortunā putas erga te eē mutatā: erras. Hi ſemp eiꝰ mores ſūt. iſta natura. Seruauit circa te ꝓpriā potiꝰ in ipſa ſui mutabilitate ꝯſtātiā. Talis erat cū blādiebať cuʒ tibi falſe illecebris felicitatis alluderet: deꝓhēdiſti ceci numinis ābiguos vultus. Que ſeſe adhuc valeat aliīs tota tibi prorſus innotuit. Si ꝓbas: vtere moribꝰ ne q̄raris. Si ꝑfidiā ꝑhorreſcis: ſpne atq; abīce ꝑniciosa ludētē. Nā q̄ nūc meroris tibi cā tāti ē: hec eadē trāquillitatis eē debuiſſet. Religt eniʒ te: quā nō relicturā nemo vnq̄ poterit eſſe securꝰ.

An vero tu ꝑcioſā eſtimas obiturā felicitatē: ⁊ chara tibi ē fortuna pn̄s: nec manēdi fida: ⁊ cū diſceſſerit allatura merorem. Or ſi nec arbitrio retineri pōt ⁊ calamitoſos fugiēs fac̄: quid ē aliđ fugax q̄ʒ future quoddaʒ calamitatis indiciū. Neq; eniʒ qđ ante oculos ſitū: ſufficit intueri. Rex exitꝰ prudētia metiť eadēq; ī alterutro mutabilitas nec formidādas fortune mīas: nec exoptandas facit eſſe blandicias. Poſtremo equo animo toleres opʒ: qcqđ intra fortune areā geriť: cū ſemel iugo eiꝰ colla ſubmiſeris. Or ſi manendi abeūdiq; ſcribere legē velis ei quā tu tibi dn̄aʒ ſpōte elegiſti: nōne iniurioſus fueris: ⁊ ipatiētiam

ditatem falſaʒ: certū dolorē: icertā voluptatē. ℂ Nota ꝑhia appellat fortunā cecū numē. Hugui. dicit ꝙ numē eſt virtus dei vel ipſe deus vel dei ꝑtās vľ maieſtas. Hic autē accipiť pro dea: qꝛ antiq fortunam colebāt pro dea. ℂ Nota ꝙ fortunā dic̄ eē cecā. dic̄ Tulliꝰ ī li. đ amicitia. Fortuna vt medicꝰ ignarꝰ multos excecauerit: nō ꝙ ipſa ceca ſit: ſʒ eos cecos plerūq; efficit q̄s complexa eſt. ℂ Nō ꝙ fortuna antiqtus đpingebať duplici frōte: calua ⁊ capilata. per caluaʒ deſignando aduerſitatē. ꝑ capilatā ꝓſperitateʒ. ergo dic̄ ꝑhia. deꝓhendiſti ābiguos vultꝰ fortune. ℂ Si probas vtere moribꝰ) Hic ponit ſecundā rōnē q̄ talis ē. de illiꝰ amiſſione nō ē dolēdū: qđ ē ꝑnicioſuʒ: ⁊ q̄ bito hō nunq̄ ē ſecurꝰ: fortuna ē hꝫ vt tangit in lr̄a. g̃ ⁊c̄. Dic̄ g̊. Si ꝓbas. i. approbas fortunaʒ. vtere moribꝰ eiꝰ ne q̄raris. i. ꝯq̄raris. ſi ꝑhorreſcis. i. ꝑtimeſcis. ꝑfidiā eius ſperne atq; abīce fortunā ludētē. i. ludēdo inferentem. tibi ꝑnicioſa. i. dānoſa. Nam fortuna que nunc eſt tibi cā tanti meroris per ſui abſentiā: hec debuit eſſe tibi cā trāqllitatis. i. ſecuritatis ꝑ ſui pn̄tiam: ſʒ non fuit eniʒ pro qꝛ. religt te: quā nō relicturā nemo vnq̄ poterit eē ſecurus. ℂ Nota circa hoc qđ dic̄ ꝑnicioſa ludētē dic̄ ſen̄. Ludit fortuna cū ſuis moribꝰ: ⁊ que dedit aufert: ⁊ q̄ abſtulit reddit: nec vnq̄ tutius eſt illā expiri: q̄ cū locuʒ iniurie nō hꝫ. ℂ Nota ꝙ ſecuritas maxie hoīeʒ delectat ꝓpter qđ eſt appetēda. Vn̄ Sen̄. 6. ep̄la. Nec me res vlla delectabit: lʒ ſit eximia ⁊ ſalutaris q̄ ꝙ miſſi vni ſecurus ſum. ℂ Nota ꝙ ꝓſperitas fortune nō reddit hoīeʒ ſecuruʒ. qꝛ dic̄ ſen̄. Munera fortune amica puteťis īſidie ſūt q̄ſq; veſtrū tutā vitā agere volet. q̄ plurimū pōt fortune bn̄ficia deuitet. in quibus miſerrimi fallunť. Habere putamꝰ honores ī ꝑcipitia curſus iſte deducit. ℂ Nota ſen̄. in de remedys fortuitoꝝ. Exonerauit te fortuna: ſi intelligis ⁊ tutiore loco poſuit. damnuʒ putas remedium eſt. clamas ꝙ opibus expoliatꝰ es. tuo vicio iſta tibi iactura tā grauis ē. nō tā moleſte ferres ſi tanq̄ ꝑditurꝰ hūiſſes. ℂ An vo tu precioſam eſtimas) Hic ꝑhia ponit tertiam rōnē que talis eſt. Illud nō eſt putādū ꝑcioſum ⁊ caꝝ qđ nō eſt māſurū ⁊ ſuo receſſu eſt afflictuꝝ: ſʒ fortuna ē hꝫ. ergo non eſt reputāda ꝑcioſa ⁊ chara: ⁊ per ꝯn̄s non dolēdum de eius amiſſione: nec gaudenduʒ de eius poſſeſſione. Unde dicit in lr̄a. vero pro ſed an tu eſtimas felicitatem abituram. i. receſſuram ſupple eſſe precioſam: ⁊ fortuna pn̄s eſt chara tibi: nec eſt fida manēdi: ⁊ cum diſceſſerit eſt allatura. i. adductura meroreʒ. q. d. nō dʒ eſtimari ꝑcioſa. ℂ Nota ꝙ appellat fortunam felicitatem: quia

ſm Ar. Fortuna vel eſt felicitas vľ eſt ꝓxima felicitati. Vn̄ ī li. de bo. for. dic̄ Ar. ꝙ non ꝯtingit eē felicē ſine rebus exterioribꝰ: q̄ꝝ fortuna eſt dn̄a: ⁊ h̄ ē itelligēduʒ de felicitate politica ⁊ nō ſpeculatiua q̄ cōſiſtit ī actu ſapie. ℂ Nota fortuna diſcēdēs iducit merorē: qꝛ dic̄ ſen̄. in li. de tranqllitate animi. Letiores religt q̊s fortuna nunq̄ reſpexit q̄ q̊s defuit. Et boetiꝰ poſtea dicet. ꝙ infeliciſſimū genꝰ infortuny eſt felicē fuiſſe. ℂ Or ſi nec ex arbitrio retineri) Hic pōit q̄rtā rōnem q̄ talis eſt. Illđ qđ eſt indiciū future miſie: nec eſt charuʒ nec precioſuʒ nec ꝑ ꝯn̄s de ipo dolēdum. fortuna eſt hꝫ ſic̄ tāgit in lr̄a. Vn̄ dic̄ ꝙ fortuna ſi nec poteſt retineri. i. hēri: ex arbitrio. i. ſʒ volūtatē: ⁊ ipſa fugiēs. i. recedēs facit calamitoſos. i. miſeros. qđ aliud eſt. ſupple fortuna fugax q̄ qđdā indiciū. i. ſignū future calamitatis. i. miſerie. enim pro qꝛ neq; ſufficit ītueri. i. īſpicere. illud qđ ſitū. i. poſituʒ. ante oculos. i. qđ ē pn̄s. rex ꝑ ſʒ. prudētia. i. hō prudēs. metiť. i. mēſurat. exitꝰ. i. fines reꝝ. q̄ ꝑ ⁊. eadem mutabilitas. i. inſtabilitas: in alterutro. i. ī aduerſitate ⁊ ꝓſperitate: nec facit minas. i. inſidias. fortune eſſe formidādas. i. timendas: nec facit blāditias eſſe exoptandas. i. deſiderandas. ℂ Nota calamitas eſt miſeria cuʒ aliqs nihil hʒ nec in re nec ī ſpe. ⁊ eſt dicta a calamo q eſt vacuus ⁊ ianis. ℂ Nō ꝙ nō ſufficit ītueri ſolū pn̄tia: ſed ēt futura: qꝛ lʒ q̄nq; pͣ ſalua fiant iudicia: vltima tn̄ alterius ſaporis ingnamēta permanebūt: hec in fine de diſciplia ſcholariū. Et Tuliꝰ 2° rheto. dic̄. Errant qui in ꝓſperis oēs impetus fortune putāt effugiſſe ſapiēter cogitāt qui ī tēporibꝰ ꝓſperis cauſas aduerſas reformidant. ⁊ Seneca in de quatuor virtutibus cardialibus dicit. Si prudēs es animus tuus tribꝰ tꝑibus diſpenſeť. pn̄tia ordina. futura ꝓuide. ⁊ ꝑterita recordare. Nam qui nihil de ꝑterito cogitat. ꝑdit vitā. Qui nihil de futuro ꝑmeditať per oīa incautꝰ īcedit. pone an̄ animū tuuʒ mala futura ⁊ bona vt iſta poſſis ſuſtinere ⁊ illa moderari. ⁊ Gāfredus in poetria. Exempla ſyrenes habe docearis in illis. Sub meliori ſtatu ſemper peiora caueto. Nulla fides reꝝ. ſequiť poſt mella venenum. Et claudit nox atra diem nebuleq; ſerenum. ℂ Poſtremo equo aīo) Hic ponit q̄ntā rōneʒ que talis ē. Quicūq; alteriꝰ iugo ſe ſubmittit: opʒ ꝙ mores eiꝰ patienter ſuſtineat: ſed hō affectione tēporaliū ſubmittit ſe iugo fortune. ergo oʒ mores fortune patienter toleret. Unde ſicut iniuſte agit qui vult imponere legeʒ domine ſue: ita volens imponere legem fortune agit iniuſte: hanc rōneʒ pretēdit in lr̄a. Secūdo declarat dictuʒ ſuum per quādā

ſimilitudinē.ibi(Si vētis)dicens. Poſtremo.i.vltimo dicā ꝙ oꝫ vt toleres.i.patiaris.eq̄ aīo.i.ꝯſtanti aīo.qcqd gerit.i.fit.ītra areā fortune.i.ītra mūdū.cū ſemel ſubmiſeris.i.ſubiugaueris.colla.ſ.tua iugo fortune appetendo tpalia tanq̄ꝫ pmia tuoꝝ meritoꝝ.ꝙ ꝑ ſꝫ.ſi velis ſcribere .i.ſcribendo imponere.legē manēdi ⁊ abeūdi ei quā tu tibi dñaꝫ ſpōte

tuā ſortē exacerbabis quaꝫ permutare non poſſis. Si ventis vela cōmitteres:non quo voluntas peteret:ſed quo flat⁹ ipelleret ꝓmouereris. Si aruis ſemina crederes:feraces inter ſe annos ſterileſq̄ꝫ pēſares. Fortune te regēdum dediſti:dñe morib⁹ oportet obtēperes. Tu vo voluentis rothe impetū retinere conaris. At oiuꝫ mōtaliū ſtolidiſſime ſi manere incipit ſors eſſe deſiſtit.

elegiſti: nōne fueris iniurioſus ipatientia .i.ꝑ tuā impatiētiā.exacerbabis.i.argues.ſortē.i.fortunā.quā non poſſis pmutare. Nota ꝙ phia mūdum appellat areā fortune.qꝛ ſic in area tritulādo torq̄nt manipuli.ſic fortuna in mūdo torquet hoīes nūc pſpitate. nūc aduerſitate rotādo. Notādum circa hoc ꝙ dicit nōne iniurioſus fueris ꝙ iuſticia eſt libertas animi tribuens vnicuiq̄ꝫ qđ ſuū eſt ſꝫ ſuā dignitatē deo amorē ⁊ obediētiā.maiori reuerētiā.pari ꝯcordiā.⁊ minori diſciplinā. Si g̊ famulus velit iponere legē dñe ſue cui tenet exhibere reuerētiā oparet ꝯ iuſtitiaꝫ. Nota ꝙcūq̄ꝫ afficit bonis exteriorib⁹ ⁊ mutat ſꝫ mutationē eoꝝ dr̄ eē ſubiectus fortune:⁊ colla ſua iugo ei⁹ ſubmittere:qꝛ fortuna ē dña bonoꝝ exterioꝝ.talis aūt fuit boetius.ergo iniuriabat fortune.volēs ſibi iponere legē manēdi ⁊ recedēdi. (Si vētis vela cōmitteres)Hic ꝓbat dcm̄ ſuū ꝑ q̄dam ſilia.ſ.ꝙ fortuna nō ſit in ptāte hoīs.dicēs. Si ꝯmitteres vela ſup.nauis ventis:tu ꝓmouereris.i.ducereris.non q̄ voluntas tua peteret.i.deſideraret.ſed quo flatus venti te impelleret. Si crederes.i.cōmitteres.ſemina.aruis.i. agris.tu pēſares:ideſt iudicares.annos feraces.i.fertiles q̄ꝫ.ꝑ ⁊ ſteriles.inter ſe:ita ꝙ non haberes illos annos in poteſtate tua.a ſimili tu dediſti te regendum fortune.oꝫ ꝙ obtēperes.i.obedias.moribus dñe.vo pro ſed.tu conaris.i.laboras.retinere impetum.i.curſum voluētis rothe .i.mobilis fortune ⁊ fruſtra laboras. O ſtolidiſſime.i.ſtultiſſime:omniuꝫ mortalium.neſcis tu ꝙ ſi ſors.i.fortuna. incipit manere.i.ſtabilis eſſe.ꝙ tūc deſiſtit.i.deſinit eſſe ſors. Sicut.n.non ſimul ſtant ꝙ aliqs ſit homo ⁊ non ſit rōnalis.ſic nō ſtāt ſimul ꝙ ſit fortuna ⁊ nō ſit mutabilis. Nota ꝙ ſicut cōmittēs velū vento amplius nō eſt in ptāte ſua duci quo vult.ſed ſm impetū vēti ducit:⁊ ſicut cōmittēs ſemia agro nō eſt in ptāte ei⁹ ꝙ ꝓueniant anni fertiles vel ſteriles.ſic a ſimili qui cōmittit ſe fortune nō eſt in ptāte ſua vt habeat fortunā pſperā vel aduerſam. Nota circa hoc.ꝙ dicit voluentis rothe ꝙ antiq̄t⁹ fortuna depingebat cum rotha hac rōne. Nam in rotha ſūt q̄tuor diuerſitates. Una pars eſt ſūma. Alia īfima. Tertia q̄ de ſūmo deſcēdit ad imum. Quarta q̄ de imo aſcēdit ad ſūmū. Silr̄ in hoīb⁹ iueniunt quatuor varietates. q̄daꝫ.n.ſunt in ſūma pſpitate.tales ſunt eleuati in rotha fortune. Alij ſunt ī ſūma aduerſitate tales iacent deiecti ſub rotha. Tertij declināt de pſpitate in aduerſitatē tales deſcēdūt de ſūmitate rothe. Quarti pcedūt de aduerſitate in pſpitatē tales aſcēdūt rothaꝫ fortune.vñ eleuatus in rotha fortune dicit. Glorior eleuat⁹.deſcēdēs dic. Deſcēdo mortificat⁹.deiect⁹ dicit: Infimus axe rothor. aſcendēs dicit. Letus ad alta vehor. Nota ꝙ natura nō aſſueſcit in ꝯriū.nam ſi lapis milleſies ꝓiciat ſurſum nō aſſueſcit aſcēdere ſurſum cū natura ei⁹ ſit deſcēdere. Sic g̊ eēt ſtolidiſſim⁹ q̄ laboraret alicui auferre ſui nām ſic ſtolidus ē q̄ laboret fortune auferre mutabilitatē que eſt ei⁹ natura.ergo dic phia.at oīum ſtolidiſſime.

Metrū primū ſecūdi libri.

Metrū pͥm ſcđi libri.

Hec cum ſuperba verterit vices dextra.
Et eſtuantis more fert euripi.
Dudū tremēdos ſeua ꝓterit reges
Humilemq̄ꝫ victi ſubleuat fallax vultum.
Non illa miſeros audit: aut curat fletus.
Ultroq̄ꝫ gemit⁹:dura quos fecit.ridet.
Sic illa ludit.ſic ſuas ꝓbat vires
Magnūq̄ꝫ ſuis mōſtrat oſtētuꝫ
Siqs viſat vna ſtrat⁹ ac felix hōa

(Hec cuꝫ ſupba vterit vices dextra) Hic incipit pͥmuꝫ metruꝫ hui⁹ ſcđi qđ dr̄ yponauticū ab iuētore:qꝛ labor nautaꝝ cātu hͦ metri ſubleuat ⁊ dr̄ metꝝ iābicū a pede ꝑdominate. Eſt aūt iambus pes ꝯrius trocheo cōſtans ex pͥma breui ⁊ vltima longa:⁊ dr̄ metrū trimetrū.lꝫ.n.hoc metrū habeat ſex pedes:tñ cōputando duos pedes pro metro erit metruꝫ trimetrum. In quo metro phia đſcribit mores fortune dicēs. Cū hec .ſ.fortuna v̄terit vices.i.alternatiōes pſperitatis ⁊ aduerſitatis ſupba dextra.⁊ cū fert more euripi.i.maris.eſtuātis.i.iundātis.tūc fortuna ſeua.i.crudelis ꝓterit.i.cōculcat reges.dudum tremendos.i. metuendos:⁊ ipſa fallax ſubleuat de aduerſitate humilem vultum.victi.i.depſſi. nec ipa audit fletus nec curat miſeros.ſ.paupes:⁊ ipa exiſtens dura:qꝛ nō flectit ad volūtatē hoīum.ridet.i.deridet vltro.i.ſpontanee.gemitus ſupple miſeroꝝ quos fecit:ſic illa ludit ſic ꝓbat.i.experit.ſuas vires:⁊ ipſa monſtrat ſuis magnum oſtentum.i.miraculum.ſiquis viſat vna hora ſtratus.i.aduerſitate depreſſus.ac felix.i.pſperitate eleuatus.q.d.fortuna videt exhibere ſuis.i.hoīb⁹ qui bonis eius inhiāt magnum miraculuꝫ:qñ aliqs ſubito videt mutari de aduerſitate in pſpitatem.⁊ ecōuerſo. Nota ꝙ fortuna dicit ſuperba:eo ꝙ nullum veretur: nec aduertit probitatem:nec maliciam alicui⁹:⁊ ſi vocatur more ſuperboꝝ obaudit. Nota ꝙ euripus ſm aliquos eſt ventus turbinis:⁊ dicitur euripus quaſi eurus rapidus:⁊ eſt eurus nomen venti. Secūdum alios autē ⁊ forſan melius euripus eſt brachiuꝫ vel ſinus maris:cuius decurſus eſt incertus:et propter incertitudinem ſui curſus frequēter periclitantur ibi naues:⁊ dicitur ab eu quod eſt bonum:⁊ ripa quaſi bona ripa per contrarium: ſicut ergo curſus eurupi eſtuantis eſt incertus.ſic ⁊ mutabilitas fortune. Nota ꝙ de operatiōe fortune qualiter hos eleuat:⁊ hos deprimit.loquitur alanus in anticlaudiano dicens. Precipitem mouet illam rotham motuſq̄ꝫ laborum. Nulla quies claudit:nec ſiſtunt ocia motu.hos premit hos eleuat:hos deijcit.erigit illos. Cogit ⁊ in varios homines deſcēdere caſus. Et ſamarieñ.al.pauhein. Quicquid agas:quicquid dicas:quicquid patiaris: Non facis vt retrahas que mea dextra trahit. Sic ergo primatū venerandaq̄ꝫ ſceptra tenebo. Et pro velle meo mel tibi felq̄ꝫ dabo.

¶ Proſa ſecūda ſecūdi libri.

VEllē aūt pauca) Hic īcipit pſa ſcđa huiꝰ ſcđi ī q̄ ph̄ia ꝓbat boetio nō eē ꝯq̄rēdū de fortuna. q2 nihil ſibi abſtulit: ⁊ ītroducit fortunā alloquētē boetiuꝫ. Et diuidit: q2 p̊ pſuadet boetio ītroductionē fortūe. 2º ītroducˀ eā ibi (qd tu o hō). Prīo ph̄ia dic. o boeti ego ph̄ia vellēꝫ tecum pauca agitarˀ .i. diſcutere vˀbis ipſius fortune. tu vero aīaduerte an ius .i. iuſtitia poſtulet hoc. ¶ Nota ꝙ ſimilitudo orōnis q̄nq3 generat faſtidiuꝫ: iō q̄nq3 ipſaꝫ opꝫ mutari. Vñ tulliꝰ. 4. li. rheto. dicit Sermonē in dicēdo ꝯmutari oꝫ vt facile ſacietas varietate vitetˀ. iō ph̄ia h̄ variat orōneꝫ ꝑ ītroductionē noue perſone vtēdo pſopopeya. q̄ figura a tullio vocatˀ cōformatio. pſuadet igitˀ ph̄ia boetio ītroductionem fortune: dicens. Vellem autem ⁊c̄.

¶ Proſa ſcđa ſcđi libri.

VEllē āt pauca tecū fortune ipſiꝰ vˀbis agitare Tu igitˀ an ius poſtulet aīaduerte: Quid tu o hō reaꝫ me quotidianis agis q̄relˀ? Quā tibi fecimꝰ iniuriā? Que tibi tua detraximꝰ bona? Quouis iudice de opū dignitatūq3 mecū poſſeſſiōe ꝯtēde. Et ſi cuiuſq3 mortaliū ꝓpriū qd horū eē monſtraueris: ego ea tua fuiſſe q̄ repetis ſpōte ꝯcedā. Cū te m̄ris vtero nā ꝓduxit: nuduꝫ rebꝰ oībꝰ iopēq3 ſuſcepi: te meis opibꝰ foui: ⁊ qd te nūc īpatiētē nr̄i facit. fauore ꝓna īdulgētius educaui. Et oīum q̄ mei ſunt iuris affluētia ⁊ ſplēdore circūdedi: nūc mihi retrahere manū libet. habes gr̄as velut vſus alienis: non habes ius q̄rele: tanq3 ꝑrſus tua ꝑdideris. Quid ergo igemiſcis nulla tibi a nobis illata eſt violētia. Opes: hono-

¶ Quid tu o hō) Hic ph̄ia ītroducit fortunā alloquētem boetiū q̄ oñdit q̄rimoniā ipſiꝰ eē iiuſtā: q2 nihil ſibi abſtulit. p̊ g̃ fortuna oſtēdit ꝙ nihil boetio iniuſte abſtulit. 2º quādā rñſionē boety excludit. ibi (An tumores) p̊ facit qđ dcm̄ eſt. ſcđo rñdet tacite q̄ōni. ibi. (An ego). Primo dicit fortuna ad boetiū. O tu homo qd agis. i. vexas vel facis me reā q̊tidianis. i. aſſiduis querelis. q. d. facere nō deberes. quā tibi fecimꝰ iniuriā. q. d. nullā. que tua bona tibi detraximꝰ. q. d. nulla. ꝯtēde mecū ī iudicio de poſſeſſione opū ⁊ dignitatū corā q̊cūq3 iudice: ⁊ ſi monſtraueris aliqd eē ꝓpriū hoꝝ bonoꝝ cuiuſq3 mortaliū. ego ſpōte ꝯcedā tibi ea que repetis fuiſſe tua. ꝙ aūt nō ſint tua: nec alicuiꝰ hoīs ꝓꝑa ꝓbo tibi: q2 cū nā ꝓduxit te de vtero m̄ris ego ſuſcepi te nudū ⁊ iopē. i. carētē oībus rebꝰ: ⁊ foui te meis opibꝰ: ⁊ ego ꝓna. i. ꝓmpta educaui. i. nutriui te īdulgētius. i. clemētius. fauore. i. gr̄a mea. qd te nūc facit īpatiētē noſtri. i. ꝯ. nos. q2 boetiꝰ a p̄ncipio nō fuiſſet nutritꝰ ꝓſperitate fortune nō fuiſſet īpatiēs de amiſſiōe eiꝰ Et ſubdit. Ego circūdedi te affluētia ⁊ ſplēdore oīuꝫ bonoꝝ q̄ ſunt mei iuris. i. ꝑtātis. nūc aūt libet. i. placet mihi retrahere manū. tu habes gratiaꝫ. i. mihi referre grates tanq3 vſus alienis. nō habes ius q̄rele tāq3 tua ꝑdideris. ¶ Quid igitˀ igemiſcis q̄rulādo. nulla tibi a nobis illata eſt violētia opes honores ⁊c̄. talia ſunt mei iuris. i. ꝑtātis ⁊ famule mee. ſ. honores ⁊ ꝑtātes. cognoſcunt me dñam. mecum veniūt. me abeūte diſcedūt. i. recedūt. audacter affirmē ſi tua forēt q̄ ꝯq̄reris amiſſa nullo mō ea ꝑdidiſſes. ¶ Nō ꝙ tota rō fortune in h̄ ꝯſiſtit. nulli manet rōnabilis q̄rimonia de eo q̄ nihil alioꝝ aufert: ſꝫ ꝓꝑa ꝑ ſuo libito diſpoſuit. ſed fortuna nihil abſtulit: qđ erat boety: ſed ꝓꝑa diſpoſuit ꝑ ſuo libito. g̃ ⁊c̄. ¶ Nota de h̄ qđ dicˀ q̄ tibi tua. Seneca dicˀ ī đ remedys. Nō ē tuū quod fortuna fecit eſſe tuū. Alienū ē omne quicqd optādo euēit. ⁊ nihil ipſiꝰ ꝓꝑū putari licꝫ qđ eripi pōt. ¶ Nō q2 hō ꝓducitˀ nudꝰ ex vtero matris. ꝑ h̄ innuitˀ magna eiꝰ miſeria. Si. n. hō nudus naſcitˀ ⁊ nullo īdigeret minꝰ eſſet miſer: ſꝫ q2 nudus naſcitˀ nihil poſſidēs ⁊ plribꝰ indigēs iō magis miſˀ ē. Vñ pauper henricꝰ. Primitꝰ in mūdo tecū tua q̄nta tuliſti. Nudꝰ eras primo et poſtea nudus eris. ¶ Nota ꝙ bona exteriora non ſunt ꝓpria hoīs. q2 dicit Señ. Nihil ꝓpriū ducas qđ mutare poſſit fortuna. repoſcit qđ dedit donum. qđ dare potuit auferre potuit: ⁊ qđ fortūa ñ đdit ñ eripit.

res: ceteraq3 taliū mei ſūt iuris. Dñaꝫ famule cognoſcūt: mecuꝫ veniūt: me abeūte diſcedūt. Audacter affirmē ſi tua forent q̄ amiſſa ꝯq̄reris nullo mō ꝑdidiſſes. An ego ſola meum ius exercere prohibeor. Licet celo ꝓferre lucidos dies: eoſdēq3 tenebroſis noctibus ꝯdere. Licꝫ anno terre vultū nunc floribus redimere: nunc nimbis frigoribuſq3 cōfundere. Jus eſt mari nūc ſtrato equore blādiri: nunc ꝓcellis ac fluctibus inhorreſcere. Nos ad ꝯſtātiā nr̄is moribꝰ alienā inexpleta hoīuꝫ cupiditas alligabit. Hec nr̄a vis eſt. Hūc ꝯtinuū ludū ludimus: Rothaꝫ volubili orbe verſamꝰ. infima ſūmis: ſūma īfimis mutare gaudemꝰ. Aſcēde ſi placꝫ: ſꝫ ea lege ne vti cū ludicri mei rō poſcet dſcēdere iniuriā putes. An tu mores ig̃rabas meos? Neſciebas Creſū regē lidoꝝ Cyro

¶ An ego ſola meuꝫ ius exercere) Hic rñdet tacite q̄ōni diceret aliqs fortune. lꝫ bona exteriora ſint tua. tamen poſtq3 ea homini ꝯtuliſti non deberes amplius auferre. Huic q̄ōni rñdet fortuna dicēs. ꝙ hoc eſſet contra ius: ⁊ cōtra naturā ſuam: quam nullus debet ſibi auferre. imo debet vti: ſicut ⁊ cetere res vtuntˀ ſua natura. Unde dicˀ. Nunqd ego ſola ꝓhibeor exercere ius meū. cum omnia alia exerceāt naturā ſuam. quod declarat. q2 licꝫ. i. licitū eſt. celo ꝓferre lucidos dies eoſdēq3 condere. i. abſcōdere tenebroſis noctibꝰ. ⁊ licꝫ anno redimere. i. ornare. vultum. i. ſuperficiem terre. nūc. i. aliquando floribus: ſicut in vere. nunc frugibus ſicut in eſtate. nunc cōfundere eā nimbis. i. pluuys: ⁊ frigoribus ſicut in autūno ⁊ hyeme. Jus. i. natura eſt mari. nunc. i. aliqñ. ſ. tēpore ſereno blandiri. i. blandum eſſe. equore ſtrato. i. pacificato: ſed tpe tēpeſtatis inhorreſcere. i. horridum apparere. procellis ac fluctibus. i. inundationibꝰ nunqd inexpleta. i. īſatiabilis. cupiditas hominū. alligabit nos ad conſtantiā alienam noſtris moribꝰ. q. d. nō. enim hec eſt nr̄a vis. i. nālis poteſtas. hūc ludū ꝯtinuū. i. omni tpe vel cōtinue ludimus. rothā verſamꝰ volubili orbe. i. veloci circulatione: ⁊ nos gaudemus mutare infima. i. aduerſa. ſummis. i. ꝓſperis ⁊ ſumma īfimis. i. ꝓſpera aduerſis. Tu boeti aſcēde ro-

ſam nr̄am:ſi placet:ſʒ ea lege.i.ↄditiõe.vti ne putes tibi fieri iniuriā ſi ↄtingit te deſcēdere.cū rō mei ludicri.i.ludi ioco ſi h poſcet. ⁋ Nota φ q̄libʒ res i ſua nāli opatõe delectat̄.fruſtra ḡ laborat qui nām rei auferre conat̄.cū nā non aſſueſcat in ↄriū. Vñ paup henri. Nõne ſua licet quis ſic vtit̄ arte. Qd ſibi ſors dederit vtit̄ ois hō. Miles eqs. piſcator aqs ⁊ clericus hymnis. Nauta fretis. pugiles marte. poete metri. Ruſtic⁹ arua parat. numerat mercator auarus. Uirgo legit flores ſtlt⁹ amator amat Semiat i ſpinis nature iura retractans ⁋ Nō φ dic cupiditatē hominū eē inexpletā:qꝛ dicit Ap.z⁹pol. Infinita eſt ↄcupiſcētia boiꝫ:ad cuius repletionē multi viuūt. Et ſen. 16.epl'a. Nālia deſideria finita ſunt:ex falſa autē opione naſcentia vbi deſinant non hñt.⁊.4.z.epl'a. Oīa aliquis ↄtēnere pōt:omnia autem habere nō poteſt.

pauloante formidabilem:mox deinde miſerandum rogi flammis traditum miſſo celitus imbre defenſum:' Nuʒ te preterit Paulum perſi regis a ſe capti calamitatibus pias impendiſſe lachrymas:' Quid tragediaruʒ clamor aliud deflet:niſi īdiſcreto ictu fortunā felicia regna vertentem:' Nõne adoleſcentulus ayon eyo eyot.i.duo dolia vini alteꝝ quideʒ maluʒ:aliud aūt bonuʒ in iouis limine iacere didiciſti:' Quid ſi vberius de bonorum parte ſumpſiſti:' Quid ſi a te non tota diſceſſi:' Quid ſi hec ipſa mei mutabilitas iuſta tibi cauſa eſt ſperandi meliora:' tamen ne aio cōtabeſcas:⁊ itra cōmune oībus regnuʒ locatus ꝓprio iure viuere deſideras.

⁋ An tu mores ignorabas meos. Dic fortuna excludit quandā rñſionem boetij. Poſſet.n.dicere boetius.o fortuna ego ↄq̄ſtus ſuʒ de tua mutabilitate:qꝛ ignoraui mores tuos.hāc rñſionē excludit fortuna p plura nota boetio:ex qb⁹ poterat ppēdere mores ⁊ īſtabilitatē ſuā:⁊ dic. nunqd tu ignorabas mores meos.q.d.nõne ſciebas quō creſus rex lidoꝝ qui pus erat fōmidabil' cyro regi pſaꝝ: ſed poſtea capt⁹ fuit a cyro ⁊ tradit⁹ ignib⁹ ad cremāduʒ: ſed imbre miſſo celit⁹ fuit defenſus ⁊ euaſit. Nunqd ēt pterit te quō paulus ↄſul' Romanus fudit pias lachrymas ſup calamitatib⁹.i.miſerijs pſi regis quem captiuauerat.qd.n.aliud deflet clamor tragediaꝝ.i.poematum reprehēdētiū vicia boiꝫ:niſi me fortunā ſubuertētē felicia regna idiſcreto ictu.i.icerto euētu.nõne exñs adoleſcentulus didiciſti iacere in limine.i.in domo Jouis duo dolia vini vnū bonū aliud maluʒ.de qbus oportuit vnūquēqꝫ itrantē guſtare.qd ↄq̄reris:ſi vberius de bonoruʒ pte ſumpſiſti.qd ↄquereris ſi a te nō tota diſceſſi.qd ↄq̄reris:ſi hec ipſa mei mutabilitas eſt tibi iuſta cā ſperādi meliora.i.pſpa.tñ ne pro non ↄtabeſcas.i.deficias. aio.⁊ tu locat⁹ itra cōe regnū oib⁹.ſ.in mūdū deſideras viuere ꝓprio iure.qꝛ hoc eē nō pōt vt eximaris a cōi lege boiꝫ ⁋ Nota φ cum creſus rex lidoꝝ eēt pugnat urus cōtra regē pſaꝝ ipſe cōſuluit apollinem de ſucceſſu pugne:qui rñdit ſibi h⁹ verſiculo. Creſus pdet aliʒ tranſgreſſus plīma regna. Aliʒ eſt fluuius qdā.quē vſiculū creſus ſic itellexit.φ Creſus trāſgreſſus aliʒ pdet.i.deſtruet plīma regna ipſius Cyri.ſed apollo ſic intellexit. Creſus trāſgreſſus alim pdet.i.amittet plurima regna ſua. ⁊ hoc ↄtigit. nam ipſe cum tranſgreſſus eſſet alim victus eſt a Cyro:⁊ in ignē poſit⁹:ſed tāta iundatio pluuie facta fuit.φ extinctus fuit ignis ⁊ euaſit.de quo cū multuʒ gloriaret̄:dixit filia ſua nomine fama. O pr̄ expecta vltimū dieʒ an̄ quē nō eſt gloriādū. Quadā vō nocte vidit Creſus in ſomno φ eēt ſup altā arborē vbi Juppiter eū rigabat.⁊ phebus eū ſiccabat:qd ſõniū cū retuliſſet filie ſue.rñdit filia. Tu eris capt⁹ a cyro ⁊ i cruce ſuſpēſus.vbi Juppiter.i.pluuia te rigabit.⁊ phebus.i.ſol te ſiccabit.qd ad vltimū ↄtigit. ex q̄ pōt ppēdi mutabilitas fortune. ⁋ Notāduʒ φ paulus ↄſul' Roman⁹ miſſus fuit pugnare ↄ regē pſaꝝ q erat ſupbiſſim⁹ boiuʒ.cū aūt ipm deuiciſſet ↄſiderās pſpitatē preteritā ⁊ aduerſitatem pñtē ei⁹ mot⁹ pietate fleuit ſup ipʒ ⁊ dimiſit eū.ex q̄ ſitr ppēdit̄ mutabilitas fortūe ⁋ Nō φ tragedia ē carmē rephēſiuū viciox icipiēs a pſpitate:deſinēs i aduerſitate. Et dr̄ a tragos grece:qd ē hircus latie:⁊ odos cātus:qꝛ cantus h⁹ carmis hirco remunerabat̄. Inde dicunt̄ tragendi poete:q antiq̄ geſta ⁊ facinora ſceleratoꝝ regū luctuoſo carmie pplo ſpectāte.i.reſpiciente ↄcinebāt:ſicut dic Jſid.li.⁹ethimo. ⁋ Nō homerus volēs oſtēdere mutabilitatē fortune deſcribit in domo Jouis iacere duo dolia vini.vnū bonū:aliud maluʒ: ⁊ oēs itrātes domū de vtroqꝫ oportebat guſtare:ſʒ q̄ſdā plus de bono:q̄ſdā vō plus de malo. Et hec deſcriptio publice depingebat̄ athenis in tēplo iouis.vbi boetius ſtuduit exñs adoleſcēs:ſicut ipſe teſtat̄ in de ſcholariū diſciplina. Per domū āt iouis homerus ſignificabat mūdū: per duo dolia pſpitatē ⁊ aduerſitatē:⁊ oēs q viuūt i mundo de vtroqꝫ guſtāt.quidaʒ plus de pſperitate:qdā plus de aduerſitate. ⁋ Nota dicit fortunā ſubuertētē felicia regna.dicit Gāfredus in poetria. Hoc vnū pſcire potes: φ nulla ptās eſſe moroſa pōt:quia res fortuna ſecūdas Jmpat eē breues.ſi vis exēpla:pores Reſpice fortunas enarrat illa poꝝ.florida pſpitas.mios ſbuertit athenas Jlion atrides:magne carthaginis arces Scipio.ſed multi romani ſunt alia fati Tēpora verſa breui:breuis eſt diſtantia leti Omnis.⁊ meſti nox eſt vicina diei. Hec aliena docent:⁊ te tua facta docebunt.

Metrū ſcd̄ʒ libri ſcdi.

Si quātas rapidis flatibus incitus
Pont⁹ verſat arenas:
Aut quot ſtelliferis edita noctib⁹
Celo ſydera fulgēt.
Tātas fundat opes:nec retrahit manum.
Pleno copia cornu:

⁋ Metrum ſecūdum ſecundi libri. Si quātas rapidis flatib⁹ incit⁹. Jſtud eſt ſcd̄m metrū huius ſcdi.qd dr̄ aſclepiadiū ab inētore:coriābicū a pede pdominãte.qs ſit pes coriamb⁹ pus hitū eſt. Et ↄſtat illud metruʒ ex pmo ſpondeo ⁊ duob⁹ coriābis ⁊ pyrricheo vel iābo:q̄le metꝝ eſt iſti⁹ hymni. Sctōꝝ meritis. Scd̄m metrum dr̄ ferregratiuʒ ab inētore:ↄſtās ex pmo ſpōdeo.ſcdo dactilo.3.⁹ſpondeo vel trocheo. Jn hoc ḡ metro fortuna ↄq̄rit̄ de inexpleta cupiditate hominū:dicēs. Si copia.i.fortuna:quā gētiles deam copie appellabāt.pleno cornu fundat hoib⁹ tātas opes quātas arenas verſat.i.voluit.pōt⁹.i.mare.icit⁹.i.cōmot⁹.rapidis flatib⁹.i.īpetuoſis ventis. ⁊ ſi fundat tātas opes quot ſydera fulgēt in celo edita.i. orta.ſtelliferis noctib⁹:⁊ ipſa copia nō retrahit manum auferēdo opes.haud pnō:iō humanū genus ceſſat flere .i.flendo pponere miſeras querelas:⁊ q̄uis de⁹ pdigus .i.diues multi auri.i.ad modum pdigi multum auꝝ dif/

fundēs:ipē de⁹ libēs excipiat vota hoīuꝫ:ꝛ ornet auidos .i.cupidos claris honorib⁹.tū iā parta.i.acqſita ꝛ poſſeſſa nil videntᷣ eis:ſed ſeua rapacitas vorās queſita.i.acqſita pādit.i.manifeſtat.alios hiat⁹.i.receptacula cupiditatis. ꝛ tūc q̄rit fortuna:q̄ iā frena retētēt.i.detinebūt:certo fine cupidinē.i.auariciā hoīuꝫ.p̄cipitē.i.p̄cipitantē hoīem cū ſitis.i.deſideriū habēdi fluens largis munerib⁹ ardeſcit i hoīe:ꝛ iō ille q trepidꝰ terrore aduerſitat[is]:ꝛ gemēs credit ſe ſe egētem.ille nunq̄ȝ diues agit.i.vitā ducit. ¶ Nō circa h ꝙ dic:pleno copia cornu.ꝙ cuꝫ hercules quodaꝫ tp̄e luctaretᷣ cū acheloo.ꝛ achelo⁹ mutaret ſe i thauꝝ hercules app̄hēdēs ipm p cōnu effregit

Humanū miſeras haud iō gen⁹
Ceſſat flere querelas.
Quāuis vota libēs excipiat d̄s
Multi p̄digus auri:
Et claris auidos ornet honorib⁹
Nil iam parta videntur.
Sꝫ q̄ſita vorās ſeua rapacitas
Alios pandit hiatus.
Que iā p̄cipitē frena cupidineꝫ
Certo fine retentent.
Largis cū poti⁹ munerib⁹ flues
Sitis ardeſcit habendi.
Nunq̄ȝ diues agit qui trepidus
gemens.
Seſe credit egentem.

¶ Proſa t̄tia ſcd̄i libri

His igitᷣ ſi p ſe tecū v̄bis fortuna loqueretur:qd profecto cōtra hiſceres nō haberes. Aut ſi qd ē quo q̄relā tuam iure tuearis:p̄feras opꝫ:dabim⁹ tibi dicēdi locū. B. Tuꝫ ego ſpecioſa qdē iſta ſunt inq̄ȝ oblitaq̄ȝ rhetorice ac muſice melle dulcedinis:tū tm̄ cū audiuntᷣ oblectāt Sꝫ miſeris maloꝝ altior eſt ſenſus. Itaq̄ȝ cum hec auribus inſonare deſierint:inſit⁹ aīum meror p̄grauat. P. Et illa:ita eſt inquit. Hec enim nondū morbi tui remedia:ſꝫ adhuc ꝯtumacis aduerſuꝫ curationē doloris fomēta q̄daꝫ ſunt. Nam q̄ in p̄fūdū ſeſe penetrēt:cū tēpeſtiuum

illud:ꝛ repletū pomis ꝛ florib⁹ odoriferis ſacrificauit illud fortune:qꝺ cornu dᷣ fortuna qbuſdā p̄pinare plenū: qbuſdā vacuū:qbuſdā ſemiplenū ſm diuerſū ſtatū p̄ſperitatis ꝛ aduerſitatis hoīuꝫ. ¶ Nota ꝙ fortuna inuehitᷣ ꝯ auariciā hoīuꝫ:qꝺ Tulli⁹ in lib⁹ tuſculanaꝝ q̄nū dicit Auaricia ſtudiū pecunie hꝫ quā nemo ſapiens ꝯcupiuit. ea enim quaſi malis venenis ībuta corp⁹ aīumq̄ȝ virileꝫ offendit.ipſa.n.īſatiabilis manens neq̄ȝ copia.neq̄ȝ iopia minuitᷣ.ꝛ in eodē hoc dicit.Quid eſt ꝙ multi cupiditate pecunie feruntᷣ:quoꝝ ita p̄turbantᷣ animi vt nō multuꝫ abſint ab īſania.Et dicit ſen̄.66.ep̄la.Auaritia nulluꝫ hꝫ magis malū niſi ꝙ igrata eſt.ꝛ.62.ep̄la.auaros cōparat canibus dicēs.Vidiſti aliquē canē miſſum a dn̄o panis fruſtra aut carnis apto ore captātē.qcq̄d arripit p̄tinusītegrū deuorat:ꝛ ſemp ad ſpem futuri inhiat.Idē euenit nobis qcq̄d nob fortuna expectātib⁹ porrigit:illꝺ ſine oī voluptate dimittim⁹:ꝛ ſtati ad rapinā alteri⁹ erigimur. ¶ Nota qui credit ſe egentē:nō eſt diues:ſed paup:q2 dicit ſeneca p̄ma ep̄la.Nō q paꝝ hꝫ:ſed q plus cupit paup ē.Quid.n.refert q̄ȝtū illi in archa:q̄ȝtū in horreis iacet:ſi alieno hiatu īminet. ¶ Nota ꝙ diuitie nō tollūt auariciaꝫ ſꝫ augmētāt.Vn̄ ſeneca.16.ep̄la.dicit.Cōgeratᷣ in te qcq̄d locupletes poſſederūt.vltra p̄uatū pecunie modū fortuna te p̄uehat.auro tegat.purpura veſtiat.terram marmoribus abſcōdat.accedant ſtatue ꝛ picture:ꝛ qcq̄d vlla ars elaborauit.maiora cupe ab his non deſiſtes.vn̄ iuuenal.Interea pleno dum turget ſacculus ere:Creſcit amor nūmi quātū pecunia creſcit.

¶ Proſa tertia ſecundi libri.

His igitᷣ ſi p ſe tecū fortuna) Hic incipit p̄ſa 3ª huius ſcd̄i libri.In qua ph̄ia p̄bat boetiū non debere ꝯqueri de fortuna:q2 multa bona ſibi ꝯtulit.Et p̄ ingrit ph̄ia qd ſentiat de dictis fortune.2⁹ bona fortune ſibi collata enūerat.ibi(Verūtn̄) Primo oñdit ph̄ia ꝙ boeti⁹ nihil habeat loq ꝯ fortunaꝫ. ſcd̄o boetius rn̄det.tertio ph̄ia eius rn̄ſionem approbat

ſicut patebit.dicit p̄mo.Si fortuna loquereᷣ his tecum verbis pro ſe.profecto pro certe.tu non haberes qd contra hiſceres.i.non haberes vnde aperires os ad reſpondendum fortune:aut ſi quid eſt quo tuam querelam iure tuearis.oportet.i.neceſſe eſt.vt proferas.dabimus tibi locum dicendi.Tūc ego boetius inquā.ideſt dixi vel reſpōdi. Specioſa quidem ſunt iſta que fortuna dixit. ꝛ ſūt oblita.i.delinita.melle.i.delectatione rhetorice dulcedinis .ſ.q̄ȝtum ad p̄ſam:ac pro et muſice dulcedinis.ſ.quātū ad metrum:ꝛ cātū.tū.i.tūc oblectāt.i.delectāt animū meum cuꝫ audiūtur:ſꝫ ſenſus:ideſt preceptio maloꝝ eſt.altior.i.p̄fundior miſeris q̄ȝ iſti poſſint attingere.quaſi dicat.quāuis verba fortune ſuperficialiter me delectent.tamē ad p̄funditateꝫ mei doloris non attingūt.Itaq̄ȝ.i.ergo cum hec verba fortune deſierint.i.ceſſauerint.īſonare auribus meis meror inſitus.i.īmiſſus p̄grauat animū meū.Tūc ph̄ia approbat rn̄ſionem boetij:dicens.Ita eſt.hec enim verba fortune nondum ſunt remedia tui morbi:ſed ſunt quedam fomenta .i.linimēta.aduerſum curationē.i.cōtra ſanationē cōtumacis doloris.nam remedia que penetrēt.i.imittēt ſeſe in p̄fundū p̄turbationū expellendo cauſam radicalē tui morbi.iſta admouebo.i.apponā.cum fuerit tempeſtiuū. ¶ Nota ꝙ boetius nihil habuit loq cōtra verba fortune:q2 veꝝ dixit:ꝛ cōtra veritatē nō eſt loquēdū.Naꝫ vō omnia conſonant:ꝛ veritas ſibiipſi atteſtatᷣ ſm Ariſto. ¶ Nota hiſco eſt verbum inchoatiuum:ꝛ profertur per ſincopam:quia regulariter deberet dici hyaſco.vnde hiſcere.i.hiatum inchoare.cum aliquis aperit os. ¶ Nota ꝙ oblitus altera p̄ducta eſt participiū v̄bi obliuiſcor.Sed oblitus altera correpta deſcēdit a v̄bo oblinio.ꝛ oblitus.i.maculatus.vn̄ verſus.Immemor oblit⁹ notat.oblitus eſt maculatus. ¶ Nota circa hoc ꝙ dicit inſitus meror animum aggrauat.ꝙ quis non doleret de infortunio nulli cōtigit:niſi aīo multū eleuato ſupra fortunam.Quia dicit ſeneca.65.epiſtola.Plus equo te dolere nolo.ſed vt non doleas.vix exigere audeo:nulli auteꝫ iſta firmitas animi cōtigit niſi multum ſupra fortunam eleuato:ꝛ ſubdit.illꝺ agamus vt iocūda nobis fiat amiſſorum recordatio.nemo libenter ad id redit:qꝺ non ſine tormēto cogitaturus eſt. ¶ Nota ꝙ per rhetoricam ꝛ muſicam dulcedinem fortune boetius adhuc non fuit reſtitutus virtuti ꝛ ſapientie.qꝺ atteſtatᷣ eius meror aggrauans animum.Nam virt⁹ ꝛ ſapia dolorem ꝛ merorē opprimit.vnde Seneca.65.epiſtola.Quemadmodum minuta ſumma claritas ſolis obſcurat:ſic dolores meſticias iniurias ſapientia ꝛ virtus ſua magnitudine elidit atq̄ȝ opprimit.

Verūtamen ne te exiſtimari miſeruꝫ velis) Hic phia
enumerat bona fortune boetio collata: rōne quoꝝ nō de
buit ſe eſtimare miſeꝝ. Et pmo enumerat bona pterita
q̃ ipm felicē fecerūt. poſtea enumerat in q̃rta pſa bona q̃
ipꝫ in pñti felicē oſtēdūt. Primo igit̃ phia deſcribit feli/
citateꝫ ſuā pteritā. 2° excludit quādā obiectionē. ibi (Et
ſi idcirco). p̊
enumerat q̃/
daꝫ bōa cōia.
2° magis ſpe/
cialia. 2ª ibi.
(Preterea li/
bet). Primo
dicit. O boeti
ne. i. nō velis
te exiſtimari
miſeꝝ nunq̃d
oblitus es nu
meꝝ. q̃ꝫ pro ꝛ
moduꝫ felici/
tatis tue. ta/
ceo. i. ptrāſeo.
q̄ te deſolatū
. i. puatū. parē
te. i. pr̄e ꝛ mr̄e
cura ſūmorū
viroꝝ. i. ꝯſulū
romanorū te
ſuſcepit: et tu
delectus. i. de
alijs electus i
affinitatē pn/
cipū ciuitatis ꝯ
cepiſti p̊us eē

fuerit admouebo. Verūtñ ne
te miſeꝝ exiſtimari velis: an nu
meꝝ modūq̃ꝫ tue felicitatis ob/
lit⁹ es? Taceo q̄ deſolatū parēte
ſūmoꝝ te virorū cura ſuſcepit:
delectuſq̃ꝫ i affinitatē pricipum
ciuitatis: qđ pcioſiſſimū ppin/
q̃tatis gen⁹ eſt: pri⁹ char⁹ q̃ꝫ pri/
mus eē cepiſti. Quis nō te feli/
ciſſimū cū tāto ſplēdore ſocero/
rū: cū ꝯiugis pudoꝛ: cū maſculie
quoq̃ꝫ plis opportunitateq̃ꝫ p/
dicabit? Pretereo: libet. n. p̄te/
rire cōia. aſſūptas i adoleſcētia
negatas ſenibus dignitates. ad
ſingularē felicitatis tue cumulū
venire delectat. Siq̃s reꝝ mor
taliū fruct⁹ vllū btitudinis pon
dus hꝫ: poterit ne illi⁹ memoria
lucis quātalibet igruētiū malo/

charus q̃ꝫ prim⁹. qđ eſt pcioſiſſimū gen⁹ ppinq̃tatis. q̃s
non predicabit feliciſſimū cū tāto ſplēdore tuoꝝ ſocero/
rum. cū tāto pudore ꝯiugis. i. vxoris: ꝛ cum opportunita/
te. i. opportuna felicitate maſculine plis. q. d. nullus eſt q̃
nō indicauerit te felicē in his. Nota q̄ triplex eſt ge/
nus ppinq̃tatis. Primuꝫ qđ ꝯbit̃ ex genealogia: ꝛ in tali
ppinq̃tate aliq̃s ſil' efficit̃ prim⁹ ꝛ charus. naꝫ frater fra/
tri eſt charus ꝛ ppinquus. Alia eſt ppinq̃tas que ꝯbit̃ ex
mr̄imonio: ꝛ vocat̃ affinitas: ꝛ in tali ppinq̃tate aliq̃s p̊us
efficit̃ ppiquus q̃ꝫ carus. Tertia ppinq̃tas ꝯbit̃ ex bonis
morib⁹ ꝛ v̄tutib⁹: ꝛ hoc eſt pcioſiſſimū genus ppinq̃tatis:
ꝛ in tali aliq̃s p̊us efficit̃ charus q̃ꝫ ppinquus: ꝛ ſic boeti⁹
p⁹ fact⁹ fuit romanis pncipib⁹ charus rōne v̄tutis: q̃ꝫ ppi
quus mr̄imoniū ꝯhēdo cū eis. Nota q̄ phia dic̃ boe/
tium fuiſſe felicem ſplēdore ſoceroꝝ in plurali. cū tñ nō
habuerit niſi vnū ſoceꝝ. Nam ſocer dr̃ cuius filiā aliq̃s
ducit. ꝛ nō legit̃ q̄ boeti⁹ hūerit duas vxores. Ad h̄ pōt
dici. q̄ h̄ accipit̃ ſocer large. non tñ pro pr̄e vxoris. ſed ēt
pro fratre: qui large etiā pōt dici ſocer. ḡ dicit pluralr̄ ſo/
ceroꝝ. Nota q̄ ex tribus phia dicit boetiū felicē fuiſ/
ſe. ex honeſtate ſoceroꝝ. ex pudore ꝯiugis. ex opportuni/
tate maſculine plis. i. ſuoꝝ filiorum.

Pretereo libet. n. preterire cōia). Hic phia enumerat
quedā bona ſpālia: ex q̃b⁹ boetius nō dꝫ ſe eſtimare miſe
ruꝫ. Et dicit. Ego pteréo. i. ptrāſire volo. q̄ꝛ mihi libet p/
terire cōia ſupple bona: ꝛ delectat me venire ad ſingula/
rem. i. ſpecialē cumulū tue felicitatis. ſ. ad ſumptas digni
tates in adoleſcētia negatas ſenibus. Et ſubdit.

Siq̃s fruct⁹ reꝝ mortaliū hꝫ vllū pōdus btitudinis. i.
ſi ppter aliqđ tēporale bonuꝫ hō debet dici felix poterit
ne memoria illi⁹ lucis. i. tue felicitatis: quā iam dicam de
leri quātalibꝫ mole. i. quocūq̃ꝫ pondere ingruentiū ma/
loꝝ. q. d. nō pōt deleri: ꝛ que eſt illa felicitas cū tu vidiſti
liberos tuos. i. filios tuos. pariter ꝯſules. i. ꝯſules electos
puehi. i. duci de domo tua. ſub frequētia. i. diligētia. pa/
truꝫ. ſ. ſenioꝝ. ꝛ ſub alacritate. i. ſub gaudio plebis: ꝛ cum
tu eiſdē filijs tuis iſidentib⁹ curules. i. ſedes iudiciarias.
orator. i. pdicator regie laudis meruiſti gloriā igenij ꝛ fa/
cūdie. cum tu
medi⁹ in circo
. i. in circūda/
tiōe. duoꝝ cō
ſulū. ſ. filioruꝫ
tuorū ſatiaſti
expectationē
circūfuſe mul
titudinis. triū
phali largitōe
. i. victoriali
triūphatiōe.
vt ego opinor
tu dediſti v̄ba
. i. deceptiōes
fortune: dū te
illa demulcet
dū te fouet vt
ſuas delicias.
tu abſtuliſti
mun⁹ qđ nūq̃ꝫ
cōmodauerat
vlli. i. alicui. p/
uato. i. extra/
neo. vis ne er/
go cum fortu/
na ponere cal
culū. i. cōputa

rum mole deleri? Cuꝫ duos pa
riter ꝯſules liberos tuos domo
puehi ſub frequentia patrum:
ſub plebis alacritate vidiſti: cuꝫ
eiſdem in curia currules iſiden
tibus tu regie laudis orator ige
nij gloriam facunde meruiſti:
cum in circo duorum medius
cōſulum circūfuſe multitudinis
expectationeꝫ triūphali largitōe
ſatiaſti. dediſti vt opinor verba
fortune duꝫ te illa demulcet: dū
te vt ſuas delicias fouet. Mu/
nus qđ nulli vnq̃ꝫ priuato ꝯmo
dauerat abſtuliſti. Vis ne ergo
cum fortuna calculuꝫ ponere?
Nūc te primū liuēti oculo pſtri
xit. Si numerum modumq̃ꝫ le/
toruꝫ triſtium ue cōſideres ad/
huc te feliceꝫ negare nō poſſis.

tionem. nūc ipſa fortuna pmū pſtrinxit te oculo liuenti. i.
inuido ſi conſideres numeꝝ ꝛ modum letoꝝ. ve pro vel
triſtium: ideſt pſperitatis ꝛ aduerſitatis adhuc non poſ/
ſis te negare felicem. Nota phia per hoc q̄ dicit pre/
tereo: ꝛ p̊us dixit taceo. vtit̃ quodā colore rhetorico qui
dicit̃ occupatio. ꝛ diffinitur ſic a tullio. Occupatio eſt cū
dicimus nos preterire: aut neſcire: aut nolle dicere illud
qđ tamen maxime dicimus. Nota q̄ mos erat roma/
norum ante. 30. annos nulli conferre aliquam dignitatē
niſi propter ſingularem dignitatem vel probitatem: vel
propter publice rei euidentem vtilitatem. Boetius aūt
in adoleſcentia ante. 30. annos electus fuit in conſulem.
ꝛ hoc phia vocat felicitatem cōmunem. non q̄ cōmuni/
ter omnibus hoc cōcederet̃: ſed quia non ſolum boetio:
ſed alijs paucis hoc accidit. Refert enim Tullius in li.
de amicitia. q̄ Scipio ante. 30. annos bis factus eſt ꝯſul.
Similiter Germanicus iuuenis conſul factus eſt āte. 30.
annos. ſed ſingularem felicitatem boetij tangit dicens.
Cum duos pariter conſules. Nota q̄ ſm Iſido. in li.
ethimo. currules erant ſedes in quibus magiſtratus ſe/
dentes iura reddebāt. Et dicunt̃ currules a curru: quia
tali ſede vtebant̃ in curru iudices quo vehebant̃ vt ex/
peditius populo iudicia redderent. Nota q̄ conſuetu
do erat apud romanos in electione conſulū habere ſer/
monem ad populum de laudibus regū ꝛ electoꝝ in ma/
giſtratuꝫ: ꝛ ſi bene predicabāt: inde gloriā cōſequebatur.
huiuſmodi ſermonē fecit boetius in electōe ſuoꝝ filioꝝ
in conſules: ꝛ ex inde ſua gloria fuit geminata. Et q̄ꝛ con/
ſimilis ſermo cōſueuit fieri in triumphis in laudem eoꝝ
q̃ obtinuerāt victoriam. ideo huiuſmodi ſermonem vo/
cat triumphalem largitionem. Nota qui bonū aliqđ
promittit ꝛ non adimplet. ille dat verba ꝛ non rem. ꝛ ſic

decipit.ꝗ dicit pħia.dediſti fortune v̾ba.i.deceptiones ꝑ-mittēdo ei aliqd boni ꝙ ipſa te ita fouet.¶ Nō ꝙ calculus ī vna ſignificatōe ē puus lapillus q calcādo nō ledit.⁊ q꞉ talibꝰ lapillis vtebant̄ antiq in ꝯputādo.iō calculare vel calculū ponere ponit̄ ꝑ cōputare vel ꝑ rōnē facere.ꝗ dicit pħia.vis ne cū fortuna calculū ponere.q.d.nō

Or ſi idcirco te fortunatū eē nō eſtimas:qm̄ q̄ tūc leta videbant̄ abierūt:non eſt qđ te miſerum putes:qm̄ q̄ nūc meſta credunt̄ p̄tereūt.An tu in hāc vite ſcenā nūc primū ſubitꝰ hoſpeſq꞉ veniſti:vllā ne humanis rebus ineſſe ꝯſtantiā reris:cum ſepe ipm̄ hominē velox hora diſſoluat:Nā ⁊ ſi rara ē fortuitis manēdi fides vltimꝰ tn̄ vite dies mors q̄dam fortune ē ēt manētis.Quid ꝗ referre putas.Tu ne illā moriēdo deſeras:an te illa fugiēdo deſerat:

¶ Metꝝ 3m ſcđi libri.

Cum polo phebus roſeis quadrigis

debes ſi cōputabis cum ea.ipſa inueniet te multo feliciorē q̄ꝫ miſerū.¶ Or ſi iccirco te fortunatuꝫ eē).Hic pħia excludit quādā obiectionē poſſꝫ aliqs dicere:hec ꝑdicta bona n̄ faciūt me felicē q꞉ ſūt ptrāſita.hanc obiectionē excludit pħia:dicēs Or ꝑ ſꝫ.ſi non eſtimas te fortunatū.i.felicem:qm̄ illa abierūt q̄ tūc videbant̄ leta.etiā nō eſt qđ.i.ꝑꝑ qđ.tu putes.i.eſtimes te miſeꝝ:qm̄ que nūc credunt̄.i.vident̄ meſta p̄tereūt.An nūc,ꝑ nunqd tu veniſti p̄mū in hāc ſcenā.i.vmbrā vite.ſubitꝰ.i.improuiſus.q꞉ ꝑ ⁊ hoſpes.i.aduena.vt ignores que gerant̄ in hac vita.ne pro nūqd reris.i.opinaris vllā ꝯſtātiā ineſſe humanis rebꝰ.cum ipm̄ hoīeꝫ ſepe diſſoluat velox hora mortis.nā ſi fortuitis rebꝰ eſt fides pmanendi.licet rara:tn̄ vltimꝰ dies vite eſt quedā mors fortune.etiā manētis fortune.quid igit̄ putas referre.i.diſtare.ne.i.an tu deſeras illā fortunā moriēdo.an pro vel.illa te deſerat fugiēdo.q.d.nihil refert q̄tū ad incōſtātiā fortune:ſiue fortuna hoīeꝫ deſerat ſiue deſerat̄:manifeſtū eſt ꝙ pmanere nō pōt.¶ Notādū ꝙ in rebꝰ humanis nō eſt ꝯſtātia.Cuius rō eſt.In illo qđ eſt genitū nulla eſt ꝯſtātia:q꞉ nihil ē genitū qđ nō ſit corruptibile:⁊ nō pmanēs:ſed res humane ſunt genite ⁊ ꝑducte.ꝗ ⁊c̄.¶ Notādū ꝙ non eſt durabilis fortune ꝓſpitas:q꞉ ipſam cito fugat aduerſitas.vn̄ gāfre.in poetria.Omnibꝰ ne crede tuis.ſi tpe paruo Illuxere tibi:mox ſunt clauſura ſerenū Nubila fata diē:inducentq꞉ crepuſcula noctē:ꝑpter qđ nō eſt adhibēda fides rebꝰ fortuitis.¶ Nota ꝙ pħia tāgit vnā rōnē ꝙ fortuna nō ſit ꝯſtās:q̄ talis eſt.Hō nō eſt ꝯſtās.ꝗ nec fortuna.añcedēs pꝫ:q꞉ hoīem ſepe diſſoluit velox hora mortis.ꝯſequētia ꝓbat̄ ex h̄.q꞉ fortuna nō hꝫ eſſe niſi circa hoīem:cū ſit in agētibꝰ a ꝓpoſito.2º phy.ꝗ dicit pħia nihil differt quo ad incōſtātiā fortune:ſiue fortuna dereliquat hoīeꝫ fugiēdo:ſiue hō derelinquat ipſaꝫ moriēdo quocūq꞉ mō fiat ſemꝑ ipſa eſt incōſtās:⁊ nō pmanens.

¶ Metrum 3m libri ſecundi.

Cum polo phebꝰ roſeis q̄drigis)Iſtđ eſt metꝝ 3m huiꝰ ſcđi.cuiꝰ p̄mꝰ v̾ſus dr̄ ſaphicꝰ ab īuētore.trocheiꝰ a pede p̄dn̄ante.Metꝝ aūt ſcđi v̾ſus dr̄ gliconicū ab īuētore.coriābicū a pede p̄dominā te.In h̄ ꝗ metro pħia ꝯclarat tribꝰ exēplis mutabilitatē mūdanoꝝ.Primū exēplū ē de corꝑibꝰ celeſtibꝰ tale.Sole lucēte ī celo tūc obſcurat̄ lumē aliaꝝ ſtellaruꝫ.Ecce mutatio ſtellaꝝ quo ad lumē:qđ tn̄ p̄us apparebat tpe noctis:ſed ſole nobis lucēte nō appet.vn̄ dicit in lr̄a Cū phebꝰ.i.ſol.cepit.i.incepit.ſpargere.i.emittere luceꝫ roſeis q̄drigis.i.roſeo curru.ſtella hebetata.i.obſcurata.flāmis.i.lumibꝰ ſolis p̄mētibꝰ:ipſa pallet.i.pallida fit ſꝫ albentes vultus.Scđm exēplū eſt in terrenaſcētibꝰ tale.

Lucēꝫ ſpargere cepit:
Pallet albētes hebetata vultꝰ
Flāmis ſtella prementibus.
Cū nemꝰ flatu zephiri tepentis
Vernis irrubuit roſis:
Spiret iſanū nebl'oſus auſter:
Iam ſpinis abeat decus.
Sepe trāquillo radiat ſereno
Immotis mare fluctibus.
Sepe feruētes aquilo ꝓcellas
Verſo concitat equore.
Rara ſi ꝯſtat ſua forma mūdo:
Si tantas variat vices:
Crede fortunis hoīuꝫ caducis
Bonis crede fugacibus.
Cōſtat eterna poſitūq꞉ lege ē:
Vt conſtet genitum nihil.

zephiro flāte terra ornatur floribꝰ:ſed auſtro flāte flores deficiunt.Ecce mutatio ī terrenaſcētibus.vn̄ dicit ī lr̄a.Cuꝫ.i.qn̄.nemꝰ irrubuit v̾nis.i.v̾nalibus roſ.flatu zephiri tepēt.i.calētis.ſi auſter nebuloſus ſpiret.i.flare iceperit.inſanuꝫ.i.iſane.iā decꝰ roſaꝝ.abeat ſpinis.i.recedat ꝺ ſpinis.Tertium exēplū eſt de mari tale.Qn̄ mare nō agitat̄ vētis apparet trāquillū.ſed vētis agitatuꝫ efficit̄ tēpeſtuoſum.Ecce mutabilitas maris.vn̄ dicit in lr̄a.Sepe mare radiat.i.ſplēdet.trāquillo ſereno.i.ſerena tranquillitate:imotis.i.non motis fluctibus.ſepe aquilo cōcitat.i.ꝓuocat.feruentes ꝓcellas.i.tēpeſtates.verſo equore.i.moto mari.Tūc hortatur pħia ne credamus bonis fortune dicēs.Si mūdo cōſtat.i.pmanet ſua forma rara vt ex dictis patet:⁊ ſi mūdus variat tantas vices.i.alternationes.tūc crede caducis.i.tranſitorijs fortunis hominū.i.noli credere.⁊ loquit̄ ironice.debet enī ītelligi per contrarium.crede.i.noli credere bonis fugacibus:qualia ſunt bona fortune:qđ patet ex hoc:quia cōſtat:ideſt manifeſtum eſt:⁊ eſt poſitum.i.ſtabilituꝫ.eterna lege.i.diuina lege.vt nihil genitū cōſtet:ideſt immutabiliter permaneat.¶ Nota ꝙ poete attribuūt ſoli q̄drigam:que dicit̄ a numero quatuor equoꝝ.Poete enī fingunt currū ſolis trahi a quatuor equis ꝑpter quatuor diuerſitates ſolis.Nam ſol cum orit̄ eſt rubeus.hora tertia:ſplendens.hora meridiei eſt feruens:ſed hora veſpertina eſt tepens.Lune vero attribuūt bigam ꝑpter duas ꝓprietates lune.Nam luna virtualiter eſt frigida ⁊ humida.¶ Nota circa hoc ꝙ dicit crede fortuitis bonis:Seneca dicit in libº de conſolatione filij helye.Nunq꞉ ego fortune credidi:que cum mecum videretur pacem agere:omnia quecūq꞉ in me indulgētiſſime conferebat pecuniam.honores.gratiam.eo loco poſui vnde poſſet ſine motu meo repetere.Interuallum magnuꝫ iter me ⁊ ipſam habui.itaq꞉ nec illa abſtulit nec euulſit.Neminem aduerſa fortuna cōminuit:niſi quem ſecūda decepit.Fortuna fortes metuit.ignauos expauit.opes auferre poteſt:animum autem ſurripere non poteſt.¶ Nota ꝙ pħia bona fortune appellat caduca.q꞉ dicit Sen̄.78.epiſtola.Omnia iſta ī que fortuna dominiū exercet ſua ſunt:ſicut pecunie honores:ihecilla ſunt fluida mortalia ſunt ⁊ paſſiones incerte.¶ Nota dicit nullū genitū eſſe cōſtans.dicit ſeneca epiſtola preallegata.Omnia mor-

talia minuunt̃.cadũt.deferunt̃.decreſcũt.exhauriunt̃. itaqꝫ i ill'i ſorte cã icerta iequalitas ẽ.diuoꝝ aũt vna nã eſt.

❡ Proſa quarta libri ſecũdi.

Tum ego vra inquã) Hec ẽ 4ª ꝓſa huiꝰ ſcđi:in q̃ pħia ꝓbat boetio nõ eẽ ↄq̃rendũ de fortuna ꝑꝑ pñtia bona q̃ ſibi dereliq̃t. Et p̃ boetiꝰ ↄſi

❡ Proſa quarta libri ſecundi.

Tum ego vra inquã cõmemoras O vtutuꝫ oiuꝫ nutrix:nec iſicia ri poſſũ ꝓſpitatiſ mee velociſſimũ curſũ:ſꝫ h̃ eſt qđ re colẽtẽ vehemẽtiꝰ coq̃t. Nã in oi aduerſitate fortune iſeliciſſimũ genꝰ ẽ iſortunij fuiſſe felicẽ. P. Sꝫ qđ tu iq̃t falſe opionis ſupliciuꝫ luis:id rebꝰ iure iputare nõ poſſis. Nã ſi te h̃ inane nomẽ fortuite felicitatis mouet:q̃ꝫ pl'i mis maxiſqꝫ abũdes mecuꝫ reputes licꝫ. Igr̃ ſi qđ i oi fortũe tue cẽſu p̃cioſiſſimũ poſſidebas id tibi diuinitꝰ illeſũ adhuc iuiolatũqꝫ ſuat. Poteris ne melio

terẽ ſe fuiſſe felicẽ deplãgẽs pñtẽ iſelicitatẽ.2º pħia oñdit ipꝫ eẽ felicẽ in pñti.ibi.(Sꝫ ꝙ tu)dicit q̃ boetius. o pħia nutrix omnium vtutũ tu ↄmemoras vera:nec poſſuꝫ iſiciari .i.negare.velociſſimũ curſuꝫ.i.receſſuꝫ mee ꝓſpitatiſ ſꝫ h̃ ẽ qđ coq̃t .i.ãxiat.vehemẽter me recolẽtẽ p̃teritã ꝓſpitatẽ. Nã i oi aduerſitate fortune iſeliciſſimũ genꝰ iſortunij ẽ fuiſſe felicẽ:ꝛ iã nõ eẽ. ❡ Nota pħia dr̃ nutrix oiuꝫ vtutũ:q꞉ ois vtꝰ ↄſiſtit in medio:mediũ nõ attigit̃ niſi recta rõne:q̃ recta rõ eſt ſapie ꝛ pħie. ❡ Itẽ cũ pħia diuidat̃ in practicã ꝛ ſpeculatiuã:ipa icludit prudẽtiã q̃ eſt recta rõ agibiliũ ex.6.ethy. prudentia aũt colligata ẽ oibꝰ vtutibꝰ ex eodem.6.ꝓpterea pħia dr̃ nutrix oiuꝫ vtutũ. ❡ Nõ ꝙ recordatio p̃terite felicitatꝭ coq̃t hoieꝫ.iõ dicit Señ.65.ep̃la. Illud agamꝰ vt iocũda nobis fiat amiſſoꝝ recordatio.h̃ aũt ↄtigit cũ animꝰ ꝑparatꝰ eſt ad amiſſionẽ eoꝝ. ❡ Nota ꝙ duplex eſt inſortuniuꝫ.quoddã ↄtinuũ:aliud iterpolatũ ſiue diſcõtinuũ. p̃mũ iſortuniũ eſt iſelix.2ᵐ ẽ iſeliciſſimũ. Inſortuniũ.n. ↄtinuũ ex ↄſuetudine minus nocet:q꞉ dicit ſeñ.in libº de trãq̃l.animi.Tolerabilius eſt bona nõ acq̃rere:q̃ꝫ acq̃ſita amittere.ideoqꝫ letiores videbis quos fortuna nunq̃ꝫ reſpexit.q̃ꝫ q̃s deſuit. Idẽ dicit in lib.de ↄſol'.filij helye. Unũ hꝫ bonũ aſſidua iſelicitas:ꝙ illos idurat q̃s vexat Inſortuniũ aũt diſcõtinuũ eſt cũ aliq̃s mutat̃ de aduerſitate in ꝓſpitatẽ:ꝛ iteꝝ de ꝓſpitate in aduerſitatẽ:ꝛ tale eſt iſeliciſſimũ genus:q꞉ ſepe deijcit hoieꝫ in deſpationẽ vñ Samariẽſ.al's pau.hein.O bona ꝓſpitas vbi nũc es nũc mea vſa eſt In luctum cithara.fit lachrymoſa lira. O mala dulcedo ſubitoqꝫ abſumpta veneno. Queque recompenſas mellea felle graui.

❡ Sed ꝙ tu inq̃t falſe opinionis) Hic pħia oñdit boetiũ in pñti eẽ felicẽ ꝑꝑ m'ltã bona q̃ adhuc poſſidet.2º.ꝓbat felicitatẽ fortuitã nulli poſſe total'r euenire.3º ꝓbat verã felicitatẽ in bonis fortuitis nõ cõſiſtere.2º ibi(Quis eſt eniꝫ).3º ibi(Atqꝫ vt agnoſcas)Prĩo ponit pħia ꝙ nõ dꝫ q̃rulari boetiꝰ de iſortunio:cũ abũdet adhuc pl'ibꝰ bonis ꝛ illa bona pħia enumerat.Scđo ipſa cõſolatur eum.ibi (Cum igit̃)Dicit p̃mo.O boeti ꝙ tu luis.i.patiaris ſupliciũ falſe opinionis id.i.illud nõ poſſis iure iputare rebus.naꝫ ſi mouet te iane nomẽ fortuite felicitatis.licꝫ.i. licitũ eſt.vt tu reputes.i.cõputes.mecũ q̃ꝫ pl'imis.qꝫ p ꝛ.

maximis bonis abũdes.ſi igit̃ illđ bonũ tibi ſuat̃ diuinitus illeſũ.qꝫ p ꝛ.iuiolatũ qđ tu poſſidebas p̃cioſiſſimũ in oi cẽſu.i.theſauro tue fortune.poteris ne.retinẽs q̃qꝫ meliora iure cãri.i.ↄq̃ri de iſortunio.q.d.nõ.Tunc enumerat bona eiꝰ atqꝫ p certe.illud p̃cioſiſſimuꝫ decꝰ humani gñis.ſ.ſymachꝰ ſocer tuꝰ.iſte viget.i.floret vel viuit.incolumis.i.ſanꝰ.

ra queqꝫ retinens de iſortunio iure cauſari? Atq viget incolumis illud p̃cioſiſſimuꝫ humani gñis decus:Symachus ſocer: ꝛ qđ vite p̃cio non ſegnis emeres:vir totꝰ ex ſapia vtutibuſqꝫ factꝰ ſuaꝝ ſecurꝰ:tuis igemiſcit iniurijs. Uiuit vxor igenio modeſta:pudicitie pudõe p̃cellẽs: ꝛ vt oẽs dotes eiꝰ breuiter icludã:pr̃i ſil'is. Uiuit inquã tibiqꝫ tm̃ vite huius exoſa ſpm̃ ſeruat. Quo vno felicitatẽ minui tuaꝫ vel ipa ↄceſſeriꝫ:tui deſiderio lachrymis ac dolore tabeſcit. Quid dicã libos ↄſulares? quorũ iã vt i id etatis pueris vl' pr̃ni vl' auiti ſpecimẽ elucet ingenij.

qđ ſupple decus nõ ſegnis .i.nõ tardus. emeres p̃cio vite.q.d.tu tãtũ diligis euꝫ ꝙ vitã tuã p eo exponereſ Symachꝰ vir totꝰ factuſ ex ſapia ꝛ vtutibus.ille ſecurus ſuaꝝ ſupple iniuriaꝝ. igemiſcit de tuis iiurijſ:viuit vxor tua modeſta igenio:p̃cellens pudore pudicitie:ꝛ vt icludaꝫ breuiter oẽs dotes.i. vtuteſ eiꝰ.ipa eſt ſil'is pr̃i ſuo.ſ.ſymacho:ꝛ ipſa exñs exoſa.i.tedioſa huius vite.tm̃ tibi ſuat ſpm̃.i.tm̃ ipa viuit ꝑꝑ te.q̃.i.in q̃ vno ego cõceſſerim tuaꝫ felicitatẽ minui:ſupple ꝙ vxor tua tabeſcit.i.triſtat̃ lachrymis ac dolore deſiderio tui:quid dicã liberos tuos ↄſulares.q̃ꝝ ſpecimẽ.i.ſil'itudo igenij pr̃ni.i.tui vl' auiti.i.aui ipoꝝ.ſ.ſymachi.q fuit auus ipoꝝ ex ꝑte mr̃is.elucet vt i id etatis pueris.q.d.liberi tui ſũt ſil'es patri ꝛ auo ipſoꝝ in prudentia inq̃tũ etas ꝑmittit. ❡ Notãdũ ſicut iferius ꝓbabit̃.ꝙ in rebꝰ fortuitis non põt ↄſiſtere vera felicitas. Ideo illi q adeptione talium reꝝ felices ſe exiſtimabant:ꝛ ex amiſſione eaꝝ infelices falſa opione decipiebant̃:ꝛ lꝫ in opione eoꝝ ſic eẽt:nõ tñ erat in re. Iõ dicit pħia ad boetiũ.ꝙ tu falſe opionis ſupliciũ luis id rebꝰ iputare nõ poſſis. ❡ Nõ ſuppliciũ falſe opionis eſt in aio nõ i re.vñ ſeñ.17.ep̃la. M'ltis paraſſe diuitias nõ fuit finis miſeriaꝝ:ſꝫ mutatio aioꝝ:nec h̃ miror.nõ.n.in rebꝰ eſt viciũ ſꝫ in aio.ſepiꝰ.n.opione q̃ꝫ re laboramꝰ.q̃ iſortuniũ boetij nõ erat iputãdũ rebꝰ:q꞉ nõ erat:ſed iputandũ fuit ſue falſe opioni. ❡ Nota ꝙ pħia oñdit pñtẽ felicitatẽ in tribꝰ ↄſiſtere.i.in amicis:in vxore pudica:ꝛ filioꝝ ſuoꝝ prudẽtia. Prĩo.n.ad felicitatẽ req̃runt̃ amici. Nã amicꝰ eſt p̃cioſiſſimũ genꝰ diuitiaꝝ.ex.8. ꝓſa huiꝰ ſcđi. Et Aꝝ.9.ethy. Nemo eligit viuere ſine amicis hñs reliq̃ bona. Et ſm Tulliũ in libº de amicitia. Qui amicitiã tollit de mũdo ſolem tollere vr̃. Et ſeneca in de remedijs fortuitoꝝ:nihil eſt peius q̃ꝫ amicos non hr̃e. ſi amicũ ꝑdidiſti aliũ q̃re.ꝛ ibi eum queras vbi inuenias. quere inter artes liberales.iter recta ꝛ honeſta:ꝛ officia quere in laboribꝰ.ad menſam iſta res non querit̃. Scđo req̃rit̃ ad felicitatẽ politicã vxor pudica que rara eſt.vñ ſeñ.in de remedijs for. Multe inter ꝓbas mr̃imonialis ordinis ceperũt eſſe exẽpla meretriculaꝝ:q̃ꝫ multas ex ↄiugibꝰ optimis peſſimas videmꝰ.ex diligẽtiſſimis diſſolutiſſimas.ex lib̃aliſſimis rapaciſſimas. Etiã ſi bonã vxorẽ hũiſti:ñ potes affirmare eã eẽ ꝑmãſurã in illo ꝓpoſito

nihil tã mobile:nihil tã vagũ q̃ꝫ femiaꝝ volũtas.Tertio
regriť ad felicitatẽ politicã ꝑles:qꝛ ſm Ar.ꝑ ethi. Non
oĩno felix eſt qui ſpẽ turpis eſt:aut ſolitari⁹:aut ꝑle carẽs
¶ Nõ ſꝫ huguitionẽ ſpecimẽ eſt pulchritudo vel ſilitu
do vel ſignũ vel imago vel notitia vel expimẽtũ vel bo-
nũ operis documẽtũ:ſꝫ ĩ ꝓpoſito accipiť pro ſilitudine.

¶ Itẽ ſꝫ eũ-
dẽ auitus.ta.
tum.i.ab quo
habit⁹vel poſ
ſeſſus vel ad
ipꝫ ptinens.ꝛ
poniť qñqꝫ ꝓ
antiquo.
¶ Cuꝫ igiť ꝑci
pua mortali-
b⁹) Hic phia
ex dictis ꝯſo-
lať boetiũ di-
cẽs.Ex q̃ hoi-
bus ẽ ꝑcipua
cura.i.maxia
cura:retinẽde
vite.i.ſaluãde
vite.o te feli-
cē ſi cog̃ſcas
tua bona cui
etiã nunc ſup-
petũt.i.abun-
dant talia bo-
na.ga nemo
dubitat eẽ ca-
riora ipſa vita
q̃re iam ſicca
lachrymas et
noli flere.nõ-

Cũ igiť ꝑcipua ſit mortalib⁹ vi
te cura retinẽde:o te ſi tua bona
cognoſcas felicẽ:cui ſuppetunt
etiã nũc que vita nemo dubitat
eſſe cariora. Quare ſicca iam
lachrymas. Nõdum eſt ad vnũ
tibi oĩs exoſa fortuna:nec tibi
nimiuꝫ valida tẽpeſtas ĩcubuit
qm̃ tenaces herẽt anchore:que
nec pñtis ſolamẽ nec futuri ſpẽ
tpis abeſſe patianť. B. Et he-
reãt inq̃ꝫ ꝑcor:illis nãqꝫ manẽti
b⁹ vtcũqꝫ ſe res hẽant humane:
enatabim⁹. Sꝫ quãtũ dec⁹ orna
mẽtis nr̃is ꝺceſſerit vides. P.
Et illa ꝓmouim⁹ inqt aliquãtu-
lũ ſi te nõdũ toti⁹ tue ſortis piget
Sed delicias tuas ferre nõ poſ
ſum qui abeſſe aliqd tue btitudi
ni tã luctuoſus atqꝫ anxius ꝯq̃ra
ris. Quis eſt.n.tã ꝯpoſite felici
tatis:vt nõ aliq̃ ex ꝑte cum ſtat⁹

dũ.n.oĩs fortuna eſt tibi exoſa.i.aduerſa.ad vnũ.i.oĩno
nec tibi incubuit.i.inſtetit.tẽpeſtas aduerſitatis nimiuꝫ
valida.qm̃ tenaces anchore.i.amici ĩſeparabiles.herent
.i.firmiter manẽt que.ſ.anchore non patianť tibi abeſſe
ſolamẽ pñtis tpis:nec ſpem futuri tpis.Et dicit boetius.
ꝑcor vt hereãt.i.maneãt ille anchore.qꝛ ipſis manẽtib⁹
vtcũqꝫ.i.q̃lrcũqꝫ res ſe hẽant.nos enatabimus euadẽdo
aduerſitatẽ fortune:ſed o phia tu vides quãtũ decus no
ſtris ornamẽtis bonoꝝ exterioꝝ qbus ornabamur deceſ
ſerit.Subiũgit phia.Nos ꝓmouimus aliquãtulũ aĩum
tuũ ad ꝯſolationẽ ſi nondũ piget te toti⁹ tue ſortis.qꝛ ma-
ior pars ſalua tibi manet:ſed non poſſum ferre tuas deli
cias:qui luctuoſus.i.plenus luctu.atqꝫ anxius ꝯquereris
aliqd abeſſe tue beatitudini.i.tue felicitati. ¶ Nota ꝙ
ſicut mors eſt oĩuꝫ amariſſima:qꝛ oĩa abſcidit:oĩa deuo-
rat:ꝛ qꝛ aliq iudicãt ſe nõ timere mortẽ:ꝛ tñ timẽt ſm ſe-
necã in de remedijs for.Sic vita eſt oĩuꝫ dulciſſima.oĩa
.n.appetunt eſſe ꝛ viuere.ideo vnũqđqꝫ nãlr nitiť ad ſal-
uanduꝫ vitã:q̃ nihil eſt carius.Si g̃ boeti⁹ poſſedit bona
que cariora ſunt vita:non debuit ſe eſtimare miſeruꝫ:ſed
magis felicẽ. ¶ Nõ ꝙ phia amicos appellat anchoras.
ſicut.n.tẽpeſtate incũbẽte per anchorã nauis retineť:ꝛ a
ꝑiclitatõe ſaluať:ſic iminẽte aduerſitate fortune hõ fide
libus amicis ne ſuccũbat ĩfortunio ſubleuať.Fideles.n.
amici retinẽt hoieꝫ impetu fortune agitatum ne totalr
deijciať a ſua ſtabilitate. ¶ Nõ ſꝫ huguitionẽ ſuppetere
.i.ſubminiſtrare vel ſupabundare.ſed pigere eſt piger eẽ
vel penitere vel grauare vel offendere.
¶ Quis eſt.n.tã ꝯpoſite felicitatis) Hic phia ꝓbat felici-
tatẽ nulli poſſe totalr euenire.Scđo oñdit ꝙ q̃to aliqs

eſt felicior tãto leuiori aduerſitate ꝓſterniť.Tertio ꝯclũ
dit ex his felicitatẽ fortuitã amarã eẽ ꝛ miſerã.4°.inue-
hiť ꝯ hoĩes.2°ibi(Adde ꝙ feliciſſimi)3°ibi(Quã m̃ltl)
4°ibi(Quid igiť o mortales) Primo dicit.Quis eſt hõ
tam cõpoſite felicitatis.i.tam copioſe felix.vt nõ rixeť.i.
diſcordet ex aliqua parte:cũ q̃litate.i.cuꝫ diſpõne ſui ſta-
tus.i.ſue for-
tune.q.d.nul-
lus ẽ ita felix
qꝛ ꝯditio.i.ſta
tus humãoꝝ
bonoꝝ ẽ ãxia
res.ideſt miſe
ra res.q̃ nũq̃ꝫ
hoĩ tota ꝑue-
niat.vel nũq̃ꝫ
ꝑpetua ſubſi-
ſtat.Tũc ꝺcla
rat ꝙ nõ tota
ꝑueniat hoĩ.
ga huic.i.ali-
cui hoĩ.exube
rat cẽſuꝫ.ideſt
abũdat pecu-
nia:ſꝫ aliud ſi-
bi deficit:ga
degener ſan-
guis.i.ignobi-
litas ẽ ſibi pu-
dori:hũc ſup-
ple aliũ hoieꝫ
nobilitas fač
notũ:ſꝫ ipe in-
cluſus ãguſtia
reifamiliaris
.i.pauptatis.

ſui q̃litate rixeť. Anxia eni res ẽ
humanoꝝ ꝯditio bonoꝝ:ꝛ q̃ vľ
nunq̃ꝫ tota ꝑueniat:vel nunq̃ꝫ
ꝑpetua ſbſiſtat. Huic cẽſus exu
berat:ſꝫ eſt pudori degener ſan
guis. Hũc nobilitas notũ facit:
ſꝫ ãguſtia rei familiaris ĩcluſus
eẽ mallet ignot⁹. Ille vtroqꝫ cir
cũfluus vitaꝫ celibẽ defleť. Ille
nuptijs felix:orb⁹ liberis alieno
cẽſuꝫ nutrit heredi. Ali⁹ ꝑle leta
tus:filij filieue delictis meſtus
illachrymat. Idcirco nẽo facile
cum fortune ſue ꝯditione ꝯcor
dat. Ineſt eni ſingulis qđ inexp
tus ignoret:expertus exhorreat
Adde ꝙ feliciſſimi cuiuſqꝫ deli
catiſſimus ſenſus eſt:ꝛ niſi ad
nutum cuncta ſuppetãt:omnis
aduerſitatis inſolens minimis
quibuſqꝫ proſterniť:adeo ꝑexi
gua ſũt q̃ fortunatiſſimis ſũmã

mallet.i.magis vellet eſſe ignot⁹. Ille.i.alter hõ.circũflu
us.i.circũdat⁹.vtroqꝫ.i.tã diuitijs q̃ꝫ nobilitate:ipſe de-
flet celibẽ vitã.i.caſtã vitã:qꝛ nõ põt forſan ducere vxo-
rem.ille.i.alter.felix nuptijs.i.hñdo vxorẽ.orb⁹.i.carens
libis.i.pueris.ipe nutrit.i.ꝯgregat cẽſum alieno heredi.
Ali⁹ aũt letat⁹ ꝑle:ipe meſt⁹ illachrimat.i.igemiſcit.deli-
ctis.i.ꝑ crimib⁹ filij vel filie ſue.Idcirco nemo facile cõ-
cordat cũ ꝯditõe ſue fortune.Ineſt.n.ſingulľ ſupple hoib⁹
aliqd qđ ipe expt⁹ ignoret.vľ expt⁹ ipm exhorreat:ꝛ ſic ri
xať cũ q̃litate ſui ſtat⁹. ¶ Nõ ꝙ ñ ẽ hõ tã felix:qn iuẽiat
aliquã ꝯditõeꝫ ĩ ſe quã vellet nõ hr̃e:ꝑꝑ qđ miſa ẽ ꝯditio
hũanoꝝ bonoꝝ:qꝛ nunq̃ꝫ hoĩ tota ꝑuenit:qꝛ aliqs ꝯtem
nere oĩa põt:ſꝫ oĩa hr̃e nemo põt.Et eliciť vna rõ ex lr̃a.
Illi ꝯditio hũanoꝝ bonoꝝ nõ tota ꝑuenit:cui ſu⁹ ſtat⁹ in
aliquo diſplicet:ſed nullus iueniť tã felix cui ſtat⁹ ſu⁹ nõ
diſpliceat in aliquo:ſic declarat in lr̃a.g̃ ꝛc. ¶ Itẽ ſãguis
ſuilis ꝯditõis dr̃ degener.qꝛ hoies nãlr liberi ſunt:ſed ꝑ
ſuitutẽ degenerãt a nã. ¶ Nõ vita caſta dr̃ vita celebs
q̃ſi celeſtis:qꝛ in carne viuere ꝑter carnẽ:eſt vita celeſtis
ꝛ angelica. ¶ Nota ſꝫ huguitionẽ illachrymari eſt ĩtus
lachrymari vel cũ dolore lachrymari:ꝛ eſt deponẽtis ge-
neris:lꝫ ſm antiq̃s iueniať neutri⁹ generis:ꝛ ſic boetius
ponit hic in neutro genere:cum dicit.meſt⁹ illachrimat.
¶ Adde ꝙ feli.cuiuſqꝫ) Hic oñdit phia ꝙ hõ magis felix
leuiori aduerſitate ꝓſterniť:cũ h̃ ꝯpãdo boetiũ ad alios
Et dr̃ adde ꝑdictľ ꝙ ſẽſus cuiuſqꝫ hois feliciſſimi.i.fortu
natiſſimi.ẽ delicatiſſim⁹.i.ĩpatiẽtiſſim⁹.niſi ad nutũ ſuũ
cũcta ſuppetãt.i.abũdẽt.ipe erit ĩſolẽſ.i.ĩpatiẽſ oĩſ aduer
ſitatľ:ꝛ ꝓſterniť a ſua felici{te} qbuſqꝫ mimis aduerſitatib⁹
adẽo ꝑexigua ſt.i.valđ exigua.q̃ fortũatiſſimis ꝺtrahũt.i.

auferũt.ſũmã.i.pfectionẽ btitudinis.O boeti q̄ʒ multos eẽ ꝯiectas.i.opinaris.q ſeſe arbitrent̄ ꝓximos eſſe celo.i. deo.ſi eis ꝯtingat minima ps de reliquijs.i.de particulis tue fortune. Hic locus quẽ tu vocas exiliũ:ẽ pr̃ia icolẽtibus.i.habitãtib⁹:ꝛ ita eoꝝ iudicio ſpectat ad felicitatez. vl̄r ḡ de reb⁹ fortuitis ꝯcludit. Adeo nihil ẽ miſeꝝ niſi tu cũ putes.i.niſi ex reputatiõe animi tui eſtimes.q̄ʒ p ꝯ̃.i. p ꝯ̃riũ omnis ſors eſt btã eq̄nimitate.i.patiẽtia animi tolerãtis. Quis eſt ille tã felix q cuz dederit man⁹ ipatientie.i.cũ fuerit fact⁹ ipatiens: gn ipſe nõ oportet mutare ſtatum ſuuz.q.d. nullus ẽ tã felix. ❡ Nõ q̄ forſan aliquis diceret: nulli hoĩ placet ſtatus ſu⁹:ſi deſt ſibi magnum fortuniũ. Sʒ

btitudinis detrahũt. Quã multos eẽ ꝯiectas:q ſeſe celo ꝓrios arbitrent̄:ſi de fortune tue reliquijs ps eis mĩma ꝯtingat. Hic ipſe loc⁹ quẽ tu exiliũ vocas icolẽtib⁹ pr̃ia ẽ. Adeo nihil eſt miſerũ niſi cuz putes. Contraq̄ʒ btã ſors ois ẽ eq̄nimitate tolerãtis. Quis ẽ ille tã felix q cũ dederit ipatiẽtie man⁹:ſtatũ ſuũ mutare nõ optet? Quã multis amaritudinib⁹ humane felicitatis dulcedo reſpſa ẽ:q̄ ſi ẽt fruẽti eſſe iucũda videat̄:tñ quo min⁹ cuz velit abeat:retineri non poſſit. Liquet igit̄ q̄ʒ ſit mortaliuz reꝝ miſera btitudo:q̄ nec apd̾ equanimos ꝑpetua ꝑdurat:nec anxios

defect⁹ modici boni nõ ĩpedit ꝯplacẽtiã ſtat⁹ gn hõ totaliter ſit felix. H excludit ph̄ia dicẽs. Quãto aliq̄s eſt felicior tãto ẽ d̾licatior:ꝛ q̄ʒto ẽ d̾licatior tãto magis grauat̄ ex defectu modici boni:ꝛ ſic feliciſſimis detrahit̄ cõplementũ btitudinis. ❡ Notandũ q̄ vna ꝛ eadẽ res ẽ quã vn⁹ iudicat ſpectare ad miſeriã:ali⁹ iudicat ſpectare ad felicitatẽ. ḡ dicit ph̄ia. locus quem tu exiliũ vocas incolẽtibus eſt patria. ❡ Notãdũ q̄ʒtũcũq̄ʒ ſit homo abũdãs rebus fortuitis:ſi aliq̄d diſplicet ſibi in ſtatu ſuo:ipſe optat ſtatuz ſuũ mutari;ꝯmẽdãdo ſtatũ alteri⁹:vñ miles emeritus laudat ſtatum mercatoris:ecõtra mercator exptus pericula marina laudat militiam. Simil̄r legiſperti laudant agricolas:ꝛ agricole vrbanos. Simile exẽplum pʒ ĩ boetio de ſcholariũ diſciplina de filio incõſtãtie:qui hñs diſplicẽtiã vnius ſtat⁹ ſemp aliũ ꝛ aliũ aſſumpſit. ❡ Nõ q̄ dicit nihil eſt miſerũ niſi cũ putes. Vñ dicit ſeñ.9.ep̄la Miſer eſt qui ſe btm̃ nõ iudicat.lʒ mũdo impet non eſt beatus qui ſe btm̃ non eſſe putat.

❡ Quã multis amaritudinib⁹) Hic ph̄ia oñdit fortuitaʒ felicitatẽ eſſe amarã ꝛ miſerã dicẽs. Quã multis amaritudinib⁹ dulcedo humane felicitatis eſt reſpſa.i.ꝑmixta que etiã ſi videat̄ iocũda hoĩ fruẽti:tñ nõ poſſit retineri q̄min⁹ abeat ea cum velit.i.non põt retineri ad volũtatẽ hoĩs.ꝛ liquet.i.manifeſtuz ẽ.q̄ʒ miſera ſit btitudo rerum mortaliũ:que nec ꝑpetua ꝑdurat apud eq̄nimos.i.apud ꝯſtãtes vel patiẽtes:nec ipſa tota.i.ſil̄.delectat anxios.i. miſeros. ❡ Nõ q̄ felicitas ꝛ dulcedo humana nõ ẽ ſine amaritudine:q2 dic̄ btũs Ber. Nunq̄ʒ in honore ſine labore.nunq̄ʒ ĩ platione ſine tribulatõe:nunq̄ʒ ĩ ſublimitate ſine vanitate q̄s eẽ põt. Itẽ alan⁹ ĩ anticlaudiano dic̄. Sʒ nihil iuenio qd̾ ĩ omni parte btẽ Viuat gn m̃ltas nobis d̾ferre q̄relas. Poſſit ſi nr̃az velit accuſare mineruã.

❡ Quid igit̄ o mortales) Hic ph̄ia iuehit̄ ꝯ̃ hoĩes:ꝛ dicit ſic. O mortales q̄re petitis.i.q̄ritis.ex̄.i.in reb⁹ exterioribus felicitatẽ poſitã intra vos:error ꝛ iſcitia.i.ignorãtia

ꝯfũdit vos. oñdã tibi breuiter cardinẽ.i. radicẽ ſũme felicitatis:eſt ne aliq̄d tibi p̃cioſi⁹ teipſo:nihil inges. ſi igit̄ fueris ꝯpos tui ꝑ trãq̄llitatẽ animi:tu poſſidebis qd̾ nũq̄ʒ amittere velis.ſ.delectationẽ in opatione ꝑfecte v̄tutis: nec fortũa poterit tibi auferre. ❡ Nota q̄ duplex ẽ btitudo.ꝑfecta ꝛ ĩꝑfecta. Perfecta btitudo h̃r poſt hanc vitaz. Et eſt vita eterna de q̄ loq̄t̄ btũs Joh̄.

tota d̾lectat. Quid igit̄ o mortales ex petitis ĩtra vos poſitã felicitatẽ. Error vos iſcitiaq̄ʒ ꝯfũdit. Oñdã breuit̄ tibi ſũme cardinẽ felicitatis. Eſt ne aliq̄d tibi teip̃o p̃cioſius? nihil iges. Igit̄ ſi tui ꝯpos fueris:poſſideris qd̾ nec tu vnq̄ʒ amittere velis:nec fortuna poſſit auferre. Atq̄ʒ vt agnoſcas ĩ his fortuitis reb⁹ btitudinẽ ꝯſtare ñ poſſe ſic collige Si btitudo eſt ſũmũ nãe bonũ ratione degentis: nec illud eſt ſũmũz bonum quod eripi vllo mõ põt:qm̃ p̃cellit id qd̾ neq̄at auferri:manifeſtũ eſt q̄ ad beatitudinem percipiendam fortune iſtabilitas aſpirare nõ poſſit.

d.hec eſt vita eterna vt cog̊ſcãt te ſolũ verũ deũ:ꝛ quez miſiſti Jeſum xp̄z. Alia ẽ btitudo ĩꝑfecta: q̄ põt eẽ ĩ pñti vita:quaz ph̄i poſuerũt cõſiſtere ĩ opatõe optime v̄tutis. vñ radix talis btitudinis eſt trãq̄llitas animi ex moderatione ꝛ ſedatione paſſionum ꝑ habitũ v̄tutis.ꝑ talez aũt trãq̄llitatẽ hõ efficit̄ ſui compos:vt non deijciat̄ paſſionibus:iſta autez tranquillitas non eſt querẽda in rebus exterioribus:ſed ſolum hʒ eſſe in animo hominis:de qua beatitudie ꝛ trãquillitate hic loquit̄ ph̄ia dicẽs. q̄d igit̄ o mortales ꝛc̄. Et ſeñ. loquens de eadẽ felicitate.9.ep̄la dic̄. Summũ bonũ extrinſecus inſtrumenta non querit:domi colit̄:ex ſe totum eſt:incipit fortune eſſe ſubiectum ſi quã partẽ ſibi foris querit. Item Señ.23.ep̄la. Felicitatis auiditas tuta eſt:que ſit aut vnde ꝓueniat queris:ex bona ꝯſcientia:ex honeſtis cõſilijs:ex rectis actionibus:ex contemptu fortuitoꝝ. Et 31.ep̄la dicit. Illud bonum eſt querẽdum:qd̾ non fiet de die in diez peius:quid eſt hoc? animus. ſed hic rectus. bonus magnus:quid aliud voces hunc animum:q̄ʒ deum ĩ corpore humano hoſpitatũ. Et.41.ep̄la dic̄. Lauda bonũ in hoĩe qd̾ eripi non põt: qd̾ eſt ꝓpriũ hoĩs: queris q̄d ſit illud. animus ꝛ rõ ꝑfecta. rõnale nãq̄ʒ aĩal eſt homo.

❡ Atq̄ʒ vt cognoſcas in his) Hic ph̄ia ꝓbat veram felicitatem non poſſe cõſiſtere in rebus fortuitis tribus rõnibus. ſcd̾am ponit ibi (Ad hec) 3am ibi (Et quoniaʒ) Prima ratio talis eſt. In illo non conſiſtit felicitas hominis qd̾ põt auferri ab hoĩe:ſed bona fortuita ſunt h⁊:ergo ꝛc̄. Maior nota:q2 ſummũ bonũ eſt ꝓpriuz hominis:bonũ autem qd̾ auferri poteſt non eſt ſummũ bonum:q2 illud qd̾ auferri non põt melius eſt:eo qd̾ auferri poteſt. Minor pʒ:bona fortuita poſſunt auferri cum ſint mutabilia vnde dicit in l̃ra. Vt agnoſcas beatitudinẽ nõ poſſe ꝯſtare in rebus fortuitis ſic colligere per tales rõnes. Si btitudo eſt ſummũ bonũ nature degẽtis rõne.i.nature rõnalis:nec illud eſt ſummũ bonũ:qd̾ vllo modo põt eripi .i.auferri:q2 illud.ſ.bonũ qd̾ nequeat.i.nõ põt auferri h p̃cellit.i.meli⁹ eſt eo qd̾ põt auferri.ſ. ex quo manifeſtum eſt q̄ iſtabilitas fortune nõ poſſit aſpirare.i.accedere ad btitudinẽ accipiẽdã. ❡ Nota q̄ btitudo eſt ſummũ bonũ:q2 ĩ tertio hui⁹ ſcd̾a ꝓſa.d̾r q̄ btitudo ẽ ſtat⁹ ꝑfect⁹ aggregatõe oĩuz bonoꝝ:ꝛ btitudo eſt ſummũ bonũ nature.